

3. ด้านสังคม (ต่อ)

หมวด	ชื่อเรื่อง	ปีที่พิมพ์	ผู้แต่ง
การมีส่วนร่วมของประชาชน	การประเมินประสิทธิภาพของระบบ Nano 1 ในการฟื้นฟูคุณภาพน้ำในบริเวณที่ทำการทดสอบในกว๊านพะเยา จังหวัดพะเยา	2550	สันธิวัฒน์ พิทักษ์พล, รัฐภูมิ พรหมณะ, ต่อพงศ์ กริธาชาติ, วาสนา ณ ฝัน และตฤณ เสธเมธากุล
	การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวกว๊านพะเยา: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลรอบชายกว๊านพะเยา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา 2548.	2548	ฉลอง นนทพ่ายัพ
	การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการในชุมชนในการอนุรักษ์กว๊านพะเยาในเขตตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา 2548	2548	ยุทธ ก้านแก้ว
	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการปรับปรุงภูมิทัศน์ชายกว๊านพะเยา	2548	ธัญญา จันท์เกตุ
	กระบวนการอนุรักษ์น้ำแบบมีส่วนร่วมของชุมชนรอบกว๊าน เพื่อส่งเสริมสุขภาพที่ดีของคนพะเยา	2547	จตุรงค์ วงศ์ไฟ ภาณุพันธ์ ไพฑูรย์ สาคร นาดี อุดมปัญญาบุรี
	การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ	2547	ทรงศักดิ์ ทิพย์คำ ร.ต.อ บุญรอด ชื่นจิตต์ ประครองสุขศิริ พระภคินันท์ ธรรมญาติ วุฒิชัย ธรรมบุตร
	การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการคุณภาพน้ำกว๊านพะเยา	2545	ไกรฤกษ์ แสงสุข
	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ	2544	เอื้ออิศรา หงส์หิรัญ

3. ด้านสังคม (ต่อ)

หมวด	ชื่อเรื่อง	ปีที่พิมพ์	ผู้แต่ง
การมีส่วนร่วม ของประชาชน	กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนรอบกว๊านพะเยาในการป้องกันการบุกรุกพื้นที่สาธารณะ	2543	สุกัญญา เรือนสอน
ทัศนคติ	กว๊านพะเยาในบริบทการพัฒนา : ความหมายและปฏิบัติการ	2547	มนตรา พงษ์นิล
	ความตระหนักของครูต่อพื้นที่กว๊านพะเยาในการเป็นแหล่งความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา	2546	รุ่งทิพา ชูภู
	การประเมินผลกระทบทางสุขภาพจากการก่อสร้างเขื่อนกั้นตลิ่งกว๊านพะเยา	2546	สุทิตย์ เสมอเชื้อ
	ชุมชนชายกว๊านพะเยากับการจัดการป่าชุมชน	2546	สรัชชา สุริยกุล ณ อยุธยา
	กว๊าน : แหล่งน้ำแห่งชีวิต	2539	รัชดาภรณ์ แก้วเทพ
	ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนากว๊านพะเยา	2538	สว่างวิทย์ สุทธหลวง

4. ด้านเศรษฐกิจ

หมวด	ชื่อเรื่อง	ปีที่พิมพ์	ผู้แต่ง
การพัฒนาเศรษฐกิจ	การประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ [Geographic Information System, GIS] เพื่อหาพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการเลี้ยงปลาในกระชังในกว๊านพะเยา	2551	สมฤดี ศิริรัตน์
	การศึกษาสภาวะเศรษฐกิจ-สังคมของราษฎรบริเวณกว๊านพะเยา ภายหลังโครงการบูรณะแหล่งน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่	ม.ป.ป.	สถาบันวิจัยประมงน้ำจืด

5. ด้านศิลปวัฒนธรรม

หมวด	ชื่อเรื่อง	ปีที่พิมพ์	ผู้แต่ง
ความเชื่อ	ความเชื่อในพ่อขุนงำเมืองในกระบวนการรวมกลุ่มความร่วมมือของชุมชนเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกว๊านพะเยา	2543	วิไลวรรณ ภูจินาพันธุ์
นิทานพื้นบ้าน	นิทานพื้นบ้านเมืองพะเยา	2547	พระมหาศรีจันทร์ ถิรธมโม

6. ด้านการท่องเที่ยว

หมวด	ชื่อเรื่อง	ปีที่พิมพ์	ผู้แต่ง
การท่องเที่ยว	กว๊านพะเยา ความงามแห่งผืนน้ำและผู้คน	2552	กรรณิกา พิมลศรี
	A Model for Sustainable Tourism development in Kwan Phayao Lake Rim Communities, Phayao Province, Upper Northern Thailand	2007	Prakobsiri Pakdeepinit
	ศักยภาพการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนริมกว๊านพะเยา : กรณีศึกษาชุมชนบ้านร่องไฮ ตำบลแม่ใส อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	2545	ประกอบศิริ ภักดีพินิจ
	กว๊านพะเยานิเวศวิทยาและศักยภาพในการพัฒนาเป็นสถานที่ท่องเที่ยว	2534	มนัส สุวรรณ

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสถานะด้านศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

บทที่ 3

ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1.1 เก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยทำการสำรวจและรวบรวมข้อมูล 3 ประเภท ได้แก่ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ ข้อมูลด้านสังคมและสุขภาพ และข้อมูลด้านกายภาพ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.1.2 การจัดโครงการประชุมประจำเครือข่ายวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่

ภาคเหนือตอนบน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และเวทีการประชุม “ก้าวสู่การพัฒนาสู่การพัฒนางานวิจัยทั้งพื้นที่ จ. พะเยา” เมื่อวันที่ 18-19 มีนาคม 2553 ซึ่งทำให้ทราบถึงปัญหาที่สำคัญและเร่งด่วนแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านอาหารปลอดภัย ด้านสุขภาพ ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน และด้านการท่องเที่ยว จึงได้ริเริ่มทำโครงการ การศึกษาสำรวจสภาวะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

3.1.3 เก็บรวบรวมข้อมูลจากการประชุมระดมความคิดเห็นแยกตามประเด็น

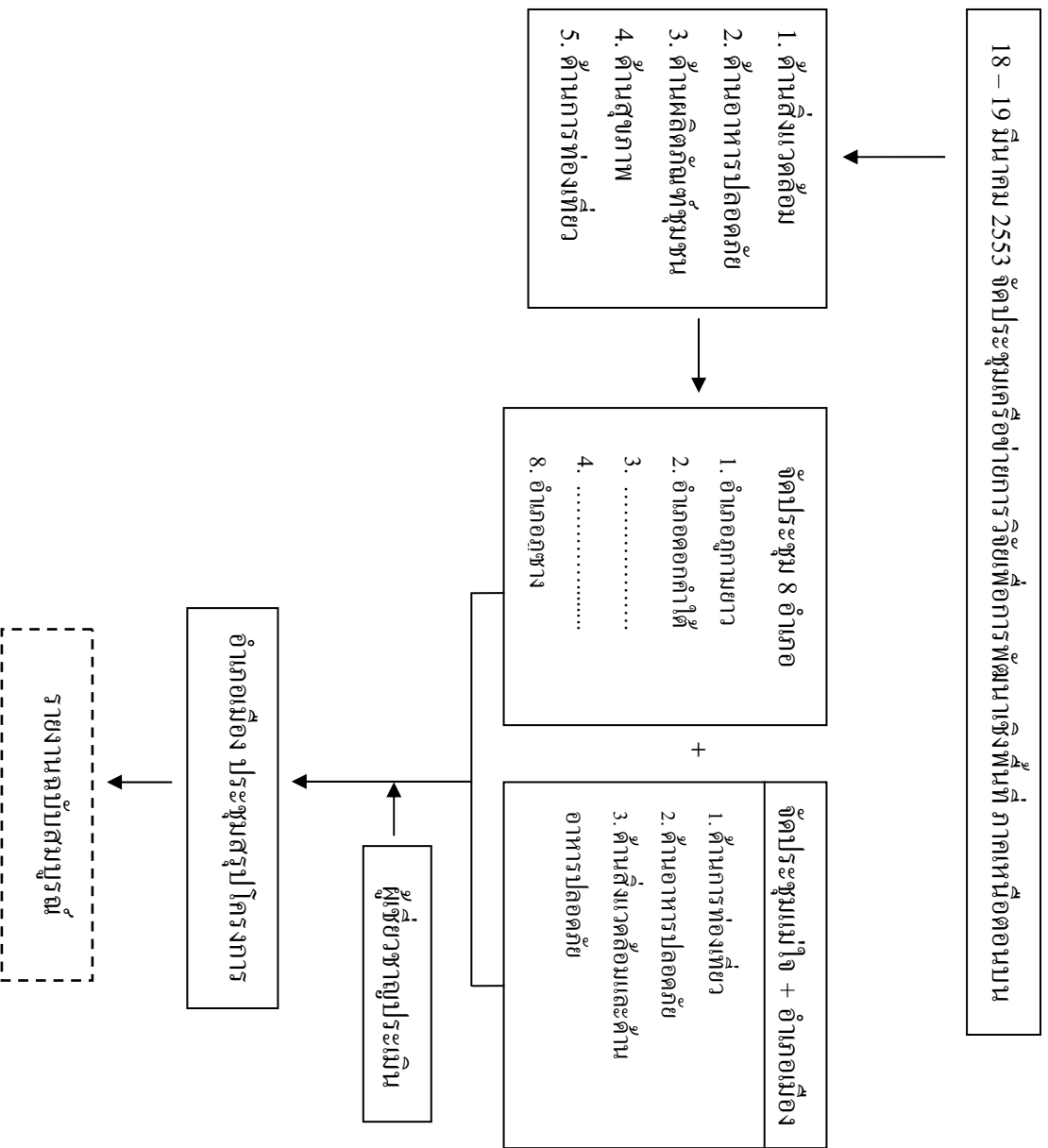
การศึกษา ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสุขภาพ ด้านอาหารปลอดภัย ด้านการท่องเที่ยว และด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยมีการจัดประชุม ดังนี้

- พื้นที่จังหวัดพะเยา 8 อำเภอ ได้แก่ อำเภอภูกามยาว อำเภอดอกคำใต้ อำเภอแม่ใจ อำเภอปง อำเภอจุน อำเภอเชียงคำ อำเภอเชียงม่วน และอำเภอภูซาง จัดประชุม ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสุขภาพ ด้านอาหารปลอดภัย ด้านการท่องเที่ยว และด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน

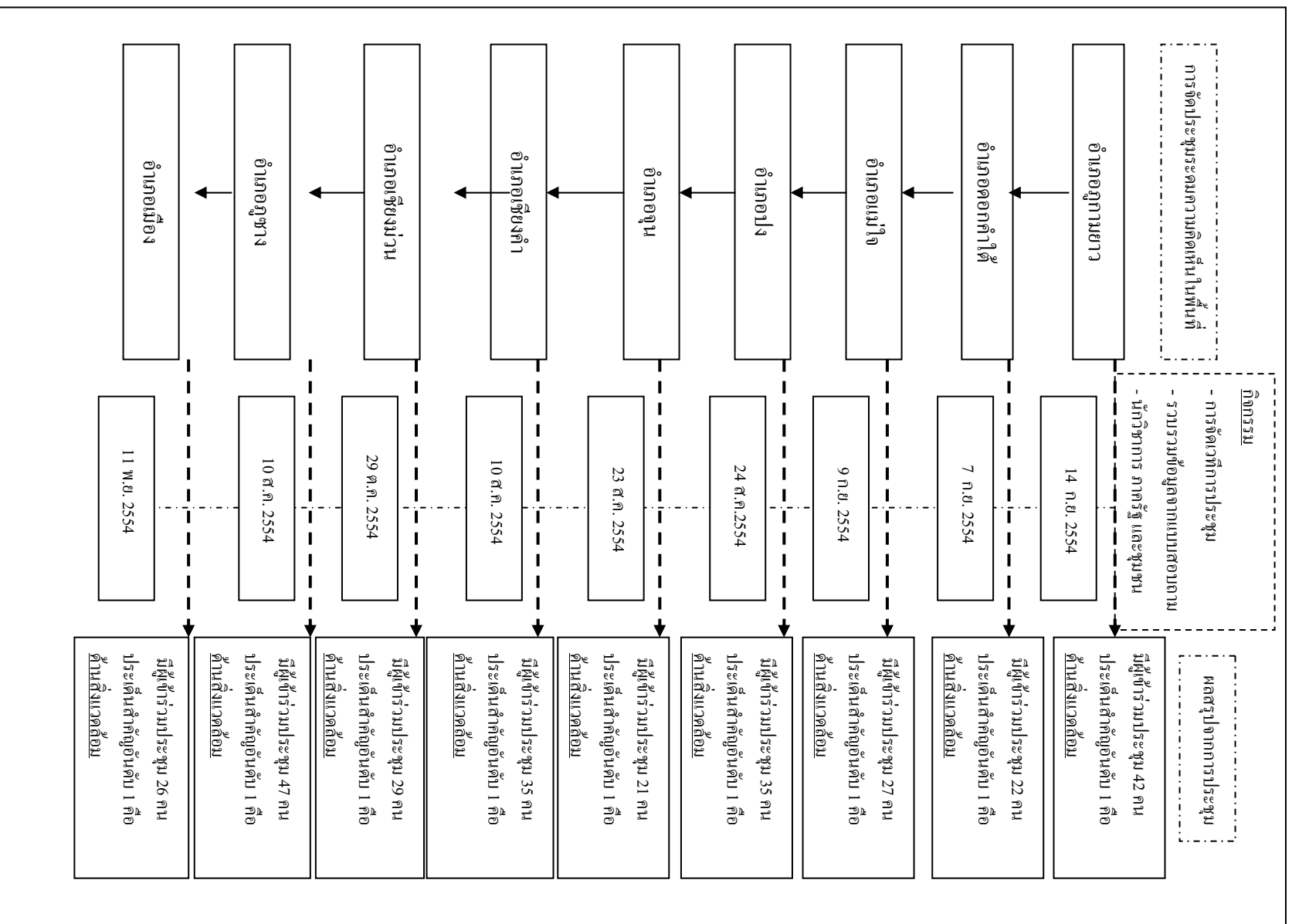
- อำเภอเมืองพะเยา จัดประชุม 3 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านอาหารปลอดภัย และด้านการท่องเที่ยว

- อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์

โดยมีรายละเอียดของการจัดประชุม ทั้ง 9 อำเภอดังนี้

รูป 3-1 แสดงขั้นตอนการดำเนินงาน

รูป 3-2 กิจกรรมการจัดประชุมในพื้นที่จังหวัดพะเยา และผลสรุปเบื้องต้น

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสถานะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

1. อำเภอภูพานยาว

จัดเวทีการประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อการวิจัยแก้ปัญหาในพื้นที่ วันที่ 14 กันยายน 2553 ณ ที่ว่าการอำเภอภูพานยาว โดยมีนายอำเภอภูพานยาว เป็นประธานในการเปิดการประชุม ซึ่งมีหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมได้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานการปกครองท้องถิ่นอำเภอภูพานยาว สำนักงานเกษตรอำเภอภูพานยาว และสภาวัฒนธรรมอำเภอภูพานยาว

โดยมีประเด็นการศึกษาทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสุขภาพ ด้านอาหารปลอดภัย ด้านการท่องเที่ยว และด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน

รูป 3-3 การจัดเวทีการประชุมระดมความคิดเห็น อำเภอภูพานยาว

2. อำเภอดอกคำใต้

จัดเวทีการประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อการวิจัยแก้ปัญหาในพื้นที่ วันที่ 7 กันยายน 2553 ณ ที่ว่าการอำเภอดอกคำใต้ โดยมีนายอำเภอดอกคำใต้ เป็นประธานในการเปิดการประชุม ซึ่งมีหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมได้แก่ สำนักงานที่ดินพะเยา สาขาดอกคำใต้ สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาดอกคำใต้ เทศบาลเมืองดอกคำใต้ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอดอกคำใต้

โดยมีประเด็นการศึกษาทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสุขภาพ ด้านอาหารปลอดภัย ด้านการท่องเที่ยว และด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน

รูป 3-4 การจัดเวทีการประชุมระดมความคิดเห็น อำเภอดอกคำใต้

3. อำเภอแม่ใจ

จัดเวทีการประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อการวิจัยแก้ปัญหาในพื้นที่ วันที่ 9 กันยายน 2553 ณ ที่ว่าการอำเภอแม่ใจ โดยมีนายอำเภอแม่ใจ เป็นประธานในการเปิดการประชุม ซึ่งมีหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมได้แก่ สาธารณสุขอำเภอ พัฒนาการอำเภอ และประชาสัมพันธ์อำเภอ

โดยมีประเด็นการศึกษารวม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสุขภาพ ด้านอาหารปลอดภัย ด้านการท่องเที่ยว และด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน

รูป 3-5 การจัดเวทีการประชุมระดมความคิดเห็น อำเภอแม่ใจ

4. อำเภอ

จัดเวทีการประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อการวิจัยแก้ปัญหาในพื้นที่ วันที่ 4 สิงหาคม 2553 ณ โรงพยาบาลโปง โดยมีนายอำเภอโปง เป็นประธานในการเปิดการประชุม ซึ่งมีหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุม ได้แก่ สาธารณสุขชุมชน พัฒนาการอำเภอโปง นักวิชาการสิ่งแวดล้อม เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเวียงลอ สำนักงานส่งเสริมการท่องเที่ยว และประชาชนเครือข่าย OTOP อำเภอโปง

โดยมีประเด็นการศึกษาทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสุขภาพ ด้านอาหารปลอดภัย ด้านการท่องเที่ยว และด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน

รูป 3-6 การจัดเวทีการประชุมระดมความคิดเห็น อำเภอ

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสภาวะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

5. อำเภออุ้ม

จัดเวทีการประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อการวิจัยแก้ปัญหาในพื้นที่ วันที่ 23 สิงหาคม 2553 ณ ที่ว่าการอำเภออุ้มโดยมีนายอำเภออุ้ม เป็นประธานในการเปิดการประชุม ซึ่งมีหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมได้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานสาธารณสุขอำเภออุ้ม สาธารณสุขอำเภออุ้ม เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเวียงลอ หน่วยงานชุมชนบับญาลอ นักวิชาการพัฒนาชุมชน และประชาสัมพันธ์อำเภออุ้ม

โดยมีประเด็นการศึกษาทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสุขภาพ ด้านอาหารปลอดภัย ด้านการท่องเที่ยว และด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน

รูป 3-7 การจัดเวทีการประชุมระดมความคิดเห็น อำเภออุ้ม

6. อำเภอเชียงคำ

จัดเวทีการประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อการจัดทำวิจัยแก้ปัญหาในพื้นที่ วันที่ 10 สิงหาคม 2553 ณ ที่ว่าการอำเภอเชียงคำ โดยมีนายอำเภอเชียงคำ เป็นประธานในการเปิดการประชุม ซึ่งมีหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมได้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น นักวิชาการส่งเสริมสุขภาพ สาธารณสุขอำเภอเชียงคำ นักวิชาการพัฒนาชุมชน กลุ่มเครือข่าย OTOP อำเภอเชียงคำ และหน่วยงานน้ำตกน้ำมิน

โดยมีประเด็นการศึกษาทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสุขภาพ ด้านอาหารปลอดภัย ด้านการท่องเที่ยว และด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน

รูป 3-8 การจัดเวทีการประชุมระดมความคิดเห็น อำเภอเชียงคำ

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสภาวะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

7. อำเภอเชียงม่วน

จัดเวทีการประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อการวิจัยแก้ปัญหาในพื้นที่ วันที่ 29 ตุลาคม 2553 ณ ที่ว่าการอำเภอเชียงม่วน โดยมีนายอำเภอเชียงม่วน เป็นประธานในการเปิดการประชุม ซึ่งมีหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมได้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น วนอุทยานไทรโยคแก่งหลวง นักวิชาการสิ่งแวดล้อม พัฒนาการอำเภอเชียงม่วน ศูนย์สุขภาพชุมชน และสหกรณ์ลำปาย

โดยมีประเด็นการศึกษาทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสุขภาพ ด้านอาหารปลอดภัย ด้านการท่องเที่ยว และด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน

รูป 3-9 การจัดเวทีการประชุมระดมความคิดเห็น อำเภอเชียงม่วน

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสภาวะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

8. อำเภอภูซาง

จัดเวทีการประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อการวิจัยแก้ปัญหาในพื้นที่ วันที่ 10 สิงหาคม 2553 ณ ที่ว่าการอำเภอภูซาง โดยมีนายอำเภอภูซาง เป็นประธานในการเปิดการประชุม ซึ่งมีหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมได้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สรรพการอำเภอภูซาง และพัฒนาชุมชนอำเภอ

โดยมีประเด็นการศึกษารวม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสุขภาพ ด้านอาหารปลอดภัย ด้านการท่องเที่ยว และด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน

รูป 3-10 การจัดเวทีการประชุมระดมความคิดเห็น อำเภอภูซาง

9. อำเภอเมืองและอำเภอแม่ใจ จัดประชุม 3 ตำบล ได้แก่ ด้านการท่องเที่ยว ด้านอาหารปลอดภัย ด้านสิ่งแวดล้อมและด้านอาหารปลอดภัย ดังนี้

9.1 ด้านการท่องเที่ยว มีการนำเสนอข้อมูลเพื่อรวบรวมความคิดเห็น และความต้องการของจังหวัดพะเยา ในวันที่ 13 ตุลาคม 2553 และวันที่ 28 ตุลาคม 2553 ณ ร้านอาหารท่ากว๊าน จังหวัดพะเยา จัดการประชุมเพื่อสำรวจและรวบรวมความคิดเห็นประเด็นปัญหา และแนวทางการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในอำเภอเมือง จังหวัดพะเยา โดยมีหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุม ได้แก่ หอจดหมายเหตุ พะเยา ประธานสภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการร้านอาหาร ผู้ประกอบการโรงแรมและที่พัก ผู้ประกอบการบริษัทจัดนำเที่ยว ประธานกลุ่ม OTOP จังหวัดพะเยา และสื่อมวลชนท้องถิ่น เป็นต้น โดยมี ดร. ประกอบศิริ ภักดีพินิจ เป็นวิทยากรผู้ให้ข้อมูลในการอบรม

รูป 3-11 การจัดเวทีการประชุมระดมความคิดเห็นด้านการท่องเที่ยว อำเภอเมือง

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสภาวะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

9.2 ด้านอาหารปลอดภัย จัดเวทีการประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อการจัดทำ
แก้ปัญหาในพื้นที่ วันที่ 10 กันยายน 2553 ณ ห้องประชุมสหกรณ์การเกษตรแม่ใจ จำกัด โดยมี
ปลัดอำเภอแม่ใจ เป็นประธานในการเปิดการประชุม โดยมี ดร. สิทธิศักดิ์ ปันมงคลกุล เป็น
วิทยากร ซึ่งมีส่วนช่วยงานและผู้เข้าร่วมประชุมได้แก่ กลุ่มเกษตรกรอำเภอแม่ใจ ได้แก่ กลุ่มลินจี้
กลุ่มข้าว กลุ่มลำไย กลุ่มแตงตาลูป กลุ่มน้ำปู และกลุ่มเลี้ยงปลานิล

รูป 3-12 การจัดเวทีการประชุมระดมความคิดเห็นด้านอาหารปลอดภัย อำเภอแม่ใจ

9.3 ด้านสิ่งแวดล้อมและอาหารปลอดภัย จัดเวทีการประชุมระดมความคิดเห็น เพื่อการวิจัยแก้ปัญหาในพื้นที่ วันที่ 11 พฤศจิกายน 2553 ณ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อำเภอเมือง โดยมีนายเดช ปงคำเฟย เป็นประธานในการเปิดการประชุม และวิทยากรได้แก่ ผศ.ดร. สุขทัย พงศ์พัฒนศิริ ซึ่งมีหน่วยงานและผู้เข้าร่วมประชุมได้แก่ โครงการชลประทานจังหวัดพะเยา กรมประมงจังหวัดพะเยา สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา สภาอุตสาหกรรมจังหวัดพะเยา สำนักงานป่าไม้จังหวัดพะเยา สำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัดพะเยา อุตสาหกรรมจังหวัดพะเยา สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพะเยา และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสถานะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

9.4 การจัดประชุมสรุป โครงการการศึกษาสำรวจสภาวะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา วันที่ 29 ธันวาคม 2553 ตั้งแต่เวลา 17.00 น. ณ ศาลาหมื่นปรีธิตบ้านพะเยา อ.เมือง จ. พะเยา โดย ศาสตราจารย์พิเศษ ดร. มณฑล สงวนเสริมศรีอธิการบดีมหาวิทยาลัยพะเยา เป็นผู้กล่าวต้อนรับและแนะนำการประชุมฯ จากนั้นมีการกล่าวรายงานการจัดประชุมและที่มาของโครงการฯ โดย รศ.ดร.ศักดิ์ดา จงแก้ววัฒนาผู้ประสานงานเครือข่ายวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่-ภาคเหนือ ตอนบน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และกล่าวกล่าวเปิดการประชุมโดย นายพงษ์ศักดิ์ วังเสมอ ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา จากนั้นมีการบรรยายความก้าวหน้าและสรุปผลการดำเนินงานโครงการการศึกษาสำรวจสภาวะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา โดย ดร. สุขทัย พงศ์พัฒนศิริ (หัวหน้าโครงการฯ) และคณะทำงานด้านสุขภาพ อาจารย์ วิมลมาศ จันทร์เชื้อ จาก คณะแพทย์ศาสตร์ ด้านสิ่งแวดล้อม ดร.สิทธิชัย พิมลศรี จาก วิทยาลัยพลังงานและสิ่งแวดล้อม ด้านอาหารปลอดภัย ดร.วิพรพรรณ เนืองเม็ก ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน ดร.สิทธิศักดิ์ ปิ่นมงคลกุล จาก คณะวิทยาศาสตร์ และด้านการท่องเที่ยว ดร.ประกอบศิริ ภักดีพินิจ จาก คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์

การเสวนาในประเด็น “เจาะหาโจทย์วิจัย เพื่อพัฒนายานาอยู่” ดำเนินรายการโดย ดร.รัฐภูมิ พรหมณะ โดยผู้ร่วมมีผู้ร่วมเสวนาคือ นายอำเภอ หน่วยงานและองค์กรท้องถิ่นต่างๆ เอกชนและผู้นำชุมชนในพื้นที่ และคณะจาก สกว. ได้แก่ 1) ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย รองผู้อำนวยการ สกว. 2) รศ.ดร.จันทร์จิรัส ธีระเวชตะ ผู้อำนวยการฝ่ายเกษตร สกว. 3) ดร.บัญญัติ แก้วส่อง ผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น สกว. 4) รศ.สพญ.ดร.ประภาพร ขอไพบูลย์ สำนักประสานงานชุดโครงการความมั่นคงทางอาหาร สกว. 5) รศ.ดร.ศักดิ์ดา จงแก้ววัฒนา ผู้ประสานงานวิจัยเพื่อพัฒนาทั้งพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 6) นางสาวเบญจมาศ ตีระมาศวณิช ผู้ประสานงานอาวุโส สกว. 7) นางสาวรัตนา จิตต์ดาพิทักษ์ Program Officer ฝ่ายปริญญาเอก กาญจนากิเชก สกว. และ 8) นางสาวสายบัว เข้มเพชร เจ้าหน้าที่บริหารโครงการ สำนักประสานงานวิจัยเพื่อพัฒนาทั้งพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

โดยมีผู้ร่วมเสวนาพิเศษ ดังนี้ 1) ด้านสิ่งแวดล้อม: ดร.เมธี พะยอมยงค์ จากสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคเหนือ 2) ด้านสุขภาพ: นายแพทย์สมนึก ชีวาเกียรติยัง ผู้อำนวยการโรงพยาบาลดอกคำใต้ 3) ด้านอาหารปลอดภัย: นายจรัส กาญจนปัญญานนท์ นายอำเภอแม่ใจ 4) ด้านการท่องเที่ยว: นายอนุรักษ์ นนทรีย์ ประธานสภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดพะเยา และ 5) ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน: คุรุสภา อินตะसार ภาคประชาชน

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสภาวะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

รูป 3-13 บรรยากาศการเสวนาประเด็น “เจาะหาโจทย์วิจัย เพื่อเยาวชนอายุ”

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสถานะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

3.1.4 การประเมิน AHP

กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ (Analytic Hierarchy Process: AHP)

กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ เป็นกระบวนการที่ใช้ในการ “วัดค่าระดับ” ของการจัดอันดับในเรือต่างๆ โดยอย่างมีประสิทธิภาพ และให้ผลการตัดสินใจที่ถูกต้องตรงกับเป้าหมายของการตัดสินใจได้มากที่สุด กระบวนการที่วันนี้ได้รับการจัดอันดับเมื่อปลายทศวรรษที่ 1970 โดยศาสตราจารย์ Thomas Saaty แห่งมหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนีย ตั้งแต่กระบวนการนี้ได้รับการคิดค้นขึ้นมา ก็มีการนำไปประยุกต์ใช้ในเรือที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจต่างๆ มากมาย เช่น การจัดอันดับเกี่ยวกับการดำเนินงานทางธุรกิจ ได้แก่ การคัดเลือกโครงการ การสั่งซื้อวัตถุดิบ การเลือกสถานที่ในการตั้งโรงงาน การกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาด ฯลฯ

- ให้ผลการสำรวจน่าเชื่อถือกว่าวิธีอื่น ๆ เนื่องจากใช้วิธีการเปรียบเทียบเชิงคู่ในการตัดสินใจก่อนที่จะลงมือตอบคำถาม

- มีโครงสร้างที่เป็นแผนภูมิลำดับชั้น เลียนแบบกระบวนการคิดของมนุษย์ ทำให้ง่ายต่อการใช้และการทำความเข้าใจ

- ผลลัพธ์ที่ได้เป็นปริมาณตัวเลข ทำให้ง่ายต่อการจัดลำดับความสำคัญ และยังสามารถนำผลลัพธ์ดังกล่าวไปเปรียบเทียบ (Benchmarking) กับหน่วยงานอื่นๆ ได้

- สามารถขจัดการจัดอันดับแบบมีอคติหรือลำเอียงออกไปได้
- ใช้ได้ทั้งกับการตัดสินใจแบบคนเดียวและแบบที่เป็นกลุ่มหรือหมู่คณะ
- ก่อให้เกิดการประเมินประเมินและการสร้างประชาคม
- ไม่จำเป็นต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญพิเศษมาคอยควบคุม

การให้นำความสำคัญของเกณฑ์การประเมิน เนื่องจากเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจแต่ละเกณฑ์นั้น มีความสำคัญต่อเป้าหมายในการตัดสินใจไม่เท่ากัน ดังนั้น จึงจำเป็นที่เราจะต้องหาน้ำหนัก “ความสำคัญ” ของแต่ละเกณฑ์ก่อนที่จะทำการประเมินทางเลือก โดยขั้นตอนดังนี้

สร้างตารางเมตริกซ์เปรียบเทียบเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจเป็นคู่ ดังตาราง 3-1

ตาราง 3-1 ตัวอย่างตารางเมตริกซ์ที่ใช้แสดงการเปรียบเทียบเป็นคู่

เกณฑ์ตัดสินใจ		ปัจจัย			
		A1	A2	A3	A4
ปัจจัย	A1	a_{11}	a_{12}	a_{13}	a_{14}
	A2	a_{21}	a_{22}	a_{23}	a_{24}
	A3	a_{31}	a_{32}	a_{33}	a_{34}
	A4	a_{41}	a_{42}	a_{43}	a_{44}

โดยที่ a_{ij} คือ สมาชิกในแถวที่ i หลักที่ j ของเมตริกซ์ หมายถึง ผลการเปรียบเทียบความสำคัญระหว่างปัจจัย A_i และ A_j

ตัวอย่างเช่น

ถ้า $a_{ij} = \frac{1}{3}$ หมายถึง ปัจจัย A_i มีความสำคัญน้อยกว่า A_j
ถ้า $a_{ij} = 1$ หมายถึง ปัจจัย A_i และ A_j มีความสำคัญเท่ากัน
ถ้า $a_{ij} = 3$ หมายถึง ปัจจัย A_i มีความสำคัญมากกว่า A_j

การกำหนดช่วงตัวเลขโดยผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านเป็นกำหนดตัวเลขเพื่อการประเมิน คือ

- ด้านสิ่งแวดล้อม: ดร.สิทธิชัย พิมลศรี
- ด้านอาหารปลอดภัย: ดร.วิพรพรรณ เนืองเม็ก
- ด้านการท่องเที่ยว: ดร.ประกอบศิริ ภักดีพินิจ
- ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน: ดร.สิทธิศักดิ์ ปิ่นมงคลกุล
- ด้านสุขภาพ: ดร.รัตนา ทัญย์บำรุง

เกณฑ์	ราคา	คุณภาพ	ความตรงต่อเวลา	ความน่าเชื่อถือ
ราคา	1	$\frac{1}{3}$	1	3
คุณภาพ	3	1	3	3
ความตรงต่อเวลา	1	$\frac{1}{3}$	1	1
ความน่าเชื่อถือ	$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{3}$	1	1
ผลรวมแนวตั้ง	5.33	2.00	6.00	8.00

โดยค่าตัวเลขต่างๆ ที่เติมลงไปในการวาง มีความหมายดังนี้

- แถวที่ 1 ของตารางมีค่าเท่ากับ 1 เสมอ เนื่องจากเป็นการเปรียบเทียบของเกณฑ์ที่เหมือนกัน ทำให้มีความสำคัญเท่ากัน เช่น ราคาขายกับราคาขาย หรือคุณภาพวัตถุดิบกับคุณภาพวัตถุดิบ เป็นต้น
- แถวที่ 1 คอลัมน์ที่ 2 มีค่าเท่ากับ $\frac{1}{3}$ หมายความว่า ทางโรงงานให้ความสำคัญกับราคาขายของวัตถุดิบ “น้อยกว่า” คุณภาพของวัตถุดิบ
- แถวที่ 1 คอลัมน์ที่ 3 มีค่าเท่ากับ 1 หมายความว่า ทางโรงงานให้ความสำคัญกับราคาขายของวัตถุดิบ “เท่ากับ” การตรงต่อเวลาของร้านค้า
- แถวที่ 1 คอลัมน์ที่ 4 มีค่าเท่ากับ 3 หมายความว่า ทางโรงงานให้ความสำคัญกับราคาขายของวัตถุดิบ “มากกว่า” ความน่าเชื่อถือของร้านค้า เป็นต้น

คำนวณค่าน้ำหนักความสำคัญเกณฑ์การประเมิน สามารถทำได้โดยการรับ “ผลรวม” ของแต่ละคอลัมน์ให้เท่ากับ 1 จากนั้นคำนวณผลรวมของแต่ละแถว และหารผลรวมดังกล่าวด้วย “จำนวน” ของเกณฑ์ที่เราใช้ในการตัดสินใจ ซึ่งกรณีนี้คือ 4 (ราคา, คุณภาพ, ความตรงต่อเวลา และความน่าเชื่อถือ)

บทที่ 4

ผลการดำเนินงาน

4.1 การรวบรวมประเด็นปัญหาสำคัญ

จากการดำเนินงานโครงการ “ก้าวที่กล้า” สู่การพัฒนางานวิจัยพหุพื้นที่ จ. พะเยา” โดยมีการจัดกิจกรรมทั้งสิ้นกว่า 6 กิจกรรม มีผู้เข้าร่วมกว่า 236 คน สามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้ การรวบรวมปัญหาสำคัญและเร่งด่วน รวมถึงศักยภาพที่เป็นทุนเดิมของจังหวัดที่ได้จากการจัดโครงการการประชุมประจำเครือข่ายวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ ภาคเหนือตอนบน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และเวทีการประชุม “ก้าวที่กล้า” สู่การพัฒนางานวิจัยพหุพื้นที่ จ. พะเยา” เมื่อวันที่ 18-19 มีนาคม 2553 ซึ่งทำให้ทราบถึงปัญหาที่สำคัญและเร่งด่วนแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านอาหารปลอดภัย ด้านสุขภาพ ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน และด้านการท่องเที่ยว โดยแต่ละด้านมีนักวิชาการจากมหาวิทยาลัยพะเยา เป็นที่ปรึกษา ดังนี้ 1) ด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ดร. สันธิวัฒน์ พิทักษ์พล 2) ด้านอาหารปลอดภัย ได้แก่ ดร.วิพรพรรณ เนืองเม็ก 3) ด้านสุขภาพ ได้แก่ อาจารย์รัตนา ทรัพย์บัวเรอ 4) ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน ได้แก่ ดร.สิทธิต์ ปันมงคล และ 5) ด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ ดร.ประภัสสรี ภักดีพินิจ

จากประเด็นปัญหา 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านอาหารปลอดภัย ด้านสุขภาพ ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน และด้านการท่องเที่ยว จึงได้ทำการศึกษาโครงการศึกษาวิจัยสภาวัฒนธรรมศึกษา และทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา โดยมี ผศ.ดร. สุชัย พงศ์พัฒนศิริ ดร. กิตติ สังจาพัฒนา และ ดร. สิทธิต์ ปันมงคล ผู้รับผิดชอบโครงการ โดยขอเขตด้านเนื้อหาครอบคลุมพื้นที่จังหวัดพะเยา ใน 9 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองพะเยา อำเภอภูกามยาว อำเภอดอกคำใต้ อำเภอแม่ใจ อำเภอปง อำเภอจุน อำเภอเชียงคำ อำเภอเชียงม่วน และอำเภอภูซาง ซึ่งขั้นตอนการดำเนินงานดังตาราง 4 - 1 โดยมีรายละเอียดผลการดำเนินงานดังข้อ 4.2

4.2 ผลจากการประชุมระดมความคิดเห็น

จากการประชุมระดมความคิดเห็นในพื้นที่จังหวัดพะเยาเพื่อการวิจัยแก้ปัญหาในพื้นที่ที่ได้นำ
การสรุปข้อมูลซึ่งจัดลำดับความต้องการพัฒนาแยกตามประเด็นการศึกษาระดับอำเภอใน ดังนี้

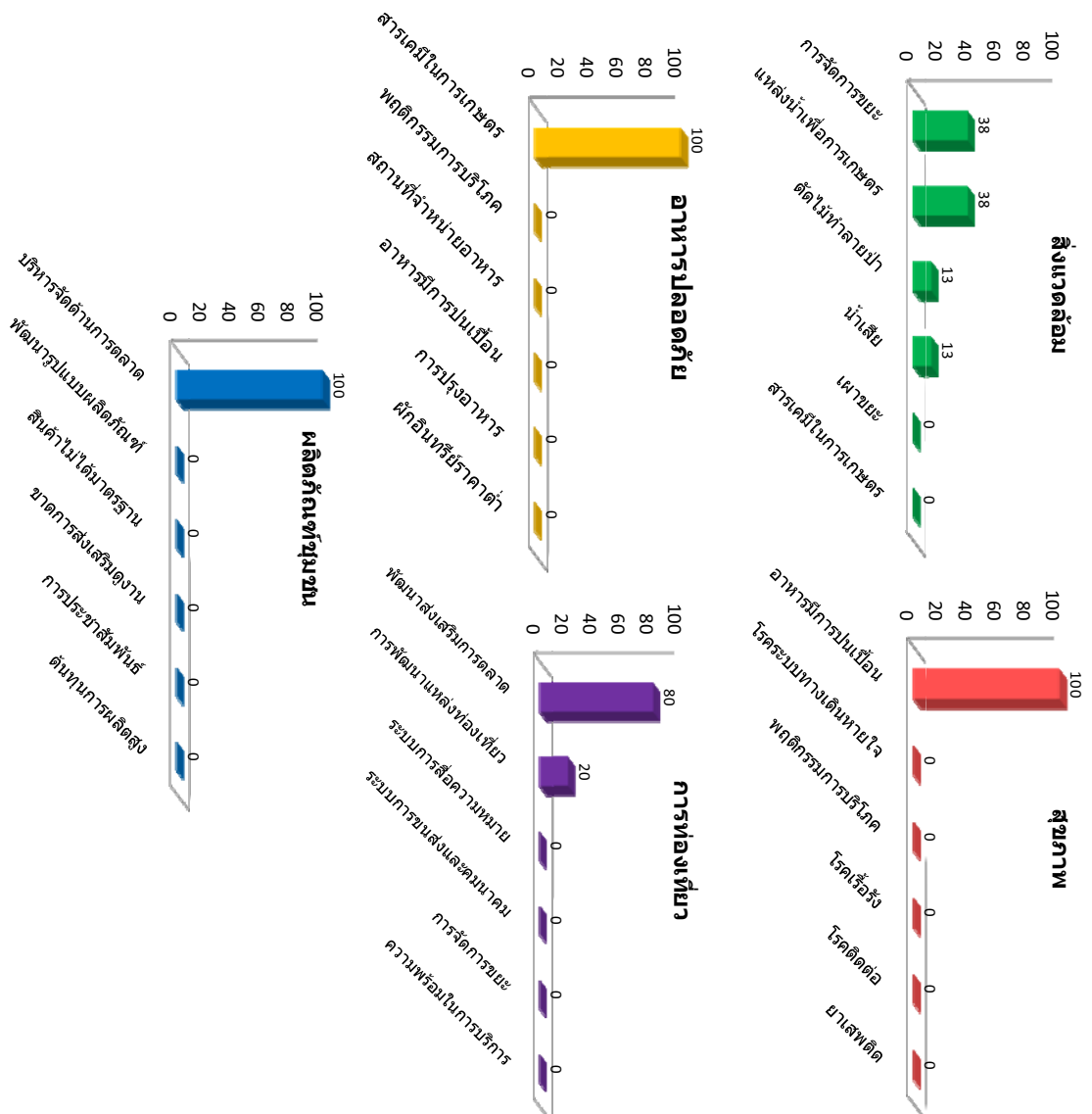
4.2.1 อำเภอภูกามยาว

การจัดเวทีการประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อการวิจัยแก้ปัญหาในพื้นที่ ซึ่งได้
รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและการทำภาคีเทคนิค ในการจัดประชุมในครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมประชุม
ทั้งหมด 42 คน จากการจัดประชุมได้ทำการรวบรวมข้อมูลประเด็นปัญหาที่สำคัญ ดังตาราง 4 -1

ตาราง 4 -1 แสดงประเด็นปัญหา 5 ด้านของอำเภอภูกามยาว

ประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม		
1. การจัดการขยะ	1. ไม่มีการคัดแยกขยะ	
	2. สถานที่ทิ้งขยะไม่เหมาะสม และหลุมฝังกลบขยะ ไม่เพียงพอ	
2. แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	1. ปริมาณแหล่งน้ำไม่เพียงพอต่อการเกษตร เนื่องจาก ห้วยหนอง คลอง บึง มีสภาพตื้นเขิน	
	2. ลำน้ำอิงตื้นเขิน	
3. ดัชนีค่าสภาพป่า	1. ไม่มีแนวเขตป่าที่ชัดเจน	
	2. ขาดการปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนรักชาติรักท้องถิ่น อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมป่าไม้ ในหมู่บ้าน	
4. น้ำเสีย	1. ท่อระบายน้ำมีสิ่งอุดตัน ทำให้ไหลวนตก มีน้ำท่วมขัง	
	2. ผู้ประกอบการร้านอาหารปล่อยน้ำเสียลงรางระบายน้ำ	
ประเด็นปัญหาด้านสุขภาพ		
1. อาหารมีการปนเปื้อน	1. ผู้ประกอบการใช้สารปรุงแต่งอาหารที่ไม่ได้มาตรฐาน	
ประเด็นปัญหาด้านอาหารปลอดภัย		
1. สารเคมีในการเกษตร	1. เกษตรกรใช้สารเคมีในการเกษตร	
ประเด็นปัญหาด้านการท่องเที่ยว		
1. พัฒนาส่งเสริมการตลาด	1. ขาดการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง	
2. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	2. ขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง	
ประเด็นปัญหาด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน		
1. บริหารจัดการตลาด	1. ขาดแหล่งตลาดรองรับผลิตภัณฑ์	
	2. ขาดองค์ความรู้เรื่องการออกแบบบรรจุภัณฑ์	

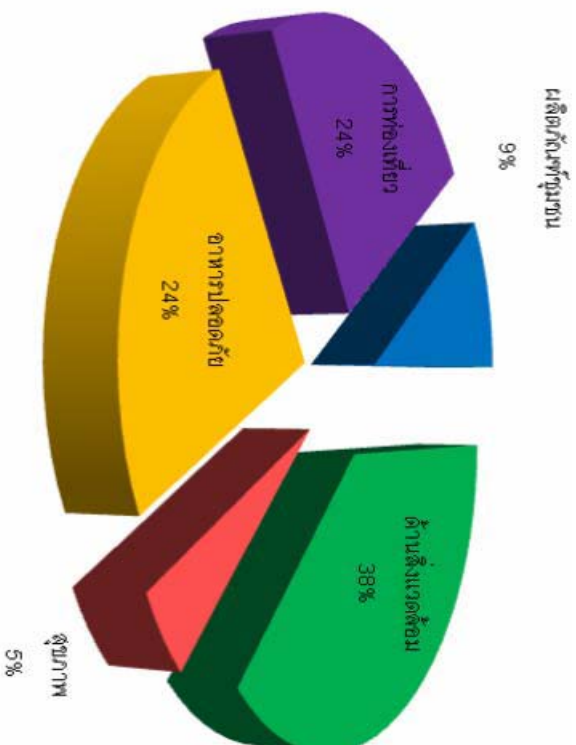
จากการจัดลำดับความต้องการพัฒนาแยกตามประเด็นการศึกษาได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อาหารปลอดภัย การท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ชุมชน พบว่าประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านการ จัดการขยะและชะงัดแห่งน้ำเพื่อการเกษตรมีความต้องการพัฒนามากที่สุดร้อยละ 38 รองลงมาได้แก่ การตัดไม้ทำลายป่าและปัญหาน้ำเสียร้อยละ 13 ประเด็นปัญหาด้านสุขภาพที่ต้องการพัฒนา คือ อาหาร กับการปนเปื้อน ประเด็นปัญหาด้านอาหารปลอดภัยพบว่าการใช้สารเคมีในการเกษตรทำให้เกิดสาร ตกค้างในผลผลิตซึ่งมีผลต่อสุขภาพมีความต้องการพัฒนามากที่สุด ประเด็นปัญหาด้านการท่องเที่ยว พบว่าพัฒนาส่งเสริมการตลาดมีความต้องการพัฒนามากที่สุดคิดร้อยละ 80 รองลงมาได้แก่ การพัฒนา แหล่งท่องเที่ยวที่ต่อเนื่องร้อยละ 20 และประเด็นปัญหาด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนด้านบริหารจัดการตลาดมี ความต้องการพัฒนามากที่สุด ดังรูป 4-1

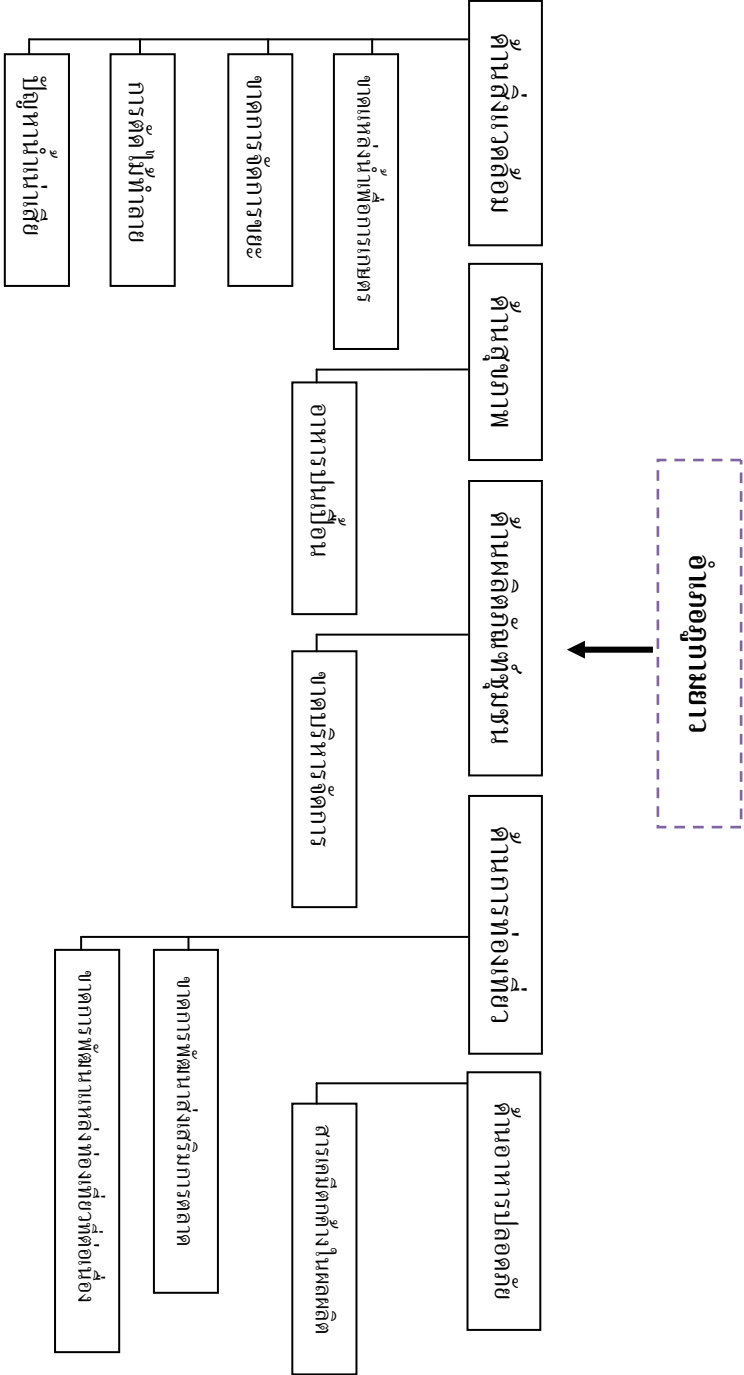
รูป 4-1 ความต้องการพัฒนามาประเด็นศึกษาในระดับอำเภอภูพานยาว

4.2.1.1 ภาพรวมประเด็นศึกษาอำเภอภูพานยาว

จากการศึกษาประเด็นปัญหาทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อาหารปลอดภัย การท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ชุมชน ของอำเภอภูพานยาวพบว่าด้านสิ่งแวดล้อมเป็นประเด็นที่ต้องการพัฒนามากที่สุดร้อยละ 38 รองลงมา คือ อาหารปลอดภัยและการท่องเที่ยวร้อยละ 24 ผลิตภัณฑ์ชุมชนร้อยละ 9 และสุขภาพ ร้อยละ 5 ดังรูป 4-2

รูป 4-2 ภาพรวมประเด็นศึกษาอำเภอภูพานยาว

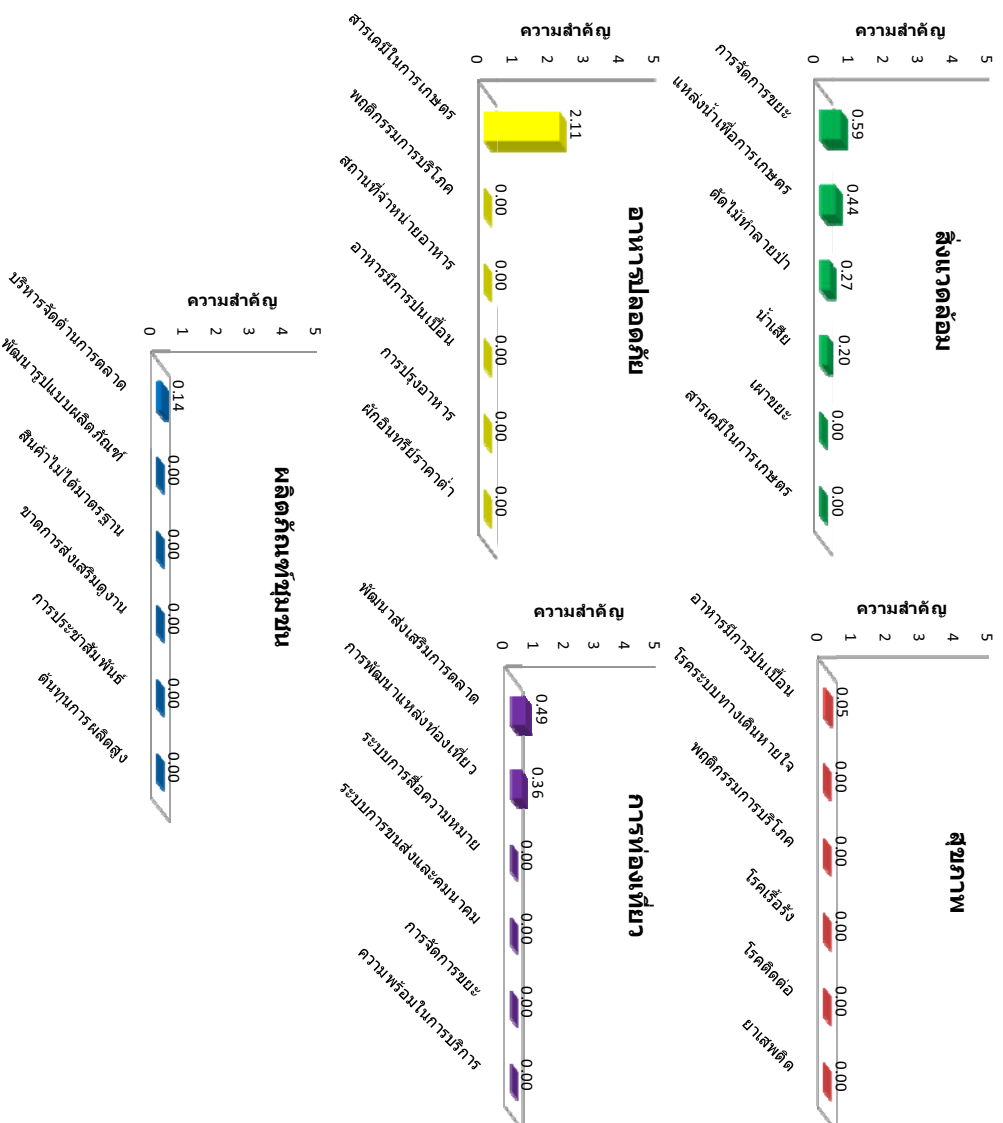
รูป 4-3 แผนภาพแสดงประเด็นปัญหาในอำเภอภูพานยาว

จากการศึกษา ประเด็นปัญหาใน 5 ด้าน ของอำเภอภูพานยาว พบว่าด้านสิ่งแวดล้อมมีประเด็นปัญหาในเรื่อง ขาดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ขาดการจัดการขยะ การตัดไม้ทำลายป่า และปัญหาน้ำเน่าเสีย ด้านสุขภาพ พบประเด็นปัญหาด้านอาหารเกิดการปนเปื้อนทั้งจากสารปรุงแต่ง และการปนเปื้อนจากแหล่งวัตถุดิบ ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน ยังขาดการบริหารจัดการด้านการตลาดที่ดี ด้านการท่องเที่ยว พบประเด็นปัญหา ขาดการพัฒนาส่งเสริมการตลาด และขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ด้านอาหารปลอดภัย ประเด็นปัญหาที่สำคัญได้แก่ สารเคมีตกค้างในผลผลิต

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสภาวะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

4.2.1.2 กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์อำเภอภูพาน

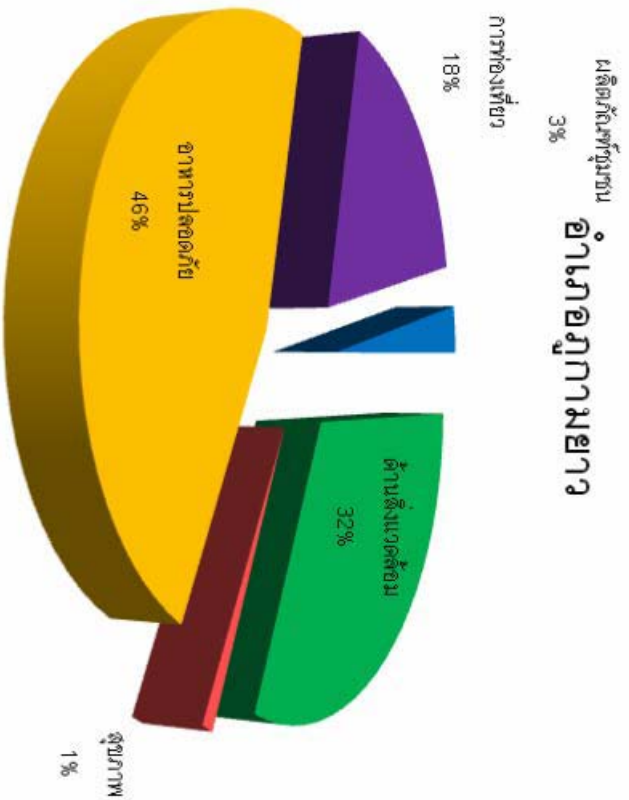
จากการจัดลำดับความต้องการพัฒนาแยกตามประเด็นการศึกษาได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อาหารปลอดภัย การท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยใช้กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ พบว่าประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านการจัดการขยะต้องพัฒนามากที่สุด ซึ่งมีความสำคัญเท่ากับ 0.59 รองลงมาได้แก่ การขาดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรมีความสำคัญเท่ากับ 0.44 ปัญหาการตัดไม้ทำลายป่ามีความสำคัญเท่ากับ 0.27 และปัญหาน้ำเสียมีความสำคัญเท่ากับ 0.20 ตามลำดับ ประเด็นปัญหาด้านการท่องเที่ยวพบว่าด้านพัฒนาส่งเสริมการตลาดมีความสำคัญมากที่สุดคือ 0.49 เมื่อเทียบกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญ 0.36 และประเด็นปัญหาด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนด้านการบริหารจัดการด้านการตลาดมีความสำคัญมากที่สุดคือ 0.14

รูป 4-4 ความต้องการพัฒนาประเด็นศึกษาในระดับอำเภอภูพานยาว (Analysis Hierarchy Process: AHP)

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสภาวะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

4.2.1.3 ภาพรวมประเด็นศึกษาเอกภูกาณยาว โดยกระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์

รูป 4-5 ภาพรวมประเด็นศึกษาเอกภูกาณยาว

จากประเด็นการศึกษาในด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อาหารปลอดภัย การท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ชุมชน ของเอกภูกาณยาว โดยกระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์พบว่าด้านอาหารปลอดภัย เป็นประเด็นที่ต้องพัฒนามากที่สุดซึ่งคิดเป็นร้อยละ 46 รองลงมา คือ ด้านสิ่งแวดล้อมคิดเป็นร้อยละ 32 ด้านท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ 18 ส่วนด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนและสุขภาพคิดเป็นร้อยละ 3 และ 1 ตามลำดับ

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสภาวะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

4.2.1.4 แผนพัฒนาอำเภอภูพานยาว

1. ยุทธศาสตร์ขยายพื้นที่เกษตรอินทรีย์และสร้างการมีส่วนร่วมของเกษตรกร ที่เข้มแข็ง

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์หลักสำคัญ	หน่วยงานรับผิดชอบ
1. ขยายพื้นที่การเพาะปลูกพืชผล การเกษตรอินทรีย์ พร้อมการเสริมสร้าง การมีส่วนร่วมของเกษตรกร เพื่อให้การ ผลิตพืชผลเกษตรอินทรีย์ เป็นไปอย่าง มีคุณภาพและมีความยั่งยืน	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่เพาะ ปลูกเกษตรอินทรีย์ 2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของเกษตรกร ที่มีความรู้ ความเข้าใจ และนำไปใช้ ในการผลิตพืชผลเกษตรอินทรีย์ 3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของเครือข่าย เกษตรกรเกษตรอินทรีย์	1. สร้างเครือข่ายหลักใน การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ 2. ส่งเสริมพัฒนา บัณฑิตการ ผลิต (พื้นที่การเกษตร แหล่งน้ำ เมล็ดพันธุ์ และการผลิตปุ๋ย อินทรีย์ชีวภาพ) 3. ส่งเสริมให้ ความรู้ แนวทาง การทำเกษตรอินทรีย์ ที่เป็นไปตามหลักวิชาการแก่ เกษตรกร	1. สนง. เกษตรอำเภอ 2. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 3. ที่ทำการปกครองอำเภอ 4. สนง. เกษตรอำเภอ 5. ชลประทาน 6. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 7. สนง. เกษตรอำเภอ 8. สนง. พัฒนาชุมชน 9. ที่ทำการปกครองอำเภอ 10. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ยุทธศาสตร์ส่งเสริมพัฒนาการผลิตและพัฒนาการแปรรูปผลผลิตเกษตรอินทรีย์ ที่มีมาตรฐาน คุณภาพ ศักยภาพทางการตลาดสูง

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์หลักสำคัญ	หน่วยงานรับผิดชอบ
- พัฒนาการผลิตพืชผลเกษตรอินทรีย์ให้เป็นมาตรฐานและมีการตรวจสอบรับรองจากองค์กรที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบรับรอง ส่งเสริมสนับสนุน การแปรรูปผลผลิตเกษตรอินทรีย์ เพื่อเพิ่มมูลค่าของผลิตผล - เพิ่มมูลค่าผลผลิตเกษตรอินทรีย์ - สร้างรายได้ของเกษตรกร	- ผลผลิตเกษตรอินทรีย์ได้รับการรับรองจากองค์กรที่มีหน้าที่ในการ ตรวจสอบรับรอง - การเพิ่มขึ้นของกลุ่มแปรรูปผลผลิตเกษตรอินทรีย์ - รายได้สุทธิทางการเกษตรของเกษตรกรเพิ่มขึ้น - ผลิตภัณฑ์แปรรูปได้รับการเฝ้าระวังคุณภาพและมีขบวนการผลิตตามมาตรฐาน GMP	- ส่งเสริมให้ความรู้การผลิตพืชผลเกษตรอินทรีย์ให้เป็นไปตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ - ส่งเสริม สนับสนุน ให้ผลผลิตเกษตรอินทรีย์ ให้ได้รับการรับรองจากองค์กรที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบและรับรองมาตรฐาน - ส่งเสริมพัฒนาเทคโนโลยีควบคู่กับภูมิปัญญาท้องถิ่นและกระบวนการวิสาหกิจชุมชนในการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอินทรีย์ - ส่งเสริมการเพิ่มขีดความสามารถของผลิตผลเกษตรอินทรีย์ มีโอกาส เพิ่มมูลค่าเช่น ข้าวหอมมะลิ และยางพารา เพื่อสามารถแข่งขันในด้านการตลาดได้ - ส่งเสริมให้มีการเฝ้าระวังคุณภาพและขบวนการผลิตให้ได้มาตรฐานของการแปรรูปผลผลิตเกษตรอินทรีย์	- สนง.เกษตรอำเภอ - ที่ทำการปกครองอำเภอ - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - ที่ทำการปกครองอำเภอ - สนง.เกษตรอำเภอ - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - สนง.พัฒนาชุมชน - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - สนง. เกษตรอำเภอ - สนง. พัฒนาชุมชน - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - สนง.พัฒนาชุมชน

3. ยุทธศาสตร์ส่งเสริมพัฒนาฟื้นฟูสภาพดินและระบบชลประทานที่มีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์หลักสำคัญ	หน่วยงานรับผิดชอบ
1. ส่งเสริม พัฒนา และฟื้นฟูสภาพดิน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการเกษตรอินทรีย์ และระบบเกษตรกรรมที่ยั่งยืน 2. ส่งเสริม และวางระบบชลประทานที่มีประสิทธิภาพรวมทั้งจัดระบบการใช้ที่ดินเพื่อกำหนดพื้นที่เกษตรกรรมที่เหมาะสมกับระบบชลประทาน 3. ฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติ เพื่อกักเก็บและลดความเสี่ยงด้านภัยธรรมชาติทั้งภัยแล้งและอุทกภัย	1. พื้นที่ทำการเกษตรมีสภาพอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น 2. ระบบชลประทานมีประสิทธิภาพ สอดคล้องความต้องการในการทำการเกษตรเพิ่มขึ้น 3. มีแหล่งน้ำธรรมชาติ สอดคล้องความต้องการในด้านการเกษตรเพิ่มขึ้น 4. ร้อยละที่ลดลงของความเสียหายของผลผลิตทางการเกษตรจากปัญหาภัยแล้งและอุทกภัย	1. พัฒนา ส่งเสริมฟื้นฟูสภาพดินให้มีความสมบูรณ์เพื่อเพิ่มผลิตผลทางการเกษตร และพัฒนาระบบเกษตรอย่างยั่งยืน 2. จัดระบบการใช้ที่ดินทำการเกษตรให้เหมาะสมกับระบบชลประทาน 3. พัฒนาแหล่งน้ำธรรมชาติให้สามารถกักเก็บน้ำ และลดความเสี่ยงต่อภัยธรรมชาติ อันเป็นการช่วยลดความเสียหายของผลิตผลในด้านการเกษตร	1. สถานพัฒนาที่ดิน จ.พะเยา 2. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 3. เกษตรอำเภอ 4. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 5. ที่ทำการปกครองอำเภอ 6. โครงการชลประทานพะเยา 7. ที่ทำการปกครองอำเภอ 8. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

4. ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการนำความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางการผลิตพืชผลเกษตรอินทรีย์และการดำรงชีวิต

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์หลักสำคัญ	หน่วยงานรับผิดชอบ
1. ส่งเสริม การนำ ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นจากปราชญ์ชาวบ้าน มาสนับสนุนการผลิตพืชผลเกษตรอินทรีย์โดยการนำทรัพยากรที่มี ในท้องถิ่นมาหมุนเวียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด 2. ส่งเสริมให้เกษตรกรนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางการดำรงชีวิต ให้สามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน 3. เกษตรกรมีความรู้ด้านอาชีพะอนามัย และสามารถป้องกันปัจจัยเสี่ยงคุกคามสุขภาพได้อย่างเหมาะสม	1. จำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสนับสนุนการผลิตเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น 2. จำนวนที่เพิ่มขึ้นของการนำทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นมาหมุนเวียนให้เกิดประโยชน์ 3. จำนวนเพิ่มขึ้นของครัวเรือนที่นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางการดำรงชีวิต และสามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน 4. จำนวนเกษตรกรที่มีความรู้เรื่องอาชีพะอนามัย และการป้องกันปัจจัยเสี่ยงคุกคามสุขภาพ	1. ส่งเสริม การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นจากปราชญ์ชาวบ้านมาสนับสนุนการผลิตพืชผลทางการเกษตรอินทรีย์ 2. ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างศูนย์และขยายเครือข่ายการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางการดำรงชีวิต 3. ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ เรื่องอาชีพะอนามัย และมีทักษะในการป้องกันปัจจัยคุกคามสุขภาพ	1. สนง.พัฒนาชุมชน 2. สนง.เกษตรอำเภอ 3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4. ที่ทำการปกครองอำเภอ 5. สนง.เกษตรอำเภอ 6. สนง.พัฒนาชุมชน 7. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 8. สนง.สาธารณสุขอำเภอ

5. ยุทธศาสตร์ ส่งเสริม พัฒนาคน คุณภาพชีวิต สภาพความเป็นอยู่ให้ดีขึ้นอย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์หลักสำคัญ	หน่วยงานรับผิดชอบ
1. ส่งเสริมพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คุณภาพชีวิต สภาพความเป็นอยู่ โดยการดำรงฐานทางวัฒนธรรมของแต่ละพื้นที่ ฐานทางสังคมของล้านนา และการพึ่งพาตนเอง เพื่อให้ดำรงการพัฒนา ให้ดีขึ้นอย่างยั่งยืน	1. ร้อยละที่ลดลงของจำนวนครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. 2. ร้อยละของหมู่บ้าน / ชุมชน ผ่านเกณฑ์บ้านเมืองน่าอยู่เขตชุมชน 3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของหมู่บ้าน / ชุมชน ที่มีองค์กรชุมชนที่เข้มแข็ง 4. ร้อยละที่ลดลงการแพร่ระบาดของยาเสพติด 5. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของประชาชนที่มีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง	1. การส่งเสริมอาชีพ และการดำรงชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2. การส่งเสริมเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อการเป็นเมืองน่าอยู่ บ้านสวย เมืองสะอาดหมู่บ้าน เศรษฐกิจพอเพียง และส่งเสริมสถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพ และกลุ่มวิสาหกิจชุมชน 3. พัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และศูนย์การเรียนรู้เกษตรพอเพียง 4. การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดโดยองค์กรชุมชน 5. ส่งเสริมสุขภาพประชาชนให้สมบูรณ์แข็งแรง 6. ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครเพื่อป้องกันอาชญากรรม และให้บริการประชาชน 7. การป้องกันและแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1. สนง.พัฒนาชุมชน 2. สนง.เกษตรอำเภอ 3. สนง.กศน.อำเภอ 4. ที่ทำการปกครองอำเภอ 5. สนง.ท้องถิ่นอำเภอ 6. สนง.สาธารณสุขอำเภอ 7. สนง.ท้องถิ่นอำเภอ 8. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 9. สนง.กศน.อำเภอ 10. สภาวัฒนธรรมอำเภอ 11. ที่ทำการปกครองอำเภอ 12. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 13. สภ.ภูกามยาว 14. ที่ทำการปกครองอำเภอ 15. สนง.สาธารณสุขอำเภอ 16. สนง.ท้องถิ่นอำเภอ 17. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 18. สนง.สาธารณสุขอำเภอ 19. ที่ทำการปกครองอำเภอ

รูป 4-6 เมืองเก่าภูพานยาว

รูป 4-7 พระธาตุภูขาว

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสถานะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

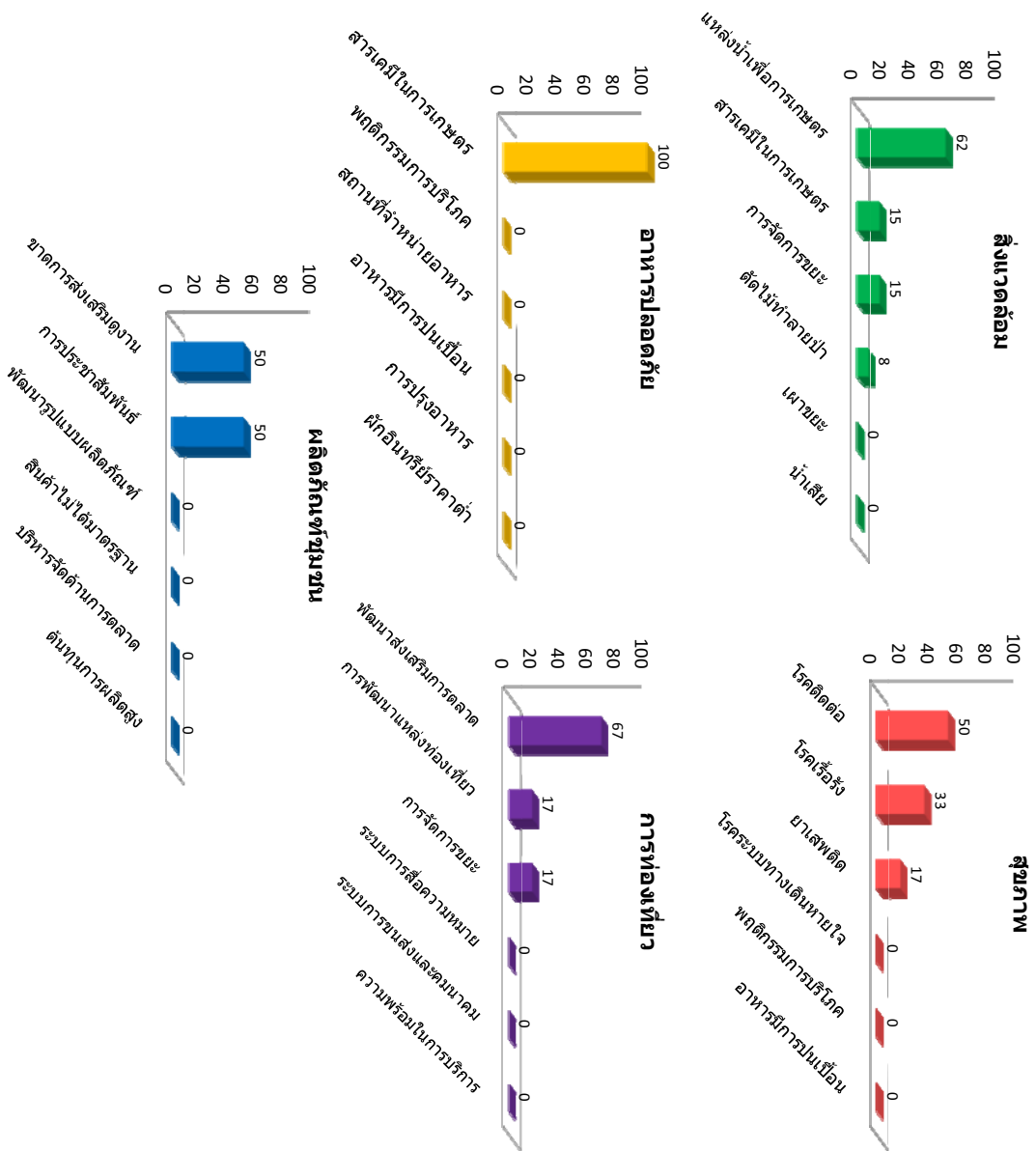
4.2.2 อำเภอดอกคำใต้

การจัดเวทีการประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อการจัดระเบียบพื้นที่ในพื้นที่ยี่ ซึ่งได้รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและการทำภาคีเทคนิค ในการจัดประชุมในครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด 22 คน จากการจัดประชุมได้ทำการรวบรวมข้อมูลประเด็นปัญหาที่สำคัญ ดังตาราง 4 - 2

ตาราง 4 - 2 แสดงประเด็นปัญหา 5 ด้านของอำเภอดอกคำใต้

ประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม	
1. แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	1. แหล่งน้ำช่วยป่าชาวขาดการพัฒนา
2. สารเคมีในการเกษตร	1. การปนเปื้อนสารเคมีในแหล่งน้ำ
3. การจัดกาขยะ	1. พื้นที่ในการกำจัดขยะไม่เพียงพอ
	2. ชุมชนไม่มีการคัดแยกขยะ
4. การตัดไม้ทำลายป่า	1. มีการบุกรุกป่าเพื่อนำไม้เศรษฐกิจมาใช้ประโยชน์
ประเด็นปัญหาด้านสุขภาพ	
1. โรคติดต่อ	1. โรคติดต่อที่สำคัญ เช่น วัณโรค
2. โรคเรื้อรัง	1. ประชาชนขาดความรู้ด้านพฤติกรรมการบริโภค
3. ยาเสพติด	1. คนในชุมชนนิยมดื่มสุราเสร็จจินตจิตสุราเรื้อรัง
ประเด็นปัญหาด้านอาหารปลอดภัย	
1. สารเคมีในการเกษตร	1. เกษตรกรใช้สารเคมีในการปลูกพืช
ประเด็นปัญหาด้านการท่องเที่ยว	
1. พัฒนาส่งเสริมด้านการตลาด	1. ขาดการปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวและประชาสัมพันธ์
2. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	1. ขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง
ประเด็นปัญหาด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน	
1. ขาดการส่งเสริมจัดงาน	1. ขาดการส่งเสริมจัดงานอย่างต่อเนื่องเนื่องจากขาดงบประมาณ
2. ขาดการประชาสัมพันธ์	1. ขาดการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง

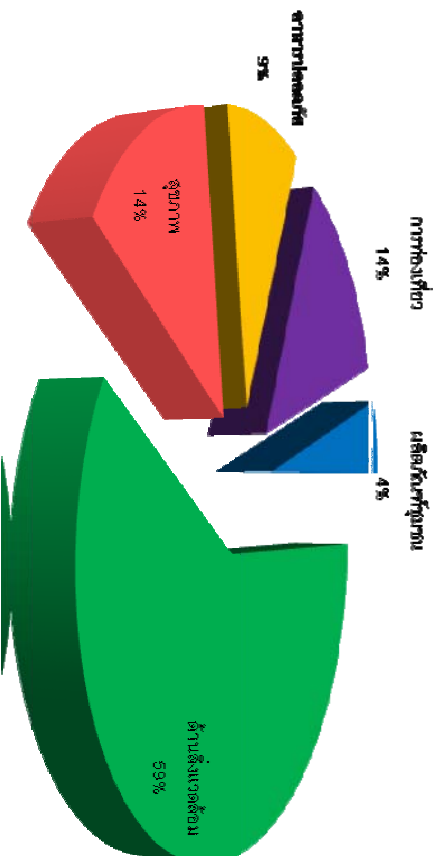
จากการจัดลำดับความต้องการพัฒนาแยกตามประเด็นการศึกษาได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อาหารปลอดภัย การท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ชุมชน พบว่าประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านขาดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรมีความต้องการพัฒนามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 62 รองลงมาได้แก่ การใช้สารเคมีในการเกษตรและการจัดการขยะมีค่าเท่ากับร้อยละ 15 ประเด็นปัญหาด้านสุขภาพ พบว่าโรคติดต่อมีความต้องการพัฒนามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาได้แก่โรคเรื้อรังร้อยละ 33 และยาเสพติดรวมทั้งสุราและบุหรี่ร้อยละ 17 ตามลำดับ ประเด็นปัญหาด้านอาหารปลอดภัย พบว่าการใช้สารเคมีในการเกษตรทำให้เกิดสารตกค้างในผลผลิตซึ่งมีผลต่อสุขภาพมีความต้องการพัฒนามากที่สุด ประเด็นปัญหาด้านการท่องเที่ยวพบว่าขาดการพัฒนาส่งเสริมการตลาดต้องการพัฒนามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 67 รองลงมาได้แก่ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่ต่อเนื่องและการจัดการขยะในสถานที่สุดคิดเป็นร้อยละ 67 รองลงมาได้แก่ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่ต่อเนื่องและการจัดการขยะในสถานที่ท่องเที่ยวมีค่าเท่ากับร้อยละ 17 และประเด็นปัญหาด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนด้านการส่งเสริมงานและการประชาสัมพันธ์ความต้องการพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 50 เท่ากัน

รูป 4 -8 ความต้องการพัฒนาประเด็นศึกษาในระดับอำเภอออกเท่าได้

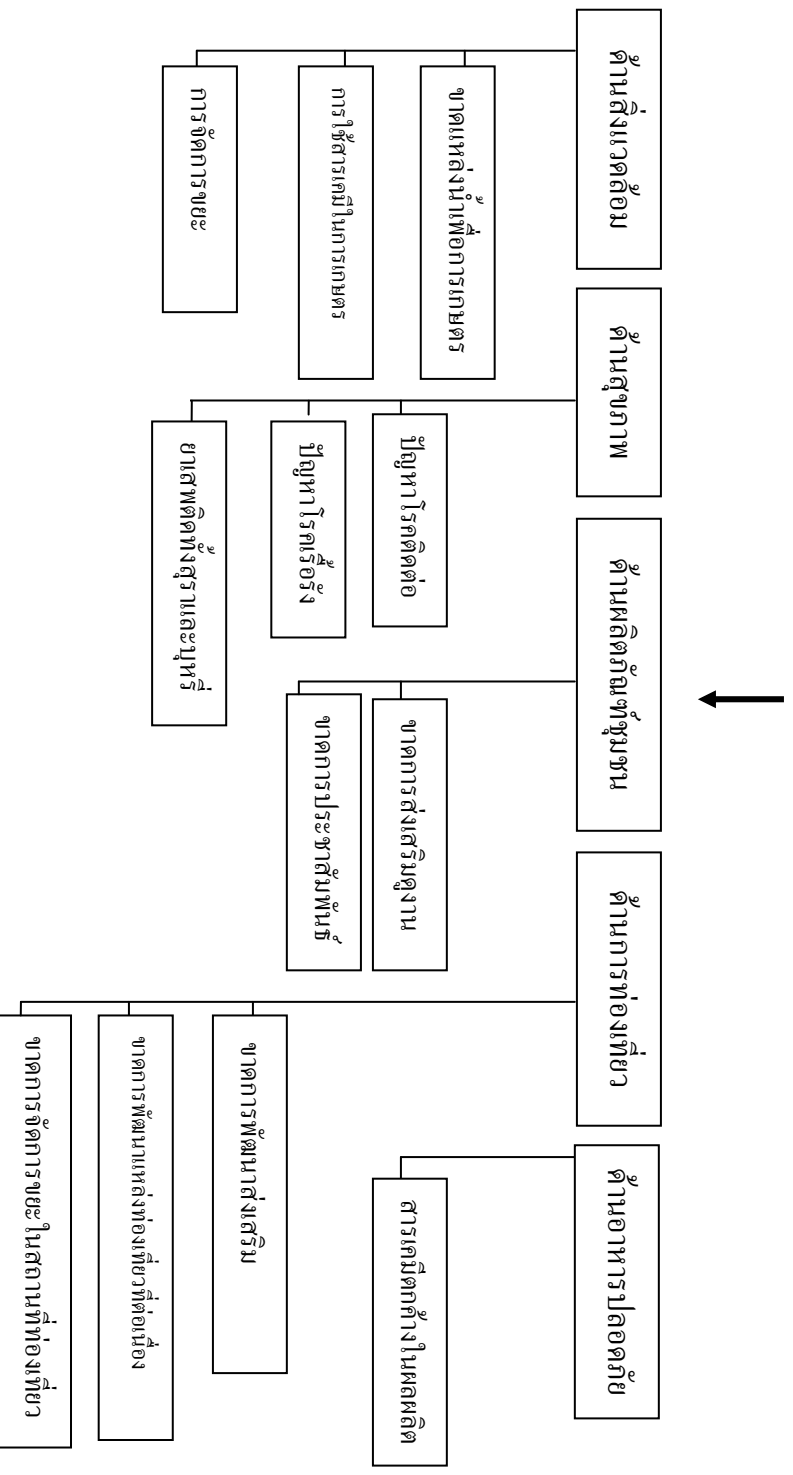
4.2.2.1 ภาพรวมประเด็นศึกษาอำเภอดอกคำใต้

จากการศึกษา ประเด็นปัญหาทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อาหารปลอดภัย การท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ชุมชน ของอำเภอดอกคำใต้พบว่าด้านสิ่งแวดล้อมเป็นประเด็นที่ต้องการพัฒนามากที่สุดร้อยละ 59 รองลงมา คือ สุขภาพและการท่องเที่ยวร้อยละ 14 เท่ากัน และอาหารปลอดภัยร้อยละ 9 ดังภาพ

รูป 4 -9 ภาพรวมประเด็นศึกษาอำเภอดอกคำใต้

อำเภอตากฟ้า

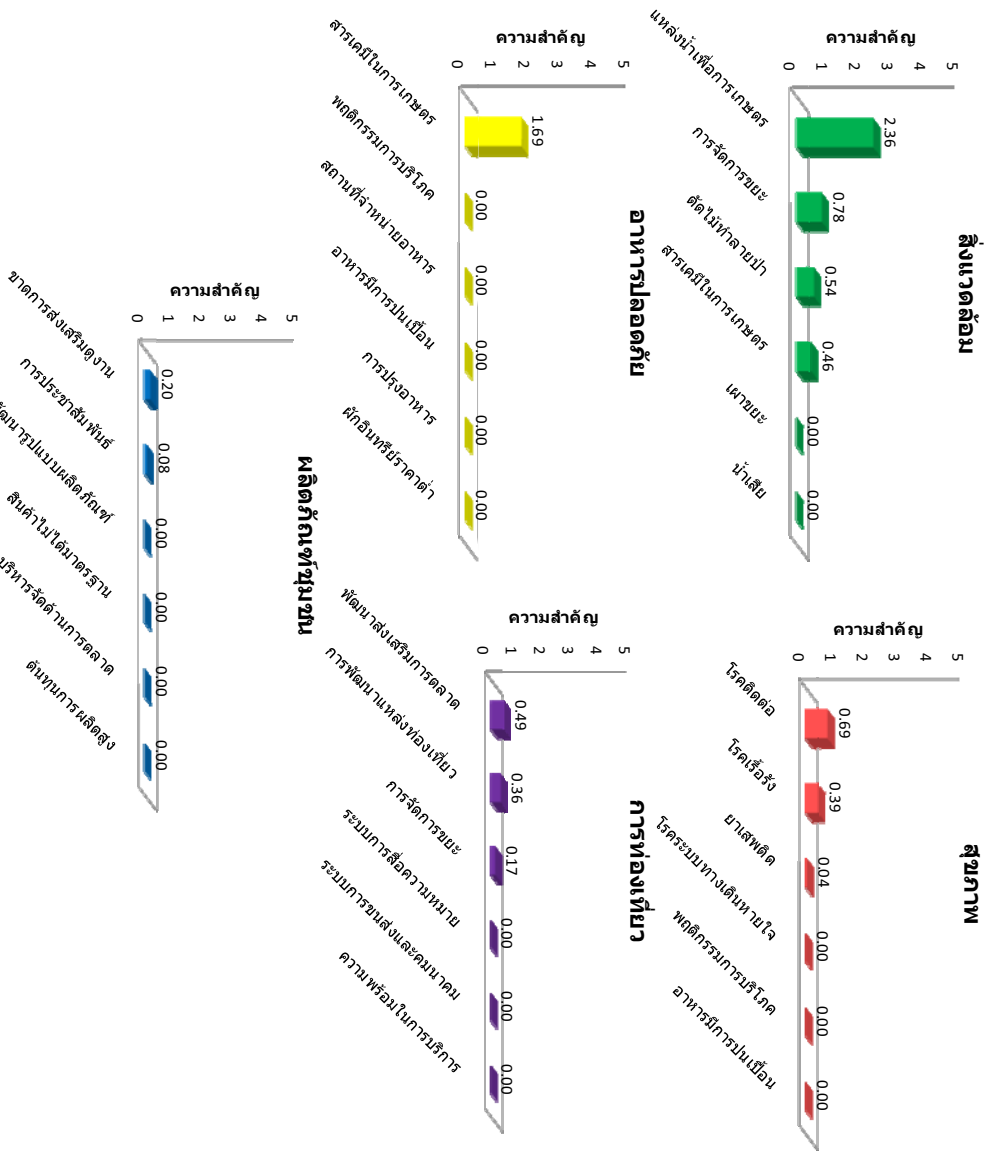
รูป 4-10 แผนภาพแสดงประเด็นปัญหาในอำเภอออกคำใต้

จากการศึกษา ประเด็นปัญหาใน 5 ด้าน ของอำเภออดดอคำใต้ พบว่าด้านสิ่งแวดล้อมประเด็นปัญหาในเรื่อง ขาดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ขาดการจัดกาขยะ และการใช้สารเคมีในการเกษตร ด้านสุขภาพ พบประเด็นปัญหาโรคติดต่อ โรคเรื้อรังและปัญหาเย็บติด ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน ยังขาดการประชาสัมพันธ์ และการส่งเสริมงาน ด้านการท่องเที่ยว พบประเด็นปัญหา ขาดการพัฒนาส่งเสริมการตลาด ขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่ต่อเนื่อง และขาดการจัดกาขยะในสถานที่ท่องเที่ยว ด้านอาหารปลอดภัย ประเด็นปัญหาที่สำคัญได้แก่ สารเคมีตกค้างในผลผลิต

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสถานะด้านศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

4.2.2.2 กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ อำเภอตากำใต้

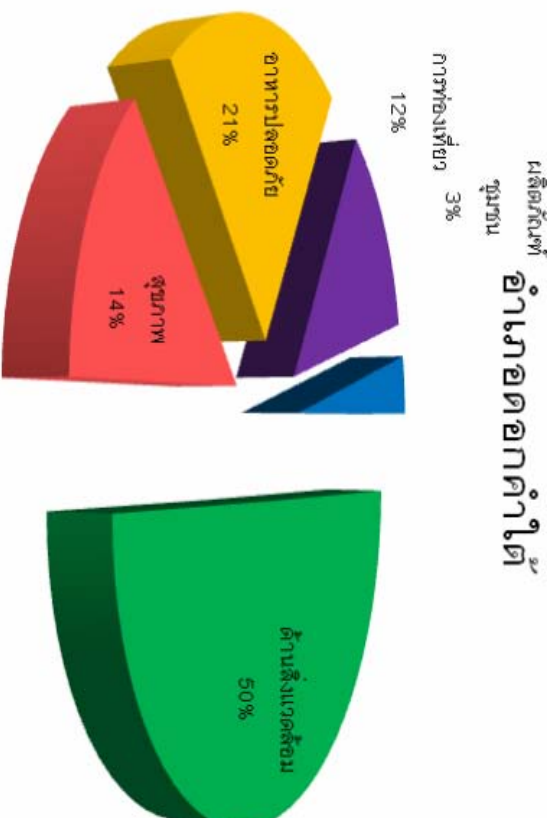
จากการจัดลำดับความต้องการพัฒนาแยกตามประเด็นการศึกษาได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อาหารปลอดภัย การท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยใช้กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ พบว่าประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านขาดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรมีความต้องการพัฒนามากที่สุด ซึ่งมีความสำคัญเท่ากับ 2.36 รองลงมาได้แก่ การบริหารจัดการขยะมีความสำคัญเท่ากับ 0.78 การตัดไม้ทำลายป่า 0.54 และการใช้สารเคมีในการเกษตรที่มีความต้องการพัฒนามากที่สุดซึ่งมีความสำคัญเท่ากับ 0.46 ประเด็นปัญหาด้านสุขภาพ พบว่าโรคติดต่อมีความต้องการพัฒนามากที่สุดซึ่งมีความสำคัญเท่ากับ 0.04 ประเด็นปัญหาด้านอาหารปลอดภัยพบว่าการใช้สารเคมีในการเกษตรทำให้เกิดสารตกค้างในผลผลิตซึ่งมีผลต่อสุขภาพมีความต้องการพัฒนามากที่สุดโดยมีความสำคัญเท่ากับ 1.69 ประเด็นปัญหาด้านการท่องเที่ยวพบว่าการพัฒนาส่งเสริมการตลาดซึ่งมีค่าความสำคัญมากที่สุดคือ 0.49 รองลงมาได้แก่ ขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวซึ่งมีค่าความสำคัญ 0.36 และการจัดการขยะ มีความสำคัญมากที่สุดคือ 0.20 เมื่อเทียบกับการประชาสัมพันธ์โดยมีค่าความสำคัญเท่ากับ 0.08

รูป 4 -11 ความต้องการพัฒนาประเด็นศึกษาในระดับอำเภอตากำใต้ (Analysis Hierarchy Process: AHP)

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสภาวะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

4.2.2.3 ภาพรวมประเด็นศึกษาแยกออกคำใต้ โดยกระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์

รูป 4 -12 ภาพรวมประเด็นศึกษาอำเภอดอกคำใต้

จากประเด็นการศึกษาในด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อาหารปลอดภัย การท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ชุมชน ของอำเภอดอกคำใต้โดยกระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์พบว่าด้านสิ่งแวดล้อม เป็นประเด็นที่ต้องพัฒนามากที่สุดซึ่งคิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมา คือ ด้านอาหารปลอดภัย คิดเป็นร้อยละ 21 ด้านการสุขภาพ คิดเป็นร้อยละ 14 ส่วนด้านการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ชุมชนคิดเป็นร้อยละ 12 และ 3 ตามลำดับ

4.2.2.4 แผนพัฒนาอำเภอตอกคำใต้

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์
1. พัฒนาเศรษฐกิจเพื่อสร้างรายได้และขยายโอกาสด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว	1. ขุดลอกคลอง 2. สร้างวางระบายน้ำ เหมือง ฝ่าย 3. ปรับปรุงภูมิทัศน์ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว 4. พัฒนาแหล่งน้ำและโครงสร้างพื้นฐาน 5. พัฒนาอ่างเก็บน้ำให้เป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการพระราชดำริ 6. ฝึกอบรมประชาชนให้มีจิตสำนึกในการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ 7. อนุรักษ์ต้นน้ำและส่งเสริมการปลูกป่า 8. พัฒนาศักยภาพสถาบันเกษตรกร
2. พัฒนาศักยภาพคนและชุมชนให้มีความเข้มแข็ง	1. ส่งเสริมสนับสนุนการจัดงานวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น 2. อนุรักษ์ และทำนุบำรุง ศาสนสถาน และโบราณสถาน 3. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมท้องถิ่น 4. ส่งเสริมและพัฒนาเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ และสถาบันครอบครัวให้เข้มแข็ง 5. ส่งเสริมสนับสนุนองค์กร ชุมชน เครือข่าย เข้าร่วมการป้องกันและแก้ไขปัญหาของสังคม
3. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1. ส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่สีเขียว ในเขตป่า ชุมชน และเขตเมือง 2. สนับสนุนการจัดดินและน้ำ 3. ส่งเสริมการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม 4. อนุรักษ์ต้นน้ำ และส่งเสริมการปลูกป่า
4. พัฒนาสังคมให้สงบสุข และมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	1. ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด 2. ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชน น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนิน ชีวิตประจำวัน
5. ส่งเสริมการบริหารจัดการที่ดี	1. เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน 2. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในองค์กร 3. พัฒนาศักยภาพด้านเทคโนโลยี

รูป 4 -13 งานหัตถกรรมอำเภอดอกคำใต้

รูป 4 -14 วิถีชนรรมอำเภอดอกคำใต้

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสภาะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

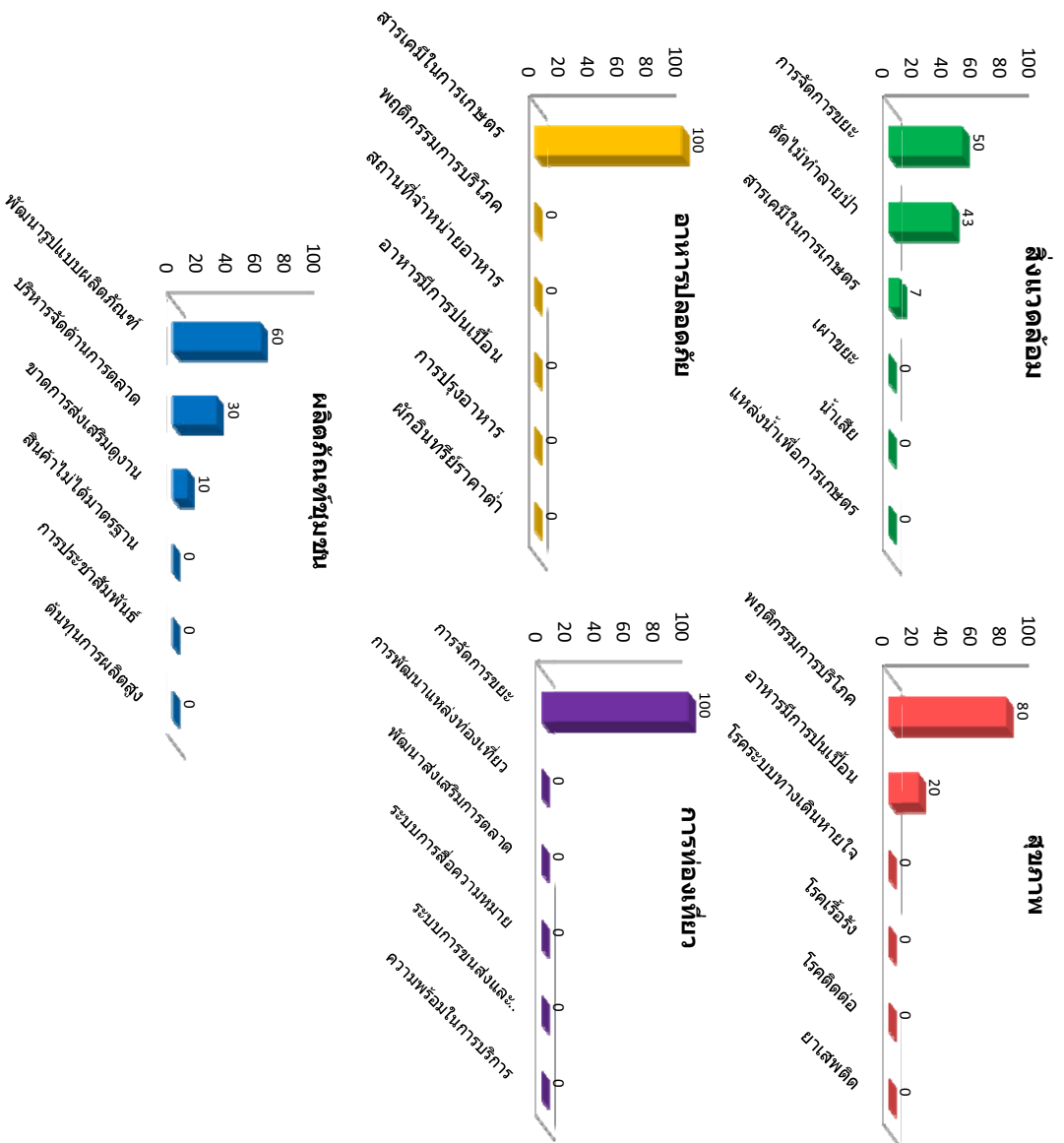
4.2.3 อำเภอแม่ใจ

การจัดเวทีการประชุมระดับความคิดเห็นเพื่อการวิจัยแก้ปัญหาในพื้นที่ ซึ่งได้รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและการทำภาคีเทคนิค ในการจัดประชุมในครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด 27 คน จากการจัดประชุมได้ทำการรวบรวมข้อมูลประเด็นปัญหาที่สำคัญ ดังตาราง 4 - 3

ตาราง 4 - 3 แสดงประเด็นปัญหา 5 ด้านของอำเภอแม่ใจ

ประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม	
1. การจัดขยะ	1. ขาดการส่งเสริมโครงการจัดการขยะในโรงเรียน และหมู่บ้านต้นแบบเพื่อเป็นตัวอย่าง
2. ตัดไม้ทำลายป่า	1. มีการลักลอบตัดไม้ 2. ขาดการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และไม่มีการปลูกป่าทดแทน
ประเด็นปัญหาด้านสุขภาพ	
1. พฤติกรรมการบริโภค	1. พฤติกรรมการบริโภคที่ไม่ถูกต้อง
2. อาหารมีการปนเปื้อน	1. มีการปนเปื้อนสารปรุงแต่งที่ไม่ได้มาตรฐาน
ประเด็นปัญหาด้านอาหารปลอดภัย	
1. สารเคมีในการเกษตร	1. ขาดความรู้ด้านการนำสารสกัดธรรมชาติมาทดแทนสารเคมี 2. ขาดการส่งเสริมภูมิปัญญาการทำน้ำหมักชีวภาพแทนสารเคมี
ประเด็นปัญหาด้านการท่องเที่ยว	
1. การจัดขยะ	1. ชุมชนไม่มีการคัดแยกขยะ 2. ขาดการส่งเสริมหมู่บ้านต้นแบบในการกำจัดและเพิ่มมูลค่าของขยะ
ประเด็นปัญหาด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน	
1. พัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์	1. ขาดการส่งเสริมองค์ความรู้ด้านออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์การแปรรูป และการบรรจุภัณฑ์
2. บริหารจัดการด้านการตลาด	1. ขาดองค์กรในการจัดการเพื่อสร้างความต่อเนื่อง 2. ขาดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง
3. ขาดการส่งเสริมผลงาน	1. ขาดการส่งเสริมผลงานจึงไม่มีแนวทางนำมาปรับเปลี่ยนเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์

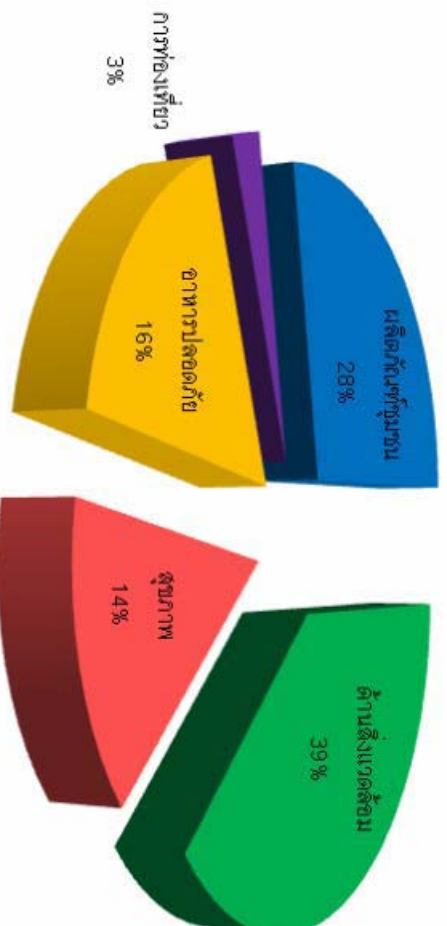
จากการจัดทำความต้องการพัฒนาแยกตามประเด็นการศึกษาได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อาหารปลอดภัย การท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ชุมชน พบว่าประเด็นหาสิ่งแวดล้อมด้านการจัดการขยะมีความต้องการพัฒนามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาได้แก่ การตัดไม้ทำลายป่าร้อยละ 43 และปัญหาหน้าเสี่ยร้อยละ 15 ตามลำดับ ประเด็นปัญหาด้านสุขภาพ พบว่าพฤติกรรมการบริโภคความต้องการพัฒนามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 80 รองลงมาได้แก่อาหารมีสารปนเปื้อนร้อยละ 20 ประเด็นปัญหาด้านอาหารปลอดภัยพบว่าการใช้สารเคมีในการเกษตรทำให้เกิดสารตกค้างในผลผลิตซึ่งมีผลต่อสุขภาพมีความต้องการพัฒนามากที่สุด ประเด็นปัญหาด้านการท่องเที่ยวพบว่าด้านจัดการขยะมีความต้องการพัฒนามากที่สุดคิด และประเด็นปัญหาด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนด้านพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ที่มีความต้องการพัฒนามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 60 รองลงมาได้แก่ บริหารจัดการด้านตลาดร้อยละ 30 และขาดการส่งเสริมงานสินค้าไม้ได้มาตรฐาน 0 การประชาสัมพันธ์ 0 ต้นทุนการผลิตสูง 0

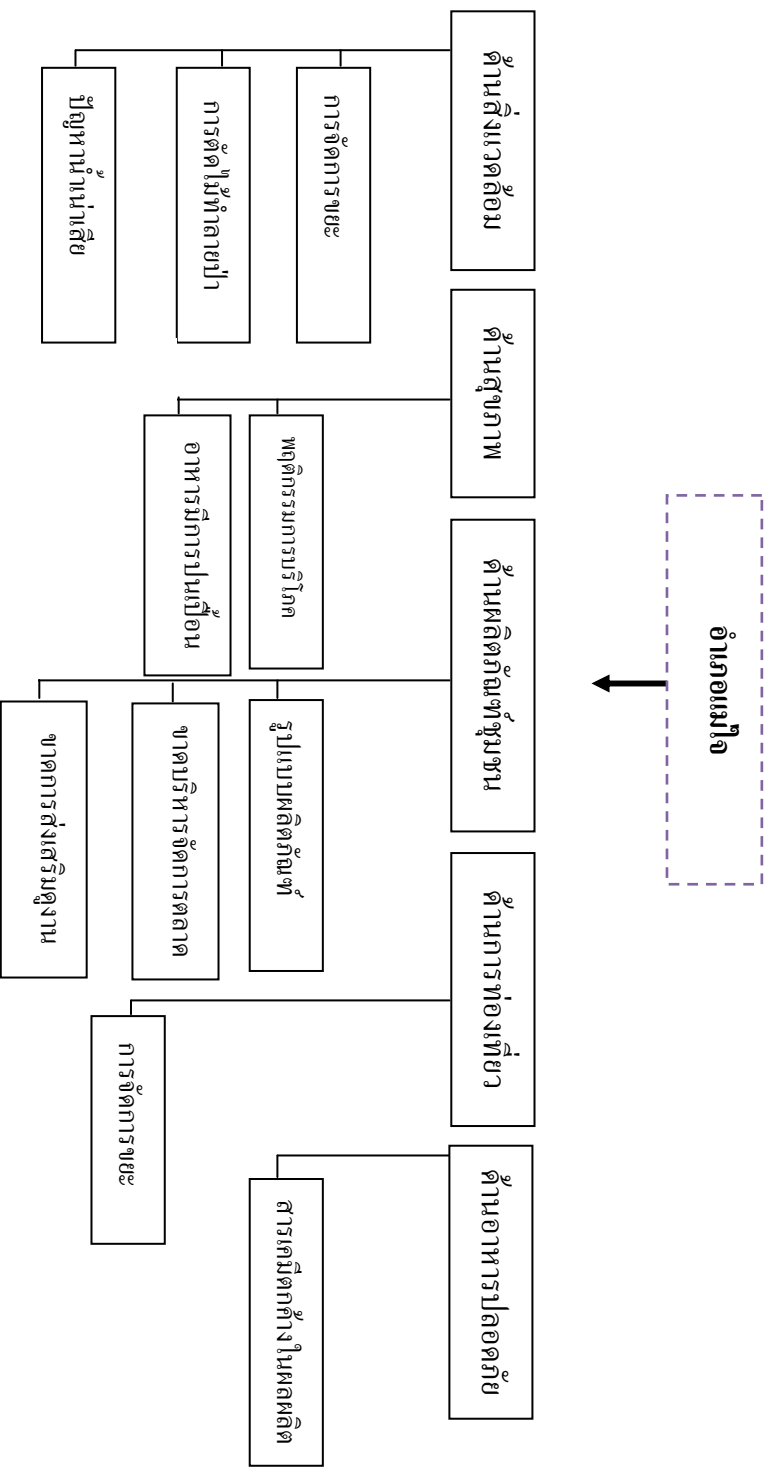
รูป 4 –15 ความต้องการพัฒนาประเด็นศึกษาในระดับอำเภอแม่ใจ

4.2.3.1 ภาพรวมประเด็นศึกษาอำเภอแม่ใจ

จากประเด็นการศึกษาในด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อาหารปลอดภัย การท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ชุมชน ของอำเภอแม่ใจพบว่าด้านสิ่งแวดล้อมเป็นประเด็นที่ต้องการพัฒนามากที่สุดร้อยละ 39 รองลงมา คือ ผลิตภัณฑ์ชุมชน ร้อยละ 28 อาหารปลอดภัยและสุขภาพ ร้อยละ 16 และ 14 ตามลำดับ ส่วนด้านการท่องเที่ยวร้อยละ 3 ซึ่งเป็นประเด็นที่ต้องการพัฒนาน้อยที่สุดในด้านอำเภอแม่ใจเมื่อเปรียบเทียบกับความต้องการพัฒนาในด้านอื่นๆ

รูป 4 -16 ภาพรวมประเด็นศึกษาอำเภอแม่ใจ

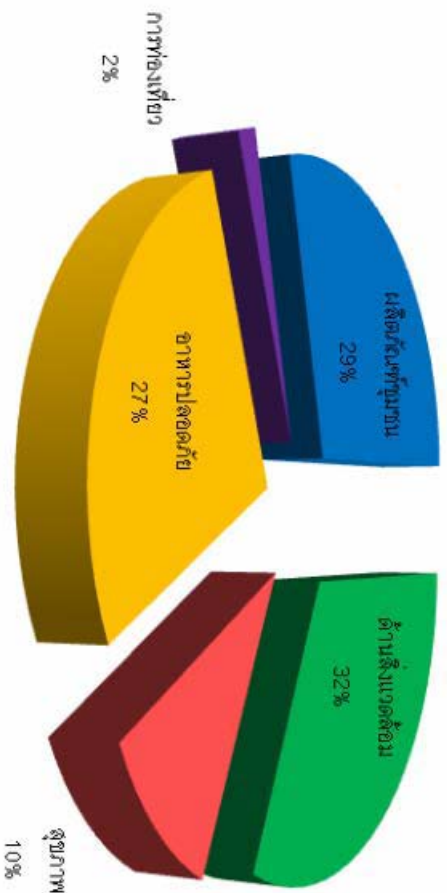
รูป 4 -17 แผนภาพแสดงประเด็นปัญหาในอำเภอแม่ใจ

จากการศึกษา ประเด็นปัญหาใน 5 ด้าน ของอำเภอแม่ใจ พบว่าด้านสิ่งแวดล้อมมีประเด็นปัญหาในเรื่อง การจัดการขยะ การตัดไม้ทำลายป่า และปัญหาน้ำเน่าเสีย ด้านสุขภาพ พบประเด็นปัญหาพฤติกรรมกรรมการบริโภค และอาหารมีการปนเปื้อน ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนขาดการพัฒนา รูปแบบผลิตภัณฑ์ ขาดบริหารจัดการตลาด และขาดการส่งเสริมต่งาน ด้านการท่องเที่ยว พบประเด็นปัญหา ขาดการจัดการขยะในสถานที่ท่องเที่ยว ด้านอาหารปลอดภัย ประเด็นปัญหาที่สำคัญได้แก่ สารเคมีตกค้างในผลผลิต

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสภาวะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

4.2.3.3 ภาพรวมประเด็นศึกษาอำเภอแม่ใจ โดยกระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์

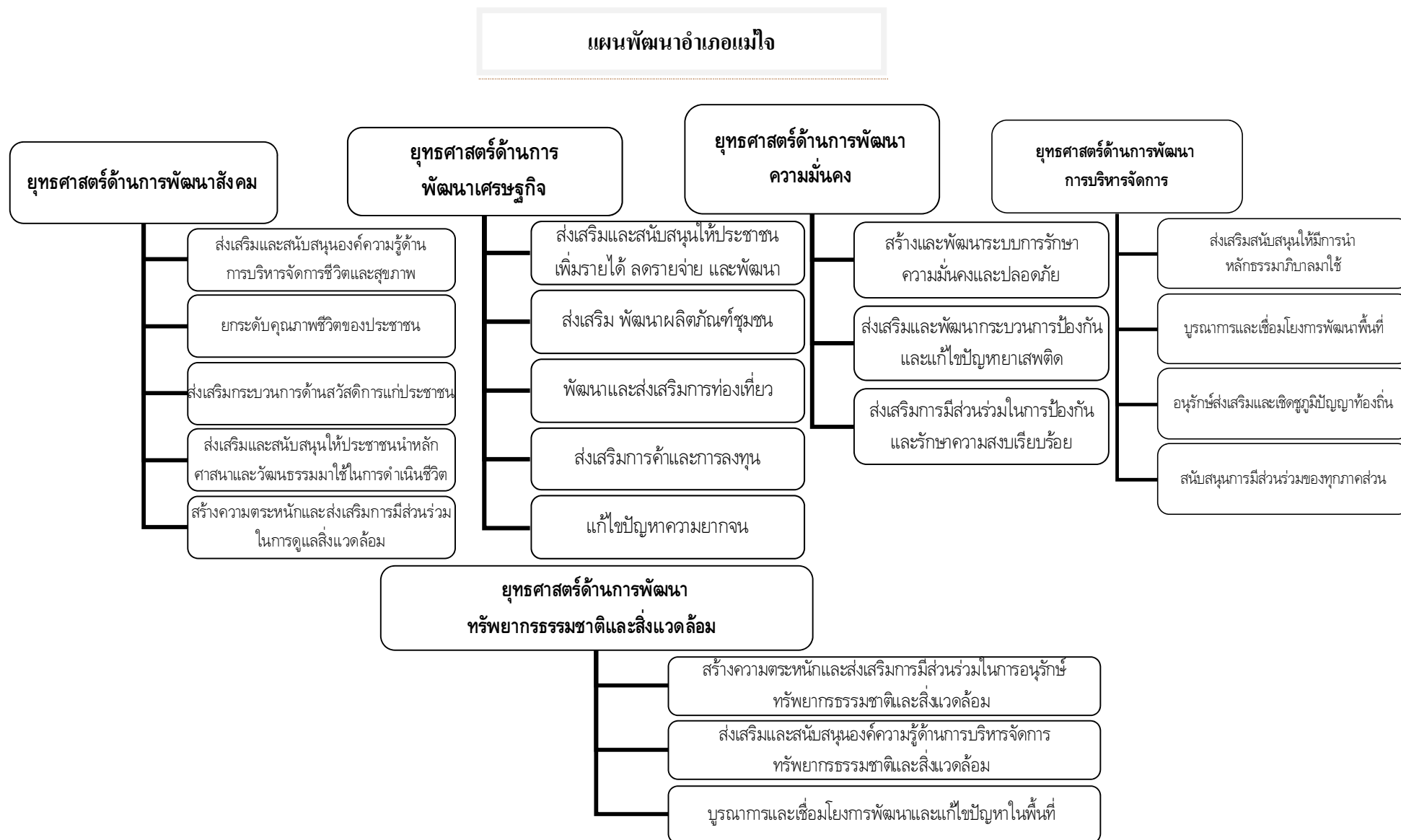
อำเภอแม่ใจ

รูป 4 -19 ภาพรวมประเด็นศึกษาอำเภอแม่ใจ

จากประเด็นการศึกษาในด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อาหารปลอดภัย การท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ชุมชน ของอำเภอแม่ใจ โดยกระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์พบว่าด้านสิ่งแวดล้อม เป็นประเด็นที่ต้องพัฒนามากที่สุดซึ่งคิดเป็นร้อยละ32 รองลงมา คือ ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนคิดเป็นร้อยละ 29 ด้านอาหารปลอดภัยคิดเป็นร้อยละ 27 ส่วนด้านสุขภาพและการท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ10 และ2 ตามลำดับ

4.3.3.4 แผนพัฒนาอำเภอแม่ใจ

รูป 4 -20 วัดพระเจ้าทองทิพย์ (วัดศรีสุพรรณ)

รูป 4 -21 พระเจ้าองค์ดำ (วัดสีบุญเรือง)

รูป 4 -22 พืชเศรษฐกิจอำเภอแม่ใจ

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสมภาวะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

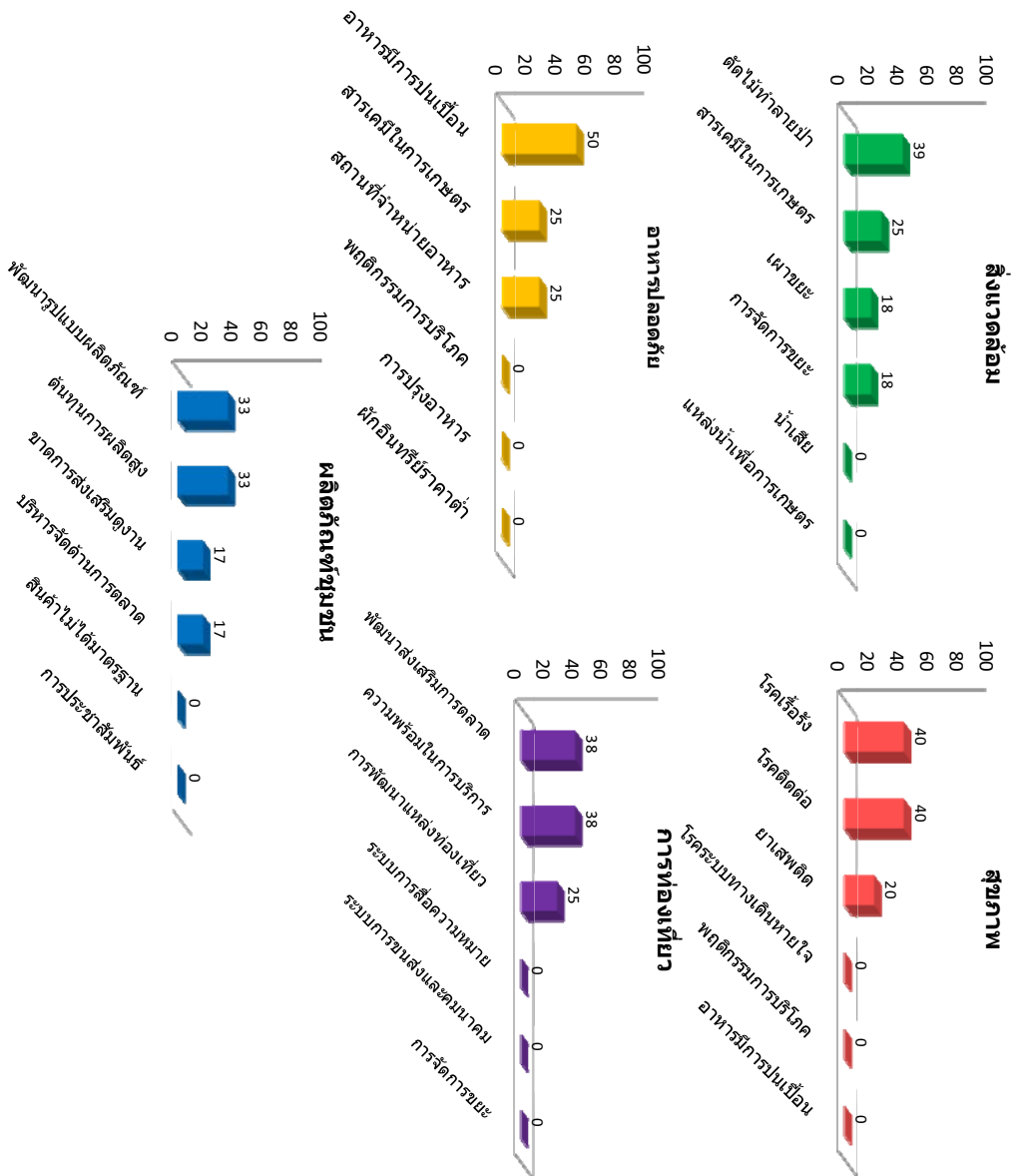
4.2.4 อำเภอปง

การจัดเวทีการประชุมระดับความคิดเห็นเพื่อการวิจัยแก้ปัญหาในพื้นที่ ซึ่งได้รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและการทำภาคีเทคนิค ในการจัดประชุมในครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด 35 คน จากการจัดประชุมได้ทำการรวบรวมข้อมูลประเด็นปัญหาที่สำคัญ ดังตาราง 4 – 4

ตาราง 4 – 4 แสดงประเด็นปัญหา 5 ด้านของอำเภอปง

ประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม	
1. ตัดไม้ทำลายป่า	1. พื้นที่ป่าถูกทำลายมากขึ้น จึงส่งผลให้มีปริมาณน้ำป่าไหลหลากในช่วงฤดูฝน
2. ใช้สารเคมีในการเกษตร	2. ไม่มีการกำหนดเขตป่าอย่างชัดเจน
3. มลพิษอากาศเกิดจากเผาขยะ	1. ขาดความรู้การใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีในการเกษตร 1. ชุมชนเผาขยะส่งผลให้เกิดมลพิษทางอากาศ 2. ชุมชนไม่มีการคัดแยกขยะก่อนการเผา
ประเด็นปัญหาด้านสุขภาพ	
1. โรคเรื้อรัง	1. ขาดความรู้และคำแนะนำด้านพฤติกรรมกรมการบริโภค
2. โรคติดต่อ	1. ปัจจุบันปัญหาโรคติดต่อเพิ่มจำนวนมากขึ้น
3. ยาเสพติด	1. ปัญหายาเสพติดสูงขึ้นในกลุ่มของวัยรุ่น 2. ขาดการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหายาเสพติดแก่ชุมชน
ประเด็นปัญหาด้านอาหารปลอดภัย	
1. อาหารมีการปนเปื้อน	1. ผู้ประกอบการใช้สารปรุงแต่งเกินมาตรฐานกำหนด
2. สารเคมีในการเกษตร	1. เกษตรกรใช้สารเคมีในการเกษตรเกิดสารตกค้างในผลผลิต
3. สถานที่ประกอบการร้านค้า	1. สถานที่ประกอบการร้านค้าไม่ถูกสุขลักษณะ
ประเด็นปัญหาด้านการท่องเที่ยว	
1. พัฒนาส่งเสริมการตลาด	1. ขาดพัฒนาส่งเสริมการตลาด ได้แก่ การประชาสัมพันธ์
2. ความพร้อมในการบริการ	1. ขาดความพร้อมของเส้นทางท่องเที่ยว และความสะดวก
3. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	1. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวไม่มีความต่อเนื่อง
ประเด็นปัญหาด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน	
1. พัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์	1. ขาดการพัฒนาความรู้ด้านออกแบบผลิตภัณฑ์ชุมชน
2. ต้นทุนการผลิตสูง	1. ต้นทุนการผลิตสูงเนื่องจากไม่ใช้วัตถุดิบในชุมชน
3. ขาดการส่งเสริมจัดงาน	1. ขาดการส่งเสริมจัดงานเพื่อนำความรู้มาพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน
4. บริหารจัดการด้านการตลาด	1. ขาดการส่งเสริมพัฒนาผลิตภัณฑ์ และรูปแบบบรรจุภัณฑ์

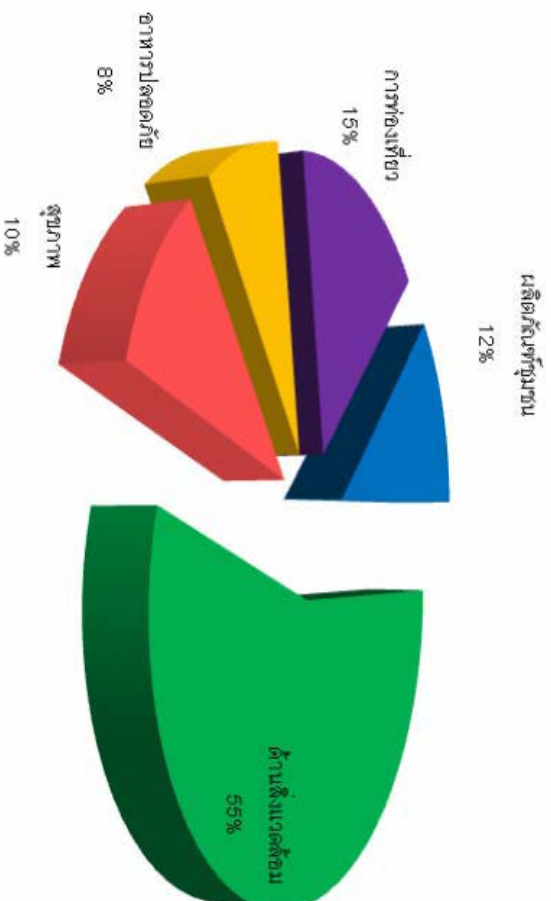
จากการจัดลำดับความต้องการพัฒนาแยกตามประเด็นการศึกษาได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อาหารปลอดภัย การท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ชุมชน พบว่าประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อม ติดไม้ทำลายป่ามีความต้องการพัฒนามากที่สุดร้อยละ 39 รองลงมาได้แก่ การใช้สารเคมีในการเกษตร ร้อยละ 25 มลพิษทางอากาศที่เกิดจากการเผาขยะและการจัดการขยะมีค่าเท่ากับคือร้อยละ 18 ประเด็น ปัญหาด้านสุขภาพ พบว่าโรคติดต่อและโรคเรื้อรังมีความต้องการพัฒนามากที่สุด ร้อยละ 40 และยาเสพติดรวมทั้งสูบบุหรี่ร้อยละ 20 ประเด็นปัญหาด้านอาหารปลอดภัยพบว่าอาหารมีการปนเปื้อนมีความ ต้องการพัฒนามากที่สุดร้อยละ 50 รองลงมาได้แก่การใช้สารเคมีในการเกษตรทำให้เกิดสารตกค้างใน ผลผลิตซึ่งมีผลต่อสุขภาพและสถานที่ประกอบการร้านค้าไม่ได้มาตรฐานมีค่าเท่ากับคือร้อยละ 25 ประเด็นปัญหาด้านการท่องเที่ยวพบว่าด้านการส่งเสริมการตลาดและความพร้อมในการบริการมีความ ต้องการพัฒนามากที่สุดร้อยละ 38 รองลงมาได้แก่ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่ต่อเนื่องร้อยละ 25 และ ประเด็นปัญหาด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนด้านการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์และต้นทุนการผลิตสูงมีความ ต้องการพัฒนามากที่สุดร้อยละ 33 รองลงมาได้แก่ ขาดการส่งเสริมงานและบริหารจัดการตลาด ร้อยละ 17 เท่ากัน

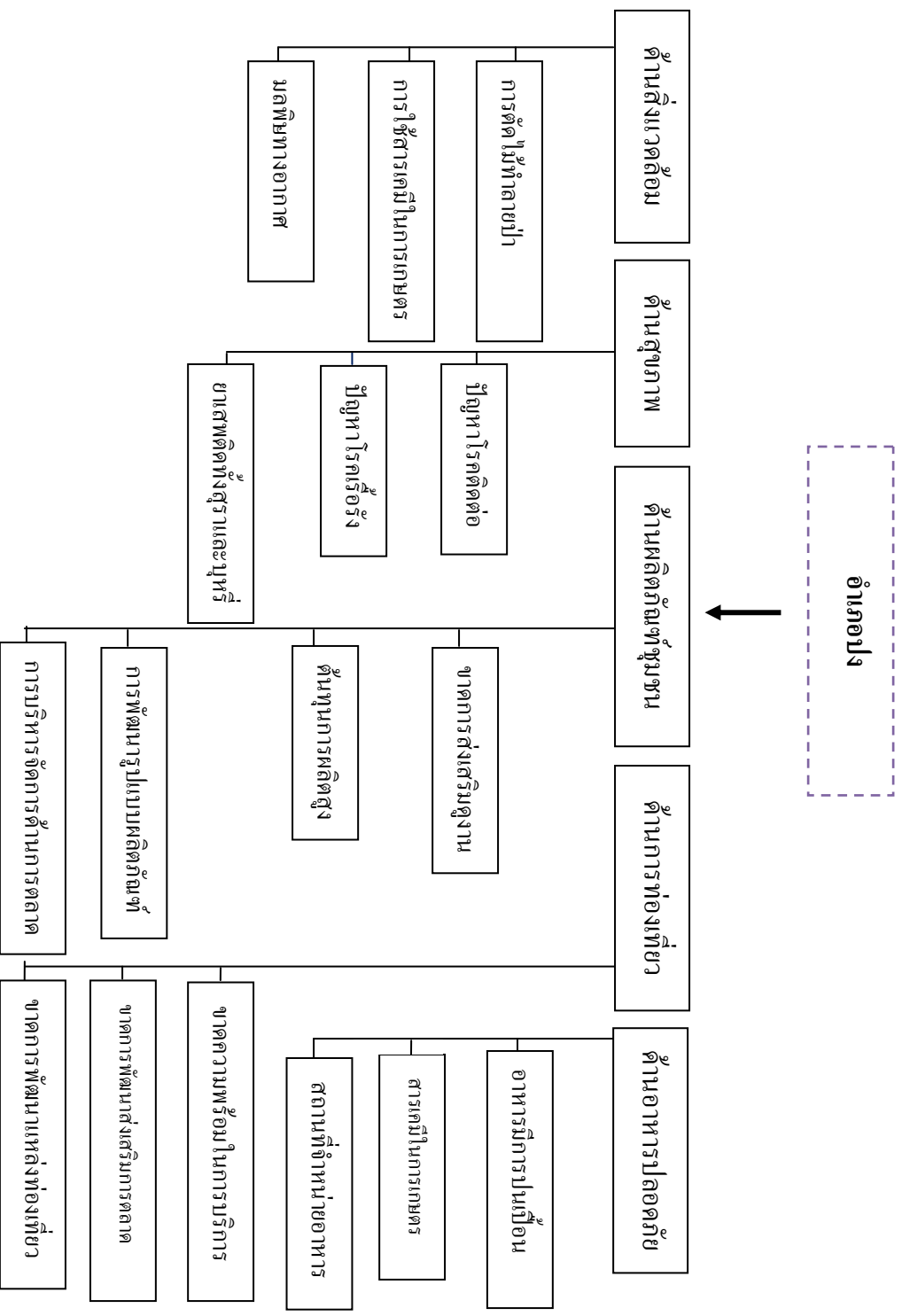
รูป 4 -23 ความต้องการพัฒนาประเด็นศึกษาในระดับอำเภอ

4.2.4.1 ภาพรวมประเด็นศึกษาอำเภอ

จากประเด็นการศึกษาในด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อาหารปลอดภัย การท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ชุมชน ของอำเภอพบว่าด้านสิ่งแวดล้อมเป็นประเด็นที่ต้องการพัฒนามากที่สุดซึ่งคิดเป็นร้อยละ 55 รองลงมา คือ การท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 15 ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนและสุขภาพ คิดเป็นร้อยละ 12 และ 10 ตามลำดับ ส่วนด้านอาหารปลอดภัยร้อยละ 8 ซึ่งเป็นประเด็นที่ต้องการพัฒนาน้อยที่สุดในอำเภอเมื่อเปรียบเทียบกับความต้องการพัฒนาในด้านอื่นๆ

รูป 4 -24 ภาพรวมประเด็นศึกษาอำเภอ

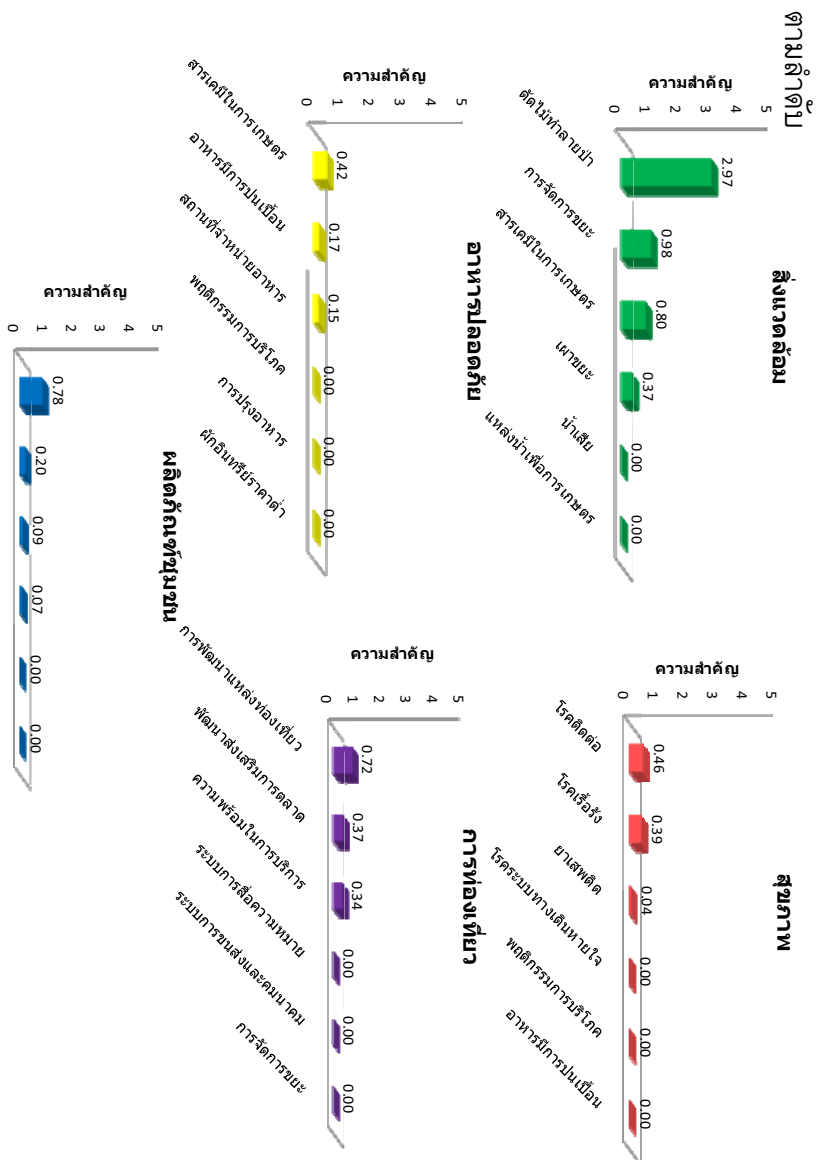

รูป 4 -25 แผนภาพแสดงประเด็นปัญหาในอำเภอปง

จากการศึกษา ประเด็นปัญหาใน 5 ด้าน ของอำเภอปง พบว่าด้านสิ่งแวดล้อมมีประเด็นปัญหาในเรื่อง การตัดไม้ทำลายป่า การใช้สารเคมีในการเกษตร ด้านสุขภาพ พบประเด็นปัญหาโรคติดต่อ โรคเรื้อรัง และยาเสพติด ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน พบประเด็นปัญหาขาดการพัฒนาในรูปแบบผลิตภัณฑ์ ขาดบริหารจัดการตลาด ขาดการส่งเสริมคุณภาพ และต้นทุนการผลิตสูงด้านการท่องเที่ยว พบประเด็นปัญหา ขาดความพร้อมในการให้บริการ ขาดการพัฒนาส่งเสริมการตลาด และขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ด้านอาหารปลอดภัย พบประเด็นปัญหาที่สำคัญได้แก่ สารเคมีตกค้างในผลผลิต อาหารมีการปนเปื้อน สถานที่จำหน่ายอาหารไม่ถูกสุขลักษณะ

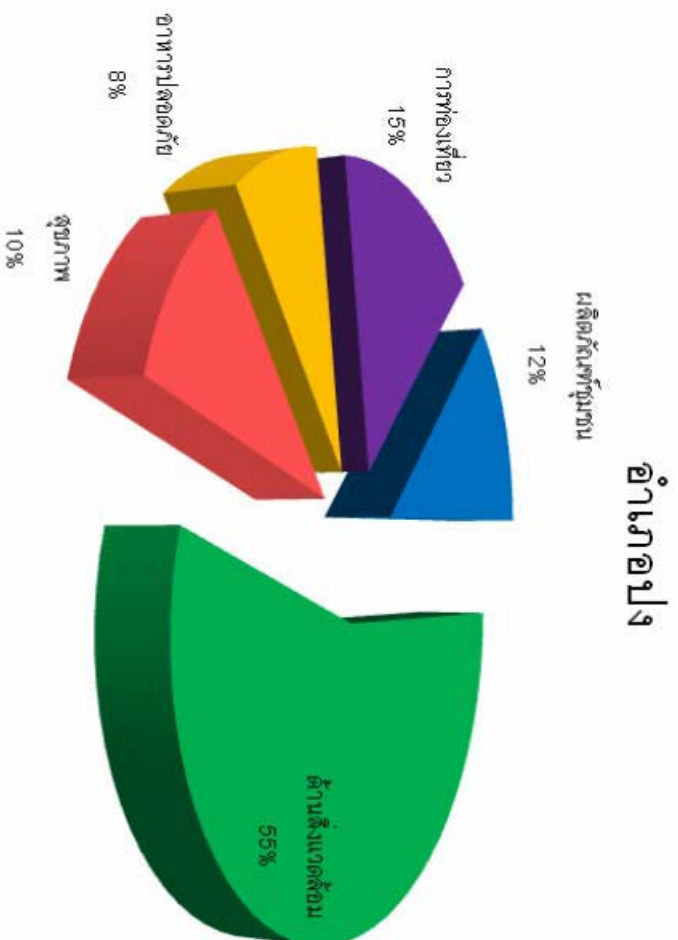
4.2.4.2 กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์หำเภอ

จากการจัดลำดับความต้องการพัฒนาแยกตามประเด็นการศึกษาได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อาหารปลอดภัย การท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยใช้กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ พบว่าประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านการจัดไม้ทำลายป่ามีความต้องการพัฒนามากที่สุด ซึ่งมีความสำคัญเท่ากับ 2.97 รองลงมาได้แก่ การจัดกรขยะมีความสำคัญเท่ากับ 0.98 ปัญหาการใช้สารเคมีในการเกษตรที่ถูกต้องมีความสำคัญเท่ากับ 0.80 และการเผยแพร่มีความสำคัญเท่ากับ 0.37 ตามลำดับ ประเด็นปัญหาด้านสุขภาพ พบว่าโรคติดต่อมีความต้องการพัฒนามากที่สุดซึ่งมีความสำคัญเท่ากับ 0.46 เมื่อเทียบกับโรคเรื้อรังซึ่งมีความสำคัญเท่ากับ 0.39 ยาเสพติดมีความสำคัญเท่ากับ 0.04 ประเด็นปัญหาด้านอาหารปลอดภัยพบว่าการใช้สารเคมีในการเกษตรทำให้เกิดสารตกค้างในผลผลิตซึ่งมีผลต่อสุขภาพมีความต้องการพัฒนามากที่สุดโดยมีความสำคัญเท่ากับ 0.42 รองลงมาได้แก่ อาหารมี การปนเปื้อนมีความสำคัญ 0.17 และสถานที่ประกอบการค้าอาหารไม่ได้มาตรฐานมีความสำคัญเท่ากับ 0.15 ตามลำดับ ประเด็นปัญหาด้านการท่องเที่ยวพบว่าขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมีความสำคัญมากที่สุดคือ 0.72 การส่งเสริมการตลาด มีความสำคัญ 0.37 และความพร้อมในการ บริการมีความสำคัญ 0.34 ตามลำดับ และประเด็นปัญหาด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนด้านการพัฒนาในรูปแบบผลิตภัณฑ์มีความสำคัญมากที่สุดคือ 0.78 รองลงมาได้แก่ ส่งเสริมงานมีค่าความสำคัญ 0.20 และ ต้นทุนการผลิตสูงมีความสำคัญ 0.09 การบริหารจัดการด้านการตลาดมีความสำคัญ 0.07

รูป 4 -26 ความต้องการพัฒนาประเด็นศึกษาในระดับอำเภอ (Analysis Hierarchy Process: AHP)

4.2.4.3 ภาพรวมประเด็นศึกษาอำเภอโป่ง โดยกระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์

รูป 4 -27 ภาพรวมประเด็นศึกษาอำเภอโป่ง

จากประเด็นการศึกษาในด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อาหารปลอดภัย การท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ชุมชน ของอำเภอโป่ง โดยกระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์พบว่าด้านสิ่งแวดล้อม เป็นประเด็นที่ต้องการพัฒนามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 55 รองลงมา คือ ด้านการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 15 ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 12 ส่วนด้านสุขภาพและอาหารปลอดภัยคิดเป็นร้อยละ 10 และ 8 ตามลำดับ

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสถานะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

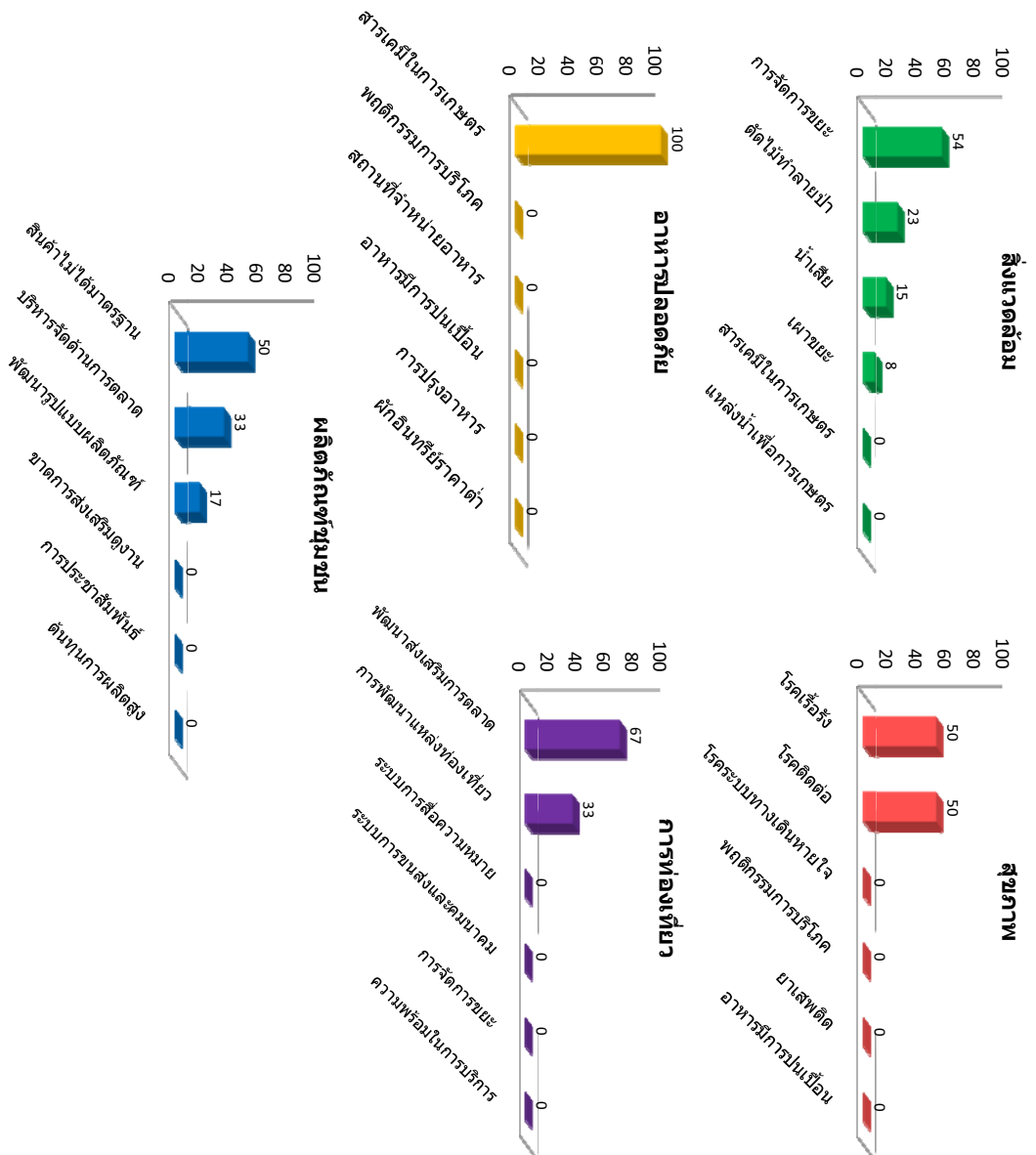
4.2.5 อำเภอจุน

การจัดเวทีการประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อการวิจัยแก้ปัญหาในพื้นที่ ซึ่งได้รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและการทำการ์ดเทคนิค ในการจัดประชุมในครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด 21 คน จากการจัดประชุมได้ทำการรวบรวมข้อมูลประเด็นปัญหาที่สำคัญ ดังตาราง 4 - 5

ตาราง 4 - 5 แสดงประเด็นปัญหา 5 ด้านของอำเภอจุน

ประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม	
1. การจัดขยะ	1. การจัดเก็บขยะที่ไม่ถูกวิธี และไม่มีขยะที่ถาวร 2. ขาดการมีส่วนร่วมและวินัยของชุมชน ในการทิ้งและคัดแยกขยะ
2. ด้ไม่ทำลายป่า	1. มีการลักลอบตัดไม้เพื่อใช้ในเชิงเศรษฐกิจ
3. น้ำเสีย	1. ไม่มีการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ
4. มลพิษอากาศเกิดจากขยะ	1. ชุมชนไม่มีการคัดแยกขยะและเผาขยะในแต่ละประเภทรวมกัน
ประเด็นปัญหาด้านสุขภาพ	
1. โรคเรื้อรัง	1. ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับโรคเรื้อรัง (ความดันโลหิตสูง และเบาหวาน)
2. โรคติดต่อ	1. ประชาชนขาดความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อ
ประเด็นปัญหาด้านอาหารปลอดภัย	
1. สารเคมีในการเกษตร	1. ราคาของผลผลิตเกษตรอินทรีย์ต่ำจึงทำให้เกษตรกรนิยมใช้สารเคมี 2. ขาดการส่งเสริมประกันราคาตลาดล่ำไย และแก้วมังกร
ประเด็นปัญหาด้านการท่องเที่ยว	
1. การพัฒนาส่งเสริมการตลาด	1. การพัฒนาส่งเสริมการตลาดไม่ต่อเนื่อง เช่น ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว และการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว
2. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	1. ขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง
ประเด็นปัญหาด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน	
1. สินค้าไม่ได้มาตรฐาน	1. ขาดตลาดรองรับ และสนับสนุนสินค้าอย่างต่อเนื่อง
2. บริหารจัดการด้านการตลาด	1. ขาดงบประมาณบริหารจัดการด้านการตลาด
3. พัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์	1. ขาดการส่งเสริม และพัฒนาแบบผลิตภัณฑ์เครื่องจักรสานชุมชน เช่น ไม้กวาด ตะกร้า หมวก และกระเป๋า

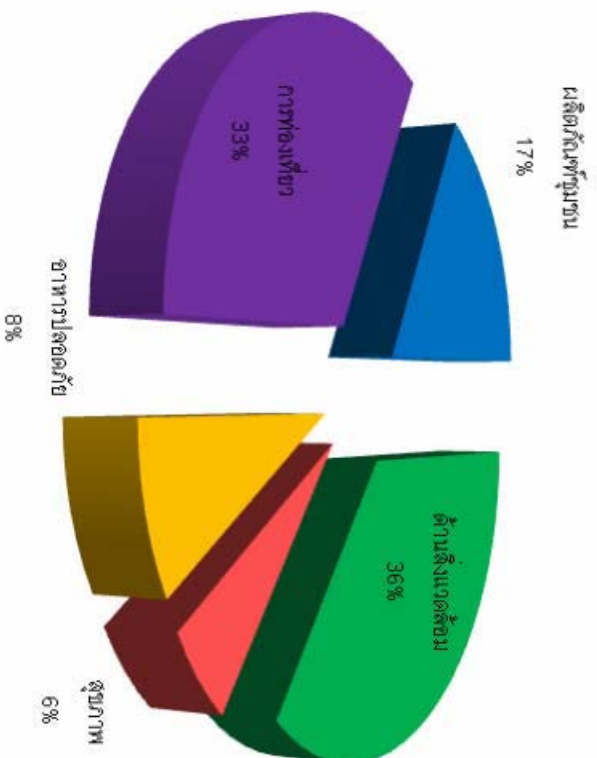
จากการจัดลำดับความต้องการพัฒนาแยกตามประเด็นการศึกษาได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อาหารปลอดภัย การท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ชุมชน พบว่าประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านการ จัดการขยะมีความต้องการพัฒนามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 54 รองลงมาได้แก่ การตัดไม้ทำลายป่าร้อยละ 23 และปัญหาน้ำเสียร้อยละ 15 ตามลำดับ ประเด็นปัญหาด้านสุขภาพ พบว่าโรคเรื้อรังและโรคติดต่อมีความต้องการพัฒนามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 50 ประเด็นปัญหาด้านอาหารปลอดภัยพบว่าการใช้สารเคมี ในการเกษตรทำให้เกิดสารตกค้างในผลผลิตซึ่งมีผลต่อสุขภาพมีความต้องการพัฒนามากที่สุด ประเด็น ปัญหาด้านการท่องเที่ยวพบว่าด้านการส่งเสริมการตลาดมีความต้องการพัฒนามากที่สุดคิดเป็น 67 และ ขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวร้อยละ 33 และประเด็นปัญหาด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน ด้านการผลิตสินค้าที่ไม่ได้ตรงตามมาตรฐานมีความต้องการพัฒนามากที่สุดคิดเป็น 50 รองลงมาได้แก่ บริหารจัดการตลาดร้อยละ 33 และพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ 17 ตามลำดับ

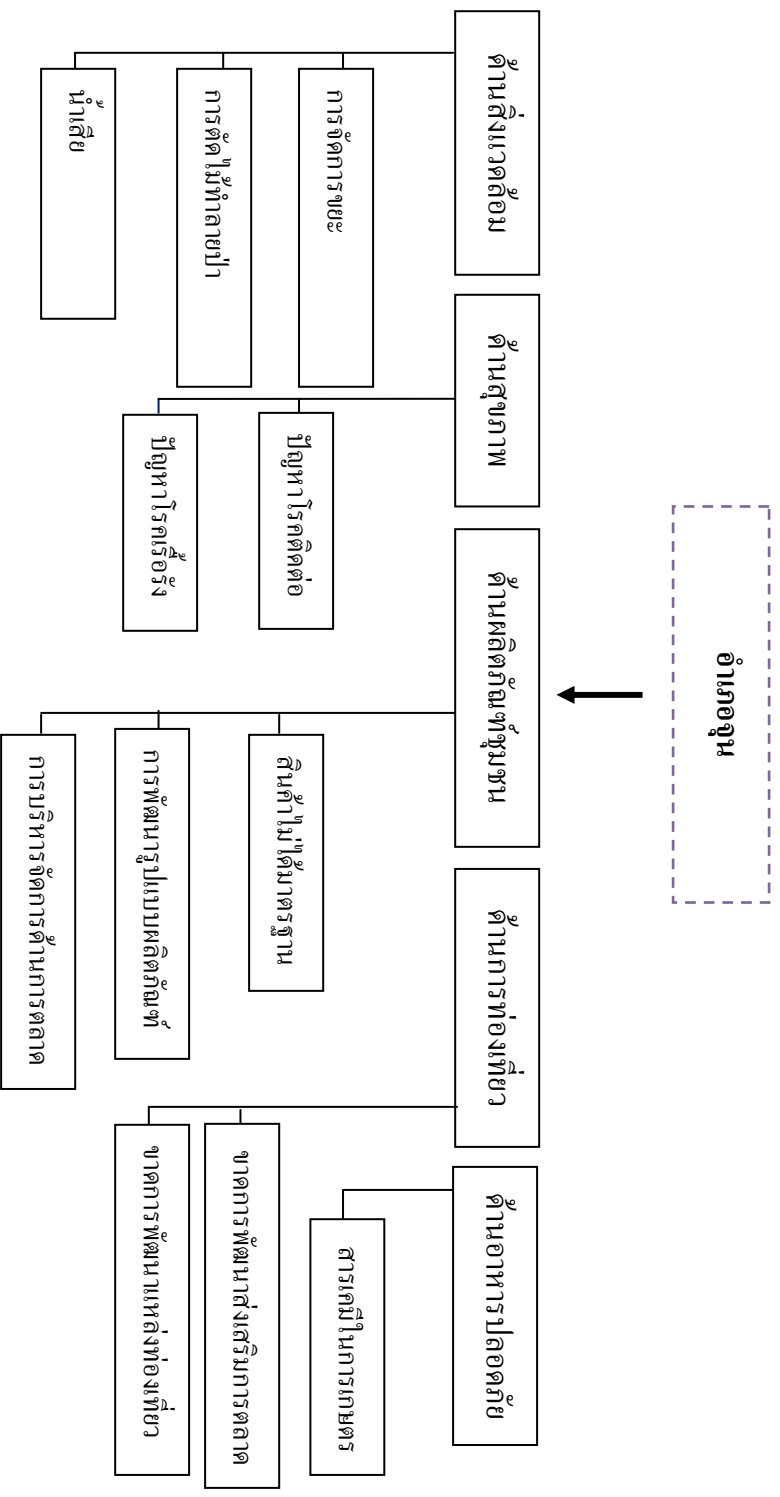
รูป 4 -28 ความต้องการพัฒนาประเด็นศึกษาในระดับอำเภอ

4.2.5.1 ภาพรวมประเด็นศึกษาอำเภอจุน

จากประเด็นการศึกษาในด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อาหารปลอดภัย การท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ชุมชน ของอำเภอจุนพบว่าด้านสิ่งแวดล้อมเป็นประเด็นที่ต้องการพัฒนามากที่สุดซึ่งคิดเป็นร้อยละ36รองลงมา คือ การท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ33 ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนและอาหารปลอดภัย คิดเป็นร้อยละ 17 และ 8ตามลำดับ ส่วนด้านสุขภาพร้อยละ 6 ซึ่งเป็นประเด็นที่ต้องการพัฒนาน้อยที่สุดในอำเภอจุนเมื่อเปรียบเทียบกับความต้องการพัฒนาในด้านอื่นๆ

รูป 4 -29 ภาพรวมประเด็นศึกษาอำเภอจุน

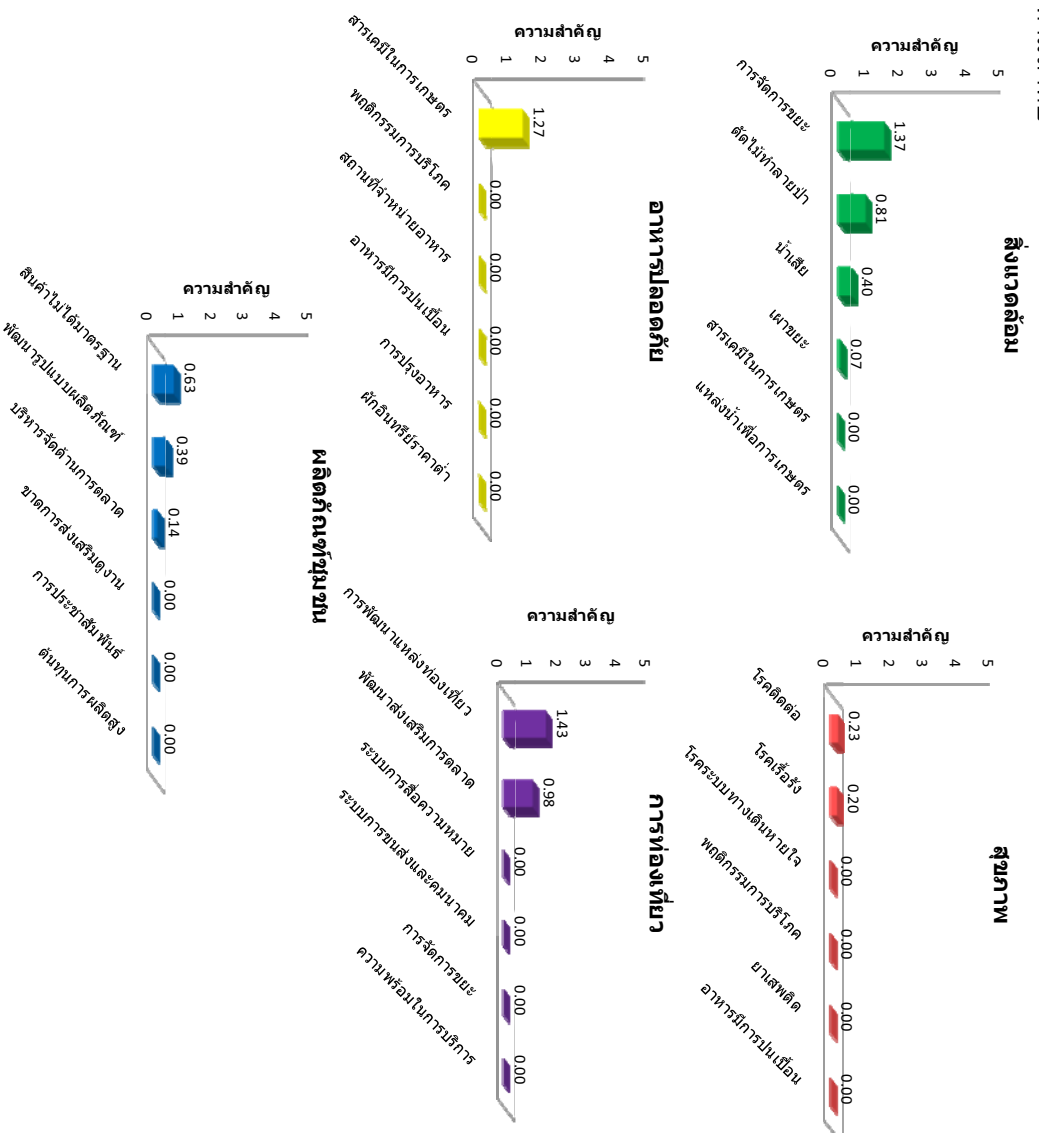
รูป 4 -30 แผนภาพแสดงประเด็นปัญหาในอำเภออุ้ม

จากการศึกษา ประเด็นปัญหาใน 5 ด้าน ของอำเภอโป่ง พบว่าด้านสิ่งแวดล้อมมีประเด็นปัญหาในเรื่อง การจัดการขยะ การตัดไม้ทำลายป่า และน้ำเสีย ด้านสุขภาพ พบประเด็นปัญหาโรคติดต่อ โรคเรื้อรัง ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน พบประเด็นปัญหาขาดการพัฒนาในรูปแบบผลิตภัณฑ์ ขาดบริหารจัดการตลาด และสินค้าไม่ได้มาตรฐาน ด้านการท่องเที่ยว พบประเด็นปัญหา ขาดการพัฒนาส่งเสริมการตลาด และขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ด้านอาหารปลอดภัย ประเด็นปัญหาที่สำคัญได้แก่ สารเคมีตกค้างในผลผลิต

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสภาวะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

4.2.5.2 กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์อำเภออุ้ม

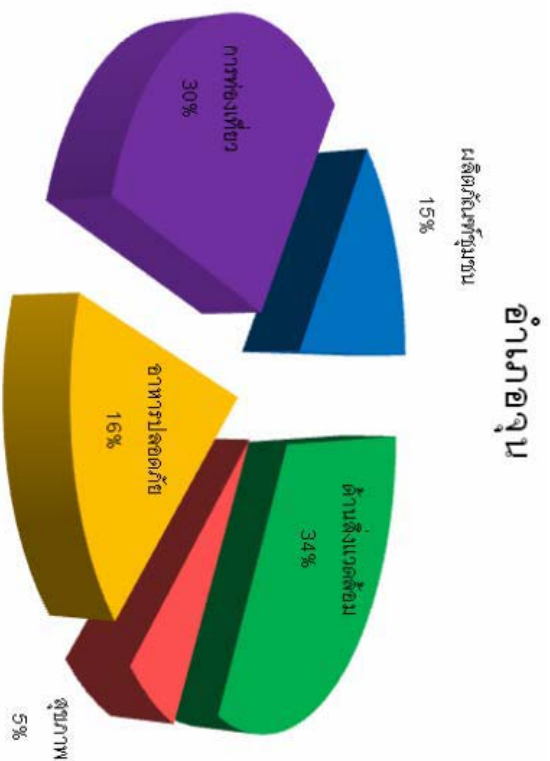
จากการจัดลำดับความต้องการพัฒนาแยกตามประเด็นการศึกษาได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อาหารปลอดภัย การท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยใช้กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ พบว่าประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมการจัดการขยะ ต้องการพัฒนามากที่สุด ซึ่งมีความสำคัญเท่ากับ 1.37 รองลงมาได้แก่ ปัญหาการตัดไม้ทำลายป่ามีความสำคัญเท่ากับ 0.81 น้ำเสีย มีความสำคัญเท่ากับ 0.40 และปัญหาการเผยแพร่ความสำคัญเท่ากับ 0.07 ตามลำดับ ประเด็นปัญหาด้านสุขภาพ พบว่าโรคติดต่อความต้องการพัฒนาที่มีความสำคัญเท่ากับ 0.23 เมื่อเทียบกับโรคเรื้อรัง 0.20 และปัญหาการเผยแพร่ความสำคัญเท่ากับ 0.20 ประเด็นปัญหาด้านอาหารปลอดภัยพบว่าการใช้สารเคมีในการเกษตรทำให้เกิดสารตกค้างในผลผลิตซึ่งมีผลต่อสุขภาพมีความต้องการพัฒนามากที่สุดโดยมีความสำคัญเท่ากับ 1.27 ประเด็นปัญหาด้านการท่องเที่ยวพบว่าขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมีค่าความสำคัญมากที่สุดคือ 1.43 เมื่อเทียบกับพัฒนาส่งเสริมการตลาด มีค่าความสำคัญ 0.98 และประเด็นปัญหาด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนสินค้าไม่ได้รับการฐานมีค่าความสำคัญมากที่สุดคือ 0.63 รองลงมาได้แก่ การพัฒนาแบบผลิตภัณฑ์สินค้าความสำคัญ 0.39 และการบริหารจัดการการตลาดมีค่าความสำคัญ 0.14 ตามลำดับ

รูป 4 -31 ความต้องการพัฒนาประเด็นศึกษาในระดับอำเภออุ้ม (Analysis Hierarchy Process: AHP)

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสภาวะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

4.2.5.3 ภาพรวมประเด็นศึกษาอำเภอจุน โดยกระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์

รูป 4 -32 ภาพรวมประเด็นศึกษาอำเภอจุน

จากประเด็นการศึกษาในด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อาหารปลอดภัย การท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ชุมชน ของอำเภอจุนโดยการระดมความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์พบว่าด้านสิ่งแวดล้อม เป็นประเด็นที่ต้องการพัฒนามากที่สุดซึ่งคิดเป็นร้อยละ34 รองลงมา คือ ด้านการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 30 ด้านอาหารปลอดภัยคิดเป็นร้อยละ 16 ส่วนด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนและสุขภาพคิดเป็นร้อยละ15 และ5 ตามลำดับ

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสภาวะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

4.2.5.4 แผนพัฒนาอำเภอจุน

1. ยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์หลักสำคัญ
1. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตและความปลอดภัยดีขึ้น 2. พัฒนาสินค้าบรรจุภัณฑ์สู่ระดับมาตรฐาน 3. จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น	1. ร้อยละที่ลดลงของจำนวนครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. 2. จำนวนผลิตภัณฑ์สินค้าที่ได้รับการยกระดับมาตรฐาน 3. ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น	1. ส่งเสริมพัฒนาอาชีพตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2. ส่งเสริมการค้าในงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ 3. พัฒนาการเกษตรแบบครบวงจร 4. พัฒนาการบริการและการท่องเที่ยว

2. ยุทธศาสตร์ด้านสังคม

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์หลักสำคัญ
1. หมู่บ้าน/ชุมชน คิดเป็น ทำเป็น สามารถแก้ไขปัญหาของตัวเองโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม 2. ประชาชนมีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง	1. ร้อยละของชุมชน/หมู่บ้านที่มีแผนชุมชนผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด 2. จำนวนครั้งที่ออกกำลังกาย	1. ส่งเสริมและพัฒนาเด็ก เยาวชนสตรี ผู้สูงอายุ และสถาบันครอบครัวให้เข้มแข็ง 2. พัฒนาสุขภาพอนามัย กีฬา และนันทนาการ 3. ส่งเสริมประชาชน/ผู้นำชุมชนกลุ่มและองค์กรชุมชนให้เข้มแข็ง 4. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมท้องถิ่น 5. สร้างความมั่นคงความปลอดภัยในชีวิตการประกอบอาชีพ

3. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์หลักสำคัญ
1. ประชาชนอยู่ในสังคมอย่างสงบสุข มีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	1. ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีอัตราส่วนของผู้เสพ/ผู้ติด/ผู้ค้ายาเสพติดต่อจำนวนประชากรไม่เกิน 3:1,000 คน	1. สร้างความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตพร้อมทั้งอำนวยความสะดวกเป็นธรรม
2. ประชาชน/ชุมชนมีความปลอดภัยจากสาธารณภัย มีระบบเตือนภัยและระบบบริหารวิกฤติที่มีประสิทธิภาพ	2. ร้อยละของสถานบริการที่ปฏิบัติตามกฎหมายการจัดระเบียบสังคม	2. พัฒนาระบบการเตือนภัยและการบริหารจัดการป้องกันสาธารณภัย
3. ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	3. ร้อยละของบุคคลที่ได้รับการพิจารณาสถานภาพเพื่อกำหนดสถานะตามกฎหมาย	3. พัฒนาบุคลากรด้านการข่าว
	4. ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามหลักเกณฑ์หมู่บ้านปลอดภัย	4. แก้ไขปัญหาด้านความมั่นคง ผู้หลบหนีเข้าเมืองและแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย
	5. ร้อยละของจำนวนการชุมนุมโดยสงบในพื้นที่และไม่มีเหตุการณั้ร้ายถึงขั้นต้องเข้าสลายการชุมนุม	5. ส่งเสริมให้ครอบครัว องค์กร เข้ามาส่วนร่วมในการพัฒนาการปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
	6. ร้อยละของประชาชนที่มาใช้สิทธิเลือกตั้งทุกระดับ	

4. ยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์หลักสำคัญ
1. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สมบูรณ์ 2. ลดการเกิดภาวะโลกร้อน 3. บ้านเมืองสะอาด ภูมิทัศน์สวยงาม ปลอดภัย	1. ร้อยละจำนวนพื้นที่ป่าไม้ที่ได้รับการฟื้นฟูเทียบกับจำนวนพื้นที่ป่าไม้ปกคลุมที่หายไป 2. ร้อยละที่ลดลงของการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ 3. ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนการแก้ไขปัญหามลพิษและไฟป่า 4. ระดับความสำเร็จของการจัดการขยะ น้ำเสีย 5. ระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการแหล่งน้ำ 6. ร้อยละของประชาชนที่ได้รับการแก้ไขปัญหาค้นหาที่ดินทำกิน	1. เพิ่มพื้นที่สีเขียวในป่าชุมชนและเมืองควบคู่กับการป้องกันการบุกรุกทำลายป่า 2. บ้านเมืองสะอาด ปลอดภัย มีการบริหารจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม น้ำเสีย มลพิษจากโรงงาน น้ำเสียอย่างมีส่วนร่วม 3. ดินและน้ำ ๗ได้รับการอนุรักษ์และบริหารจัดการ เอื้อต่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิต 4. ปรับปรุงภูมิทัศน์บ้านเมืองให้สวยงาม 5. การจัดการที่ดินทำกินรองรับสภาวะเศรษฐกิจ

5. ยุทธศาสตร์ ด้านบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์หลักสำคัญ
1. ประชาชนได้รับการบริการด้านต่าง ๆ จากภาครัฐอย่างทั่วถึงเป็นธรรม มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ	1. ร้อยละของประชาชนที่มีความพึงพอใจต่อการบริการของภาครัฐ	1. พัฒนาองค์กร 2. เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานราชการ

รูป 4 -33 พื้นที่ปลูกข้าวหอมมะลิคุณภาพ

รูป 4 -34 อนุสาวรีย์พญาลอ

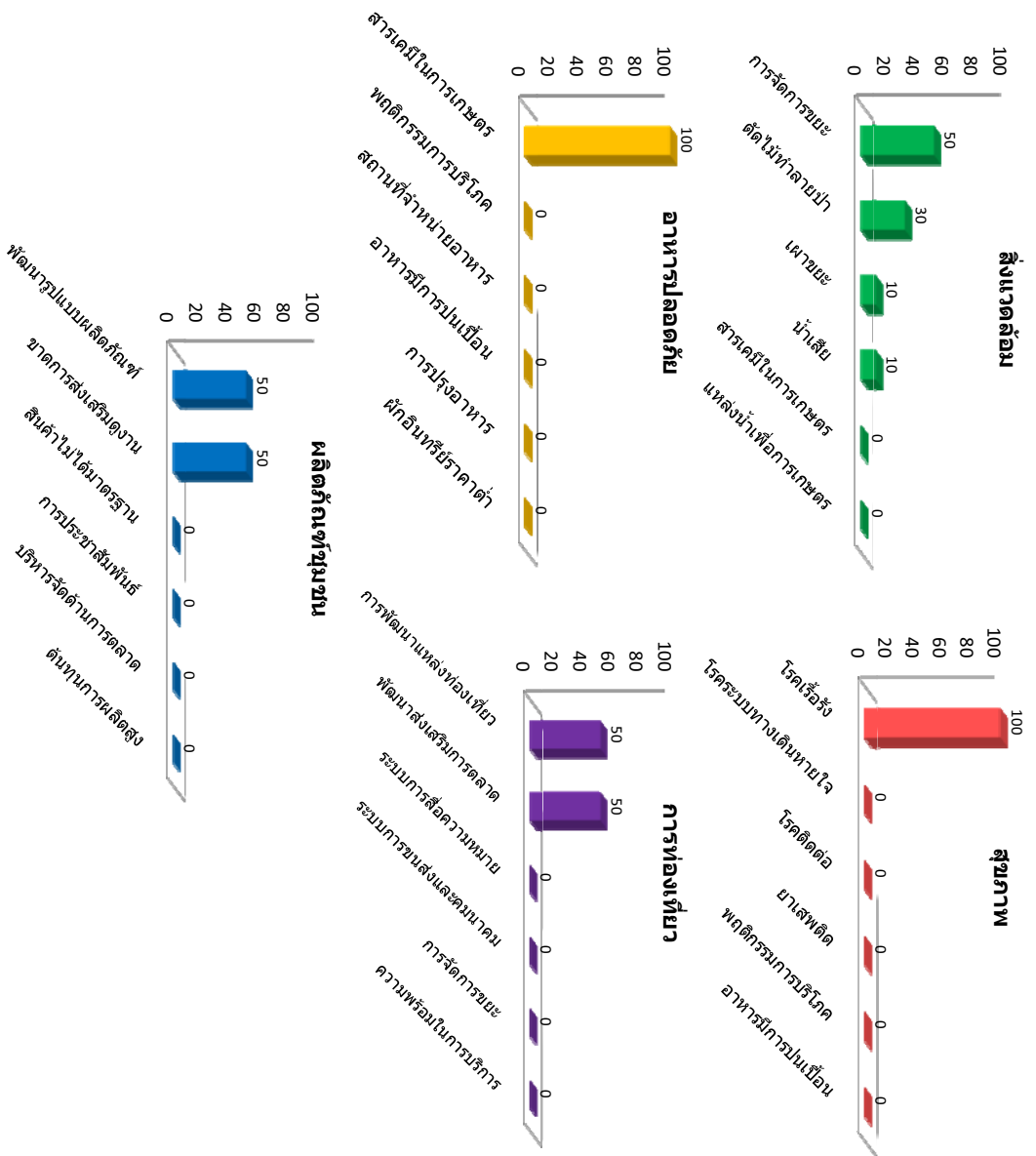
4.2.6 อำเภอเขียงคำ

การจัดเวทีการประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อการวิจัยแก้ปัญหาในพื้นที่ ซึ่งได้รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและการทำภาคีเทคนิค ในการจัดประชุมในครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด 35 คน จากการจัดประชุมได้ทำการรวบรวมข้อมูลประเด็นปัญหาที่สำคัญ ดังตาราง 4 – 6

ตาราง 4 – 6 แสดงประเด็นปัญหา 5 ด้านของอำเภอเขียงคำ

ประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม	
1. การจัดขยะ	1. ไม่มีสถานที่กำจัดขยะที่ถูกสุขลักษณะ
2. ดัดไม้ทำลายป่า	1. มีการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้เพื่อทำไร่ ทำสวน
3. มลพิษอากาศเกิดจากเผาขยะ	1. ชุมชนไม่มีการคัดแยกขยะ และทำการเผายขยะรวมทั้งหมด
4. น้ำเสีย	1. ไม่มีการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำ
ประเด็นปัญหาด้านสุขภาพ	
1. โรคเรื้อรัง	1. ขาดการรณรงค์ส่งเสริมให้ความรู้อย่างจริงจังให้กับประชาชน
2. โรคระบบทางเดินหายใจ	1. ฤดูแล้งเกิดปัญหาไฟป่าส่งผลให้เกิดโรคระบบทางเดินหายใจ
ประเด็นปัญหาด้านอาหารปลอดภัย	
1. สารเคมีในการเกษตร	1. มีการปนเปื้อนสารเคมีในผลผลิตทางการเกษตร
ประเด็นปัญหาด้านการท่องเที่ยว	
1. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	1. ขาดบุคลากรที่เป็นที่ปรึกษาให้กับชุมชนในการพัฒนา
2. การพัฒนาส่งเสริมการตลาด	1. การพัฒนาส่งเสริมการตลาดไม่ต่อเนื่อง
ประเด็นปัญหาด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน	
1. พัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์	1. ขาดองค์ความรู้ในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์
2. ขาดการส่งเสริมดูงาน	1. ไม่สามารถนำแนวทางต่างๆมาปรับปรุงพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์ของชุมชนได้เนื่องจากขาดการส่งเสริมดูงาน

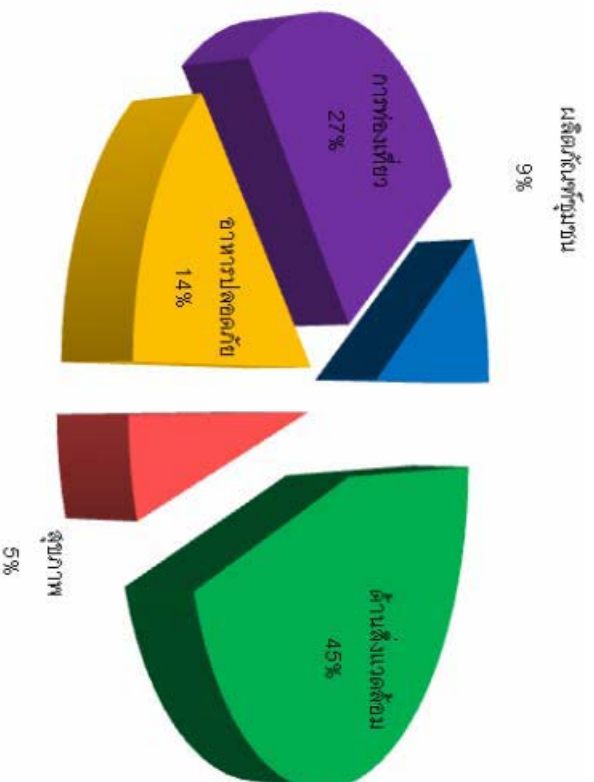
จากการจัดลำดับความต้องการพัฒนาแยกตามประเด็นการศึกษาได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อาหารปลอดภัย การท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ชุมชน พบว่าประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมการจัดทนายะมีความต้องการพัฒนามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาได้แก่ ด้านการจัดน้ำทำลายป่าร้อยละ 30 มลพิษทางอากาศที่เกิดจากการเผาขยะและปัญหาหน้าเสียคิดเป็นร้อยละ 10 เท่ากัน ประเด็นปัญหาด้านสุขภาพ พบว่าโรคเรื้อรังมีความต้องการพัฒนามากที่สุด ประเด็นปัญหาด้านอาหารปลอดภัยพบว่าการใช้สารเคมีในการเกษตรทำให้เกิดสารตกค้างในผลผลิตซึ่งมีผลต่อสุขภาพมีความต้องการพัฒนามากที่สุดประเด็นปัญหาด้านการท่องเที่ยวพบว่าขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องและการพัฒนาส่งเสริมการตลาดมีความต้องการพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 50 เท่ากัน และประเด็นปัญหาด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนด้านการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์และขาดการสร้างเสริมงานมีความต้องการพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 50 เท่ากัน

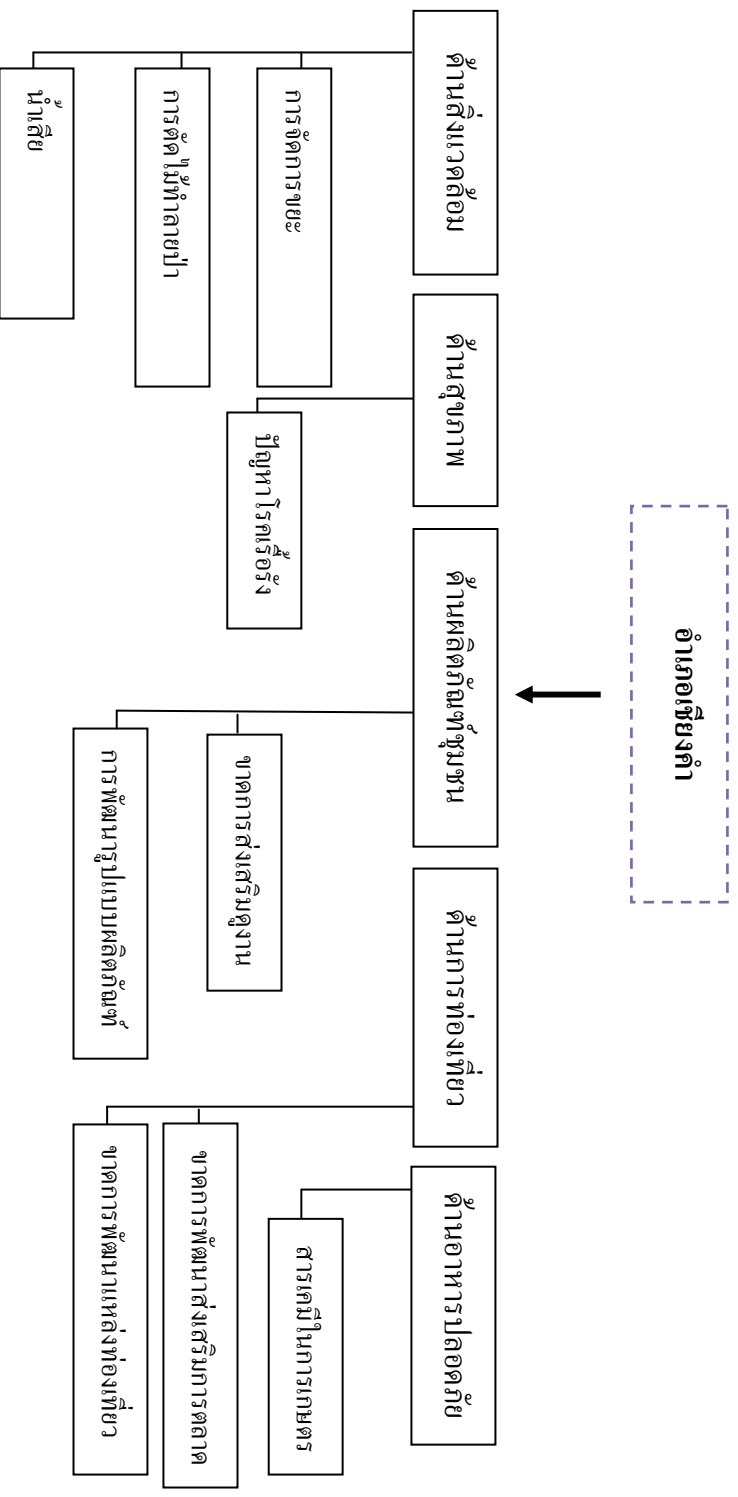
รูป 4-35 ความต้องการพัฒนาประเด็นศึกษาในระดับอำเภอเชิงตะกั่ว

4.2.6.1 ภาพรวมประเด็นศึกษาอำเภอเวียงคำ

จากประเด็นการศึกษาในด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อาหารปลอดภัย การท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ชุมชน ของอำเภอเวียงคำพบว่าด้านสิ่งแวดล้อมเป็นประเด็นที่ต้องการพัฒนามากที่สุดซึ่งคิดเป็นร้อยละ 45 รองลงมา คือ ด้านการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 27 ด้านอาหารปลอดภัยและผลิตภัณฑ์ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 14 และ 9 ตามลำดับ ส่วนด้านสุขภาพคิดเป็นร้อยละ 5 ซึ่งเป็นประเด็นที่ต้องการพัฒนาน้อยที่สุดในอำเภอเวียงคำเมื่อเปรียบเทียบกับความต้องการพัฒนาในด้านอื่นๆ

รูป 4 -36 ภาพรวมประเด็นศึกษาอำเภอเวียงคำ

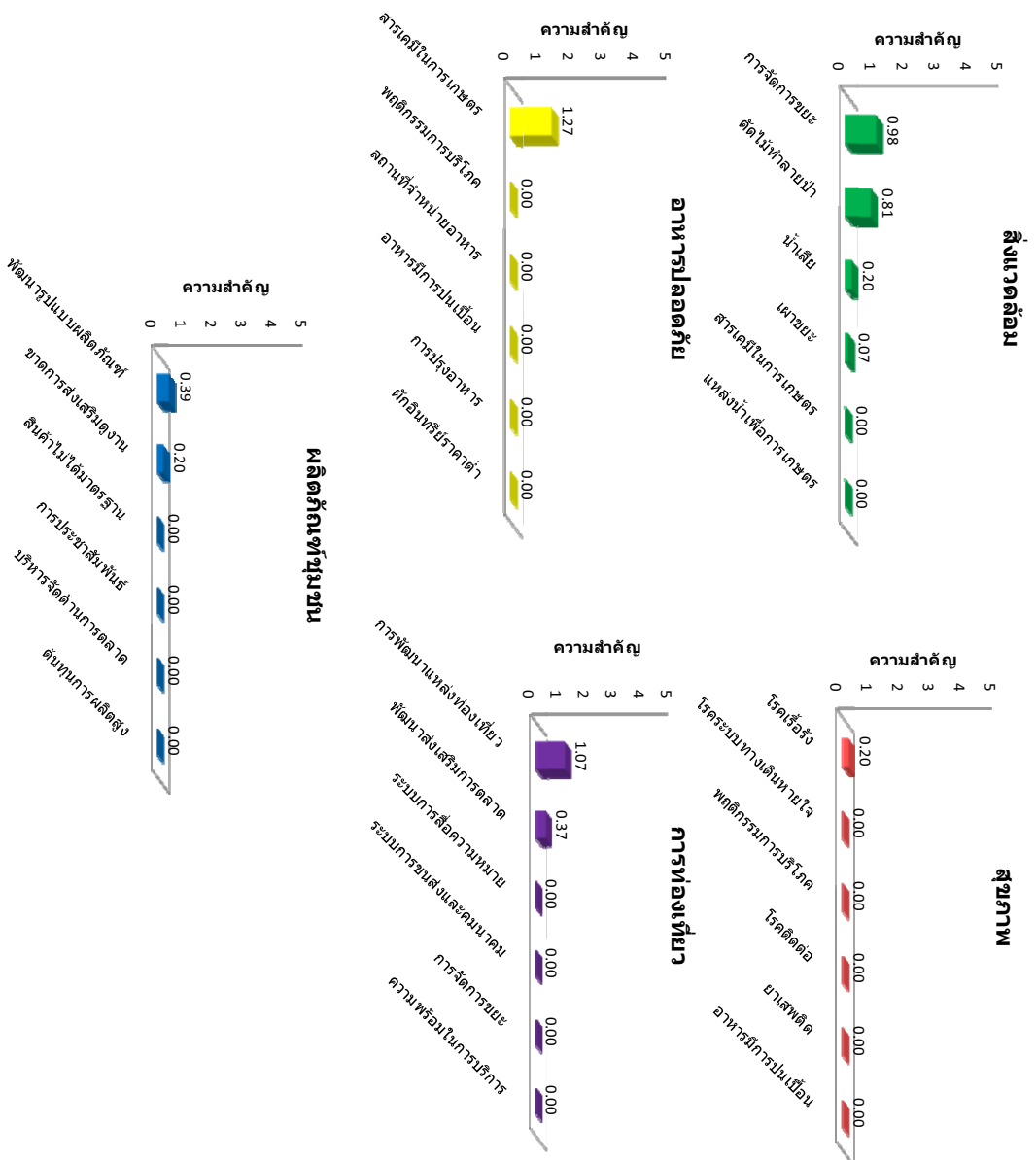

รูป 4 –37 แผนภาพแสดงประเด็นปัญหาในอำเภอเชียงคำ

จากการศึกษา ประเด็นปัญหาใน 5 ด้าน ของอำเภอเชียงคำ พบว่าด้านสิ่งแวดล้อมมีประเด็นปัญหาในเรื่อง การจัดการขยะ การตัดไม้ทำลายป่า และน้ำเสีย ด้านสุขภาพ พบประเด็นปัญหาโรคเรื้อรัง ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน พบประเด็นปัญหาขาดการส่งเสริมการตลาด และขาดการพัฒนาแบบด้านการท่องเที่ยว พบประเด็นปัญหา ขาดการพัฒนาส่งเสริมการตลาด และขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ด้านอาหารปลอดภัย ประเด็นปัญหาที่สำคัญได้แก่ สารเคมีตกค้างในผลผลิต

4.2.6.2 กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์อำเภอเชียงคำ

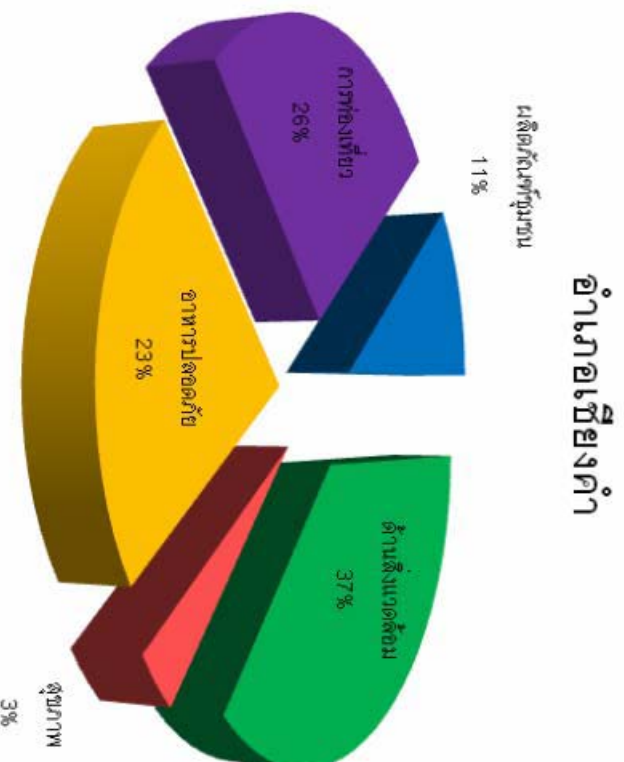
จากการจัดลำดับความต้องการพัฒนาแยกตามประเด็นการศึกษาได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อาหารปลอดภัย การท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยใช้กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ พบว่าประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านการบริหารจัดการขยะมีความสำคัญมากที่สุด ซึ่งมีค่าความสำคัญเท่ากับ 0.98 เมื่อเทียบกับปัญหาการตัดไม้ทำลายป่าที่มีความสำคัญเท่ากับ 0.81 ประเด็นปัญหาด้านสุขภาพ พบว่าโรคเรื้อรังมีความต้องการพัฒนามากที่สุดซึ่งมีความสำคัญเท่ากับ 0.20 ประเด็นปัญหาด้านอาหารปลอดภัยพบว่าการใช้สารเคมีในการเกษตรทำให้เกิดสารตกค้างในผลผลิตซึ่งมีผลต่อสุขภาพมีความต้องการพัฒนามากที่สุดโดยมีความสำคัญเท่ากับ 1.27 ประเด็นปัญหาด้านการท่องเที่ยวพบว่าขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องซึ่งมีความสำคัญมากที่สุดคือ 1.07 เมื่อเทียบกับการพัฒนาส่งเสริมการตลาดโดยมีความสำคัญเท่ากับ 0.37 และประเด็นปัญหาด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนปัญหาด้านการพัฒนาแบบผลิตภัณฑ์ที่มีค่าความสำคัญมากที่สุดคือ 0.39 เมื่อเทียบกับการส่งเสริมงานโดยมีค่าความสำคัญเท่ากับ 0.20

รูป 4 –38 ความต้องการพัฒนาประเด็นศึกษาในระดับอำเภอเชียงคำ (Analysis Hierarchy Process: AHP)

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสภาวะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

4.2.6.3 ภาพรวมประเด็นศึกษาอำเภอเชียงคำ โดยกระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์

รูป 4 –39 ภาพรวมประเด็นศึกษาอำเภอเชียงคำ

จากประเด็นการศึกษาในด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อาหารปลอดภัย การท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ชุมชน ของอำเภอเชียงคำโดยกระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์พบว่าด้านสิ่งแวดล้อมเป็นประเด็นที่ต้องพัฒนามากที่สุดซึ่งคิดเป็นร้อยละ 37 รองลงมา คือ ด้านการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 26 ด้านอาหารปลอดภัย คิดเป็นร้อยละ 23 ส่วนด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนและด้านสุขภาพคิดเป็นร้อยละ 11 และ 9

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสภาวะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

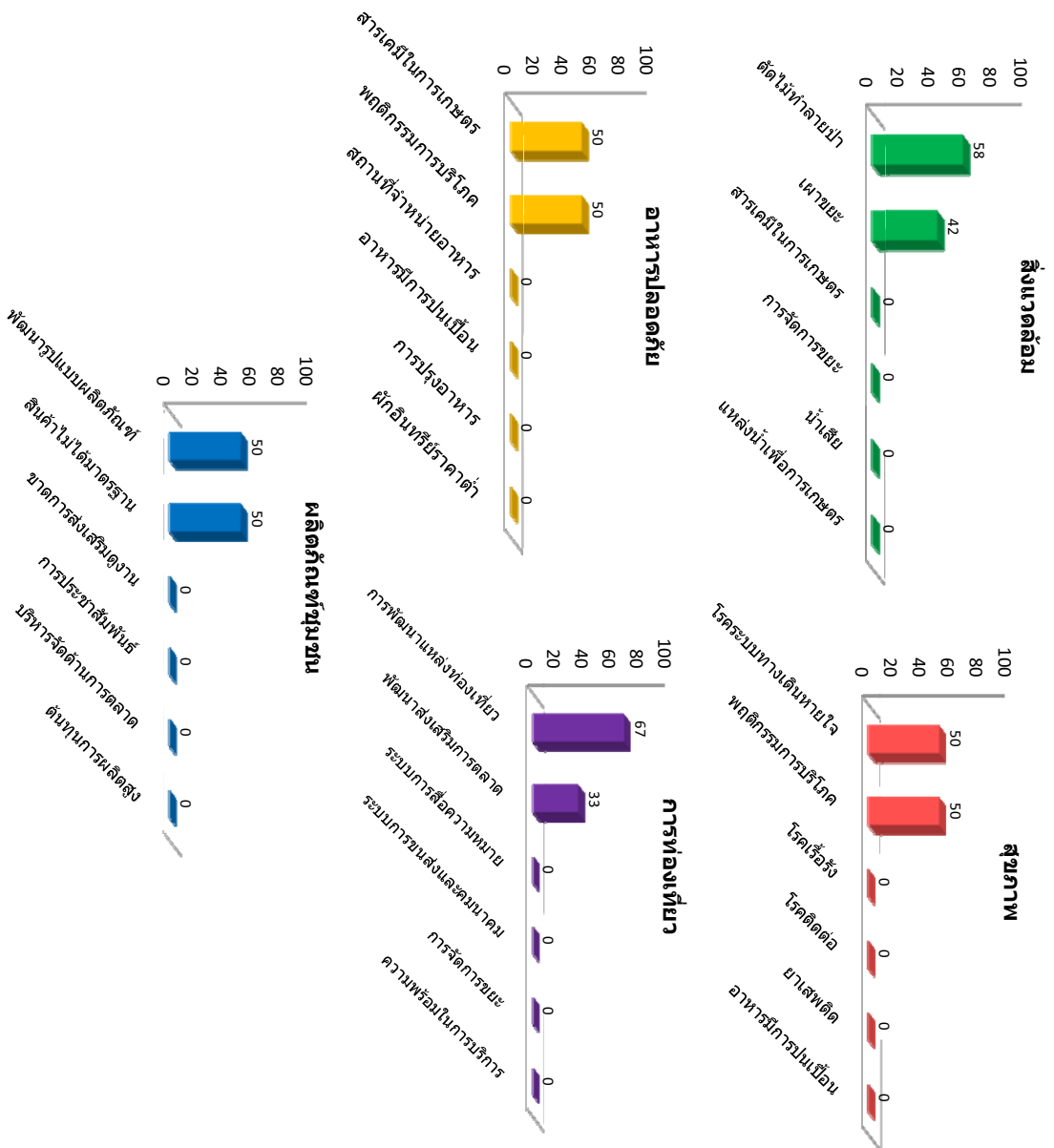
4.2.7 อำเภอเชียงม่วน

การจัดเวทีการประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อการวิจัยแก้ปัญหาในพื้นที่ ซึ่งได้รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและการทำภาคีเทคนิค ในการจัดประชุมในครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมทั้งหมด 29 คน จากการจัดประชุมได้ทำการรวบรวมข้อมูลประเด็นปัญหาที่สำคัญ ดังตาราง 4 - 7

ตาราง 4 - 7 แสดงประเด็นปัญหา 5 ด้านของอำเภอเชียงม่วน

ประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม	
1. ตัดไม้ทำลายป่า	1. ขาดหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้ามาให้ความรู้แก่ชาวบ้านอย่างจริงจังเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ดูแลทรัพยากรป่าไม้ร่วมกัน
2. มลพิษอากาศเกิดจากเผาขยะและเผาซึ่งข้าวโพด	1. ปัญหาการเผาขยะ และเผาซึ่งข้าวโพดส่งผลให้เกิดผลพิษทางอากาศ ควรศึกษาแนวทางจัดการขยะจากซึ่งข้าวโพดโดยไม่ให้กระทบสิ่งแวดล้อม เช่นแปรรูปเป็นถ่านอัดแท่ง การหมักเป็นปุ๋ยชีวภาพ
ประเด็นปัญหาด้านสุขภาพ	
1. โรคระบบทางเดินหายใจ	1. เกิดโรคระบบทางเดินหายใจของคนในชุมชนเนื่องจากการเผาขยะ และซึ่งข้าวโพด
2. พฤติกรรมการบริโภค	1. ขาดการส่งเสริมพฤติกรรมการบริโภคที่ถูกต้อง
ประเด็นปัญหาด้านอาหารปลอดภัย	
1. สารเคมีในการเกษตร	1. ผลผลิตทางการเกษตรมีการปนเปื้อนของสารเคมี
2. พฤติกรรมการบริโภค	1. พฤติกรรมการบริโภคที่ไม่ถูกสุขลักษณะ
ประเด็นปัญหาด้านการท่องเที่ยว	
1. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	1. ขาดการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว
2. การพัฒนาส่งเสริมการตลาด	1. ปรับปรุงเส้นทางให้มีป้าย และมีการพัฒนาเส้นทางให้เป็นจุดดึงดูด 2. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ประเด็นปัญหาด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน	
1. พัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์	1. ขาดองค์ความรู้ในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์
2. สินค้าไม่มาตรฐาน	1. ขาดองค์ความรู้และขาดเครื่องมือที่ทันสมัยในผลิตสินค้าเพื่อให้ได้มาตรฐาน

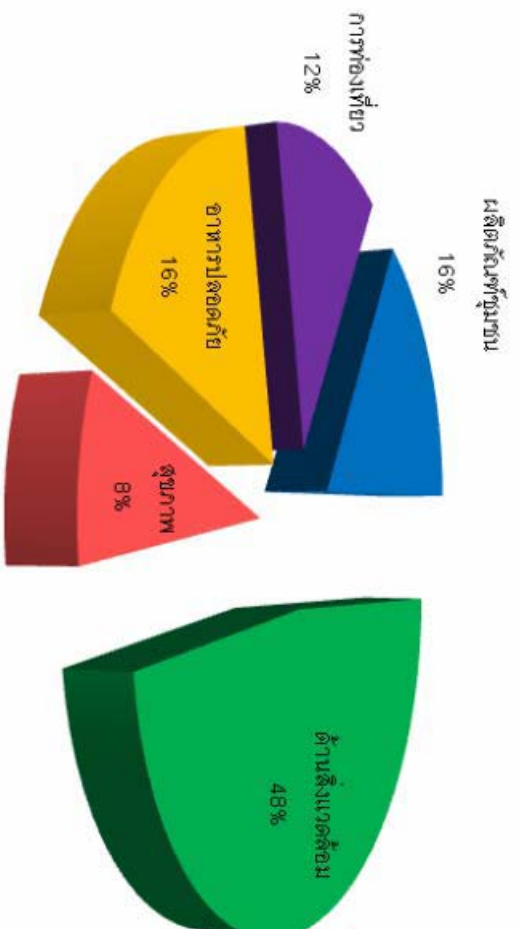
จากการจัดลำดับความต้องการพัฒนาแยกตามประเด็นการศึกษาได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อาหารปลอดภัย การท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ชุมชน พบว่าประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านการ จัดไม่ทำลายป่ามีความต้องการพัฒนามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 58 เมื่อเทียบกับปัญหาทางอากาศที่ เกิดจากการเผาขยะซึ่งมีค่าร้อยละ 42 ประเด็นปัญหาด้านสุขภาพ พบว่าโรกระบบทางเดินหายใจและ พฤติกรรมการบริโภคมีความต้องการพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 50 เท่ากัน ประเด็นปัญหาด้านอาหาร ปลอดภัยพบว่าการใช้สารเคมีในการเกษตรทำให้เกิดสารตกค้างในผลผลิตและพฤติกรรมการบริโภคที่ ไม่ถูกสุขลักษณะมีความต้องการพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 50 เท่ากัน ประเด็นปัญหาด้านการท่องเที่ยว พบว่าขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนืองมีความต้องการพัฒนามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 50 เียบบกับการพัฒนาส่งเสริมการตลาดซึ่งมีค่าร้อยละ 33 และประเด็นปัญหาด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนด้านการ พัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์และสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐาน คิดเป็นร้อยละ 50 เท่ากัน

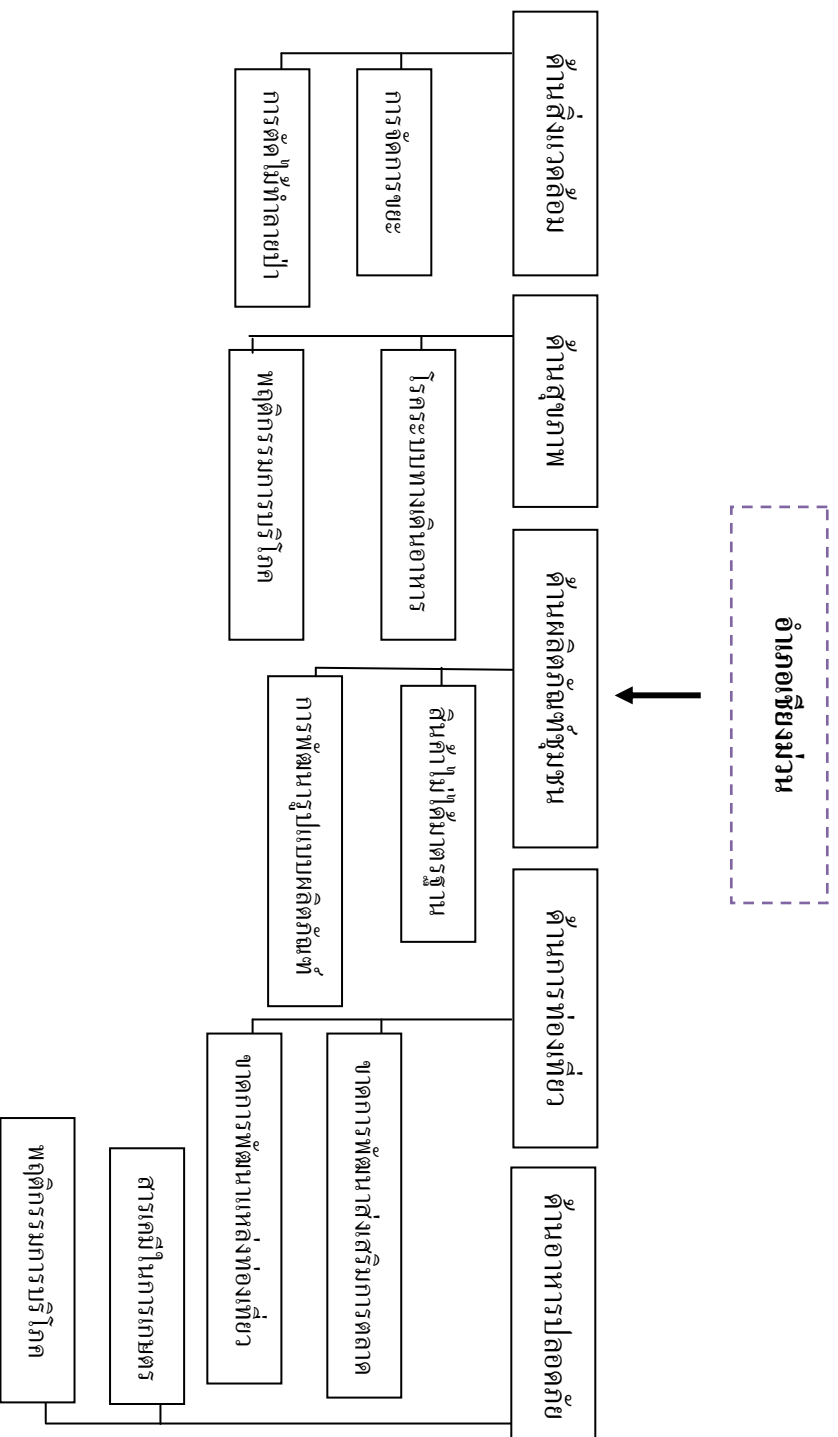
รูป 4 –40 ความต้องการพัฒนาประเด็นศึกษาในระดับอำเภอเชียงใหม่

4.2.7.1 ภาพรวมประเด็นศึกษาอำเภอเชียงม่วน

จากประเด็นการศึกษาในด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อาหารปลอดภัย การท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ชุมชน ของอำเภอเชียงม่วนพบว่าด้านสิ่งแวดล้อมเป็นประเด็นที่ต้องการพัฒนามากที่สุดซึ่งคิดเป็นร้อยละ 48 รองลงมา คือ ด้านอาหารปลอดภัย คิดเป็นร้อยละ 16 ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนและการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 16 และ 12 ตามลำดับ ส่วนด้านสุขภาพคิดเป็นร้อยละ 8 ซึ่งเป็นประเด็นที่ต้องการพัฒนาน้อยที่สุดในด้านอำเภอเชียงม่วนเมื่อเปรียบเทียบกับความต้องการพัฒนาในด้านอื่นๆ

รูป 4 –41 ภาพรวมประเด็นศึกษาอำเภอเชียงม่วน

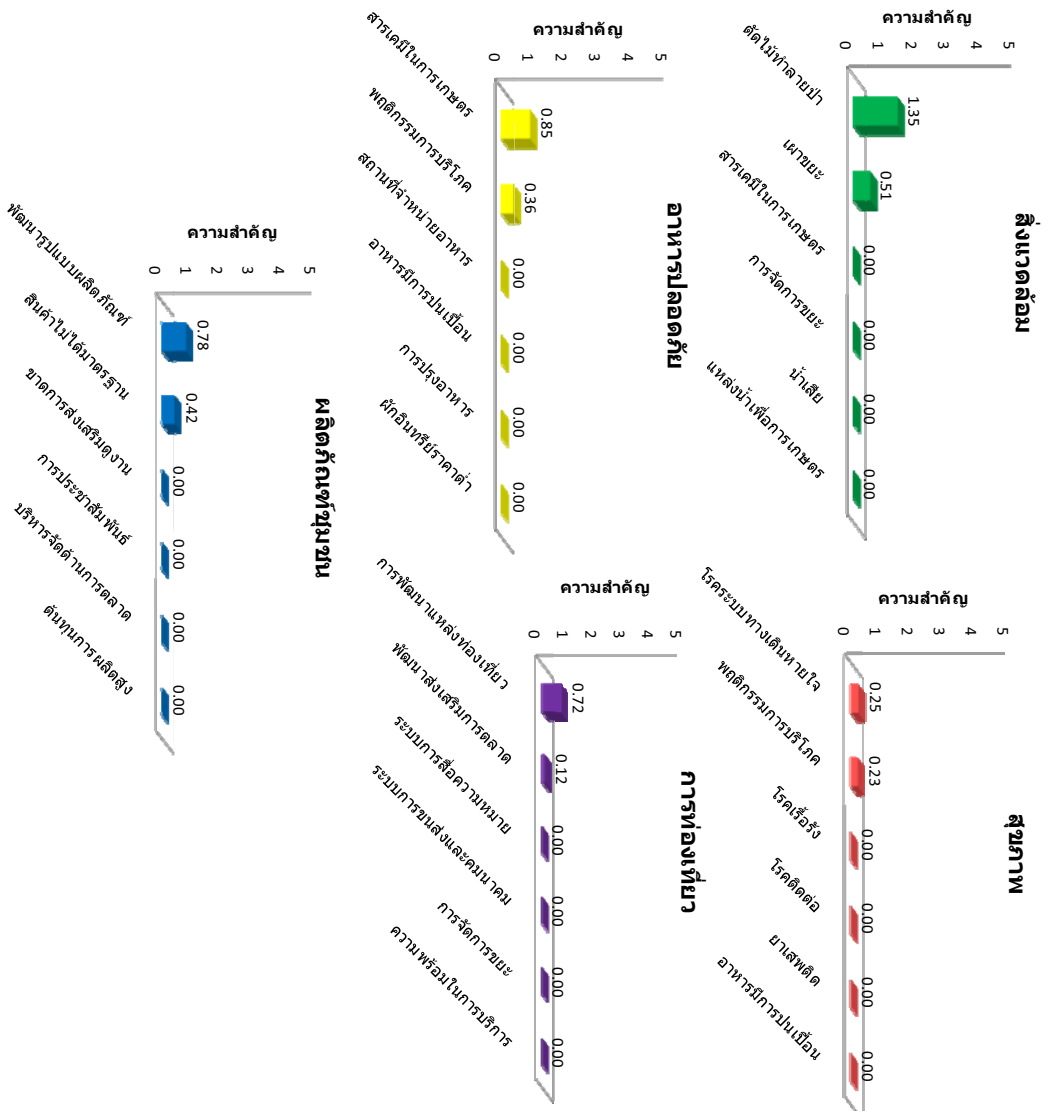
รูป 4 -42 แผนภาพแสดงประเด็นปัญหาในอำเภอเชียงม่วน

จากการศึกษา ประเด็นปัญหาใน 5 ด้าน ของอำเภอเชียงม่วน พบว่าด้านสิ่งแวดล้อมมีประเด็นปัญหาในเรื่อง การจัดการขยะ และการตัดไม้ทำลายป่า ด้านสุขภาพ พบประเด็นปัญหา โรคระบบทางเดินอาหาร และพฤติกรรมการบริโภค ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน พบประเด็นปัญหา ขาดการพัฒนา รูปแบบผลิตภัณฑ์ และสินค้าไม่ได้มาตรฐาน ด้านการท่องเที่ยว พบประเด็นปัญหา ขาดการพัฒนา ส่งเสริมการตลาด และขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ด้านอาหารปลอดภัย ประเด็นปัญหาที่สำคัญได้แก่ สารเคมีตกค้างในผลผลิต และพฤติกรรมการบริโภค

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสถานะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

4.2.7.2 กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์อำเภอเชียงม่วน

จากการจัดลำดับความต้องการพัฒนาแยกตามประเด็นการศึกษาได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อาหารปลอดภัย การท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยใช้กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ พบว่าประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านการจัดน้ำทำลายป่ามีความต้องการพัฒนามากที่สุดซึ่งความสำคัญเท่ากับ 1.35 เมื่อเทียบกับการเผาขยะที่มีความสำคัญเท่ากับ 0.51 ประเด็นปัญหาด้านสุขภาพ พบว่าโรคระบบทางเดินหายใจและพฤติกรรมกรรมการบริโภคที่มีความต้องการพัฒนาที่ใกล้เคียงกันซึ่งมีความสำคัญเท่ากับ 0.25 และ 0.23 ตามลำดับ ประเด็นปัญหาด้านอาหารปลอดภัยพบว่าการใช้สารเคมีในการเกษตรทำให้เกิดสารตกค้างในผลผลิตมีความต้องการพัฒนามากที่สุดโดยมีความสำคัญเท่ากับ 0.85 และรองลงมาเป็นพฤติกรรมกรรมการบริโภคที่ถูกต้องส่งผลต่อการเกิดโรคซึ่งมีความสำคัญเท่ากับ 0.36 ประเด็นปัญหาด้านการท่องเที่ยวพบว่าขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องซึ่งมีความสำคัญมากที่สุดคือ 0.72 เมื่อเทียบกับการพัฒนาส่งเสริมการตลาดโดยมีความสำคัญเท่ากับ 0.12 และประเด็นปัญหาด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนปัญหาด้านการพัฒนาแบบผลิตภัณฑ์ที่มีความสำคัญมากที่สุดคือ 0.78 เมื่อเทียบกับมาตรฐานของสินค้าที่จัดจำหน่ายในปัจจุบันโดยมีความสำคัญเท่ากับ 0.42

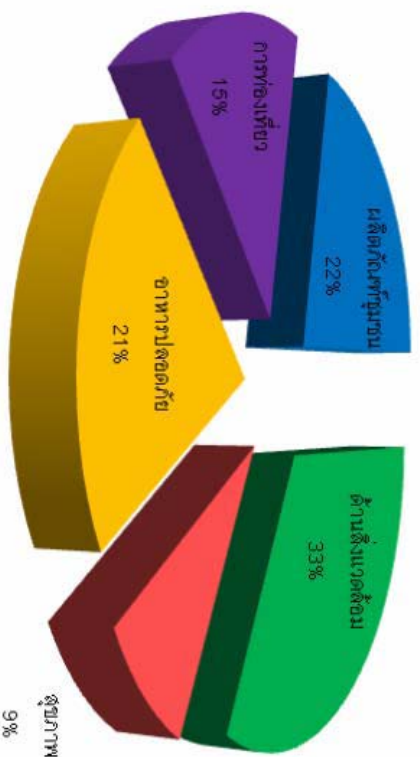

รูป 4—43 ความต้องการพัฒนาประเด็นศึกษาในระดับอำเภอเชียงม่วน(Analysis Hierarchy Process: AHP)

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสภาวะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

4.2.7.3 ภาพรวมประเด็นศึกษาอำเภอเชียงม่วนโดยกระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์

อำเภอเชียงม่วน

รูป 4 –44 ภาพรวมประเด็นศึกษาอำเภอเชียงม่วน

จากประเด็นการศึกษาในด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อาหารปลอดภัย การท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ชุมชน ของอำเภอเชียงม่วนโดยกระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์พบว่าด้านสิ่งแวดล้อมเป็นประเด็นที่ต้องพัฒนามากที่สุดซึ่งคิดเป็นร้อยละ 33 รองลงมา คือ ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 22 ด้านอาหารปลอดภัยและการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 21 และ 15 ตามลำดับ ส่วนด้านสุขภาพคิดเป็นร้อยละ 9 ซึ่งเป็นประเด็นที่ต้องการพัฒนาน้อยที่สุดในอำเภอเชียงม่วนเมื่อเปรียบเทียบกับความต้องการพัฒนาในด้านอื่นๆ

4.2.7.4 แผนพัฒนาอำเภอเขียงม่วง

ยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	กลยุทธ์
ด้านเศรษฐกิจ	-	1. สร้างอาชีพและรายได้ 2. ส่งเสริมพัฒนาอาชีพตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3. พัฒนาการเกษตรแบบครบวงจร
ด้านสังคม	-	1. ส่งเสริมและพัฒนาเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ และสถาบันครอบครัวให้เข้มแข็ง 2. จัดการศึกษาในระบบ และนอกระบบและต่อเนื่อง ทัวถึงและคุณภาพ 3. พัฒนาสุขภาพอนามัย กีฬา และนันทนาการ 4. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมท้องถิ่น 6. สร้างความมั่นคง ความปลอดภัยในชีวิต และการประกอบอาชีพ
ด้านความมั่นคง	1. ประชาชนอยู่ในสังคมอย่างสงบสุข มีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 2. ประชาชน / ชุมชน มีความปลอดภัยจากสาธารณภัย	1. การแก้ไขปัญหาเสพติด 2. การอำนวยความสะดวกเป็นธรรม 3. การส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน 4. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1. มีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สมบูรณ์ 2. ลดการเกิดภาวะโลกร้อน 3. บ้านเมืองสะอาด ภูมิทัศน์สวยงามปลอดภัย	1. พืชสีเขียวในป่าชุมชนและเมืองควบคู่กับการป้องกันการทำลาย 2. บ้านเมืองสะอาด ปลอดภัย มีการบริหารจัดการคุณภาพ สิ่งแวดล้อมขยะ น้ำเสีย หมอกควัน ไฟป่า 3. ดินและน้ำได้รับการอนุรักษ์และบริหารจัดการ อาชีพและการดำรงชีวิต 4. ปรับภูมิทัศน์บ้านเมืองตามหลักภูมิสถาปัตย์
ด้านการบริหารจัดการที่ดี	1. ประชาชนได้รับการบริการด้านต่าง ๆ จากภาครัฐอย่างทั่วถึงเป็นธรรม มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ	1. พัฒนาองค์กร 2. เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

รูป 4 –45 แม่น้ำยมบริเวณแก่งหลวง

รูป 4 –46 ฝ่ายน้ำปี

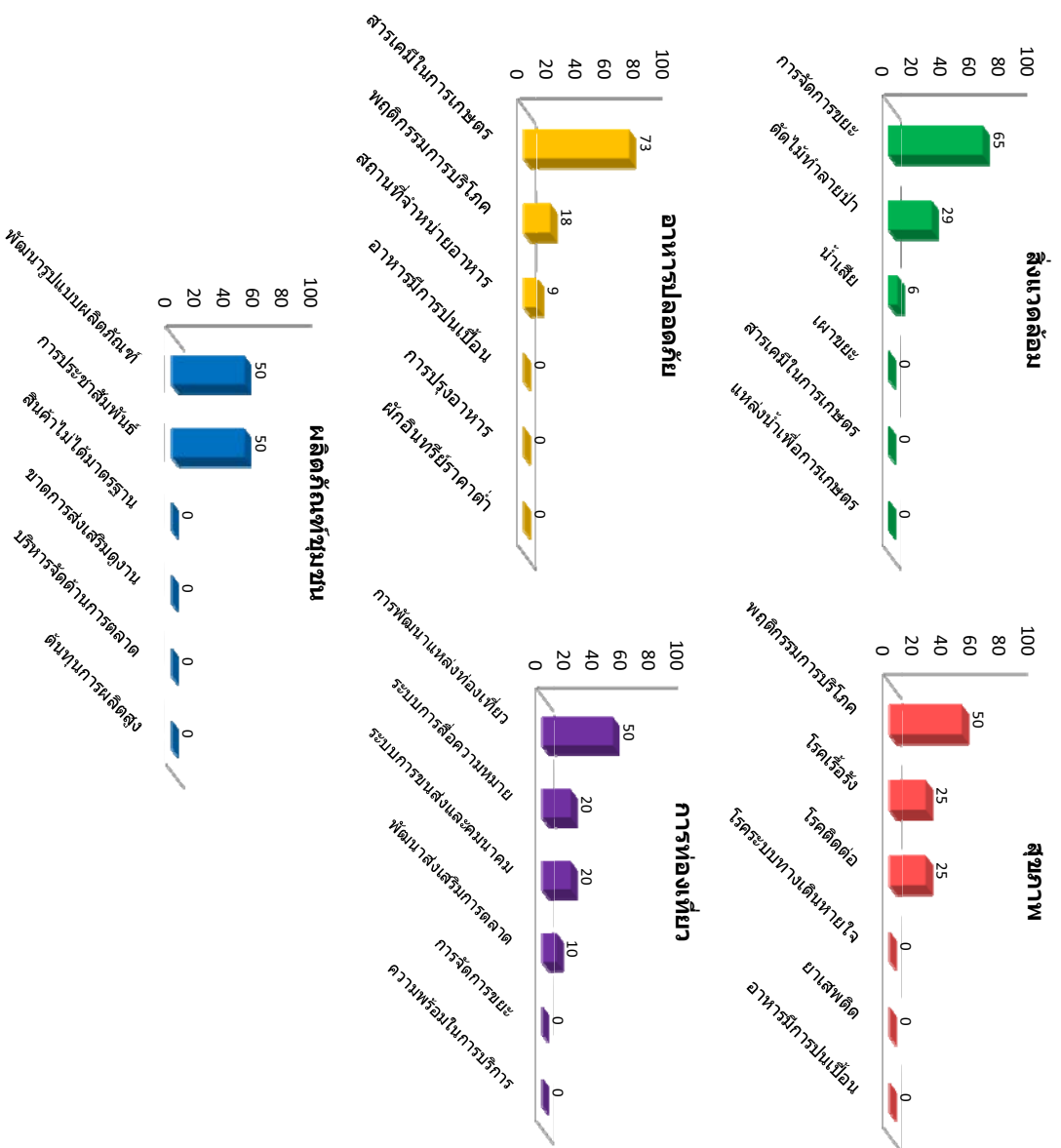
4.2.8 อำเภอภูซาง

การจัดเวทีการประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อการจัดทำแผนปฏิบัติการวิจัยแก้ปัญหาในพื้นที่ ซึ่งได้รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและการทำการจัดเทคนิค ในการจัดประชุมในครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด 47 คน จากการจัดประชุมได้ทำการรวบรวมข้อมูลประเด็นปัญหาที่สำคัญ ดังตาราง 4 – 8

ตาราง 4 – 8 แสดงประเด็นปัญหา 5 ด้านของอำเภอภูซาง

ประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม		
1. การจัดขยะ	1. ไม่มีการคัดแยกขยะก่อนการกำจัด	
	2. ไม่มีจุดกำจัดขยะภายในชุมชน	
2. การตัดไม้ทำลายป่า	1. ขาดการปลูกสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนให้หวงแหนป่า	
ประเด็นปัญหาด้านสุขภาพ		
1. พฤติกรรมการบริโภค	1. ขาดการอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนโดยให้ตระหนักถึงโรคที่มากับอาหารดิบ	
2. โรคเรื้อรัง	2. ขาดด้านส่งเสริมการออกกำลังกาย และอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนด้านอาหารโภชนาการ	
3. โรคติดต่อ	3. ไม่มีการจัดอบรม ให้ความรู้และการป้องกันการเกิดโรคติดต่ออย่างเคร่งครัด	
ประเด็นปัญหาด้านอาหารปลอดภัย		
1. สารเคมีในการเกษตร	1. ผลผลิตการเกษตรมีการปนเปื้อนสารเคมีส่งผลกระทบต่อสุขภาพ	
2. พฤติกรรมการบริโภค	2. ขาดความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภค	
3. สถานที่จำหน่ายอาหาร	3. สถานที่จำหน่ายอาหารไม่ถูกสุขลักษณะ	
ประเด็นปัญหาด้านการท่องเที่ยว		
1. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	1. ขาดการพัฒนาประชาสัมพันธ์แนะนำสถานที่ท่องเที่ยว	
	2. ถนนเข้าสู่สถานที่น้ำตกโป่งผา ไม่ได้รับการปรับปรุง	
2. ระบบการสื่อความหมาย	2. ไม่มีระบบการสื่อความหมายให้นักท่องเที่ยว	
3. ระบบการคมนาคม	3. ขาดการปรับปรุงระบบการคมนาคมของการท่องเที่ยว	
ประเด็นปัญหาด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน		
1. พัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์	1. บรรจุภัณฑ์ที่ใช้บรรจุอาหารไม่ได้มาตรฐาน	
	2. ขาดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่น่าสนใจ และแปลกใหม่	
2. การประชาสัมพันธ์	1. ควรมีการส่งเสริมให้เยาวชนเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	

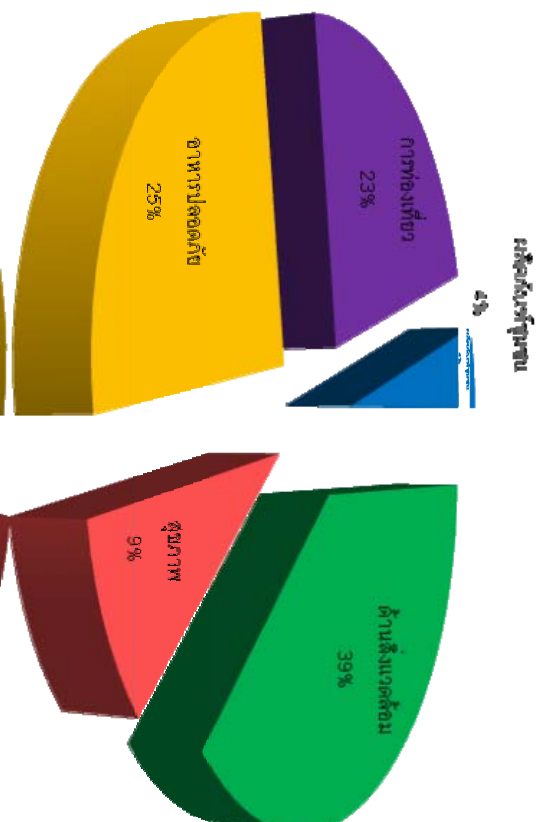
จากการจัดลำดับความต้องการการพัฒนาแยกตามประเด็นการศึกษาได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อาหารปลอดภัย การท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ชุมชน พบว่าประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านการจัดการขยะมีความต้องการพัฒนามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 65 รองลงมาได้แก่ ด้านการตั้งน้ำทำลายป่า ร้อยละ 29 และปัญหาหน้าเสียคิดเป็นร้อยละ 6 ประเด็นปัญหาด้านสุขภาพ พบว่าพฤติกรรมการบริโภคมีความต้องการพัฒนามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 50 และโรคเรื้อรังและโรคติดต่อคิดเป็นร้อยละ 25 เท่ากัน ประเด็นปัญหาด้านอาหารปลอดภัยพบว่าการใช้สารเคมีในการเกษตรทำให้เกิดสารตกค้างในผลผลิตซึ่งมีผลต่อสุขภาพมีความต้องการพัฒนามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 73 รองลงมาได้แก่ พฤติกรรมการบริโภค ร้อยละ 18 และสถานที่ประกอบอาหารร้านค้ายังไม่ได้มาตรฐาน ร้อยละ 9 ตามลำดับ ประเด็นปัญหาด้านการท่องเที่ยวพบว่าขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องต้องการพัฒนามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาได้แก่ ระบบการสื่อความหมายและระบบการคมนาคมมีความต้องการพัฒนามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 20 เท่ากันและประเด็นปัญหาด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนด้านการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์และการประชาสัมพันธ์มีความต้องการพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 50 เท่ากัน

รูป 4 -47 ความต้องการพัฒนาประเด็นศึกษาในระดับอำเภอต่าง

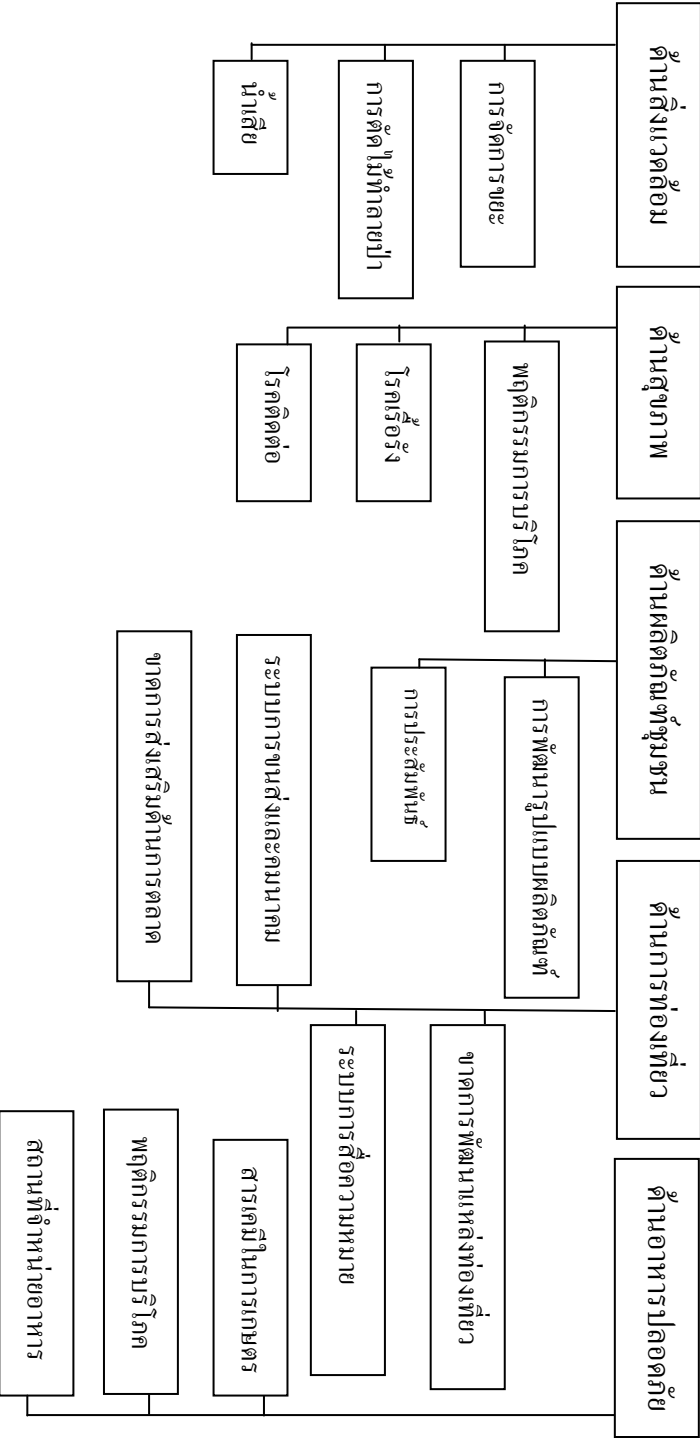
4.2.8.1 ภาพรวมประเด็นศึกษาอำเภอภูซาง

จากประเด็นการศึกษาในด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อาหารปลอดภัย การท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ชุมชน ของอำเภอภูซางพบว่าด้านสิ่งแวดล้อมเป็นประเด็นที่ต้องการพัฒนามากที่สุดซึ่งคิดเป็นร้อยละ 39 รองลงมา คือ ด้านอาหารปลอดภัย คิดเป็นร้อยละ 25 ด้านการท่องเที่ยวและสุขภาพ คิดเป็นร้อยละ 23 และ 9 ตามลำดับ ส่วนด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนร้อยละ 4 ซึ่งเป็นประเด็นที่ต้องการพัฒนาน้อยที่สุดในอำเภอภูซางเมื่อเปรียบเทียบกับความต้องการพัฒนาในด้านอื่นๆ

รูป 4 –48 ภาพรวมประเด็นศึกษาอำเภอภูซาง

อำเภอภูซาง

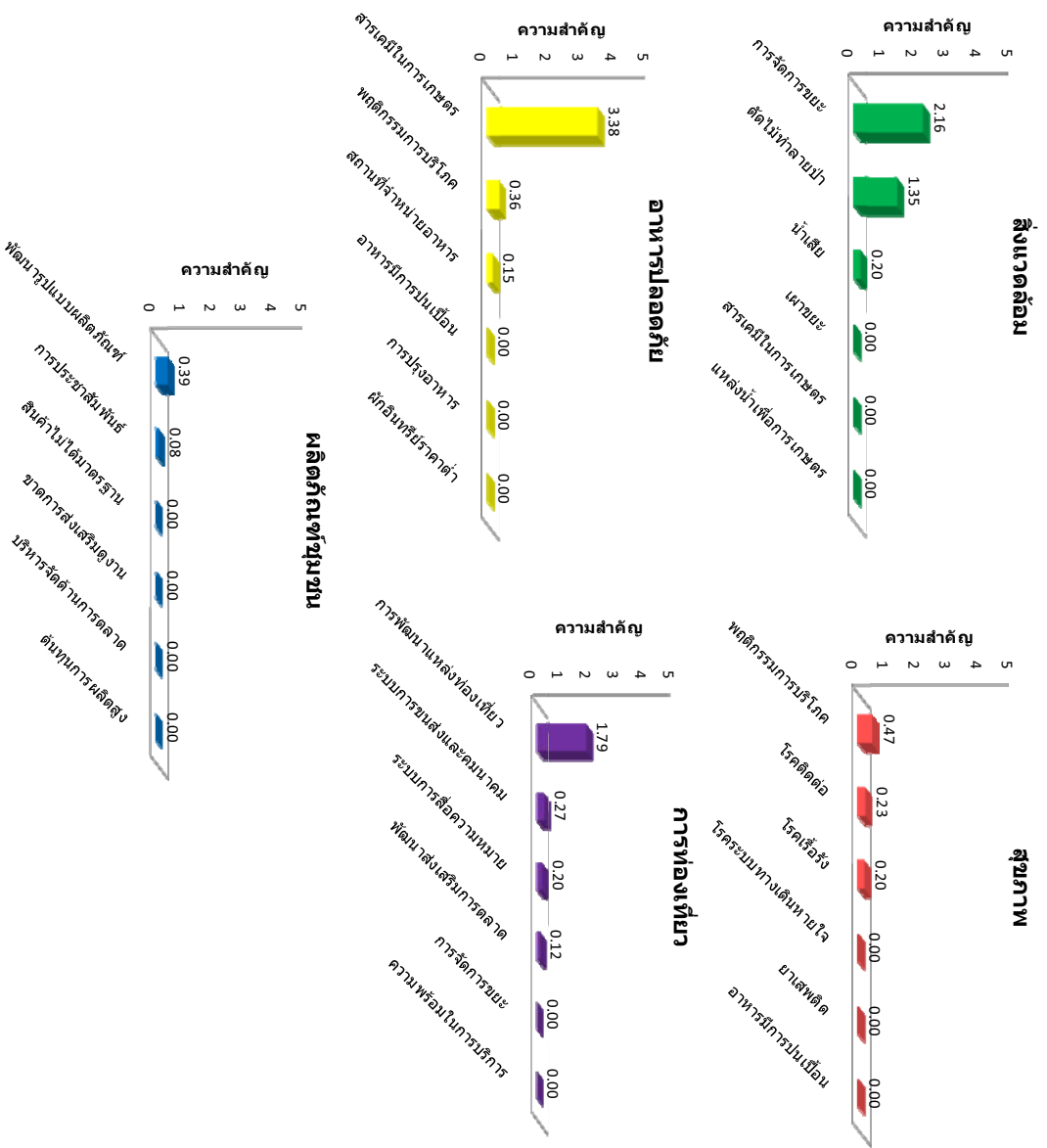
รูป 4 –49 แผนภาพแสดงประเด็นปัญหาในอำเภอภูซาง

จากการศึกษา ประเด็นปัญหาใน 5 ด้าน ของอำเภอภูซาง พบว่าด้านสิ่งแวดล้อมมีประเด็นปัญหาในเรื่อง การจัดการขยะ การตัดไม้ทำลายป่า และน้ำเสีย ด้านสุขภาพ พบประเด็นปัญหา พฤติกรรมบริโภค โรคติดต่อ และโรคเรื้อรัง ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน พบประเด็นปัญหา ขาดการพัฒนา รูปแบบผลิตภัณฑ์ และการประชาสัมพันธ์ ด้านการท่องเที่ยว พบประเด็นปัญหา ขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ระบบการสื่อความหมาย ระบบการขนส่งและคมนาคม และขาดการส่งเสริมด้านการตลาด ด้านอาหารปลอดภัย ประเด็นปัญหาที่สำคัญได้แก่ สารเคมีตกค้างในผลผลิต พฤติกรรมกรบริโภค และ สถานีจำหน่ายอาหาร

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสถานะด้านสุขภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

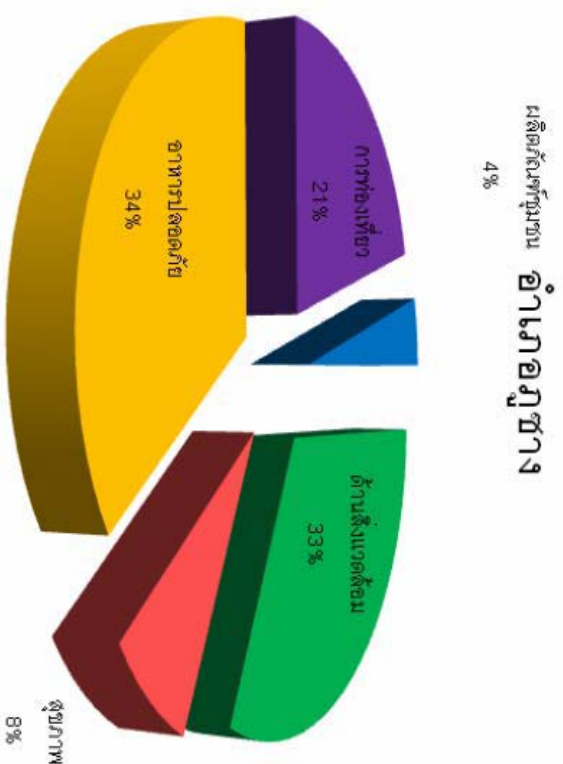
4.2.8.2 กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์อำเภอภูซาง

จากการจัดลำดับความต้องการพัฒนาแยกตามประเด็นการศึกษาได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อาหารปลอดภัย การท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยใช้กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ พบว่าประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมมีความต้องการพัฒนาที่สุด ซึ่งมีความสำคัญเท่ากับ 2.16 เมื่อเทียบกับการจัดไม่ทำลายป่าที่มีความสำคัญเท่ากับ 1.35 และด้านน้ำเสียมีความสำคัญน้อยที่สุด คือ 0.02 ประเด็นปัญหาด้านสุขภาพ พบว่าพฤติกรรมกรมการบริโภค มีความต้องการพัฒนาที่สุดซึ่งมีความสำคัญเท่ากับ 0.47 รองลงมาได้แก่ ปัญหาโรคติดต่อ ซึ่งมีความสำคัญเท่ากับ 0.23 และโรคเรื้อรัง ได้แก่ เบาหวาน ความดัน โรคมะเร็งและโรคหัวใจ เป็นต้น มีความสำคัญเท่ากับ 0.20 ตามลำดับ ประเด็นปัญหาด้านอาหารปลอดภัยพบว่าการใช้สารเคมีในการเกษตรทำให้เกิดสารตกค้างในผลผลิตซึ่งมีผลต่อสุขภาพมีความต้องการพัฒนาที่สุดโดยมีความสำคัญเท่ากับ 3.38 รองลงมาได้แก่ พฤติกรรมการบริโภคที่ไม่ถูกสุขลักษณะมีความสำคัญเท่ากับ 0.36 และสถานที่ประกอบการค้าอาหารไม่ได้มาตรฐานมีความสำคัญเท่ากับ 0.15 ตามลำดับ ประเด็นปัญหาด้านการท่องเที่ยวพบว่าขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องซึ่งมีความสำคัญมากที่สุดคือ 1.79 รองลงมาได้แก่ ระบบการขนส่งคมนาคมซึ่งมีความสำคัญ 0.27 ด้านระบบสื่อความหมายมีความสำคัญ 0.20 และพัฒนาส่งเสริมการตลาดมีความสำคัญ 0.12 ตามลำดับ และประเด็นปัญหาด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนปัญหาด้านการพัฒนาแบบผลิตภัณฑ์ที่มีความสำคัญมากที่สุดคือ 0.39 เมื่อเทียบกับการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่นโดยมีความสำคัญเท่ากับ 0.08

รูป 4-50 ความต้องการพัฒนาประเด็นศึกษาในระดับอำเภอสูง (Analysis Hierarchy Process: AHP)

4.2.8.3 ภาพรวมประเด็นศึกษาอำเภอภูซาง โดยกระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์

รูป 4 –51 ภาพรวมประเด็นศึกษาอำเภอภูซาง

จากประเด็นการศึกษาในด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อาหารปลอดภัย การท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ชุมชน ของอำเภอภูซางโดยกระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์พบว่าด้านอาหารปลอดภัย เป็นประเด็นที่ต้องการพัฒนามากที่สุดซึ่งคิดเป็นร้อยละ 34 รองลงมา คือ ด้านสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 33 ด้านการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 21 ส่วนด้านสุขภาพและผลิตภัณฑ์ชุมชนคิดเป็นร้อยละ 8 และ 4 ตามลำดับ

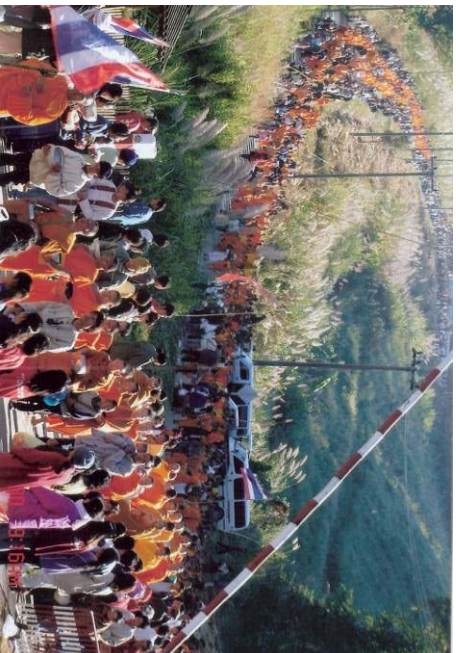
โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสถานะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

4.2.8.4 แผนพัฒนาอำเภอภูซาง

ยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	กลยุทธ์
1. การพัฒนาเศรษฐกิจตามศักยภาพของจังหวัด	1. เพิ่มมูลค่าการเกษตรการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และการส่งออกของจังหวัด	1. พัฒนาการค้า การลงทุน บริการและท่องเที่ยว 2. ส่งเสริมการเพิ่มขึ้นความสามารถในการแข่งขัน
2. พัฒนาศักยภาพคนและชุมชนให้มีความเข้มแข็ง	1. หมู่บ้าน/ชุมชนคิดเป็นทำเป็น สามารถแก้ไขปัญหาของตนเองได้ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน	1. ส่งเสริมสนับสนุนการดำรงชีวิตของประชาชนภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. พัฒนาสังคมให้สงบสุขและมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	1. ประชาชนอยู่ในสังคมอย่างสงบสุข มีความมั่นคง ชุมชนเข้มแข็ง และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข	1. การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด แรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์
4. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1. ลดการเกิดภาวะโลกร้อน	1. เพิ่มพื้นที่ป่า ในเขตป่า เขตชุมชนและเขตเมืองควบคู่กับการป้องกัน การบุกรุกทำลาย และลดการเกิดภาวะโลกร้อน
5. พัฒนาองค์กรและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ	1. ประชาชนมีโอกาสเข้าถึงการบริการด้านต่าง ๆ จากภาครัฐอย่างทั่วถึงเป็นธรรม และมีคุณภาพ	1. พัฒนาองค์กร

รูป 4 –52 ตลาดขายแตงบ้านฮวก อำเภอภูซาง

รูป 4 –53 ประเพณีตักบาตรสองแผ่นดิน ชายแดนบ้านฮวก

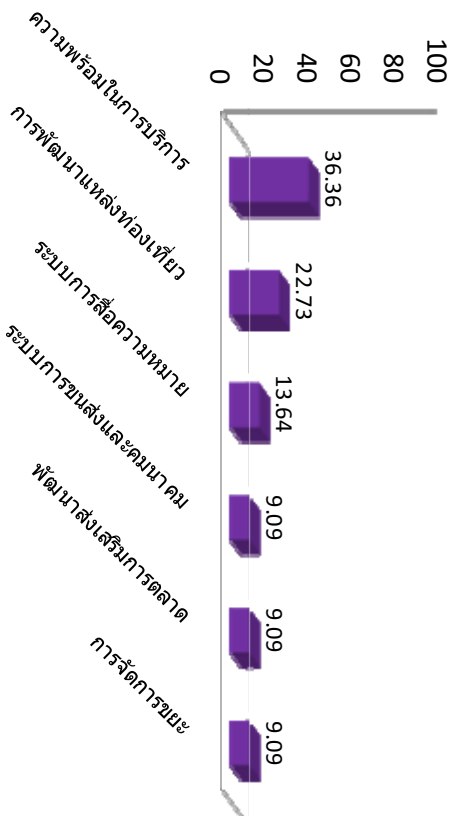
4.2.9 อำเภอเมืองและอำเภอมโน

4.2.9.1 ด้านการท่องเที่ยว อำเภอเมือง จัดการประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อการวิจัยแก้ปัญหาในพื้นที่ ซึ่งได้รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและการทำภาคีเทคนิค ในการจัดประชุมในครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด 22 คน จากการจัดประชุมได้ทำการรวบรวมข้อมูลประเด็นปัญหาที่สำคัญ ดังตาราง 4-9

ตาราง 4 -9 แสดงประเด็นปัญหาด้านการท่องเที่ยวของอำเภอเมือง

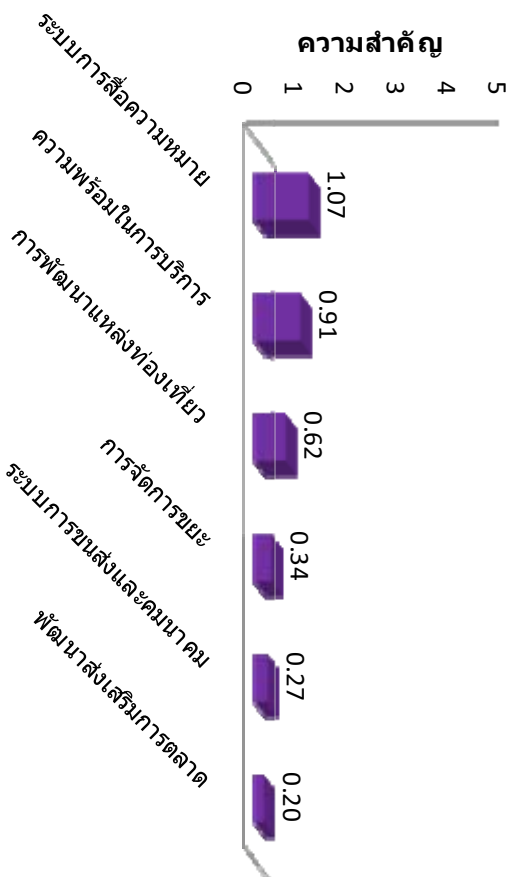
ประเด็นปัญหาด้านการท่องเที่ยว		
1. ความพร้อมในการบริการ	1. ขาดการบริการที่ดี/มนุษยสัมพันธ์ที่ดี	
	2. ความปลอดภัย	
	3. ขาดจุดบริการให้แก่ชาวต่างชาติ	
2. การพัฒนาการท่องเที่ยว	1. ผู้ตอบชาวในกว๊านพะเยา /พรศนียภาพ	
	2. ขาดจุดเด่นด้านการท่องเที่ยว	
3. ระบบการสื่อความหมาย	1. ขาดการประชาสัมพันธ์ บ้ายนอกทาง	
4. ระบบการขนส่งคมนาคม	1. ขาดรถบริการไปสถานที่ท่องเที่ยว	
5. พัฒนาส่งเสริมการตลาด	1. ขาดจุดขายด้านการท่องเที่ยว	
6. การจัดกาขยะ	1. ความสะอาดแหล่งท่องเที่ยว	

การประชุมเพื่อสำรวจและรวบรวมความคิดเห็นประเด็นปัญหา และแนวทางการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในอำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ดำเนินการจัดงานประชุม ณ ร้านอาหารทากว๊าน จังหวัดพะเยา วันที่ 28 ตุลาคม 2553 มีผู้ให้ข้อมูลหลักร่วมให้ข้อคิดเห็นจำนวน 22 คน ซึ่งพบว่าด้านการท่องเที่ยวในอำเภอเมืองนั้นมีปัญหาในด้านความพร้อมในการบริการแก่นักท่องเที่ยวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.36 รองลงมาได้แก่ การพัฒนาการท่องเที่ยว และระบบการสื่อความหมาย คิดเป็นร้อยละ 22.73 และ 13.64 ตามลำดับ ระบบการขนส่งคมนาคม พัฒนาส่งเสริมการตลาด และการจัดการขยะ มีค่าเฉลี่ยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 9.09 ดังรูป 4 - 54

รูป 4-54 ความต้องการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

จากการจัดลำดับความต้องการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา (AHP) พบประเด็นสำคัญในการพัฒนา อันดับหนึ่ง คือ ระบบการสื่อความหมาย มีความสำคัญ 1.07 รองลงมา คือ ความพร้อมในการให้บริการ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การจัดการขยะ ระบบการขนส่ง และคมนาคม มีความสำคัญ 0.91, 0.62, 0.34 และ 0.27 ตามลำดับ และการพัฒนาส่งเสริมการตลาด มีลำดับความสำคัญน้อยที่สุด คือ 0.20

รูป 4-55 ความต้องการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา (Analysis Hierarchy Process :AHP)

4.2.9.2 ด้านสิ่งแวดล้อมและอาหารปลอดภัย อำเภอเมือง

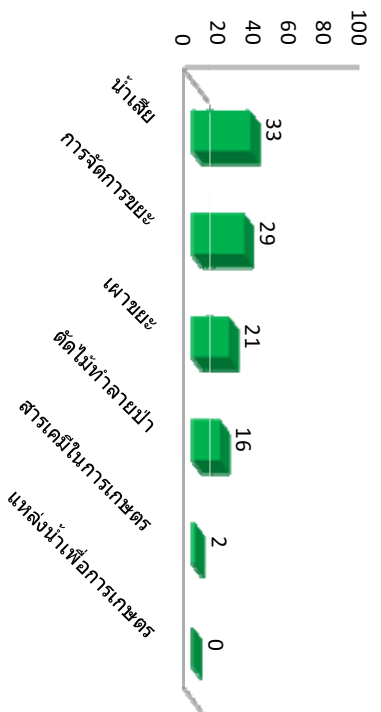
การจัดเวทีการประชุมระดับความคิดเห็นเพื่อการวิจัยแก้ปัญหาในวันที่ 11 พฤศจิกายน 2553 ณ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา โดยมีนายภักทรพล ปงคำเพย เป็นประธานในการเปิดการประชุม โดยมีประเด็นการศึกษาทั้งหมด 2 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านอาหารปลอดภัย ซึ่งได้รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและการทำการ์ดเทคนิค ในการจัดประชุมในครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด 26 คน จากการจัดประชุมได้ทำการรวบรวมข้อมูลประเด็นปัญหาที่สำคัญดังตาราง 4 - 10

ตาราง 4 - 10 แสดงประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและอาหารปลอดภัย

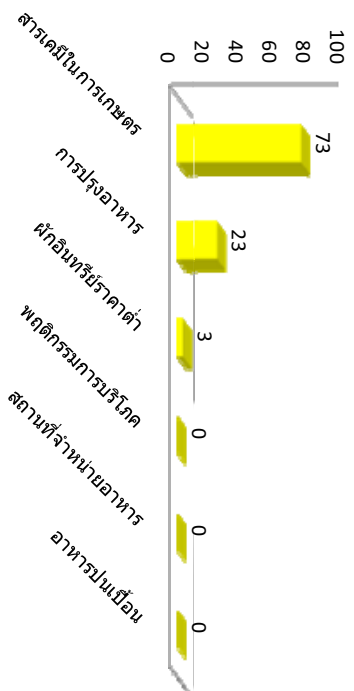
ประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม		
1. น้ำเสีย	1. ผู้ประกอบการร้านค้าไม่มีการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ	
	2. ไม่มีทางระบายน้ำ	
2. การจัดขยะ	1. ไม่มีการคัดแยกขยะในแต่ละประเภท	
3. เมาขยะ	1. มลพิษจากาศที่เกิดจากการเผาขยะส่งผลกระทบต่อระบบทางเดินหายใจ	
4. การตัดไม้ทำลายป่า	1. เกิดการลักลอบตัดไม้	
	2. ขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	
5. สารเคมีในการเกษตร	1. เกษตรกรใช้สารเคมีเกินมาตรฐานส่งผลต่อผลผลิตทางการเกษตรมีการปนเปื้อนสารเคมีในปริมาณสูง	
ประเด็นปัญหาด้านอาหารปลอดภัย		
1. สารเคมีในการเกษตร	1. ผลผลิตทางการเกษตรมีการปนเปื้อนสารเคมีส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของผู้บริโภค	
2. การปรุงอาหาร	2. ผู้ประกอบการใช้สารปรุงแต่งเกินมาตรฐาน	
3. ผักอินทรีย์ราคาต่ำ	3. ผักอินทรีย์ราคาต่ำเกษตรกรส่วนใหญ่จึงนิยมปลูกแบบเคมี	

จากการจัดลำดับความต้องการการพัฒนาแยกตามประเด็นการศึกษาได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม และอาหารปลอดภัย พบว่าประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านปัญหาน้ำเสียมีความต้องการพัฒนามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33 รองลงมาได้แก่ การจัดการขยะร้อยละ 29 และปัญหาการเผาขยะคิดเป็นร้อยละ 21 ปัญหาด้านอาหารปลอดภัยพบว่าการใช้สารเคมีในการเกษตรทำให้เกิดสารตกค้างในผลผลิตซึ่งมีผลต่อสุขภาพมีความต้องการพัฒนามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 73 รองลงมาได้แก่ การปรุงอาหารร้อยละ 23

สิ่งแวดล้อม

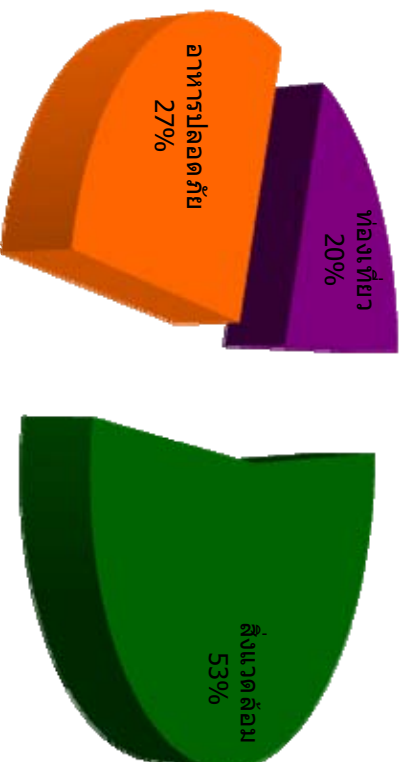
อาหารปลอดภัย

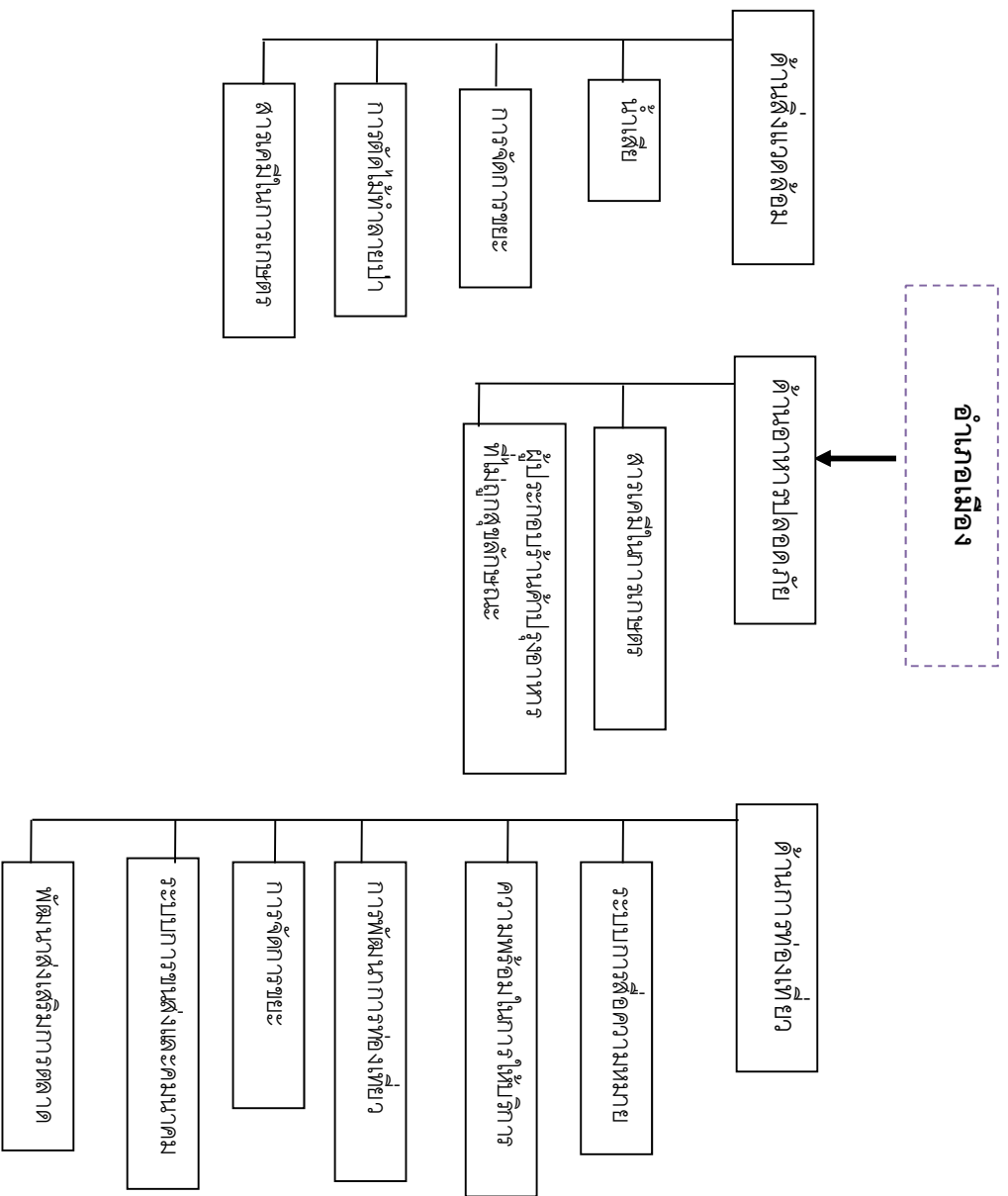
รูป 4 –56 ความต้องการพัฒนาประเด็นศึกษาในระดับอำเภอเมือง

4.2.9.3 ภาพรวมประเด็นศึกษาอำเภอเมือง

จากประเด็นการศึกษาในด้านสิ่งแวดล้อม และอาหารปลอดภัย ของอำเภอเมือง พบว่า ด้านสิ่งแวดล้อมเป็นประเด็นที่ต้องการพัฒนามากที่สุดซึ่งคิดเป็นร้อยละ 53 รองลงมา คือ ด้านอาหารปลอดภัย คิดเป็นร้อยละ 27 และด้านการท่องเที่ยว ร้อยละ 20

รูป 4 –57 ภาพรวมประเด็นศึกษาอำเภอเมือง

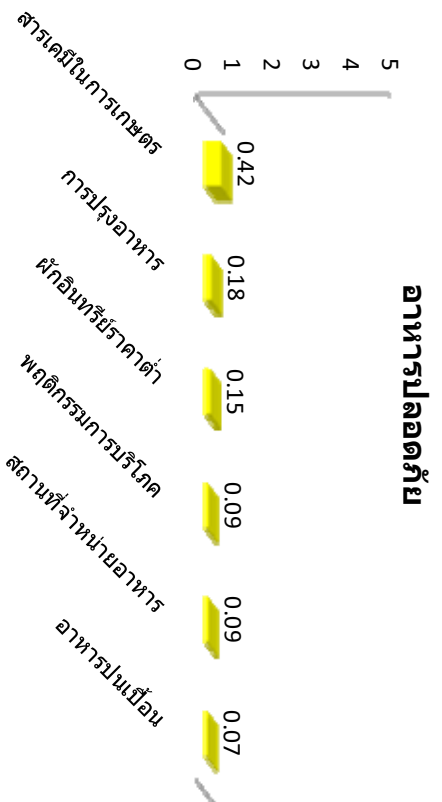
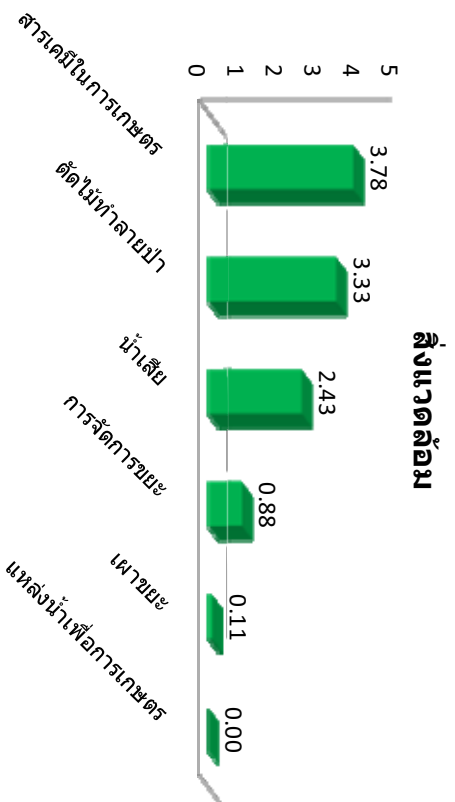
รูป 4 –58 แผนภาพแสดงประเด็นปัญหาในอำเภอเมือง

จากการศึกษา ประเด็นปัญหาใน 2 ด้าน ของอำเภอเมืองได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านอาหารปลอดภัย ซึ่งพบว่าด้านสิ่งแวดล้อมมีประเด็นปัญหาในเรื่อง น้ำเสีย การจัดการขยะ การตัดไม้ทำลายป่า และสารเคมีในการเกษตร ด้านอาหารปลอดภัย ประเด็นปัญหาที่สำคัญได้แก่ สารเคมีตกค้างในผลผลิตทางการเกษตร และผู้ประกอบการร้านค้าปรุงอาหารที่ไม่ถูกสุขลักษณะ

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสมรรถนะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

4.2.9.4 กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์อำเภอเมือง

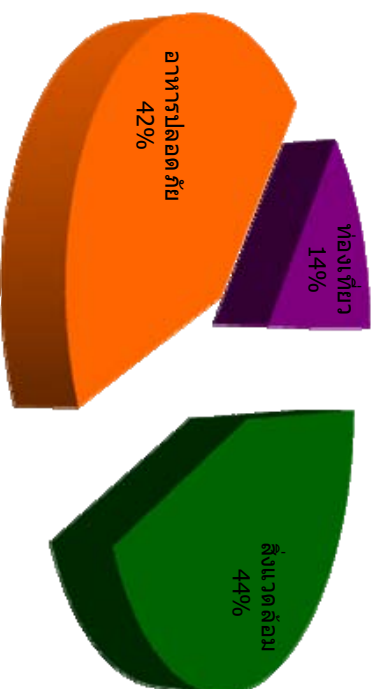
จากการจัดลำดับความต้องการพัฒนาแยกตามประเด็นการศึกษาได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม และ อาหารปลอดภัย โดยใช้กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ พบว่าประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมด้าน สารเคมีตกค้างในการเกษตรมีมากที่สุด ซึ่งมีความสำคัญเท่ากับ 3.78 รองลงมาได้แก่ การตัดไม้ทำลาย ป่ามีความสำคัญเท่ากับ 3.33 ปัญหาน้ำเสียมีความสำคัญเท่ากับ 2.43 และปัญหาการจัดการขยะมี ความสำคัญเท่ากับ 0.88 ด้านอาหารปลอดภัย พบว่าปัญหาสารเคมีตกค้างในการเกษตรมีความสำคัญ เท่ากับ 0.42 การปรุงอาหารมีความสำคัญเท่ากับ 0.18 ผักอินทรีย์ราคาต่ำมีความสำคัญเท่ากับ 0.15

รูป 4 –59 ความต้องการพัฒนาประเด็นศึกษาในระดับอำเภอเมือง (Analysis Hierarchy Process: AHP)

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสภาวะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

4.2.9.5 ภาพรวมประเด็นศึกษาอำเภอภูซาง โดยกระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์

รูป 4 –60 ภาพรวมประเด็นศึกษาอำเภอเมือง

จากประเด็นการศึกษาในด้านสิ่งแวดล้อม อาหารปลอดภัย และการท่องเที่ยว ของอำเภอเมือง โดยกระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์พบว่าด้านสิ่งแวดล้อม เป็นประเด็นที่ต้องการพัฒนา มากที่สุดซึ่งคิดเป็นร้อยละ 44 รองลงมา คือ ด้านอาหารปลอดภัยคิดเป็นร้อยละ 42 ด้านการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 14

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสภาวะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

4.2.9.6 ด้านอาหารปลอดภัย อำเภอแม่ใจ

การจัดเวทีการประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อการวิจัยแก้ปัญหาในวันที่ 10 กันยายน 2553 ณ สหกรณ์การเกษตรแม่ใจ มีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด 34 คน โดยในการประชุมได้ชี้แจงให้ทราบถึงประโยชน์จากการปลูกผักผลไม้ปลอดภัยจากสารพิษสรุปได้ดังนี้ คือ 1) ทำให้ได้ผลผลิตผักผลไม้ที่มีคุณภาพดี สวยงาม ไม่มีสารพิษตกค้างและเกิดความปลอดภัยต่อผู้บริโภค 2) ช่วยให้เกษตรกรปลูกผักมีสุขภาพอนามัยที่ดีขึ้น เนื่องจากไม่มีการฉีดพ่นสารเคมีเพื่อป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ทำให้เกษตรกรปลอดภัยจากสารพิษเหล่านี้ 3) ลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรในด้านค่าใช้จ่ายในการซื้อสารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชลง และลดปริมาณการนำเข้าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช 4) เกษตรกรมีรายได้จากการจำหน่ายผักผลไม้ อาหารปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากผลผลิตที่ได้มีคุณภาพดีและปลอดภัยจากสารพิษ ทำให้จำหน่ายได้ในราคาสูงขึ้น 5) ลดปริมาณสารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชที่จะปนเปื้อนสู่แหล่งน้ำ ดิน และอากาศ ซึ่งเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติไม่ให้เกิดมลพิษและลดมลพิษของสิ่งแวดล้อมได้อีกทางหนึ่ง และจากการประชุมเกษตรกรพบปัญหาและแนวทางการแก้ไขในการผลิตเกษตรปลอดภัยดังนี้

1. ความรู้และทักษะในการเพาะปลูก: โดยการลดสารเคมีและการเพาะปลูกโดยปราศจากสารพิษเพื่อให้ได้ผลจริงๆ

2. ความรู้ด้านการลงทุน: ความคุ้มค่าเมื่อเทียบระหว่างเกษตรอินทรีย์และสารเคมี ระยะเวลาการคืนทุน

3. ความรู้ด้านการตลาด : ช่องทางการขายและการส่งเสริมการขาย การเพิ่มมูลค่าให้สินค้า การตั้งราคา จากนั้นได้พบปัญหาและแนวทางการขอเกษตรกรหรือร่วมกันกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในวันที่ 15 กันยายน 2553 เพื่อประเมินถึงศักยภาพของเกษตรกร ปัญหา และแนวทางการดำเนินการเพื่อคัดเลือกเกษตรกรที่ต้องการเข้าร่วมโครงการและต้องการเห็นผลการเปลี่ยนแปลงโดยผ่านกระบวนการวิจัยอย่างแท้จริง โดยทางสหกรณ์ได้ประสานไปยังผู้นำท้องถิ่นให้ประชาสัมพันธ์โครงการเกษตรปลอดภัยเพื่อให้ผู้ที่สนใจในกลุ่มผลิตการเกษตรกลุ่มต่างๆมารับฟังแนวทางการดำเนินงานและตัดสินใจเข้าร่วมโครงการอีกครั้งหนึ่ง โดยได้แบ่งเป็นกลุ่มต่างๆดังนี้ ได้แก่ กลุ่มปศุสัตว์ กลุ่มทำการประมง จัดประชุมคัดเลือกผู้สนใจเข้าร่วมโครงการวันที่ 28 ตุลาคม 2553 และกลุ่มผู้ปลูกข้าว กลุ่มผู้ปลูกลิ้นจี่ กลุ่มผู้ปลูกผัก แตงโม แคนตาลูป จัดประชุมคัดเลือกผู้สนใจเข้าร่วมโครงการวันที่ 4 พฤศจิกายน 2553 จากการประชุมได้ผู้สนใจเข้าร่วมโครงการต่างๆ ดังนี้

ตาราง 4 -11 แสดงจำนวนเกษตรกรที่สนใจในการทำเกษตรปลอดภัย

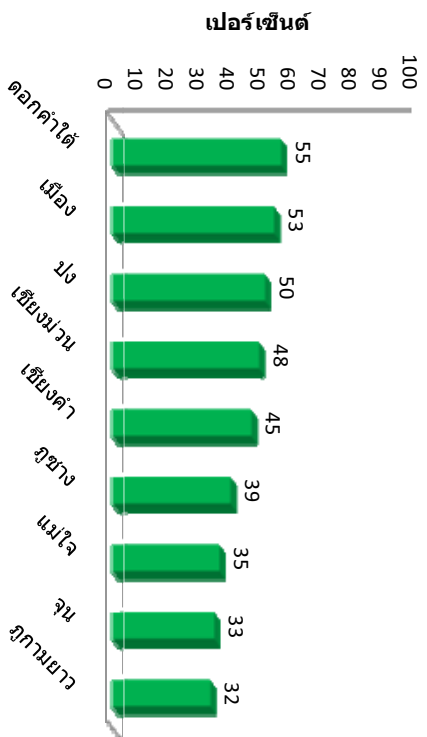
ประเภทของกลุ่มผลิตอาหารปลอดภัย	จำนวน (คน)
กลุ่มเลี้ยงไก่	60
กลุ่มเลี้ยงหมู	34
กลุ่มเลี้ยงปลา	54
ประเภทของกลุ่มผลิตอาหารปลอดภัย	จำนวน (คน)
กลุ่มข้าว	49
กลุ่มลิ้นจี่	50
ปลูกแตงโม	1
ปลูกแตงโม แคนตาลูป	8
พืชผักสวนครัว	7
มะนาว มะละกอ	1
ลำไย	1

จากจำนวนเกษตรกรที่สนใจในการทำเกษตรปลอดภัยในแต่ละประเภทที่จำแนกได้นี้ทางมหาวิทยาลัยพะเยาจะทำการคัดเลือก เกษตรกรที่สนใจและมีศักยภาพที่จะทำการปลูกพืชผักและการเลี้ยงสัตว์ในระบบเกษตรปลอดภัยโดยผ่านกระบวนการคัดเลือกเพื่อจัดกลุ่มผลิตผลผลิตทางการเกษตรอย่างปลอดภัยเพื่อผลิตอาหารที่ปลอดภัยจากสารพิษต่อไป

4.3 การจัดลำดับความต้องการพัฒนาแยกตามประเด็นการศึกษาในระดับจังหวัด

ด้านสิ่งแวดล้อม

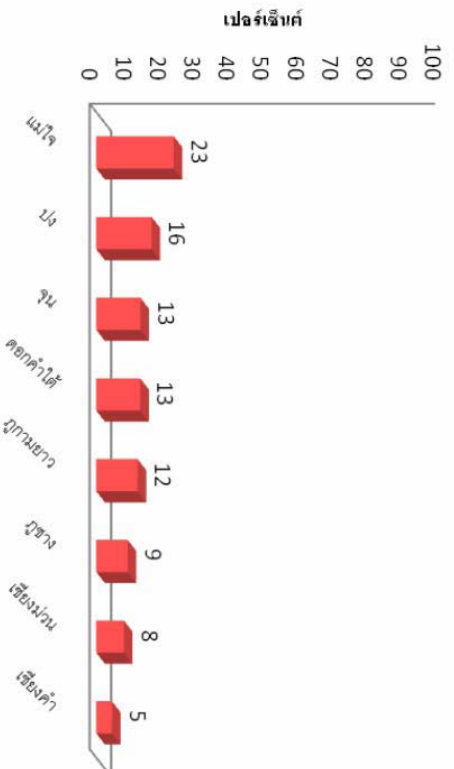
ในประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมพบว่า อำเภอดอกคำใต้ เป็นอำเภอที่มีความต้องการพัฒนาในด้านสิ่งแวดล้อมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55 รองลงมาคือ เมืองและอำเภอบึง คิดเป็นร้อยละ 53 และ 50 อำเภอเชียงม่วน คิดเป็นร้อยละ 48 อำเภอเชียงคำ คิดเป็นร้อยละ 45 อำเภอภูซาง คิดเป็นร้อยละ 39 อำเภอแม่ใจ คิดเป็นร้อยละ 35 อำเภอขุน คิดเป็นร้อยละ 33 และอำเภอภูพานยาว คิดเป็นร้อยละ 32

รูป 4 –61 ความต้องการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมแยกตามอำเภอ

ด้านสุขภาพ

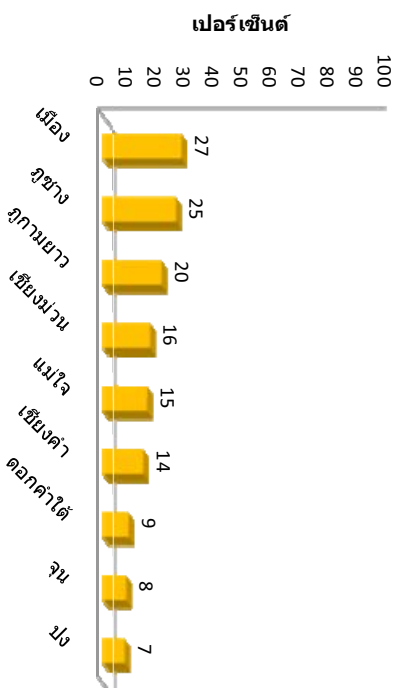
ในประเด็นด้านสุขภาพพบว่า อำเภอแม่ใจ เป็นอำเภอที่มีความต้องการพัฒนาในด้านสุขภาพมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23 รองลงมาคือ อำเภอบึง คิดเป็นร้อยละ 16 อำเภอขุนและดอกคำใต้มีค่าเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 13 อำเภอภูพานยาว คิดเป็นร้อยละ 12 อำเภอภูซาง คิดเป็นร้อยละ 9 อำเภอเชียงม่วน คิดเป็นร้อยละ 8 และ อำเภอเชียงคำ คิดเป็นร้อยละ 5

รูป 4 –62 ความต้องการพัฒนาด้านสุขภาพแยกตามอำเภอ

ด้านอาหารปลอดภัย

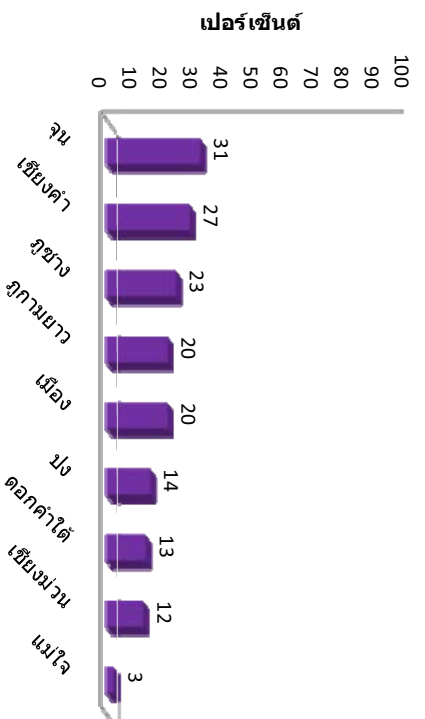
ในประเด็นด้านอาหารปลอดภัย พบว่า อำเภอเมืองเป็นอำเภอที่มีความต้องการพัฒนาในด้านอาหารปลอดภัยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27 รองลงมาคือกุชยางและ อำเภอภูพานยาว คิดเป็นร้อยละ 25 และ 20 อำเภอเชียงม่วนคิดเป็นร้อยละ 16 อำเภอแม่ใจ คิดเป็นร้อยละ 15 อำเภอเชียงคำ คิดเป็นร้อยละ 14 อำเภอดอกคำใต้คิดเป็นร้อยละ 9 อำเภออุ้ม คัดเป็นร้อยละ 8 และอำเภอปง คิดเป็นร้อยละ 7

รูป 4 –63 ความต้องการพัฒนาด้านอาหารปลอดภัยแยกตามอำเภอ

ด้านการท่องเที่ยว

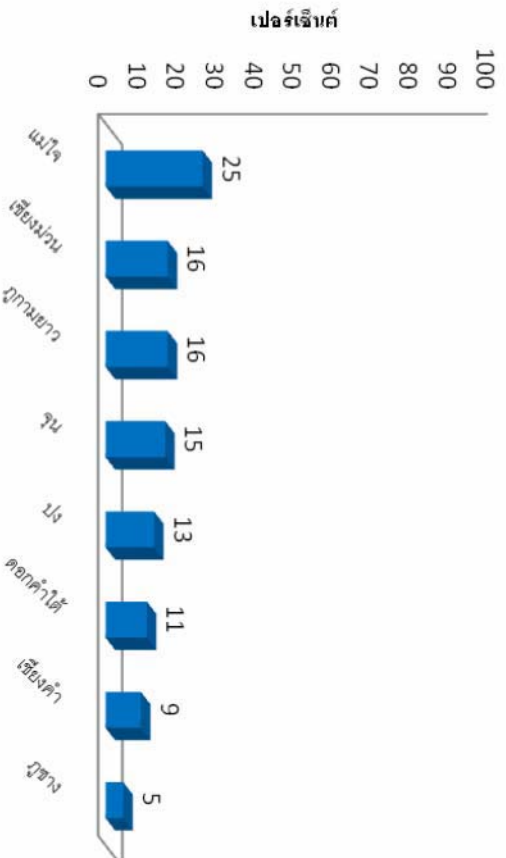
ในประเด็นด้านการท่องเที่ยว พบว่า อำเภออุ้มเป็นอำเภอที่มีความต้องการพัฒนาในด้านการท่องเที่ยวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31 รองลงมาคือ อำเภอเชียงคำ คิดเป็นร้อยละ 27 อำเภอภูซาง คิดเป็นร้อยละ 23 อำเภอภูพานยาวและอำเภอเมือง คิดเป็นร้อยละ 20 อำเภอปง คิดเป็นร้อยละ 14 อำเภอดอกคำใต้คิดเป็นร้อยละ 13 อำเภอเชียงม่วน คิดเป็นร้อยละ 12 และอำเภอแม่ใจ คิดเป็นร้อยละ 3

รูป 4 –64 ความต้องการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวแยกตามอำเภอ

ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน

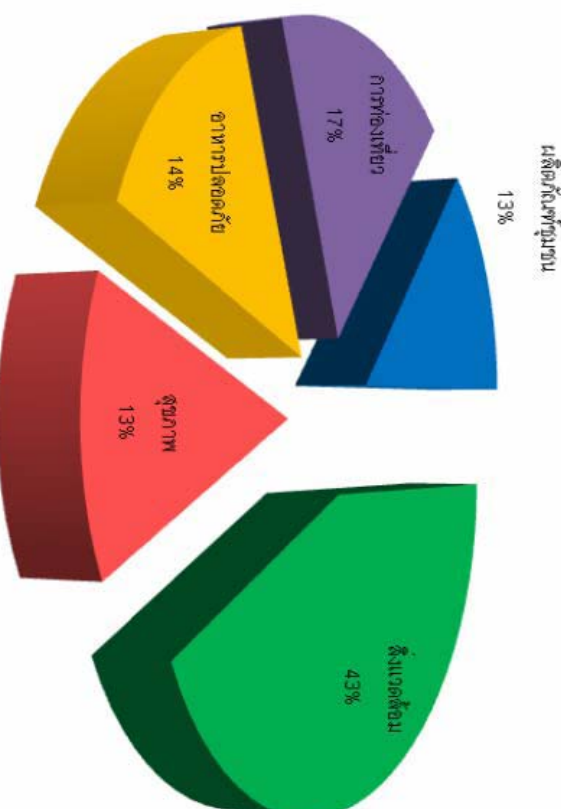
ในประเด็นด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน พบว่า อำเภอแม่ใจเป็นอำเภอที่มีความต้องการพัฒนาในด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25 รองลงมาคือ อำเภอเขียงม่วงและอำเภอกุขามยาว มีค่าเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 16 อำเภอจุน คิดเป็นร้อยละ 15 อำเภอปง คิดเป็นร้อยละ 13 อำเภอดอกคำใต้คิดเป็นร้อยละ 11 อำเภอเขียงคำ คิดเป็นร้อยละ 9 และอำเภอภูซาง คิดเป็นร้อยละ 5

รูป 4 –65 ความต้องการพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนแยกตามอำเภอ

4.3.1 ความต้องการพัฒนาแยกตามประเด็นการศึกษาภาพรวมจังหวัด

จากการศึกษาในเบื้องต้นพบว่าด้านสิ่งแวดล้อมเป็นด้านที่ผู้ให้ข้อมูลหลักต้องการให้มีการพัฒนามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43 รองลงมา คือ ด้านการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 17 ด้านอาหารปลอดภัย คิดเป็นร้อยละ 14 และด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนและสุขภาพมีค่าเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 13

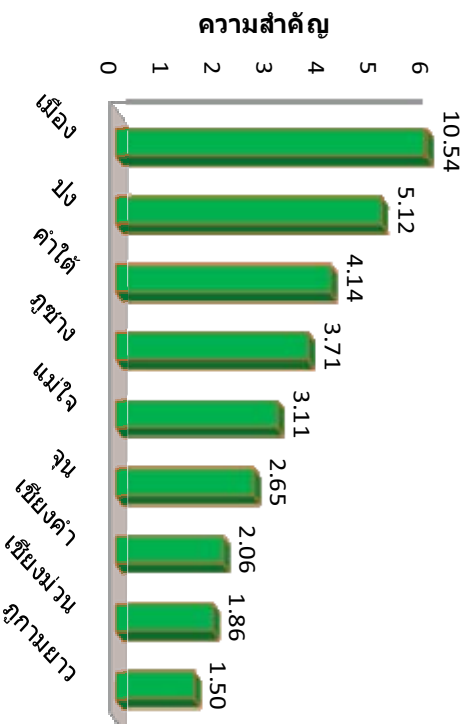

รูป 4 –66 ความต้องการพัฒนาแยกตามประเด็นการศึกษาภาพรวมจังหวัด

4.4 การจัดลำดับความต้องการพัฒนาแยกตามประเด็นการศึกษาในระดับจังหวัด โดยใช้กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ (Analysis Hierarchy Process: AHP)

ด้านสิ่งแวดล้อม

ในประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมพบว่า อำเภอเมือง เป็นอำเภอที่มีความต้องการพัฒนาในด้านสิ่งแวดล้อมมากที่สุด ความสำคัญเท่ากับ 10.54 รองลงมาคือ อำเภออง อำเภอคอกคำใต้ ความสำคัญเท่ากับ 5.12 และ 4.14 อำเภอภูซางความสำคัญเท่ากับ 3.71 อำเภอแม่ใจ ความสำคัญเท่ากับ 3.11 อำเภออุ้ม ความสำคัญเท่ากับ 2.65 อำเภอเชียงคำ ความสำคัญเท่ากับ 2.06 อำเภอเชียงม่วน ความสำคัญเท่ากับ 1.86 และอำเภอภูพานยาว ความสำคัญเท่ากับ 1.50

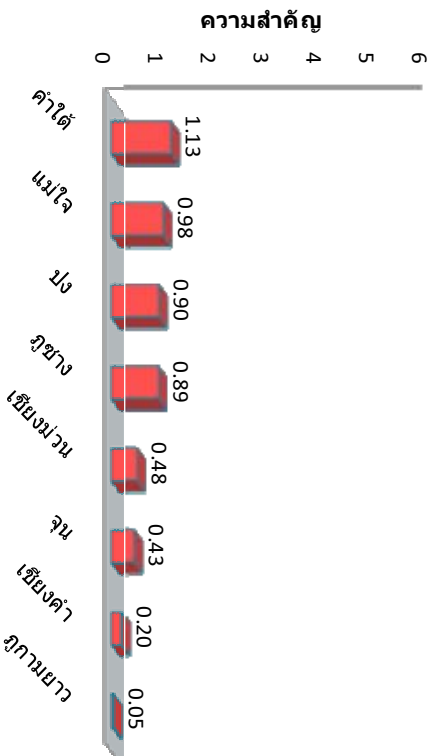

รูป 4-67 ความต้องการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม (Analysis Hierarchy Process: AHP)

ด้านสุขภาพ

ในประเด็นด้านสุขภาพพบว่า ค่าเบี่ยงเบนค่า เป็นค่าเบี่ยงเบนค่าที่ต้องการพัฒนาในด้านสุขภาพมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.13 รองลงมาคือ ค่าเบี่ยงเบนค่า ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.98 ค่าเบี่ยงเบนค่าเท่ากับ 0.90 ค่าเบี่ยงเบนค่า ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.89 ค่าเบี่ยงเบนค่า ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.48 ค่าเบี่ยงเบนค่า ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.43 ค่าเบี่ยงเบนค่า ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.20 และค่าเบี่ยงเบนค่า ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.05

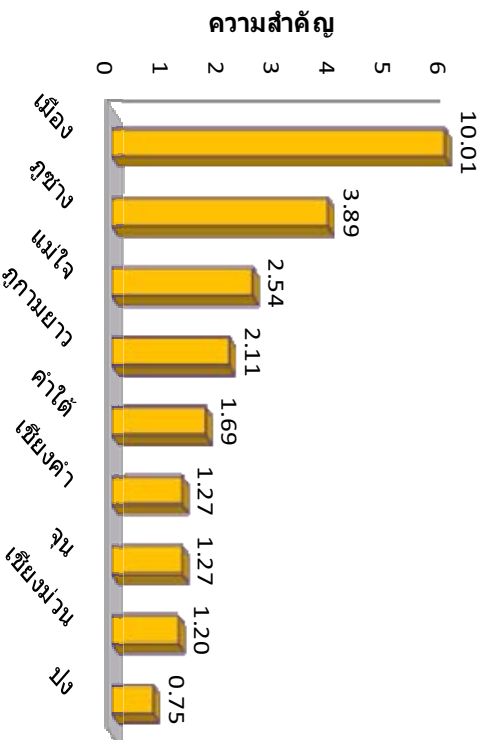
โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสถานะทุนทางปัญญาและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

รูป 4 –68 ความต้องการพัฒนาด้านสุขภาพ (Analysis Hierarchy Process: AHP)

ด้านอาหารปลอดภัย

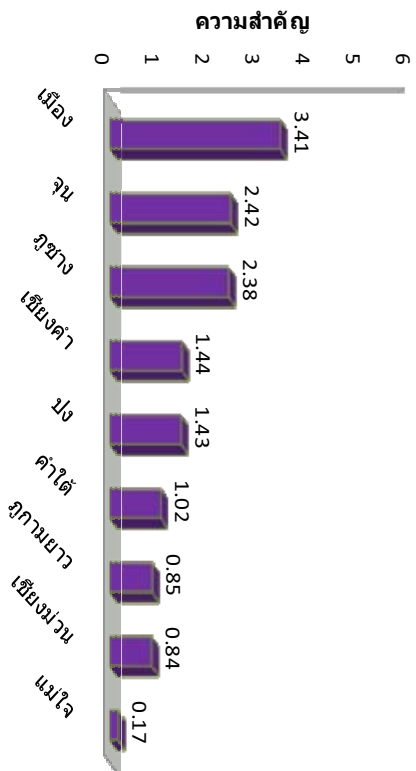
ในประเด็นด้านอาหารปลอดภัยพบว่า อำเภอเมือง เป็นอำเภอที่มีความต้องการพัฒนาในด้านอาหารปลอดภัยมากที่สุด ความสำคัญเท่ากับ 10.01 รองลงมาคือ อำเภอภูซาง และอำเภอแม่ใจ ความสำคัญเท่ากับ 3.89 และ 2.54 อำเภอภูพานยาวความสำคัญเท่ากับ 2.11 อำเภอตกคำใต้ ความสำคัญเท่ากับ 1.69 อำเภอเชียงคำและอำเภอจุนมีค่าเท่ากับโดยมีความสำคัญเท่ากับ 1.27 อำเภอเชียงม่วน ความสำคัญเท่ากับ 1.20 และอำเภอปง ความสำคัญเท่ากับ 0.75

รูป 4 –69 ความต้องการพัฒนาด้านอาหารปลอดภัย (Analysis Hierarchy Process: AHP)

ด้านการท่องเที่ยว

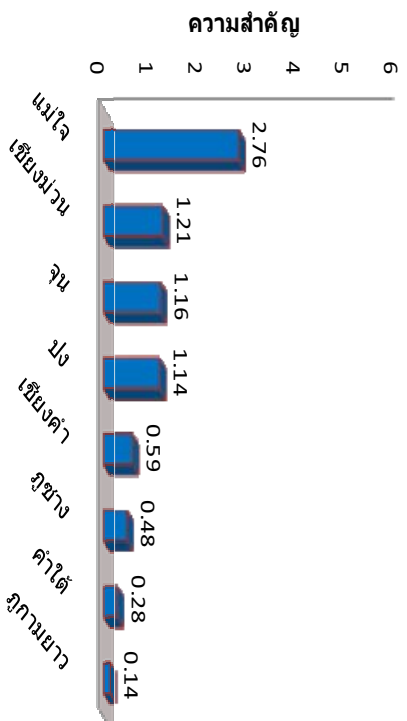
ในประเด็นด้านการท่องเที่ยวพบว่า อำเภอเมือง เป็นอำเภอที่มีความต้องการพัฒนาในด้านการท่องเที่ยวมากที่สุด ความสำคัญเท่ากับ 3.41 รองลงมาคือ อำเภอจุน และอำเภอภูซาง ความสำคัญเท่ากับ 2.42 และ 2.38 อำเภอเชียงคำมีความสำคัญเท่ากับ 1.44 อำเภอปง ความสำคัญเท่ากับ 1.43 อำเภอคอกคำใต้ ความสำคัญเท่ากับ 1.02 อำเภอภูพานยาว ความสำคัญเท่ากับ 0.85 อำเภอเชียงม่วน ความสำคัญเท่ากับ 0.84 และอำเภอแม่ใจ ความสำคัญเท่ากับ 0.17

รูป 4 –70 ความต้องการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว (Analysis Hierarchy Process: AHP)

ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน

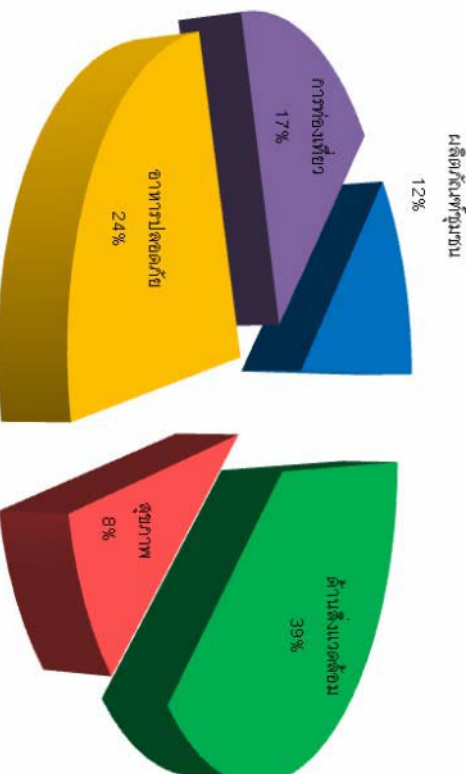
ในประเด็นด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน พบว่า อำเภอแม่ใจ เป็นอำเภอที่มีความต้องการพัฒนาในด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนมากที่สุด ความสำคัญเท่ากับ 2.76 รองลงมาคือ อำเภอเชียงม่วน ความสำคัญเท่ากับ 1.21 อำเภอจุนความสำคัญเท่ากับ 1.16 อำเภอปง ความสำคัญเท่ากับ 1.14 อำเภอเชียงคำ ความสำคัญเท่ากับ 0.59 อำเภอภูซาง ความสำคัญเท่ากับ 0.48 อำเภอคอกคำใต้ ความสำคัญเท่ากับ 0.28 และอำเภอภูพานยาว ความสำคัญเท่ากับ 0.14

รูป 4 –71 ความต้องการพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนโดยใช้กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์

4.4.1 ความต้องการพัฒนาแยกตามประเด็นการศึกษาโดยใช้กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ (Analysis Hierarchy Process: AHP) ภาพรวมจังหวัด

จากประเด็นการศึกษาในด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อาหารปลอดภัย การท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ชุมชน ของจังหวัดพะเยา โดยกระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์พบว่าด้านสิ่งแวดล้อม เป็นประเด็นที่ต้องการพัฒนามากที่สุดซึ่งคิดเป็นร้อยละ 39 รองลงมา คือ อาหารปลอดภัยคิดเป็นร้อยละ 24 ด้านท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ 17 ส่วนด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนและสุขภาพคิดเป็นร้อยละ 12 และ 8 ตามลำดับ

รูป 4 –72 ประเด็นการศึกษาภาพรวมจังหวัดวิเคราะห์ (Analysis Hierarchy Process: AHP) ภาพรวมจังหวัด

4.5 ผลจากการประชุมสรุปโครงการ
สรุปที่ประชุม ณ ศาลาหมื่นปี กว๊านพะเยา

ประเด็น	ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
ด้านอาหารปลอดภัย	1. สุขนิสัยในการบริโภค เช่น การกินอาหารสุกๆดิบๆ ใช้สารเคมีในการเกษตร	
ด้านสุขภาพ	1. ไข้เลือดออก 2. เบาหวาน 3. ภาวะทางจิต	
ด้านสิ่งแวดล้อม	1. ขาดการบริหารจัดการขยะ 2. ตัดไม้ทำลายป่า เช่น เผาป่า 3. มลพิษทางอากาศ 4. สารพิษตกค้างจากการเกษตร 5. การบริหารจัดการกว๊านพะเยา 6. น้ำท่วมซ้ำซาก	1. การก่อสร้างฝายในพื้นที่ต้นน้ำ การทำแก้มลิงแบบพวง 2. ลดการปลูกพืชเชิงเดี่ยว เช่น ข้าวโพด 3. แนวทางในการสร้างกรมี่ส่วนร่วมในการรักษาป่าและสิ่งแวดล้อม 4. การปลูกพืชเพื่อรักษาป่าต้นน้ำ รวมถึงการจัดการทรัพยากรน้ำ 5. การรักษาและเพิ่มปริมาณปลา กินพืชในกว๊านพะเยา 6. จัดทำฐานข้อมูลเพื่อรักษาและพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพของกว๊านพะเยา 7. สร้างบ่อดักไขมันและระบบบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่กว๊านพะเยา 8. ลดการใช้สารเคมีเพื่อฟื้นฟูสภาพดินการปรับเปลี่ยนทัศนคติในการเผา 9. ใช้วัสดุจากการเกษตรผลิตเป็นปุ๋ยหมักแทนความพริ้วมในการลดภัยพิบัติ

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสมภาวะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

ประเด็น	ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน		1. หาจุดเด่นของผลิตภัณฑ์ชุมชน (Creative Economy)
ด้านการท่องเที่ยว		1. ศักยภาพการท่องเที่ยวต่ำ 2. ไม่มีความคิดสร้างสรรค์และรวบรวมข้อมูลอย่างไม่เป็นระบบ 3. การคมนาคมและระบบการขนส่งไม่ดีเท่าที่ควร 4. ขาดป้ายบอกทาง 5. ขาดการบำรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างจริงจัง 6. ขาดระบบการจัดการ 7. ทำให้เจ้าของเห็นคุณค่าของทรัพยากรของตนเอง 8. สร้างความตระหนักให้คนในพื้นที่รู้คุณค่าของทรัพยากรที่มีอยู่ 9. เลือกพัฒนาการท่องเที่ยวในแหล่งที่มีศักยภาพ 10. หาช่องทางในการนำไปสู่การปฏิบัติร่วมกับจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด ๒.จริงจัง 11. ไม่มองการท่องเที่ยวในทิศทางของโลก มองแต่สถานที่ของเราเอง 12. เน้นการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติ 13. ศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวในระบบ Creative Economic มาช่วยนำเสนอการขยายให้นักท่องเที่ยว 14. ทำให้คนในพะเยาทราบก่อนว่าพะเยามีของดีอย่างไร

4.6 สรุปประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไขแต่ละอำเภอในจังหวัดพะเยา

สรุปประเด็นปัญหาจากการประชุมระดมความคิดเห็นในพื้นที่จังหวัดพะเยาเพื่อการวิจัยแก้ปัญหาในพื้นที่โดยทำการสรุปข้อมูลจากแบบสอบถาม และจากการจัดลำดับความต้องการพัฒนาโดยใช้ กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ (Analysis Hierarchy Process: AHP) โดยนำเสนอในรูปแบบตารางดังนี้

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสมรรถนะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

ตาราง 4-12 สรุปข้อมูลตามลำดับความสำคัญของปัญหาในแต่ละอำเภอ

อำเภอ	ประเด็นปัญหาเร่งด่วนอันดับ (1-3)	สรุปประเด็นปัญหา (อันดับ 1-3)	ข้อมูลอ้างอิง	แผนพัฒนาที่รองรับ	หน่วยงานรับผิดชอบ
ภูพานยาว	สิ่งแวดล้อม	การจัดการขยะและขาดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	- ปริมาณขยะมูลฝอย 13.2 ตันต่อวัน** - ความต้องการน้ำในการเกษตร 34.82 ล้าน ลบ.ม. (ภาพรวมจังหวัดในปี2548)*	โครงการขุดบ่อน้ำขนาดเล็กในไร่นา เพื่อกักเก็บน้ำใช้ในการผลิตเกษตรอินทรีย์และป้องกันผลกระทบจากอุทกภัยในฤดูฝน และภัยแล้งในอำเภอภูพานยาว จำนวน 5,000 บ่อ งบประมาณปี 2552 - 2557	สำนักงานเกษตรอำเภอภูพานยาว
	อาหารปลอดภัย	การใช้สารเคมีในการเกษตรทำให้เกิดสารตกค้างในผลผลิต	พบผู้ป่วยโรคอุจจาระร่วงเนื่องจากอาหารเป็นพิษ 15,749 คน (ภาพรวมจังหวัดในปี 2552) ***	- โครงการอบรมให้ความรู้การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ งบประมาณปี 2552 - 2557 - โครงการอบรมให้ความรู้การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ – ชีวภาพ และสารชีวภัณฑ์ ป้องกัน กำจัดโรคพืช แมลง และวัชพืช งบประมาณปี 2552 - 2557	สำนักงานเกษตรอำเภอภูพานยาว
	การท่องเที่ยว	ขาดการพัฒนาด้านส่งเสริมการตลาด	จำนวนนักท่องเที่ยวปี 2547 = 200,518 คน ปี 2550 = 1 85,027 คน ลดลง 15,491 คน รายได้ลดลง 15,161,971.16 บาท (ภาพรวมจังหวัดในปี 2553) ***	ไม่ปรากฏข้อมูล	-
ดอกคำใต้	สิ่งแวดล้อม	ขาดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	- ความต้องการน้ำในการเกษตร 34.82 ล้าน ลบ.ม. (ภาพรวมจังหวัดในปี2548) *	โครงการสร้างฝายกั้นน้ำห้วยนกเค้า เพื่อกักเก็บน้ำเพื่อการเกษตร งบประมาณปี 2552 - 2556	เทศบาลตำบลบ้านถ้ำและชลประทานจังหวัด
	สุขภาพ	โรคติดต่อ	พบจำนวนผู้ป่วยเอดส์ 16,388 คน ผู้ป่วยสะสมมากที่สุด 3 อำเภอ คือ เชียงคำ เมืองดอกคำใต้ (ภาพรวมจังหวัดในปี 2552) ****	โครงการร่างกายแข็งแรง จิตใจผ่องใส ป้องกันโรคภัย (ส่งเสริมการออกกำลังกาย, ด้านสุขภาพจิตการกินอาหารที่ถูกหลัก, ป้องกันโรคติดต่อ) งบประมาณปี 2552 - 2556	อำเภอดอกคำใต้ และสาธารณสุขจังหวัด
	การท่องเที่ยว	ขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง	จำนวนนักท่องเที่ยวปี 2547 = 200,518 คน ปี 2550 = 1 85,027 คน ลดลง 15,491 คน รายได้ลดลง 15,161,971.16 บาท (ภาพรวมจังหวัดในปี 2553) ***	ยังไม่มีแผนพัฒนา	-

ตาราง 4-12 สรุปข้อมูลตามลำดับความสำคัญของปัญหาในแต่ละอำเภอ (ต่อ)

อำเภอ	ประเด็นปัญหาเร่งด่วนอันดับ (1-3)	สรุปประเด็นปัญหา (อันดับ 1-3)	ข้อมูลอ้างอิง	แผนพัฒนาที่รองรับ	หน่วยงานรับผิดชอบ
แม่ใจ	สิ่งแวดล้อม	ด้านการจัดการขยะ	ปริมาณขยะมูลฝอย 35.8 ตันต่อวัน **	ยังไม่มีแผนการจัดการขยะ	
	ผลิตภัณฑ์ชุมชน	ด้านพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์	ผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ลงทะเบียน 54 รายการ ผ่านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน 29 รายการ ***	กลยุทธ์การส่งเสริมและปรับปรุงผลิตภัณฑ์ชุมชน ประเด็นยุทธศาสตร์ส่งเสริมพัฒนาผลิตภัณฑ์ในชุมชน	อำเภอแม่ใจ และพัฒนาชุมชน
	อาหารปลอดภัย	การใช้สารเคมีในการเกษตร ทำให้เกิดสารตกค้างใน ผลผลิต	พบผู้ป่วยโรคอุจจาระร่วงเนื่องจากอาหาร เป็นพิษ 15,749 คน (ภาพรวมจังหวัดในปี 2552) ****	ไม่ปรากฏข้อมูล	-
ปง	สิ่งแวดล้อม	ด้านการตัดไม้ทำลายป่า	ในปี 2548 มีพื้นที่ทั้งหมด 50.13 % ของ พื้นที่จังหวัด ต่อมาในปี 2543 พบว่า พื้นที่ ป่าไม้ลดลง 4.4 % หรือ คิดเป็นพื้นที่ 17,543.82 ไร่ (ภาพรวมจังหวัดในปี 2552) *	ไม่ปรากฏข้อมูล	-
	การท่องเที่ยว	การส่งเสริมการตลาดและ ความพร้อมในการบริการ	จำนวนนักท่องเที่ยวปี 2547 = 200,518 คน ปี 2550 = 1 85,027 คน ลดลง 15,491 คน รายได้ลดลง 15,161,971.16 บาท(ภาพรวม จังหวัดในปี 2553) ***	ไม่ปรากฏข้อมูล	-
	ผลิตภัณฑ์ชุมชน	การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ และต้นทุนการผลิตสูง	ผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ลงทะเบียน 137 รายการ ผ่านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน 10 รายการ ***	ไม่ปรากฏข้อมูล	-

ตาราง 4-12 สรุปข้อมูลตามลำดับความสำคัญของปัญหาในแต่ละอำเภอ (ต่อ)

อำเภอ	ประเด็นปัญหาเร่งด่วนอันดับ (1-3)	สรุปประเด็นปัญหา (อันดับ 1-3)	ข้อมูลอ้างอิง	แผนพัฒนาที่รองรับ	หน่วยงานรับผิดชอบ
จุน	สิ่งแวดล้อม	ด้านการจัดการขยะ	-ปริมาณขยะมูลฝอย 35.8 ตันต่อวัน **	จัดเก็บขยะและลดขยะในพื้นที่ งบประมาณปี 2553 - 2556	องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
	การท่องเที่ยว	ด้านการส่งเสริมการตลาด	จำนวนนักท่องเที่ยวปี 2547 = 200,518 คน ปี 2550 = 1 85,027 คน ลดลง 15,491 คน รายได้ลดลง 15,161,971.16 บาท (ภาพรวมจังหวัดในปี 2553) ***	พัฒนาการท่องเที่ยว งบประมาณปี 2553 - 2556	องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
	ผลิตภัณฑ์ชุมชน	การผลิตสินค้าที่ไม่ได้ตรง ตามมาตรฐาน	ผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ลงทะเบียน 81 รายการ ผ่านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน 25 รายการ ***	ส่งเสริมพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP งบประมาณปี 2553 - 2556	องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และพัฒนา ชุมชน
เชียงคำ	สิ่งแวดล้อม	ด้านการจัดการขยะ	-ปริมาณขยะมูลฝอย 55.4 ตันต่อวัน **	ไม่ปรากฏข้อมูล	-
	การท่องเที่ยว	ขาดการพัฒนาแหล่ง ท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องและ ขาดการพัฒนาส่งเสริม การตลาด	จำนวนนักท่องเที่ยวปี 2547 = 200,518 คน ปี 2550 = 1 85,027 คน ลดลง 15,491 คน รายได้ลดลง 15,161,971.16 บาท (ภาพรวมจังหวัดในปี 2553) ***	ไม่ปรากฏข้อมูล	-
	อาหารปลอดภัย	การใช้สารเคมีในการเกษตร ทำให้เกิดสารตกค้างใน ผลผลิต	พบผู้ป่วยโรคอุจจาระร่วงเนื่องจากอาหาร เป็นพิษ 15,749 คน (ภาพรวมจังหวัดในปี 2552) ****	ไม่ปรากฏข้อมูล	-

ตาราง 4-12 สรุปข้อมูลตามลำดับความสำคัญของปัญหาในแต่ละอำเภอ (ต่อ)

อำเภอ	ประเด็นปัญหาเร่งด่วนอันดับ (1-3)	สรุปประเด็นปัญหา (อันดับ 1-3)	ข้อมูลอ้างอิง	แผนพัฒนาที่รองรับ	หน่วยงานรับผิดชอบ
เชียงใหม่	สิ่งแวดล้อม	การตัดไม้ทำลายป่า	ในปี 2548 มีพื้นที่ทั้งหมด 50.13 % ของพื้นที่จังหวัด ต่อมาในปี 2543 พบว่า พื้นที่ป่าไม้ลดลง 4.4 % หรือ คิดเป็นพื้นที่ 17,543.82 ไร่ (ภาพรวมจังหวัดในปี 2552) *	ไม่ปรากฏข้อมูล	-
	อาหารปลอดภัย	การใช้สารเคมีในการเกษตรทำให้เกิด สารตกค้างในผลผลิตและ พฤติกรรมบริโภคที่ไม่ถูก สุขลักษณะ	พบผู้ป่วยโรคอุจจาระร่วงเนื่องจาก อาหารเป็นพิษ 15,749 คน (ภาพรวม จังหวัดในปี 2552) ****	ไม่ปรากฏข้อมูล	-
	ผลิตภัณฑ์ชุมชน	ด้านการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ และสินค้าที่ผลิตยังไม่ได้ มาตรฐาน	ผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ลงทะเบียน 58 รายการผ่านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ ชุมชน 14 รายการ ***	ไม่ปรากฏข้อมูล	-
ภูซาง	สิ่งแวดล้อม	ด้านการจัดการขยะ	-ปริมาณขยะมูลฝอย 15.6 ตันต่อวัน **	ไม่ปรากฏข้อมูล	-
	อาหารปลอดภัย	การใช้สารเคมีในการเกษตรทำให้เกิด สารตกค้างในผลผลิต	พบผู้ป่วยโรคอุจจาระร่วงเนื่องจาก อาหารเป็นพิษ 15,749 คน (ภาพรวม จังหวัดในปี 2552) ****	ไม่ปรากฏข้อมูล	-
	การท่องเที่ยว	ขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว อย่างต่อเนื่อง	จำนวนนักท่องเที่ยวปี 2547 = 200,518 คน ปี 2550 = 1 85,027 คน ลดลง 15,491 คน รายได้ลดลง 15,161,971.16 บาท (ภาพรวม จังหวัดในปี 2553) ***	พัฒนา ส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวอำเภอภูซาง ปี 2555	องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ตาราง 4-12 สรุปข้อมูลตามลำดับความสำคัญของปัญหาในแต่ละอำเภอ (ต่อ)

อำเภอ	ประเด็นปัญหาเร่งด่วนอันดับ (1-3)	สรุปประเด็นปัญหา (อันดับ 1-3)	ข้อมูลอ้างอิง	แผนพัฒนาที่รองรับ	หน่วยงานรับผิดชอบ
เมือง	สิ่งแวดล้อม	น้ำเสีย	ค่า BOD 78.2 มก./ล. TKN 12.3 มก./ล. DO 3.25-9.76 มก./ล. โคลิฟอร์มแบคทีเรีย 43-54,420 MPN/100 ml. **	ไม่ปรากฏข้อมูล	-
	อาหารปลอดภัย	การใช้สารเคมีในการเกษตร	การตรวจสอบสุขภาพเกษตรกรโดยกระทรวง สาธารณสุข พบผู้ป่วยจำนวน แขนละ 8 คน ที่ตรวจพบสาร กลุ่มออร์กาโนฟอสเฟต คาร์บาเมต และไพรีทอยด์ ซึ่งเป็นกลุ่ม สารเคมีในสารกำจัดศัตรูพืช ****	ไม่ปรากฏข้อมูล	-
	ท่องเที่ยว	ความพร้อมในการให้บริการ	ไม่ปรากฏข้อมูล	ไม่ปรากฏข้อมูล	-

หมายเหตุ

- * หมายถึง ข้อมูลจากรายงานประจำปีของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปี พ.ศ. 2552
- ** หมายถึง ข้อมูลจากรายงานประจำปีของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปี พ.ศ. 2553
- *** หมายถึง ข้อมูลจากรายงานประจำปีของสำนักงานสถิติจังหวัดพะเยา ปี พ.ศ. 2552
- **** หมายถึง ข้อมูลจากรายงานประจำปีของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา ปี พ.ศ. 2552

ตาราง 4-13 สรุปข้อมูลตามลำดับความสำคัญของปัญหาจากการวิเคราะห์ AHP ในแต่ละอำเภอ

อำเภอ	ประเด็นปัญหาเร่งด่วนอันดับ (1-3)	สรุปประเด็นปัญหาจากการวิเคราะห์ AHP (อันดับ 1-3)	ข้อมูลอ้างอิง
ภูพานยาว	อาหารปลอดภัย	การใช้สารเคมีในการเกษตรทำให้เกิดสารตกค้างในผลผลิต	พบผู้ป่วยโรคอุจจาระร่วงเนื่องจากอาหารเป็นพิษ 15,749 คน (ภาพรวมจังหวัดในปี 2552)
	สิ่งแวดล้อม	ด้านการจัดการขยะ	ปริมาณขยะมูลฝอย 13.2 ตันต่อวัน
	การท่องเที่ยว	ด้านพัฒนาส่งเสริมการตลาด	จำนวนนักท่องเที่ยวปี 2547 = 200,518 คน ปี 2550 = 1 85,027 คน ลดลง 15,491 คน รายได้ลดลง 15,161,971.16 บาท(ภาพรวมจังหวัดในปี 2553)
ดอกคำใต้	สิ่งแวดล้อม	ขาดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	ความต้องการน้ำในการเกษตร 34.82 ล้านลบ.ม. (ภาพรวมจังหวัดในปี2548)
	อาหารปลอดภัย	การใช้สารเคมีในการเกษตรทำให้เกิดสารตกค้างในผลผลิต	พบผู้ป่วยโรคอุจจาระร่วงเนื่องจากอาหารเป็นพิษ 15,749 คน (ภาพรวมจังหวัดในปี 2552)
	สุขภาพ	โรคติดต่อ	พบจำนวนผู้ป่วยเอดส์ 16,388 คน ผู้ป่วยสะสมมากที่สุด 3 อำเภอ คือ เชียงคำ เมือง ดอกคำใต้ (ภาพรวมจังหวัดในปี 2552)

ตาราง 4-13 สรุปข้อมูลตามลำดับความสำคัญของปัญหาจากการวิเคราะห์ AHP ในแต่ละอำเภอ (ต่อ)

อำเภอ	ประเด็นปัญหาเร่งด่วนอันดับ (1-3)	สรุปประเด็นปัญหาจากการวิเคราะห์ AHP (อันดับ 1-3)	ข้อมูลอ้างอิง
แม่ใจ	สิ่งแวดล้อม	การตัดไม้ทำลายป่า	ในปี 2548 มีพื้นที่ทั้งหมด 50.13 % ของพื้นที่จังหวัด ต่อมาในปี 2543 พบว่า พื้นที่ป่าไม้ลดลง 4.4 % หรือ คิดเป็นพื้นที่ 17,543.82 ไร่ (ภาพรวมจังหวัดในปี 2552)
	ผลิตภัณฑ์ชุมชน	ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์	ผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ลงทะเบียน 54 รายการผ่านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน 29 รายการ
	อาหารปลอดภัย	การใช้สารเคมีในการเกษตรทำให้เกิดสารตกค้างในผลผลิต	พบผู้ป่วยโรคอุจจาระร่วงเนื่องจากอาหารเป็นพิษ 15,749 คน (ภาพรวมจังหวัดในปี 2552)
ปง	สิ่งแวดล้อม	การตัดไม้ทำลายป่า	ในปี 2548 มีพื้นที่ทั้งหมด 50.13 % ของพื้นที่จังหวัด ต่อมาในปี 2543 พบว่า พื้นที่ป่าไม้ลดลง 4.4 % หรือ คิดเป็นพื้นที่ 17,543.82 ไร่ (ภาพรวมจังหวัดในปี 2552)
	การท่องเที่ยว	การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	จำนวนนักท่องเที่ยวปี 2547 = 200,518 คน ปี 2550 = 1 85,027 คน ลดลง 15,491 คน รายได้ลดลง 15,161,971.16 บาท(ภาพรวมจังหวัดในปี 2553)
	ผลิตภัณฑ์ชุมชน	การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์	ผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ลงทะเบียน 137 รายการผ่านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน 10 รายการ

ตาราง 4-13 สรุปข้อมูลตามลำดับความสำคัญของปัญหาจากการวิเคราะห์ AHP ในแต่ละอำเภอ (ต่อ)

อำเภอ	ประเด็นปัญหาเร่งด่วนอันดับ (1-3)	สรุปประเด็นปัญหาจากการวิเคราะห์ AHP (อันดับ 1-3)	ข้อมูลอ้างอิง
จุน	สิ่งแวดล้อม	การจัดการขยะ	-ปริมาณขยะมูลฝอย 35.8 ตันต่อวัน
	การท่องเที่ยว	ขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	จำนวนนักท่องเที่ยวปี 2547 = 200,518 คน ปี 2550 = 1 85,027 คน ลดลง 15,491 คน รายได้ ลดลง 15,161,971.16 บาท(ภาพรวมจังหวัดในปี 2553)
	อาหารปลอดภัย	การใช้สารเคมีในการเกษตรทำให้เกิดสารตกค้างใน ผลผลิต	พบผู้ป่วยโรคอุจจาระร่วงเนื่องจากอาหารเป็นพิษ 15,749 คน (ภาพรวมจังหวัดในปี 2552)
เชียงคำ	สิ่งแวดล้อม	การบริหารจัดการขยะ	-ปริมาณขยะมูลฝอย 55.4 ตันต่อวัน
	การท่องเที่ยว	การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง	จำนวนนักท่องเที่ยวปี 2547 = 200,518 คน ปี 2550 = 1 85,027 คน ลดลง 15,491 คน รายได้ ลดลง 15,161,971.16 บาท(ภาพรวมจังหวัดในปี 2553)
	อาหารปลอดภัย	การใช้สารเคมีในการเกษตรทำให้เกิดสารตกค้างใน ผลผลิต	พบผู้ป่วยโรคอุจจาระร่วงเนื่องจากอาหารเป็นพิษ 15,749 คน (ภาพรวมจังหวัดในปี 2552)

ตาราง 4-13 สรุปข้อมูลตามลำดับความสำคัญของปัญหาจากการวิเคราะห์ AHP ในแต่ละอำเภอ (ต่อ)

อำเภอ	ประเด็นปัญหาเร่งด่วนอันดับ (1-3)	สรุปประเด็นปัญหาจากการวิเคราะห์ AHP (อันดับ 1-3)	ข้อมูลอ้างอิง
เชียงใหม่	สิ่งแวดล้อม	ด้านการตัดไม้ทำลายป่า	ในปี 2548 มีพื้นที่ทั้งหมด 50.13 % ของพื้นที่จังหวัด ต่อมาในปี 2543 พบว่า พื้นที่ป่าไม้ลดลง 4.4 % หรือ คิดเป็นพื้นที่ 17,543.82 ไร่ (ภาพรวมจังหวัดในปี 2552)
	ผลิตภัณฑ์ชุมชน	ด้านการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์	ผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ลงทะเบียน 187 รายการผ่านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน 14 รายการ
	อาหารปลอดภัย	การใช้สารเคมีในการเกษตรทำให้เกิดสารตกค้างในผลผลิต	พบผู้ป่วยโรคอุจจาระร่วงเนื่องจากอาหารเป็นพิษ 15,749 คน (ภาพรวมจังหวัดในปี 2552)
ภูซาง	อาหารปลอดภัย	การใช้สารเคมีในการเกษตรทำให้เกิดสารตกค้างในผลผลิต	พบผู้ป่วยโรคอุจจาระร่วงเนื่องจากอาหารเป็นพิษ 15,749 คน (ภาพรวมจังหวัดในปี 2552)
	สิ่งแวดล้อม	การจัดการขยะ	-ปริมาณขยะมูลฝอย 15.6 ตันต่อวัน
	การท่องเที่ยว	ขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง	จำนวนนักท่องเที่ยวปี 2547 = 200,518 คน ปี 2550 = 1 85,027 คน ลดลง 15,491 คน รายได้ลดลง 15,161,971.16 บาท(ภาพรวมจังหวัดในปี 2553)

ตาราง 4-13 สรุปข้อมูลตามลำดับความสำคัญของปัญหาจากการวิเคราะห์ AHP ในแต่ละอำเภอ (ต่อ)

อำเภอ	ประเด็นปัญหาเร่งด่วนอันดับ (1-3)	สรุปประเด็นปัญหาจากการวิเคราะห์ AHP (อันดับ 1-3)	ข้อมูลอ้างอิง
เมือง	สิ่งแวดล้อม	สารเคมีในผลิตภัณฑ์การเกษตร	จากการตรวจสอบสารตกค้างในปัสสาวะและกระแสเลือดพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีสารตกค้างในปัสสาวะและกระแสเลือดเกือบทุกราย (ศูนย์วิจัยด้านมลภาวะและอนามัยสิ่งแวดล้อม)
	อาหารปลอดภัย	สารเคมีในผลิตภัณฑ์การเกษตร	การตรวจสอบสุขภาพเกษตรกรโดยกระทรวงสาธารณสุข พบผู้ป่วยจำนวน แขนง 8 คน ที่ตรวจพบสาร กลุ่มออร์กาโนฟอสเฟต คาร์บาเมต และไพรีทอยด์ ซึ่งเป็นกลุ่มสารเคมีในสารกำจัดศัตรูพืช
	ท้องเที่ยว	ระบบสื่อความหมาย	ขาดป้ายบอกทาง ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว

ตาราง 4-14 แนวทางการแก้ไขปัญหาในแต่ละอำเภอ

อำเภอ	ประเด็นปัญหาเร่งด่วนอันดับ (1-3)	แนวทางการแก้ไขปัญหา
ภูกามยาว	<u>สิ่งแวดล้อม</u> - การจัดการขยะ - ขาดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	<u>การจัดการขยะ</u> 1. ควรมีรถเก็บขยะบริการในชุมชนและปรับปรุงบ่อฝังกลบขยะให้มีขนาดพอดีกับปริมาณของขยะ 2. ควรมีการคัดแยกขยะอันตรายก่อนการเผา <u>ขาดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร</u> 1. การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร โดยการขุดลอกซึ่งจะส่งผลให้มีปริมาณน้ำเพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร ทำให้เกษตรกรประกอบอาชีพในช่วงฤดูแล้งได้
	<u>อาหารปลอดภัย</u> - การใช้สารเคมีในการเกษตรทำให้เกิดสารตกค้างในผลผลิต	1. ส่งเสริมการทำปุ๋ยอินทรีย์ 2. ส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชปลอดสารพิษ
	<u>การท่องเที่ยว</u> - ขาดการพัฒนาด้านส่งเสริมการตลาด	1. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและปรับปรุงภูมิทัศน์ให้มีความสวยงามเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว ซึ่งอำเภอภูกามยาวมีสถานที่สำคัญ เช่น พระธาตุภูขวางอ่างน้ำร้อนตัว อ่างห้วยแก้ว เป็นต้น 2. ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว
ดอกคำใต้	<u>สิ่งแวดล้อม</u> - ขาดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	1. การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร โดยการขุดลอกซึ่งจะส่งผลให้มีปริมาณน้ำเพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร
	<u>สุขภาพ</u> - โรคติดต่อ	1. อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ และส่งเสริมให้มีการตรวจสุขภาพประจำปี
	<u>การท่องเที่ยว</u> - การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวไม่ต่อเนื่อง	1. ควรมีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง

ตาราง 4-14 แนวทางการแก้ไขปัญหาในแต่ละอำเภอ (ต่อ)

อำเภอ	ประเด็นปัญหาเร่งด่วนอันดับ (1-3)	แนวทางการแก้ไขปัญหา
แม่ใจ	<u>สิ่งแวดล้อม</u> - การจัดการขยะ	1. ควรมีการคัดแยกขยะซึ่งส่วนหนึ่งสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ และขยะเปียกนำไปทำปุ๋ยหมักชีวภาพได้
	<u>ผลิตภัณฑ์ชุมชน</u> - ด้านพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์	1. อบรมให้ความรู้ด้านการออกแบบและพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์
	<u>อาหารปลอดภัย</u> - การใช้สารเคมีในการเกษตรทำให้เกิดสารตกค้างในผลผลิต	1. อบรมการใช้สารเคมีให้ถูกวิธีแก่การเกษตร 2. แนะนำแนวทางในการปลูกพืชอินทรีย์
ปง	<u>สิ่งแวดล้อม</u> - การตัดไม้ทำลายป่า	1. กำหนดมาตรการของชุมชนในการป้องกันการตัดไม้ทำลายป่า
	<u>การท่องเที่ยว</u> - การส่งเสริมการตลาดและความพร้อมในการบริการ	1. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวให้น่าสนใจมากขึ้น 2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยว ควรช่วยกันผลักดันให้มีผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว เช่น ที่พัก อาหาร รถโดยสาร และของฝากที่ระลึก
	<u>ผลิตภัณฑ์ชุมชน</u> - การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ - ดันทุนการผลิตสูง	<u>การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์</u> 1. ส่งเสริมการพัฒนาบรรจุภัณฑ์และการบริหารจัดการ <u>ดันทุนการผลิตสูง</u> 2. ควรเลือกใช้วัตถุดิบที่มีในท้องถิ่น

ตาราง 4-14 แนวทางการแก้ไขปัญหาในแต่ละอำเภอ (ต่อ)

อำเภอ	ประเด็นปัญหาเร่งด่วนอันดับ (1-3)	แนวทางการแก้ไขปัญหา
จุน	<u>สิ่งแวดล้อม</u> - การจัดการขยะ	1. ให้ความรู้แก่ประชาชนในการลดจำนวนขยะ และการจัดการขยะให้ถูกต้องและถูกวิธี 2. ควรมีจำนวนถังขยะเพียงพอ และจัดวางในตำแหน่งที่เหมาะสม
	<u>การท่องเที่ยว</u> ขาดการพัฒนาด้านส่งเสริมการตลาด	1. พัฒนาสถานที่และบุคลากรตลอดจนเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ เช่น สื่อข้อมูล ที่พัก ห้องน้ำ พานะ เพื่อบริการแก่นักท่องเที่ยว
	<u>ผลิตภัณฑ์ชุมชน</u> - การผลิตสินค้าที่ไม่ได้ตรงตามมาตรฐาน	1. ควรมีการพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาด/ผู้บริโภค และศึกษาว่ามีผลิตภัณฑ์อะไรบ้าง มีการควบคุมผลิตภัณฑ์อย่างไร มีความปลอดภัยและความน่าเชื่อถือของผลิตภัณฑ์อย่างไรมากน้อยแค่ไหน
เขียงคำ	<u>สิ่งแวดล้อม</u> - ขาดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	1. สร้างฝายชะลอน้ำและช่วยกันอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ
	<u>การท่องเที่ยว</u> - ขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง	1. จัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการสนับสนุนการท่องเที่ยว 2. ขอความร่วมมือจาก อปท. ทุกแห่งให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
	<u>อาหารปลอดภัย</u> - การใช้สารเคมีในการเกษตรทำให้เกิดสารตกค้างในผลผลิต	1. อบรรมการใช้สารเคมีให้ถูกวิธีแก่การเกษตร และส่งเสริมการลดใช้สารเคมีในการเกษตร

ตาราง 4-14 แนวทางการแก้ไขปัญหาในแต่ละอำเภอ (ต่อ)

อำเภอ	ประเด็นปัญหาเร่งด่วนอันดับ (1-3)	แนวทางการแก้ไขปัญหา
เชียงใหม่	<u>สิ่งแวดล้อม</u> - การตัดไม้ทำลายป่า	1. ปลูกป่าทดแทนและรักษาป่าต้นน้ำ 2. ออกมาตรการที่รุนแรงแก่ผู้ที่ทำให้ความผิดในการตัดไม้
	<u>อาหารปลอดภัย</u> - การใช้สารเคมีในการเกษตรทำให้เกิดสารตกค้างในผลผลิต - พฤติกรรมการบริโภคที่ไม่ถูกสุขลักษณะ	1. การตรวจสอบผลผลิตที่เสี่ยงในการปนเปื้อนของสารเคมีและให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีในการเกษตร 2. อบรมเรื่องพฤติกรรมการบริโภคที่ถูกสุขลักษณะ
	<u>ผลิตภัณฑ์ชุมชน</u> - ด้านการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ - สินค้าที่ผลิตยังไม่ได้มาตรฐาน	<u>การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์</u> 1. ส่งเสริมให้ความรู้ในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ทำให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพ <u>สินค้าที่ผลิตยังไม่ได้มาตรฐาน</u> 1. ปรับปรุงและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐาน
ภูซาง	<u>สิ่งแวดล้อม</u> - ด้านการจัดการขยะ	1. ส่งเสริมการคัดแยกขยะและการกำจัดขยะที่ถูกต้อง
	<u>อาหารปลอดภัย</u> - การใช้สารเคมีในการเกษตรทำให้เกิดสารตกค้างในผลผลิต	1. ควรมีการรณรงค์ให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยชีวภาพหรือปุ๋ยอินทรีย์แทนการใช้สารเคมี
	<u>การท่องเที่ยว</u> - ขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่ต่อเนื่อง	1. ควรส่งเสริมประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง

ตาราง 4-14 แนวทางการแก้ไขปัญหาในแต่ละอำเภอ (ต่อ)

อำเภอ	ประเด็นปัญหาเร่งด่วนอันดับ (1-3)	แนวทางการแก้ไขปัญหา
เมือง	<u>สิ่งแวดล้อม</u> - น้ำเสีย	1. ทำทางระบายน้ำและมีการบำบัดก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ
	<u>อาหารปลอดภัย</u> - การใช้สารเคมีในการเกษตร	1. ควรมีการส่งเสริมใช้สารสกัดชีวภาพ 2. มีการตรวจสอบผลผลิตการเกษตร 3. ตรวจสอบกระบวนการผลิตอาหาร 4. ควบคุมคุณภาพของวัตถุดิบที่นำมาใช้ผลิตอาหาร 5. ต้องมีการปรับราคาผลผลิตการเกษตรของผักอินทรีย์ให้สูงกว่าปลูกแบบเคมี
	<u>ท่องเที่ยว</u> -ระบบสื่อความหมาย	1. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์แนะนำสถานที่ท่องเที่ยว 2. ป้ายบอกทาง

บทที่ 5 บทสรุป

จากการดำเนินงานในการจัดประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นเพื่อการวิจัยแก้ปัญหาทั้ง 5 ด้านได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านอาหารปลอดภัย ด้านสุขภาพ ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน และด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดพะเยา ใน 8 อำเภอ ได้แก่ อำเภอภูกามยาว อำเภอดอกคำใต้ อำเภอแม่ใจ อำเภอปง อำเภอจุน อำเภอเชียงคำ อำเภอเชียงม่วน และอำเภอภูซาง พบว่าด้านสิ่งแวดล้อมเป็นด้านที่ต้องการให้มีการพัฒนามากที่สุด ร้อยละ 43 รองลงมา คือ ด้านการท่องเที่ยว ร้อยละ 17 ด้านอาหารปลอดภัย ร้อยละ 14 และด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนและสุขภาพมีค่าเท่ากับ ร้อยละ 13 และจากการจัดลำดับความต้องการพัฒนาแยกตามประเด็นการศึกษาใน 8 อำเภอโดยใช้กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ (Analysis Hierarchy Process: AHP) ซึ่งเป็นกระบวนการที่ใช้ในการวัดค่าระดับของการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและให้ผลการตัดสินใจถูกต้องตรงกับเป้าหมายของการตัดสินใจได้มากที่สุด พบว่าด้านสิ่งแวดล้อมเป็นด้านที่ต้องการให้มีการพัฒนามากที่สุด ร้อยละ 39 รองลงมา คือ ด้านอาหารปลอดภัย ร้อยละ 24 ด้านการท่องเที่ยว ร้อยละ 17 ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนร้อยละ 12 ตามลำดับ และด้านที่มีความต้องการพัฒนาอ้อยที่สุด คือ ด้านสุขภาพ ร้อยละ 8 และอำเภอเมืองพะเยาจากการจัดประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นเพื่อการวิจัยแก้ปัญหา 3 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านอาหารปลอดภัยและด้านการท่องเที่ยว พบว่า ด้านสิ่งแวดล้อมเป็นด้านที่ต้องการให้มีการพัฒนามากที่สุด ร้อยละ 53 รองลงมา คือ ด้านอาหารปลอดภัยร้อยละ 27 และด้านการท่องเที่ยวร้อยละ 20 ตามลำดับ และจากการจัดลำดับความต้องการพัฒนาแยกตามประเด็นการศึกษาใน 8 อำเภอ โดยใช้ กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์พบว่า ด้านสิ่งแวดล้อมเป็นด้านที่ต้องการให้มีการพัฒนามากที่สุด ร้อยละ 44 รองลงมาได้แก่ ด้านอาหารปลอดภัยร้อยละ 42 และด้านการท่องเที่ยวร้อยละ 14 ตามลำดับ

จากการดำเนินงานในการจัดประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นความต้องการพัฒนาแยกตามประเด็นการศึกษาใน 8 อำเภอ พบว่าอำเภอภูกามยาวมีปัญหาที่ยังคงต้องให้ความสำคัญเป็นลำดับแรก คือปัญหา การใช้สารเคมีในการเกษตรทำให้เกิดสารตกค้างในผลผลิต เนื่องจากผลผลิตทางพืชผักและไม้ผลยังไม่ผ่านมาตรฐานและจากการตรวจสอบสารตกค้างในปีสภาวะและกระแสเลือดพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีสารตกค้างในปีสภาวะและกระแสเลือดเกือบทุกราย และจากการจัดลำดับความต้องการพัฒนาแยกตามประเด็นการศึกษาในระดับจังหวัด โดยใช้กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ อำเภอภูกามยาวประเด็นด้านอาหารปลอดภัยควรมีการพัฒนาในลำดับที่ 3 ซึ่งมีค่าความสำคัญเท่ากับ 2.11

อำเภอตอกคำใต้ ปัญหาที่ยังคงต้องให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกคือปัญหาขาดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรเนื่องจากพื้นที่ในจังหวัดพะเยาส่วนใหญ่ร้อยละ 93.63 เป็นหมู่บ้านที่มีความเสี่ยงต่อภัยแล้งในระดับเสียง จำนวน 1,047 หมู่บ้าน (สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา, 2550) และจากการจัดลำดับความต้องการพัฒนาแยกตามประเด็นการศึกษาในระดับจังหวัด โดยใช้กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ อำเภอตอกคำใต้ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมควรมีการพัฒนาในลำดับที่ 3 ซึ่งมีความสำคัญเท่ากับ 2.11

อำเภอแม่ใจ ปัญหาที่ยังคงต้องให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกคือ การตัดไม้ทำลายป่า ในปี 2548 มีพื้นที่ทั้งหมด 50.13 % ของพื้นที่จังหวัด ต่อมาในปี 2543 พบว่า พื้นที่ป่าไม้ลดลง 4.4 % หรือ คิดเป็นพื้นที่ 17.543.82 ไร่ (ภาพรวมจังหวัดในปี 2552) และจากการจัดลำดับความต้องการพัฒนาแยกตามประเด็นการศึกษาในระดับจังหวัด โดยใช้กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ (Analysis Hierarchy Process: AHP) อำเภอแม่ใจประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมควรมีการพัฒนาในลำดับที่ 4 ซึ่งมีความสำคัญเท่ากับ 3.11

อำเภอปงปัญหาที่ยังคงต้องให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกคือ การตัดไม้ทำลายป่าจากรายงานสถิติปี 2549 พบว่ามีการลักลอบตัดไม้จำนวนมากในเขตรอยต่ออำเภอปงและอำเภอปงบริเวณพระราชวังแก่งและในเดือนธันวาคม 2553 พบว่ามีการลักลอบตัดไม้มีค่าโมมบริเวณพื้นที่ตำบลขุนควร อำเภอปง (สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา, 2553) และจากการจัดลำดับความต้องการพัฒนาแยกตามประเด็นการศึกษาในระดับจังหวัด โดยใช้กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ อำเภอปงประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมควรมีการพัฒนาในลำดับที่ 1 ซึ่งมีความสำคัญเท่ากับ 5.12

อำเภอจุนปัญหาที่ยังคงต้องให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกคือ การจัดการขยะเนื่องจากมีปริมาณขยะมูลฝอยจำนวนมากถึง 35.8 ตันต่อวัน ส่งผลทำให้มีการจัดการขยะที่ไม่เพียงพอกับปริมาณขยะจากการสำรวจพบแหล่งขยะมูลฝอยในอำเภอจุน 1 จุด ซึ่งเกิดการนำเหม็นส่งกลิ่นเป็นปัญหามลพิษทางอากาศ (สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา, 2553) และจากการจัดลำดับความต้องการพัฒนาแยกตามประเด็นการศึกษาในระดับจังหวัด โดยใช้กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ อำเภอจุนประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมควรมีการพัฒนาในลำดับที่ 5 ซึ่งมีความสำคัญเท่ากับ 2.65

อำเภอเชียงคำปัญหาที่ยังคงต้องให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกคือ การจัดการขยะเนื่องจากมีปริมาณขยะมูลฝอยจำนวนมากถึง 55.4 ตันต่อวันและจากการสำรวจพบแหล่งขยะมูลฝอยในอำเภอเชียงคำ 2 จุด ซึ่งเป็นปัญหามลพิษทางอากาศ (สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา, 2553) และจากการจัดลำดับความต้องการพัฒนาแยกตามประเด็นการศึกษาในระดับจังหวัด โดยใช้กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ อำเภอเชียงคำประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมควรมีการพัฒนาในลำดับที่ 6 ซึ่งมีความสำคัญเท่ากับ 2.06

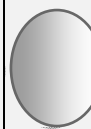
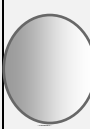
อำเภอเชียงม่วน ปัญหาที่ยังคงต้องให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกคือ การตัดไม้ทำลายป่า และจากการจัดลำดับความต้องการพัฒนาแยกตามประเด็นการศึกษาในระดับจังหวัด โดยใช้

กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ อำเภอเขียนม่วงนพเรเต็นด้านสิ่งแวดล้อมควรมีการพัฒนาในลำดับที่ 7 ซึ่งมีค่าความสำคัญเท่ากับ 1.86

อำเภอภูซางปัญหาที่ยังคงต้องให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกคือ ด้านการจัดการขยะ เนื่องจากมีปริมาณขยะมูลฝอย 15.6 ตันต่อวันและจากการสำรวจพบแหล่งขยะมูลฝอยในอำเภอจังหวัดพะเยา, 2553) และจากการจัดลำดับความต้องการพัฒนาแยกตามประเด็นการศึกษาในระดับจังหวัด โดยใช้กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ อำเภอภูซาง ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมควรมีการพัฒนาในลำดับที่ 3 ซึ่งมีค่าความสำคัญเท่ากับ 3.71

อำเภอเมืองพะเยา จากการจัดประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นเพื่อการวิจัยแก้ปัญหา 3 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านอาหารปลอดภัยและด้านการท่องเที่ยว พบว่าด้านสิ่งแวดล้อมปัญหาที่ยังคงต้องให้ความสำคัญเป็นลำดับแรก คือ ด้านการจัดหาน้ำเสีย และจากการจัดลำดับความต้องการพัฒนาแยกตามประเด็นการศึกษาในระดับจังหวัด โดยใช้กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ อำเภอเมืองด้านสิ่งแวดล้อม พบว่าประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมควรมีการพัฒนาในลำดับที่ 1 ซึ่งมีค่าความสำคัญเท่ากับ 10.54 ด้านอาหารปลอดภัย พบว่าปัญหาที่ยังคงต้องให้ความสำคัญเป็นลำดับแรก คือ ด้านการใช้สารเคมีในการเกษตรประกอบการตรวจสอบการตรวจสอบสภาพเกษตรกรโดยกระทรวงสาธารณสุข พบผู้ป่วยจำนวน 8 คน ที่ตรวจพบสาร กลุ่มออร์กาโนฟอสเฟต คาร์บาเมต และไพรีทรอยด์ ซึ่งเป็นกลุ่มสารเคมีในสารกำจัดศัตรูพืช จัดเป็นอันดับที่ 6 ในกลุ่ม 10 จังหวัดที่ทำการตรวจพบ และจากการจัดลำดับความต้องการพัฒนาแยกตามประเด็นการศึกษาในระดับจังหวัด โดยใช้กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ อำเภอเมืองด้านอาหารปลอดภัย พบว่าประเด็นด้านอาหารปลอดภัย ควรมีการพัฒนาในลำดับที่ 1 ซึ่งมีค่าความสำคัญเท่ากับ 10.01 และด้านการท่องเที่ยว พบว่าปัญหาที่ยังคงต้องให้ความสำคัญเป็นลำดับแรก คือ ความพร้อมในการบริการ และจากการจัดลำดับความต้องการพัฒนาแยกตามประเด็นการศึกษาในระดับจังหวัด โดยใช้กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ อำเภอเมืองด้านการท่องเที่ยว พบว่าประเด็นด้านการท่องเที่ยวควรมีการพัฒนาในลำดับที่ 1 ซึ่งมีค่าความสำคัญเท่ากับ 3.4

ตาราง 5.1-1 สรุปประเด็นปัญหาจังหวัดพะเยา

อำเภอ	สิ่งแวดล้อม	สุขภาพ	อาหาร ปลอดภัย	การ ท่องเที่ยว	ผลิตภัณฑ์ ชุมชน
ภูกามยาว					
ดอกคำใต้					
แม่ใจ					
ปง					
จุน					
เซียงค้ำ					
เซียงม่วน					
ภูซาง					
เมือง					

5.1 สรุปผลระดมความคิดเห็นเพื่อการวิจัยแก้ปัญหา

การดำเนินงานในการจัดประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นเพื่อการวิจัยแก้ปัญหาทั้ง 5 ด้านได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านอาหารปลอดภัย ด้านสุขภาพ ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน และด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดพะเยา

5.1.1 สรุปภาพรวมด้านสิ่งแวดล้อม

จากการสำรวจข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา พบว่าภาพรวมของปัญหาหลัก คือ ปัญหาน้ำเสีย รongลงมาได้แก่ การจัดทนายยะและมลพิษทางอากาศที่เกิดจากการเผา โดยแต่ละอำเภอมีประเด็นปัญหาที่ต้องการพัฒนาแตกต่างกัน ดังนี้

1. อำเภอภูกามยาว เกิดปัญหาด้านการจัดการขยะซึ่งประชาชนโดยทั่วไปไม่มีการคัดแยก สถานที่ทิ้งขยะไม่เหมาะสม และหลุมฝังกลบขยะไม่เพียงพอ
2. อำเภอดอกคำใต้ เกิดปัญหาขาดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรซึ่งขาดการพัฒนาแหล่งน้ำห้วยป่าซาง
3. อำเภอแม่ใจ เกิดปัญหาด้านการจัดการขยะโดยขาดการส่งเสริมโครงการจัดการขยะในโรงเรียน และหมู่บ้านต้นแบบเพื่อเป็นตัวอย่าง
4. อำเภอปง เกิดปัญหาด้านการตัดไม้ทำลายป่า ซึ่งพื้นที่ป่าถูกทำลายมากขึ้น จึงส่งผลให้มีปริมาณน้ำป่าไหลหลากในช่วงฤดูฝน และไม่มีกักกักหนดเขตป่าอย่างชัดเจน
5. อำเภอจุน เกิดปัญหาด้านการจัดเก็บขยะที่ไม่ถูกวิธี และไม่มีขยะที่ถาวร และขาดการมีส่วนร่วมและวินัยของชุมชน ในการทิ้งและคัดแยกขยะ
6. อำเภอเชียงคำ เกิดปัญหาด้านการจัดการขยะ ซึ่งไม่มีสถานที่กำจัดขยะที่ถูกสุขลักษณะ

7. อำเภอเชียงม่วน เกิดปัญหาด้านการตัดไม้ทำลายป่า ซึ่งขาดหน่วยงานที่เข้ามาให้ความรู้แก่ชาวบ้านอย่างจริงจัง เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ดูแลทรัพยากรป่าไม้ร่วมกัน
8. อำเภอภูซาง เกิดปัญหาด้านการจัดการขยะซึ่งไม่มีการคัดแยกขยะก่อนการกำจัดและไม่มีจุดกำจัดขยะภายในชุมชน
9. อำเภอเมือง เกิดปัญหาน้ำเสียซึ่งผู้ประกอบการร้านค้าไม่มีการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ

ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมของจังหวัดพะเยา ที่ได้จากการสอบถามหน่วยงานราชการ และประชาชนในพื้นที่พบปัญหาต่างๆตามลำดับความสำคัญของปัญหาดังนี้

1. ด้านการจัดการขยะขาดการมีส่วนร่วมของชุมชนในการคัดแยกขยะก่อนการกำจัด

2. สถานที่ไม่เหมาะสมในการกำจัดขยะแบบฝังกลบจึงส่งผลให้เกิดมลพิษทางกลิ่น
3. ขาดการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้
4. ขุมชนขาดการตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรป่าไม้อย่างไม่คุ้มค่า

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสภาวะด้านศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

5. ชุมชนมีการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ตามช่วงฤดูกาล ซึ่งในช่วงฤดูแล้งมีการเผาป่า เพื่อความต้องการใช้ประโยชน์

6. ไม่มีการบำบัดน้ำเสียจากผู้ประกอบการร้านอาหารต่างๆ รวมถึงแหล่งที่ก่อให้เกิดมลพิษทางน้ำก่อนปล่อยสู่แหล่งน้ำสาธารณะ

5.1.2 สรุปภาพรวมด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน

จากการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ชุมชนจังหวัดพะเยา โดยภาพรวมพบว่า ผลิตภัณฑ์ชุมชนจังหวัดพะเยาที่ได้รับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ระหว่างปี พ.ศ. 2546-2553 ทั้งหมด 330 ผลิตภัณฑ์ ประกอบด้วย ของใช้ของประดับ 47% เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย 33% เครื่องดื่ม 9% อาหาร 7% และสมุนไพร 4% โดยแยกตามอำเภอได้ดังนี้

1. อ.เมือง มีผลิตภัณฑ์ชุมชน จำนวน 54 ผลิตภัณฑ์ คิดเป็น 16 % ของผลิตภัณฑ์ทั้งหมดของจังหวัดพะเยา โดยมีผลิตภัณฑ์ชุมชนเด่นได้แก่ เครื่องจักรสานจากผักตบชวา ปลาสาม เครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ และน้ำพริกไทยสำเร็จรูป

2. อ.ดอกคำใต้ มีผลิตภัณฑ์ชุมชน จำนวน 50 ผลิตภัณฑ์ คิดเป็น 15 % ของผลิตภัณฑ์ทั้งหมดของจังหวัดพะเยา โดยมีผลิตภัณฑ์ชุมชนเด่นได้แก่ เครื่องจักรสานจากเชือกกล้วย ไม้กวาด ข้าวอินทรีย์ และเครื่องสำอางสมุนไพร

3. อ.แม่ใจ มีผลิตภัณฑ์ชุมชน จำนวน 30 ผลิตภัณฑ์ คิดเป็น 9 % ของผลิตภัณฑ์ทั้งหมดของจังหวัดพะเยา โดยมีผลิตภัณฑ์ชุมชนเด่นได้แก่ ลิ่นจ๊อบแห้ง ผ้าทอเพอร์เนเจอร์ และเครื่องประดับ

4. อ.จุน มีผลิตภัณฑ์ชุมชน จำนวน 25 ผลิตภัณฑ์ คิดเป็น 8 % ของผลิตภัณฑ์ทั้งหมดของจังหวัดพะเยา โดยมีผลิตภัณฑ์ชุมชนเด่นได้แก่ ข้าวก่ำอินทรีย์ ลูกประคบสมุนไพร ถ้วยทอดปุงรอส และสุรากลั่นพื้นบ้าน

5. อ.เชียงคำ มีผลิตภัณฑ์ชุมชน จำนวน 92 ผลิตภัณฑ์ คิดเป็น 28 % ของผลิตภัณฑ์ทั้งหมดของจังหวัดพะเยา โดยมีผลิตภัณฑ์ชุมชนเด่นได้แก่ ผ้าทอเกลือ และผลิตภัณฑ์จากผ้าทอเกลือต่างๆ เช่นหมอน ผ้าพันคอ และอุปกรณ์ตกแต่งต่างๆ

6. อ.ปง มีผลิตภัณฑ์ชุมชน จำนวน 11 ผลิตภัณฑ์ คิดเป็น 3 % ของผลิตภัณฑ์ทั้งหมดของจังหวัดพะเยา โดยมีผลิตภัณฑ์ชุมชนเด่นได้แก่ ผ้าทอเกลือ ผ้าทอจากชาวเขา และขมิ้นใช้จากการแปรรูปไม้

7. อ.เชียงม่วน มีผลิตภัณฑ์ชุมชน จำนวน 14 ผลิตภัณฑ์ คิดเป็น 4 % ของผลิตภัณฑ์ทั้งหมดของจังหวัดพะเยา โดยมีผลิตภัณฑ์ชุมชนเด่นได้แก่ ผ้าทอจากชาวเขา สุนัขสมุนไพร และสุรากลั่นพื้นบ้าน

8. อ.ภูพานยาว มีผลิตภัณฑ์ชุมชน จำนวน 18 ผลิตภัณฑ์ คิดเป็น 6 % ของผลิตภัณฑ์ทั้งหมดของจังหวัดพะเยา โดยมีผลิตภัณฑ์ชุมชนเด่นได้แก่ กระเป๋าจักรสานจากผักตบชวา ครกหิน สุรากลั่นพื้นบ้าน และน้ำพริกสมุนไพร

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสถานะทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

9. อ.กุซาง มีผลิตภัณฑ์ชุมชน จำนวน 36 ผลิตภัณฑ์ คิดเป็น 11 % ของผลิตภัณฑ์ทั้งหมดของจังหวัดพะเยา โดยมีผลิตภัณฑ์ชุมชนเด่นได้แก่ ผ้าทอจากต้นกัญชง

5.1.3 สรุปภาพรวมด้านอาหารปลอดภัย

จากการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับอาหารปลอดภัยจังหวัดพะเยา โดยภาพรวมพบว่า ปัญหาหลักของการผลิตอาหารปลอดภัยคือการเป็นอันตรายจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืช โดยแต่ละอำเภอมีปัญหาแตกต่างกันได้ดังนี้

1. อ.เมือง มีปัญหาการปนเปื้อนสารเคมีในผลผลิตการเกษตร คุณภาพของอาหาร ดินเสื่อมโทรม การปราบปรามผลผลิตการเกษตรของผักอินทรีย์ โรงฆ่าสัตว์ไม่ได้มาตรฐาน สุขาภิบาลตลาดและพื้นที่ขายอาหารไม่ได้มาตรฐาน

2. อ.ดอกคำใต้ มีปัญหาการใช้สารเคมีจากการเกษตร และอาหารปนเปื้อนสารพิษ

3. อ.แม่ใจ มีปัญหาสารเคมีตกค้างในอาหาร และเกษตรกรผู้ผลิตขาดความรู้ด้านการใช้สารเคมีทางการเกษตร

4. อ.จุน มีปัญหาส่งเสริมข้าวหอมมะลิเป็นอาหารปลอดภัย การปนเปื้อนสารเคมีในแหล่งผลิต และเกษตรกรผู้ผลิตขาดความรู้ด้านการใช้สารเคมีทางการเกษตร

5. อ.เชียงคำ มีปัญหาสารเคมีตกค้างในผลผลิตทางการเกษตร และการกินอาหารที่ไม่ถูกสุขลักษณะ

6. อ.ปง มีปัญหาอาหารไม่สะอาด อาหารปนเปื้อน (บอแรกซ์) สถานที่ประกอบการไม่สะอาด และวัตถุดิบประกอบอาหารไม่สะอาด

7. อ.เชียงม่วน มีปัญหาหลักจากการใช้สารเคมีในการเกษตร และพฤติกรรมการใช้สารเคมีที่ไม่ถูกต้อง

8. อ.ภูกามยาว ประสบปัญหาหลักคือสารเคมีตกค้างในอาหาร

9. อ.กุซาง มีปัญหาการใช้สารเคมีในการเกษตร ทำให้มีสารปนเปื้อนในพืชผัก

และประชาชนขาดความรู้ด้านโภชนาการ ตลอดจนถึงสถานที่จำหน่ายอาหารไม่ได้มาตรฐาน

1. ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับอาหารปลอดภัยของจังหวัดพะเยา ที่ได้รับการสอบถามเกษตรกรผู้ผลิตและประชาชนในพื้นที่พบปัญหาต่างๆตามลำดับความสำคัญของปัญหาดังนี้

2. การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชและก่อให้เกิดการปนเปื้อนในผลผลิตทางการเกษตรซึ่งเป็นวัตถุดิบในการผลิตอาหาร

3. อาหารปนเปื้อนด้วยสารปรุงแต่งที่ก่อให้เกิดอันตรายเช่น บอแรกซ์ ประชาชนขาดความรู้ด้านโภชนาการและพฤติกรรมการบริโภคที่ไม่ถูกต้อง

4. สถานที่จำหน่ายอาหารไม่ได้มาตรฐาน และขาดการส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตอาหารปลอดภัยจากภาครัฐ ทั้งทางด้านความรู้ และสถานที่ผลิต

5. ผลิตอาหารให้มีการรับรองมาตรฐาน เช่น ออ.

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสถานะด้านศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

5.1.4 สรุปภาพรวมด้านสุขภาพ

จากการสำรวจข้อมูลด้านสุขภาพจังหวัดพะเยา พบว่าภาพรวมของปัญหาหลักคือ โรคติดต่อ โดยแต่ละอำเภอมีประเด็นปัญหาที่ต้องการพัฒนาแตกต่างกัน ดังนี้

1. อำเภอภูกามยาว เกิดปัญหาอาหารมีการปนเปื้อนซึ่งผู้ประกอบการใช้สารปรุงแต่งอาหารที่ไม่ได้มาตรฐาน
2. อำเภอดอกคำใต้ เกิดปัญหาโรคติดต่อ ซึ่งโรคติดต่อที่สำคัญ เช่น วัณโรค
3. อำเภอแม่ใจ เกิดปัญหาด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภคที่ไม่ถูกต้องและอาหารมีการปนเปื้อนสารปรุงแต่งที่ไม่ได้มาตรฐาน
4. อำเภอปง เกิดปัญหาโรคเรื้อรังและโรคติดต่อซึ่งเกิดจากขาดความรู้และคำแนะนำด้านพฤติกรรมการบริโภค และปัญหายาเสพติดในกลุ่มของวัยรุ่นเนื่องจากขาดการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหายาเสพติดแก่ชุมชน
5. อำเภอจุน เกิดปัญหาโรคเรื้อรังและโรคติดต่อซึ่งประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับโรคเรื้อรัง (ความดันโลหิตสูง และเบาหวาน)
6. อำเภอเชียงคำ เกิดปัญหาโรคเรื้อรัง ซึ่งขาดการรณรงค์ส่งเสริมให้ความรู้อย่างจริงจังให้กับประชาชน และระบบทางเดินหายใจเนื่องจากฤดูแล้งเกิดปัญหาไฟป่าส่งผลให้เกิดโรคระบบทางเดินหายใจ
7. อำเภอเชียงม่วน เกิดปัญหาโรคระบบทางเดินหายใจในชุมชนเนื่องจากการเผาขยะ และช่วงข้าวโพด และขาดการส่งเสริมพฤติกรรมการบริโภคที่ถูกต้อง
8. อำเภอภูซาง เกิดปัญหาด้านขาดการอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนโดยให้ตระหนักถึงโรคที่มากับอาหารดิบ โรคเรื้อรังและโรคติดต่อซึ่งเกิดจากการออกกำลังกายและการส่งเสริมให้ความรู้แก่ประชาชนด้านโภชนาการ

ปัญหาด้านสุขภาพของจังหวัดพะเยา ที่ได้จากการสอบถามหน่วยงานราชการและประชาชนในพื้นที่พบปัญหาต่างๆตามลำดับความสำคัญของปัญหาดังนี้

1. ขาดความรู้ด้านพฤติกรรมการบริโภคที่ถูกต้อง
2. ผู้ประกอบการใช้สารปรุงแต่งอาหารที่ไม่ได้มาตรฐาน
3. ขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับโรคเรื้อรังประชาชน

5.1.5 สรุปภาพรวมด้านการท่องเที่ยว

จากการสำรวจข้อมูลด้านการท่องเที่ยว จังหวัดพะเยา พบว่าภาพรวมของปัญหาหลัก คือ ขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง โดยแต่ละอำเภอมีประเด็นปัญหาที่ต้องการพัฒนาแตกต่างกัน ดังนี้

1. อำเภอภูกามยาว เกิดปัญหาด้านพัฒนาส่งเสริมการตลาดซึ่งขาดการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องและขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง
2. อำเภอดอกคำใต้ เกิดปัญหาด้านพัฒนาส่งเสริมด้านการตลาดซึ่งขาดการปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวและประชาชนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง
3. อำเภอแม่ใจ เกิดปัญหาด้านการจัดการขยะซึ่งชุมชนไม่มีการคัดแยกขยะและขาดการส่งเสริมหมู่บ้านต้นแบบในการกำจัดและเพิ่มมูลค่าของขยะ
4. อำเภอปง เกิดปัญหาด้านพัฒนาส่งเสริมการตลาดซึ่งขาดการประชาสัมพันธ์และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวไม่มีความต่อเนื่อง
5. อำเภอจุน เกิดปัญหาด้านการพัฒนาส่งเสริมการตลาดไม่ต่อเนื่อง เช่น ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว และการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว
6. อำเภอเชียงคำ เกิดปัญหาด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวซึ่งขาดบุคลากรเพื่อเป็นที่ปรึกษาให้กับชุมชนในการพัฒนา
7. อำเภอเชียงม่วน เกิดปัญหาด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวซึ่งขาดการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว และขาดการพัฒนาส่งเสริมการตลาด เช่น ปรับปรุงเส้นทางให้มีป้าย และมีการพัฒนาเส้นทางให้เป็นจุดดึงดูด
8. อำเภอภูซาง เกิดปัญหาด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวซึ่งขาดการประชาสัมพันธ์แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวและถนนเข้าสู่สถานที่ดังกล่าวไม่ได้รับการปรับปรุง
9. อำเภอเมือง เกิดปัญหาด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวซึ่งปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวในกว๊านพะเยาเพิ่มสูงขึ้นส่งผลต่อทรัพยากรธรรมชาติและด้านการท่องเที่ยว

**ปัญหาด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดพะเยา ที่ได้รับการสอบถามหน่วยงาน
ราชการและประชาชนในพื้นที่พบปัญหาต่าง ๆ ตามลำดับความสำคัญของปัญหาดังนี้**

1. ขาดพัฒนาการบริหารจัดการการท่องเที่ยว
2. ขาดพัฒนาการส่งเสริมการตลาดด้านรูปแบบการส่งเสริมการตลาดที่เหมาะสม
3. ขาดการพัฒนาบุคลากรทางการบริการ

5.2 แนวทางการวิจัยเพื่อแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาจากโจทย์วิจัยในพื้นที่จังหวัดพะเยา

พะเยา

5.2.1 แนวทางการวิจัยเพื่อแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาสิ่งแวดล้อมจากโจทย์

วิจัยในพื้นที่จังหวัดพะเยา

1. การวิจัยและพัฒนาพื้นที่แหล่งน้ำที่เกิดปัญหาเน่าเสีย
2. การวิจัยและพัฒนาแหล่งเสริมด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

3. การวิจัยและพัฒนาการจัดการขยะชุมชนแบบผสมผสาน
4. การวิจัยและพัฒนาแนวป้องกันไฟป่าในพื้นที่เสี่ยงตามความเร่งด่วน
5. การวิจัยและพัฒนาระบบน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพในการบำบัด
6. การวิจัยและพัฒนาระบบแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในพื้นที่สูง
7. การวิจัยและพัฒนาการนำชีวมวลในพื้นที่มาผลิตวัสดุปลูกเพื่อมูลค่า

เครือข่ายกลุ่มสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ต่าง ๆ ของจังหวัดพะเยา

1. มูลนิธิพะเยาเพื่อการพัฒนา
2. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา
3. กรมประมงจังหวัด
4. อุทยานกรมจังหวัด
5. สถานีควบคุมไฟป่าพะเยา
6. สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 2
7. กรมโยธาธิการและผังเมือง
8. ชลประทาน

5.2.1.1 แผนงานวิจัยนำเสนอเพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อม

ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ดังเช่น การตัดไม้และการทำลายพื้นที่ป่า ผลพวงจากการเผาป่าและวัสดุเหลือใช้จากการเกษตร ขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร เป็นต้น ด้านสิ่งแวดล้อม ดังเช่น คุณภาพน้ำ ขยะและการเผาวัสดุเหลือใช้จากการเกษตร ขยะชุมชน และมลพิษจากการเกษตรต่าง ๆ เป็นต้น

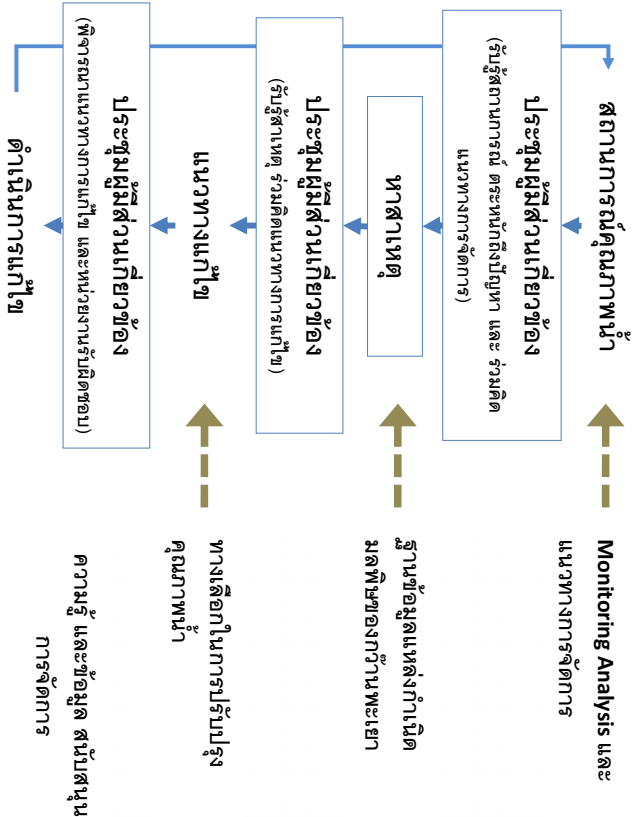
จากด้านทรัพยากรธรรมชาติและด้านสิ่งแวดล้อม สามารถแบ่งประเด็นตามลักษณะพื้นที่ได้ 2 ลักษณะ คือ ปัญหาของสิ่งแวดล้อมทั่วไป และปัญหาในพื้นที่ชุมชน ทั้งนี้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมทั่วไปนั้น เป็นประเด็นปัญหาของสำคัญทั่วไปของประเทศไทย ส่วนปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ด้านน้ำเสีย ขยะชุมชนและมลพิษจากการเกษตร นั้นเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำของชุมชนและเกิดขึ้นภายในชุมชนนี้ อันเนื่องมาจากในจังหวัดพะเยาไม่มีโครงการจัดการและกำจัดขยะขนาดใหญ่ที่สามารถรองรับปริมาณขยะของจังหวัดพะเยาได้ ตลอดจนในระดับดินและระดับตำบลไม่มีการจัดการขยะที่เหมาะสม บางพื้นที่ไม่มีทั้ง

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสภาพด้านศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

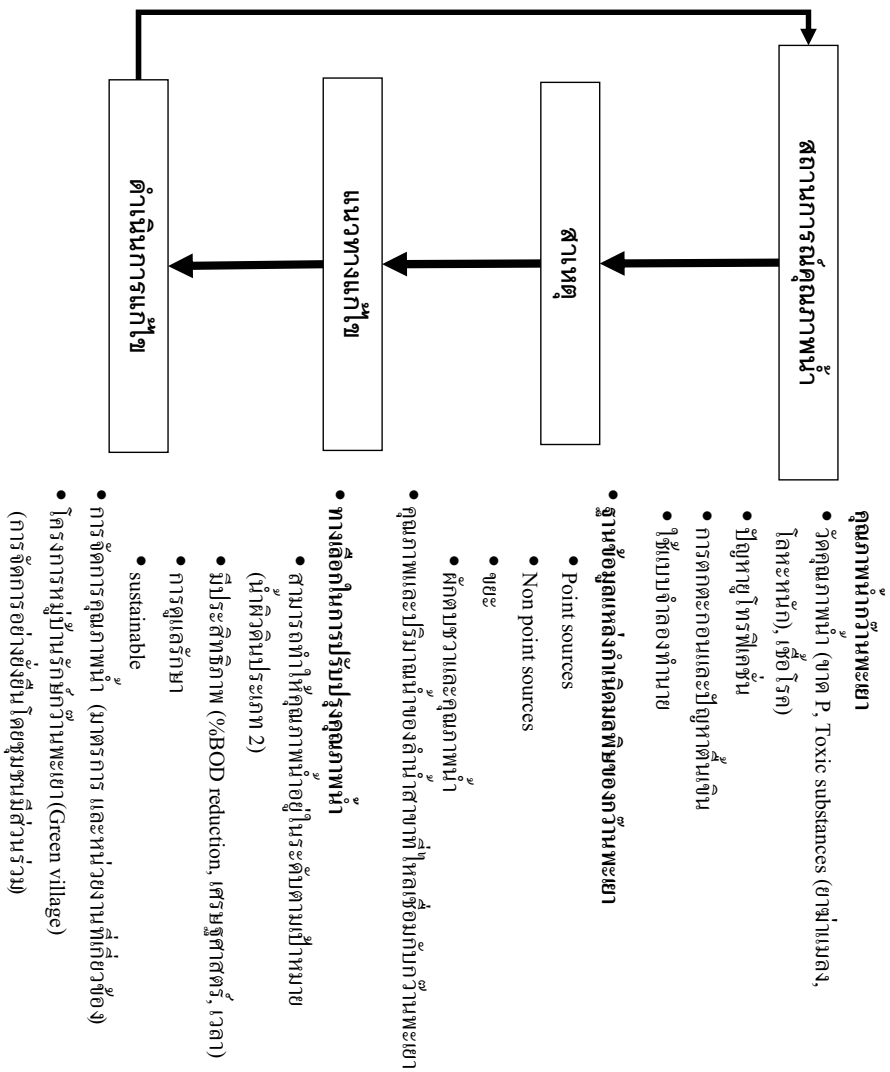
ชยะอีกด้วย จึงเป็นปัญหาสำคัญต้นๆ ของทุกพื้นที่ของจังหวัดพะเยา แต่อย่างไรก็ตามองค์การปกครองท้องถิ่นต้องมีหน้าที่และเป็นการกิจสำคัญที่จะต้องจัดการเรื่องดังกล่าวและต้องใช้งบประมาณสูง แต่อย่างไรก็ตามการจัดการขยะนั้นกระทำแต่ต้องใช้ความร่วมมือกับทุกๆครัวเรือนที่จะต้องลดและกำจัดขยะตั้งแต่ต้นทางหรืออาจมีการใช้เตาเผาขยะในระดับครัวเรือน

ดังนั้นในแนวคิดของผู้วิจัยจึงเสนอว่าในเบื้องต้นของการวิจัยและพัฒนาเชิงพื้นที่ ในด้านการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมควรเริ่มจากการแก้ไขน้ำเสียในแหล่งน้ำสำคัญของจังหวัดพะเยา คือ กว๊านพะเยา ซึ่งปัจจุบันสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีฯ ทรงรับกว๊านพะเยาเป็นโครงการพระราชดำริฯ ในด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรแหล่งน้ำ ในการนี้จึงควรร่วมสนองพระราชดำริฯ ในการร่วมกิจกรรมการวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ ซึ่งประเด็นการพัฒนากว๊านพะเยามีรายละเอียดเบื้องต้นดังต่อไปนี้

กว๊านพะเยาอยู่ในลุ่มน้ำแม่ใจง โดยมีแม่น้ำอิงเป็นลำน้ำหลักและมีพื้นที่ชุ่มน้ำกว๊านพะเยา ที่เป็นแหล่งน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติและแหล่งชีวิตที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ แต่ปัจจุบันมีปัญหาต่อเนื่องเรื่องคุณภาพน้ำในกว๊านพะเยา ที่มีคุณภาพน้ำไม่อยู่ในระดับ 5 ของคุณภาพน้ำผิวดิน โดยแนวคิดในการพัฒนาโจทย์วิจัยตามแผนผังรูปที่ 5.2-1และ 5.2-2

รูป 5-1 ผังการจัดการคุณภาพน้ำของกว๊านพะเยาโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

รูป 5-2 ผังการศึกษาความสามารถในการรองรับมลพิษก้นบึงพะเยา

โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

ลักษณะการศึกษา

เป็นการศึกษาและพัฒนาแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการและป้องกัน

มลพิษและประเมินพื้นที่เร่งด่วนที่มีผลกระทบสูงและศึกษาศักยภาพการจัดการมลพิษ

ออกแบบแนวทางในการควบคุมสาเหตุและการแพร่กระจายน้ำเสียอย่างมีส่วนร่วม สร้าง

เครือข่ายตรวจสอบและเฝ้าระวังเพื่อป้องกันและลดมลพิษ ตลอดจนสร้างสัมพันธ์และเครือข่าย

ความร่วมมือคนรักต้นน้ำก้นบึงพะเยา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้แนวทาง ต้นแบบในการจัดการและป้องกันมลพิษ และเครือข่าย การจัดการ

มลพิษ ทางน้ำที่เหมาะสมสำหรับก้นบึงพะเยา

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสถานะต้นน้ำศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

5.2.2 ปัญหาที่เกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนจังหวัดพะเยา ที่ได้รับการ สอบถามจากผู้ประกอบการและประชาชนในพื้นที่พบปัญหาต่าง ๆ ตามลำดับความสำคัญ ของปัญหาดังนี้

1. ปัญหาขาดการพัฒนาในรูปแบบผลิตภัณฑ์ คิดเป็น 32% ของปัญหาทั้งหมด โดยพบว่า ผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ผลิตออกมาขาดรูปแบบและฉลากที่เป็นเอกลักษณ์ของตัวเอง ขาดการพัฒนาในรูปแบบและตราสัญลักษณ์ ไม่น่าสนใจ ไม่ทันสมัย ไม่สามารถดึงดูดลูกค้าได้ ไม่สามารถเพิ่มมูลค่าสินค้าได้

2. ปัญหาด้านการบริหารจัดการด้านการตลาด คิดเป็น 20 % ของปัญหาทั้งหมด โดยพบว่า ส่วนใหญ่เมื่อผลิตสินค้าขึ้นมาแล้ว ไม่รู้จะ ไปขายใครและไม่รู้ช่องทางในการติดต่อซื้อขาย กับพ่อค้าคนกลางหรือการทำธุรกิจให้ประสบความสำเร็จ

3. ปัญหาเรื่องงบประมาณ คิดเป็น 15 % ของปัญหาทั้งหมด โดยพบว่าการผลิตสินค้าต้องใช้งบประมาณในการลงทุนทั้งในเรื่องวัตถุดิบและเครื่องมือ แต่เนื่องจากประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ยากจนและขาดการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการและแหล่งทุนต่างๆ จึงทำให้ไม่สามารถผลิตสินค้าได้

4. ปัญหาการผลิตสินค้า ไม่ได้มาตรฐาน คิดเป็น 13 % เนื่องจากผู้ประกอบการขาดความรู้และอุปกรณ์ โรงเรือนที่ได้มาตรฐานโดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ด้านอาหารที่ต้องได้มาตรฐานและคุณภาพตามข้อกำหนดการอาหารและยา (อ.ย.) กำหนด จึงทำให้ผลิตภัณฑ์อาหารส่วนใหญ่ของพะเยา ไม่ได้รับมาตรฐาน และมีจำนวนน้อย

5. ปัญหาขาดการส่งเสริมงานและการให้ความรู้ คิดเป็น 10 % ของปัญหาทั้งหมด ซึ่งในบางชุมชนมีความต้องการผลิตสินค้าจากวัตถุดิบที่มีอยู่ในชุมชน แต่ไม่รู้จะเริ่มอย่างไร ไม่เคยเห็นวิธีการผลิตที่ถูกต้องและ ได้มาตรฐาน หน่วยงานราชการไม่ส่งเสริมและสนับสนุนในการศึกษาดูงานทำให้ไม่ได้รับความรู้เพิ่มเติมและเห็นวิธีการผลิตที่ได้มาตรฐาน

6. ปัญหาขาดการประชาสัมพันธ์ และ ต้นทุนการผลิตสูง คิดเป็น อย่างละ 5% ของ
ปัญหาทั้งหมด

แนวทางการวิจัยเพื่อแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนจากโจทย์ วิจัยในพื้นที่จังหวัดพะเยา

1. การวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์
2. การวิจัยและพัฒนาศักยภาพของอาหารแปรรูปที่ได้จากการทำเกษตรปลอดภัย
3. การวิจัยและพัฒนาและส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชนให้เป็นระบบ
4. การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างตลาดสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชน ในระดับต่างๆ
5. การวิจัยและพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์จากวัตถุดิบในท้องถิ่น
6. การวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ และการขยายความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์จาก

ปัจจัยการผลิต

7. การวิจัยและพัฒนาการการตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชนแบบครบวงจร

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสถานะทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

8. การวิจัยและพัฒนาภาคการผลิตภาคเกษตรชุมชนขึ้นมาใหม่
9. การวิจัยและพัฒนาการรูปแบบบรรจุภัณฑ์ให้สอดคล้อง กับความต้องการของตลาดทุกด้านในปัจจุบัน

10. การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร
11. การวิจัยเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยและทุนในการสร้างผลิตภัณฑ์ชุมชน
12. การวิจัยและพัฒนาตลาดจำหน่ายชาวไทลื้อและรูปแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าทอมือไทย

กัญชง

13. การวิจัยและพัฒนาคุณภาพยางพาราเพื่อการแปรรูปผลิตภัณฑ์
14. การวิจัยและพัฒนามาตรฐานและการสร้างเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ชุมชน
15. โครงการเกษตรปลอดภัย จ.พะเยา

5.2.2.1 แผนงานวิจัยนำเสนอเพื่อการพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรเพื่อสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจชุมชน จังหวัด พะเยา

ความสำคัญและที่มา

ผักตบชวา (Water Hyacinth) เป็นพืชล้มลุก สามารถอยู่ได้ทุกสภาพน้ำแพร่พันธุ์ได้อย่างรวดเร็วจนกลายเป็นวัชพืชที่ร้ายแรงในแหล่งน้ำทั่วไป รวมทั้งกว๊านพะเยา จังหวัดพะเยา ที่พบว่าผักตบชวามีการแพร่กระจายในกว๊านพะเยาเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะฤดูฝนที่มีผักตบชวาลอยอยู่ทั่วไปในกว๊านพะเยา สร้างปัญหาเรื่องการรักษาสิ่งแวดล้อม อีกร่องการตายทับถมของผักตบชวาส่งผลให้คุณภาพน้ำในกว๊านพะเยาอยู่ในระดับต่ำ เกิดผลกระทบต่อการอุปโภคและบริโภคน้ำและที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ อีกทั้งก่อให้เกิดการอุดตันของแหล่งน้ำ ทำให้สภาพภูมิทัศน์ของกว๊านพะเยาเสื่อมโทรมลง ในปัจจุบันจังหวัดพะเยาได้มีนโยบายกำจัดผักตบชวาโดยนำไปทำอาหารสัตว์ นำลำต้นไปทำปุ๋ยหมัก และนำลำต้นไปจิกสานเป็นงานหัตถกรรมเครื่องใช้ไม่สลายจากหลายรูปแบบ ผลิตภัณฑ์เฟอร์นิเจอร์มีน้ำหนักเบา เส้นใยเหนียว ทนทาน และพื้นผิวเรียบ และมีการส่งเสริมให้ชุมชนที่อยู่รอบบริเวณกว๊านพะเยาสร้างกลุ่มอาชีพหัตถกรรมจากผักตบชวา เพื่อให้เกิดให้เกิดอาชีพเพิ่มและสามารถเสริมรายได้ให้ตนเอง ครอบครัว รวมทั้งชุมชนที่อาศัยอยู่ โดยกลุ่มอาชีพนี้ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการผลิตผลงาน ผลิตภัณฑ์งานหรือผลิตภัณฑ์ต่างๆ โดยผลิตภัณฑ์หัตถกรรมผักตบชวาจากกว๊านพะเยามีเอกลักษณ์โดดเด่นของผลิตภัณฑ์ ได้แก่ เป็นงานหัตถกรรมที่มีเอกลักษณ์โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความประณีต สวยงาม สามารถทำตามรูปแบบที่ลูกค้าต้องการได้ สามารถทำการผลิตได้หลายรูปแบบ เช่น กระเป๋า ตะกร้า ในรูปแบบต่าง ๆ กรอบรูป หมวก รองเท้า ของชำร่วย และโคมไฟ เป็นต้น

แต่เนื่องจากผักตบชวาในกว๊านพะเยาเป็นผักตบชวาพันธุ์ก้านสั้นจึงทำให้มีข้อจำกัดในเรื่องของการสร้างรูปแบบผลิตภัณฑ์จึงไม่สามารถเพิ่มมูลค่าจากผักตบชวาได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ โดยจากการสำรวจเพื่อหาปัจจัยวิจัยด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสภาวะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

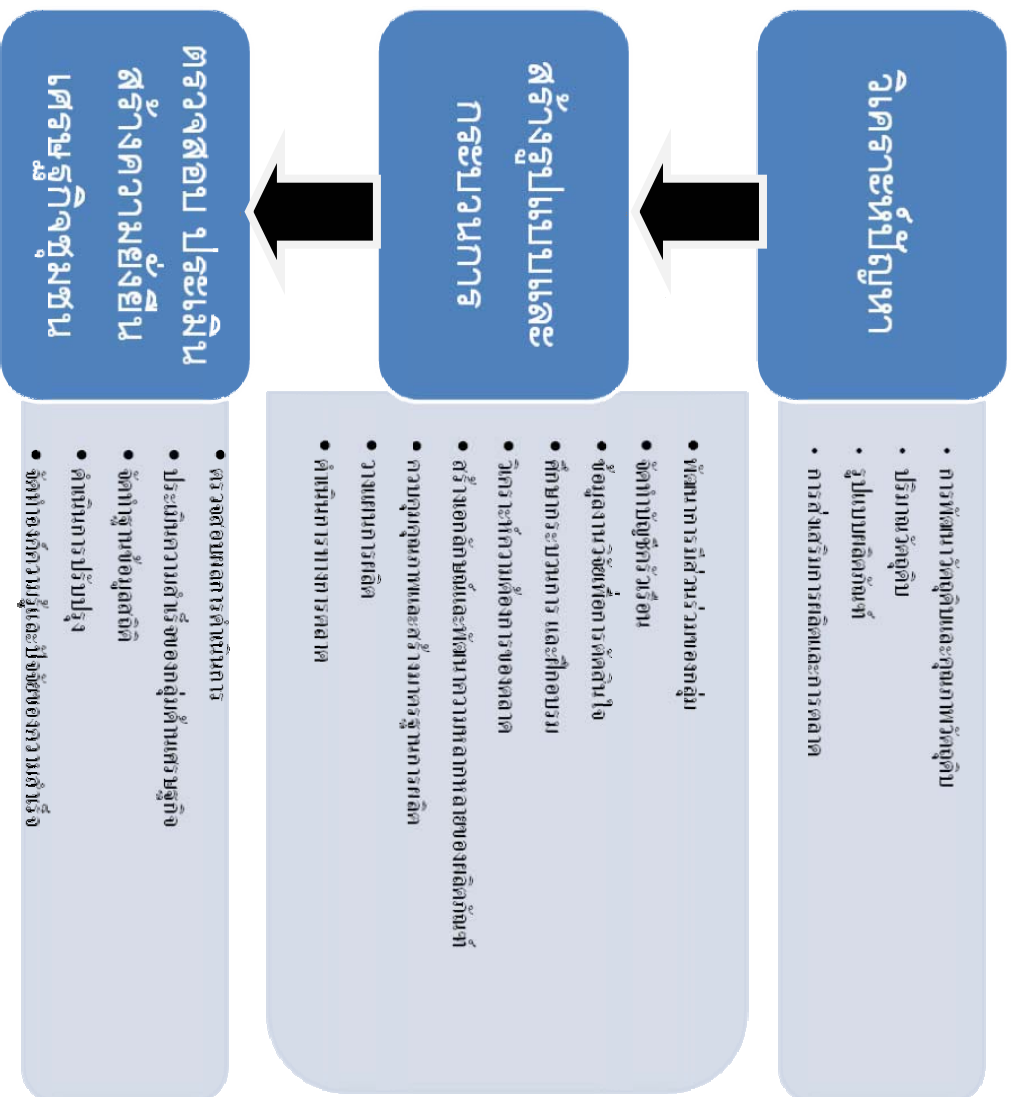
ชุมชน ในกลุ่มของผู้ผลิตเครื่องตัดกรรมจากผักตบชวาพบว่า สภาพปัญหาในการผลิตสินค้าได้แก่

อยู่ในครัวเรือนพะเยา

1. การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ที่มีความเหมาะสมกับผักตบชวาที่มีอยู่
2. คุณภาพวัตถุดิบมีคุณภาพต่ำ
3. ปริมาณวัตถุดิบไม่เพียงพอต้องนำเข้าจากต่างจังหวัด
4. การเก็บวัตถุดิบไม่ถูกต้อง
5. คุณภาพผลิตภัณฑ์ผักตบชวาไม่มีคุณภาพ

และจากข้อมูลจากการสอบถามเชิงลึกทำให้ทราบถึงสาเหตุของปัญหาของการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ผักตบชวา เกิดจาก การขาดความรู้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้เหมาะสมกับพันธุ์ของผักตบชวาของจังหวัดพะเยา ขาดข้อมูลในการออกแบบผลิตภัณฑ์ ขาดการวิเคราะห์คู่แข่ง ขาดการศึกษาดูงาน ขาดเงินทุนในการดำเนินการ กิจกรรมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และขาดความต่อเนื่องของการส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากหน่วยงานราชการ

ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาชุมชนให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตัวเอง รู้ถึงสภาพของปัญหา ที่มาของสาเหตุ การแก้ไขที่เหตุของปัญหานำไปสู่การแก้ไขปัญหากลุ่ม และสร้างองค์ความรู้ที่จากการแก้ไขปัญหามาให้สมาชิกและกลุ่มผู้ผลิตหัตถกรรมจากผักตบชวาได้รับรู้ พัฒนาการองค์ความรู้ต่างๆอย่างมีระบบและสร้างกระบวนการเรียนรู้โดยการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนเองนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนต่อไป

รูป 5-3 แนวทางในการศึกษาวิจัยและพัฒนาระบบการพัฒนาศักยภาพจากเกษตรกร

5.2.3 แผนงานวิจัยนำเสนอเพื่อการพัฒนาอาหารปลอดภัย

ข้อโครงการวิจัย (ภาษาไทย) เกษตรปลอดภัย พะเยายังยืน ตามแนว

พระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง

(ภาษาอังกฤษ) Safety Agriculture by using sufficiency economic for Phayao Province

หลักการและเหตุผล

“กว๊านพะเยาแหล่งชีวิต..” เป็นคำขวัญประจำจังหวัดพะเยา ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของกว๊านพะเยาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ซึ่งมีความสำคัญต่อประชาชนในจังหวัดพะเยา เป็นแหล่งน้ำและทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญสำหรับการดำรงชีวิต และการเกษตร อำเภอแม่ใจ มีน้ำแม่ใจเป็นสายน้ำเล็ก ๆ สายหนึ่งที่เป็นต้นกำเนิดแม่น้ำอิง แม่น้ำสำคัญของจังหวัดพะเยา ซึ่งแหล่งกำเนิดมาจากเทือกเขาฝั้นน้ำ ไหลผ่านหมู่บ้านต่าง ๆ ลงสู่หนองเล็งทรายทางทิศตะวันออกของอำเภอแม่ใจ และไหลลงสู่กว๊านพะเยา ดังนั้นอำเภอแม่ใจจึงเป็นแหล่งต้นน้ำที่สำคัญ ที่จะไหลลงสู่กว๊านพะเยา การผลิตและรายได้หลักของชาวอำเภอแม่ใจ คือ สาขาเกษตรกรรม อันเป็นที่มาของรายได้ร้อยละ 80 ของรายได้ อำเภอแม่ใจ มีการปลูกข้าวมากเป็นอันดับ 1 รองลงมาได้แก่ แคนตาลูป แตงโม ถั่วเหลือง กระเทียม หอมแดง ตามลำดับ อีกทั้งยังเป็นแหล่งเพาะเลี้ยงปลาในประมงที่สำคัญ และนอกจากนี้ยังเป็นแหล่งอนุรักษ์กระบือที่สำคัญของจังหวัดพะเยา

การเกษตรในปัจจุบันเป็นยุคของเกษตรเคมี มุ่งเน้นการเพิ่มผลผลิตโดยใช้สารเคมี ไม่ว่าจะเป็นการใช้ปุ๋ยเคมี ฮอร์โมน และสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น เกษตรกรต้องพึ่งพาเงินทุนจากแหล่งเงินกู้ต่าง ๆ ทำให้หนี้สินมากมาย รายได้ไม่เพียงพอรายจ่ายที่เพิ่ม และนอกจากนี้การใช้สารเคมียังก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมโดยมีพิษตกค้างอยู่ในดิน แหล่งน้ำ หรืออาจจะตกค้างอยู่ในผลผลิตเกษตร ก่อให้เกิดอันตรายต่อมนุษย์และสัตว์ ประกอบกับปัจจุบันการส่งออกสินค้าเกษตรมุ่งเน้นความปลอดภัยทางด้านอาหาร (Food Safety) และการทำเกษตรแบบยั่งยืน เช่น เกษตรธรรมชาติ เกษตรปลอดภัยจากสารพิษ และเกษตรอินทรีย์ เป็นที่ต้องการมากขึ้น ดังนั้นจึงเริ่มมีแนวคิดในการทำการเกษตรปลอดภัย ลดการใช้สารเคมี หรือใช้ให้น้อยที่สุด เพื่อให้ผลผลิตปลอดภัยก่อนขายให้แก่ผู้บริโภค เพื่อให้เกิดการพึ่งตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อีกทั้งเป็นผลดีต่อสิ่งแวดล้อม ลดสารเคมีที่สะสมในน้ำ และกว๊านพะเยา เพิ่มปริมาณศัตรูธรรมชาติ ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงมุ่งเน้นการศึกษาวิจัยด้านเกษตรปลอดภัยทั้งทางด้านพืช การประมง และปศุสัตว์ เพื่อเป็นแนวทางในการเพิ่มรายได้ ลดต้นทุนการผลิตและจัดการความเสี่ยงจากสารพิษ อันจะนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจการที่ยั่งยืนและอาหารปลอดภัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาระบบการเกษตรที่ดีและเหมาะสมในการผลิตพืช การผลิตอาหารปลอดภัย และเพื่อให้เกษตรกรพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร

วิธีการดำเนินการวิจัย

กิจกรรมที่ 1 การป้องกันและควบคุมโรคพืช โดยวิธีผสมผสาน เพื่อการผลิตอาหารปลอดภัย

กิจกรรมที่ 2 การพัฒนาระบบการผลิตสินค้าอย่างยั่งยืน ภายใต้มาตรฐานอาหารปลอดภัย

Global GAP

กิจกรรมที่ 3 การผลิตผักปลอดภัยเสริมเอโอติน

กิจกรรมที่ 4 การศึกษาความเป็นไปได้ของการปลูกข้าวปลอดภัยสารพิษตาม

แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

ระยะเวลาทำการวิจัย และแผนการดำเนินงานตลอดโครงการวิจัย

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 1 ปี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. พื้นที่ต้นแบบสำหรับการเกษตรปลอดภัย อย่างน้อย 1 แห่ง
2. เป็นศูนย์การเรียนรู้ชุมชนด้านการผลิตอาหารปลอดภัย
3. เสริมสร้างศักยภาพด้านการแข่งขันด้านเกษตรปลอดภัย เพื่อเพิ่มตลาด

สินค้าอาหารปลอดภัย

4. การผลิตสินค้าทางการเกษตรที่ปลอดภัย ได้แก่ ข้าว ถั่ว ถั่วลิสง ผัก ผลไม้

และปาล์มน้ำมัน

5. ลดการสารเคมี ลดต้นทุนในการผลิต

6. ต้นทุนลดลงจากการใช้สารเคมี มีรายได้เพิ่มขึ้น และสามารถผลิตอาหารปลอดภัย ไม่มีสารเคมีตกค้างในผลผลิต และเกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

5.2.4 แผนงานวิจัยนำเสนอเพื่อการพัฒนาด้านสุขภาพ

ประเด็นโจทย์วิจัย

คนพะเยา มีพฤติกรรมการสุขภาพดี ผู้พะเยาเมืองน่าอยู่

คำถามการวิจัย

1. พฤติกรรมสุขภาพของคนพะเยาเป็นอย่างไร อะไรเป็นสาเหตุ ปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมนั้น
2. รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพของคนพะเยาเป็นอย่างไร มีปัจจัยอะไรบ้างที่ทำให้สำเร็จในการพัฒนาในรูปแบบอะไรบ้าง
3. บทบาทมหาวิทยาลัยในการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพของคนพะเยาเป็นอย่างไร แต่ละภาคส่วนมีบทบาทอย่างไร
4. รูปแบบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพของคนพะเยาของแต่ละสาขาวิชา (ด้านสุขภาพ) ของมหาวิทยาลัยเป็นอย่างไร มีปัจจัยอะไรบ้างที่จะทำให้สำเร็จอะไรบ้าง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ใช้กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (PAR) (ชุมชนมีส่วนร่วม ประชาชนองค์กรภาครัฐ-ภาคเอกชน-องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น-มหาวิทยาลัยฯ)
2. บูรณาการสาขาวิชา (-เภสัชฯ-พยาบาล-สาธารณสุข-วิทย์ฯแพทย-สหเวชฯ)
3. สอดแทรกในการจัดการเรียนการสอน
4. การถอดบทเรียนจากชุมชนต้นแบบ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ประชาชนมีพฤติกรรมการสุขภาพที่ดี
2. สถาบัน 1 ชุมชน
3. ชุมชนต้นแบบด้านสุขภาพ
4. Excellence Center ด้านสุขภาพ

5.2.5 แนวทางการวิจัยเพื่อแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาการท่องเที่ยวจากโจทย์วิจัยในพื้นที่จังหวัดพะเยา

ท่องเที่ยว

1. พัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวแนวทางการพัฒนา /สร้างเอกลักษณ์แหล่งส่งเสริมการท่องเที่ยว
2. พัฒนาศักยภาพด้านการศึกษาต้นทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว
3. พัฒนาศักยภาพด้านการศึกษาค้นคว้าหลากหลายทางชีวภาพ ระบบนิเวศสิ่งแวดล้อม เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว
4. พัฒนาการส่งเสริมการตลาดด้านรูปแบบการส่งเสริมการตลาดที่เหมาะสม
5. พัฒนาระบบการสื่อความหมายที่สร้างการเรียนรู้และประสบการณ์แก่นักท่องเที่ยว

6. พัฒนาระบบการขนส่ง
7. พัฒนาคูคลองทางบริการ
8. พัฒนาการบริหารจัดการการท่องเที่ยว

เครือข่ายกลุ่มการท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดพะเยา

1. สำนักงานการท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการจังหวัดพะเยา
2. สมาคมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดพะเยา
3. สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา
4. หอจดหมายเหตุจังหวัดพะเยา
5. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา
6. สำนักงานประมงจังหวัดพะเยา
7. ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดจังหวัดพะเยา
8. เครือข่ายหนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล

ทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดพะเยา

5.2.5.1 แผนงานวิจัยนำเสนอเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวของพะเยาที่ผ่านมามีรูปแบบของการท่องเที่ยวที่เป็นส่วนหนึ่งของผู้คนพะเยาเป็นส่วนหนึ่งของจุดหมายปลายทาง คือ จังหวัดเชียงราย และเชียงใหม่ จังหวัดพะเยาจึงเป็นจุดที่มีการแวะเยี่ยมเพื่อนคลายความเมื่อยล้าจากการเดินทาง โดยจุดหมายปลายทางหลักของจังหวัดพะเยาจึงมีกลุ่มเอเย่ที่กว๊านพะเยา รายได้หลักของการท่องเที่ยวกว๊านพะเยาจึงมีกลุ่มอยู่ในส่วนของการร้านอาหาร อย่างไรก็ตามจังหวัดพะเยายังมีความหวังกับรายได้ที่จะเกิดจากการท่องเที่ยว โดยสังเกตได้จากนโยบายของท่านผู้ว่าราชการจังหวัดที่ผ่านมาแต่ละสมัย ที่ได้มีการสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว อาทิ โครงการกู่วัดใต้หน้าวัดโลกอาราม โครงการเมืองชายแดนภูซาง เป็นต้น ซึ่งที่ผ่านมาได้ทำให้มีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมาบ้าง แต่ในภาพรวมแล้วก็ยังไม่สามารถสร้างจุดเปลี่ยนทางการท่องเที่ยวให้กับจังหวัดพะเยาได้

จากการรวบรวมข้อมูลทั้งด้านสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาก็ทำให้ทราบว่าจังหวัดพะเยามีปัญหาด้านการท่องเที่ยวหลากหลาย และแต่ละปัญหาก็ล้วนมีความสำคัญยิ่งในการพัฒนาการท่องเที่ยวทั้งระบบ คือ

1. ปัญหาด้านศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่ยังไม่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยว
2. ปัญหาด้านการส่งเสริมการตลาดที่ไม่เพียงพอ และส่งเสริมไม่ตรงกับ

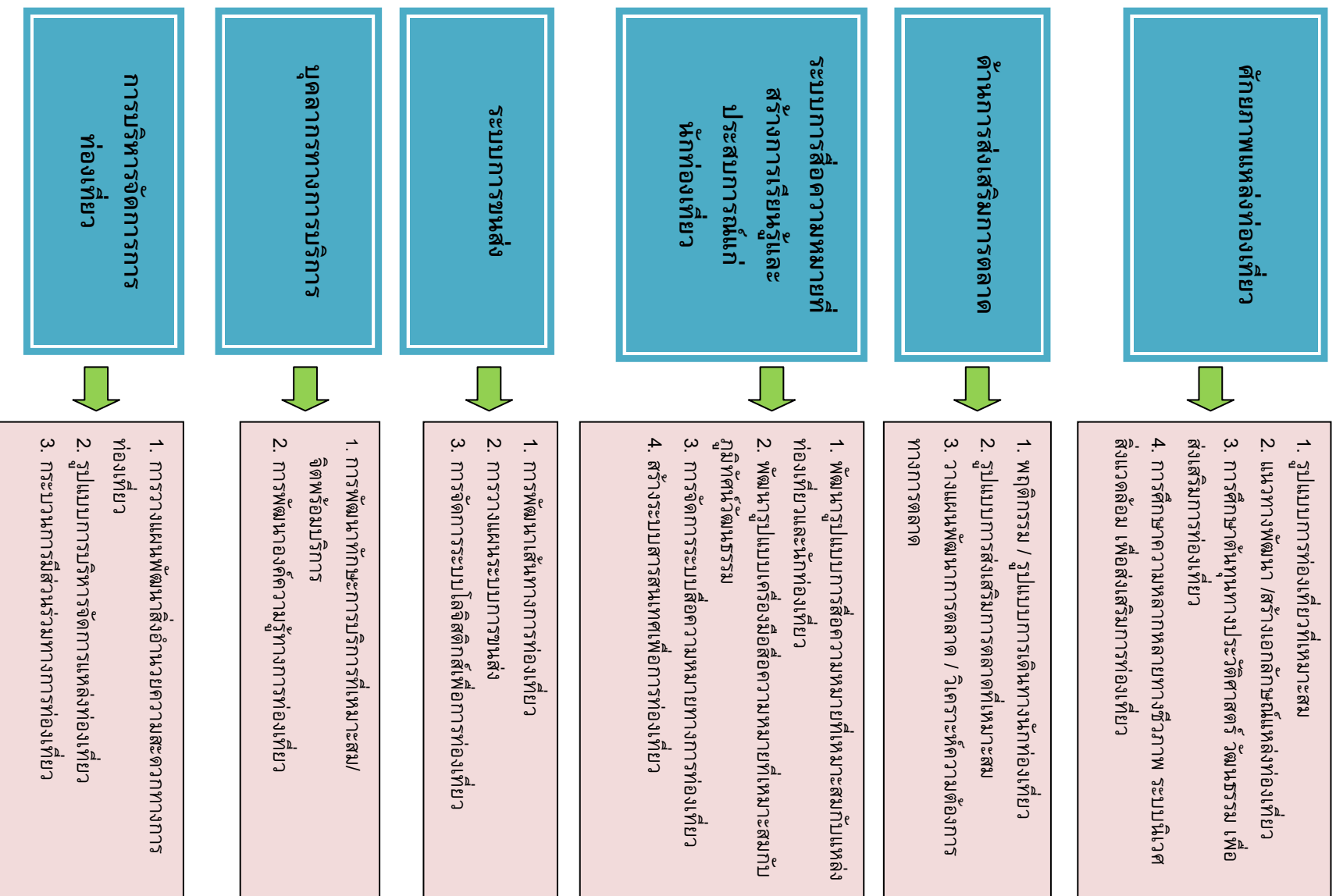
กลุ่มเป้าหมายหลัก

แก่นักท่องเที่ยว

3. ปัญหาระบบการสื่อความหมายที่สร้างการเรียนรู้และประสบการณ์
4. ปัญหาระบบการขนส่งที่ไม่ทั่วถึงและสม่ำเสมอ
5. ปัญหาบุคลากรทางการบริการ
6. ปัญหาด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยว

ปัญหาหลักเหล่านี้เกิดขึ้นเป็นวงกว้างในจังหวัดพะเยา จึงจำเป็นต้องหาจุดเปลี่ยนในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดพะเยา โดยการใช้การวิจัยมาเป็นกระบวนการหลักในการสร้างองค์ความรู้ ความเข้มแข็งให้กับการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

นอกจากนี้แล้วประเด็นสำคัญอีกประการหนึ่งที่สามารถส่งเสริมการท่องเที่ยวได้ การกระตุ้นให้คนพะเยาเที่ยวภายในจังหวัดพะเยาเอง โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา ให้ทุกคนได้ภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์ ตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรทางธรรมชาติ วัฒนธรรมที่มีอยู่ เกิดการเรียนรู้ที่จะปกป้องรักษา เกิดความภาคภูมิใจในสิ่งที่มีคุณค่าใกล้ตัวที่ไม่เคยรู้หรือสัมผัสมาก่อน และสุดท้ายสามารถบอกเล่าเรื่องราวของตนเองและสังคมของตนเองได้

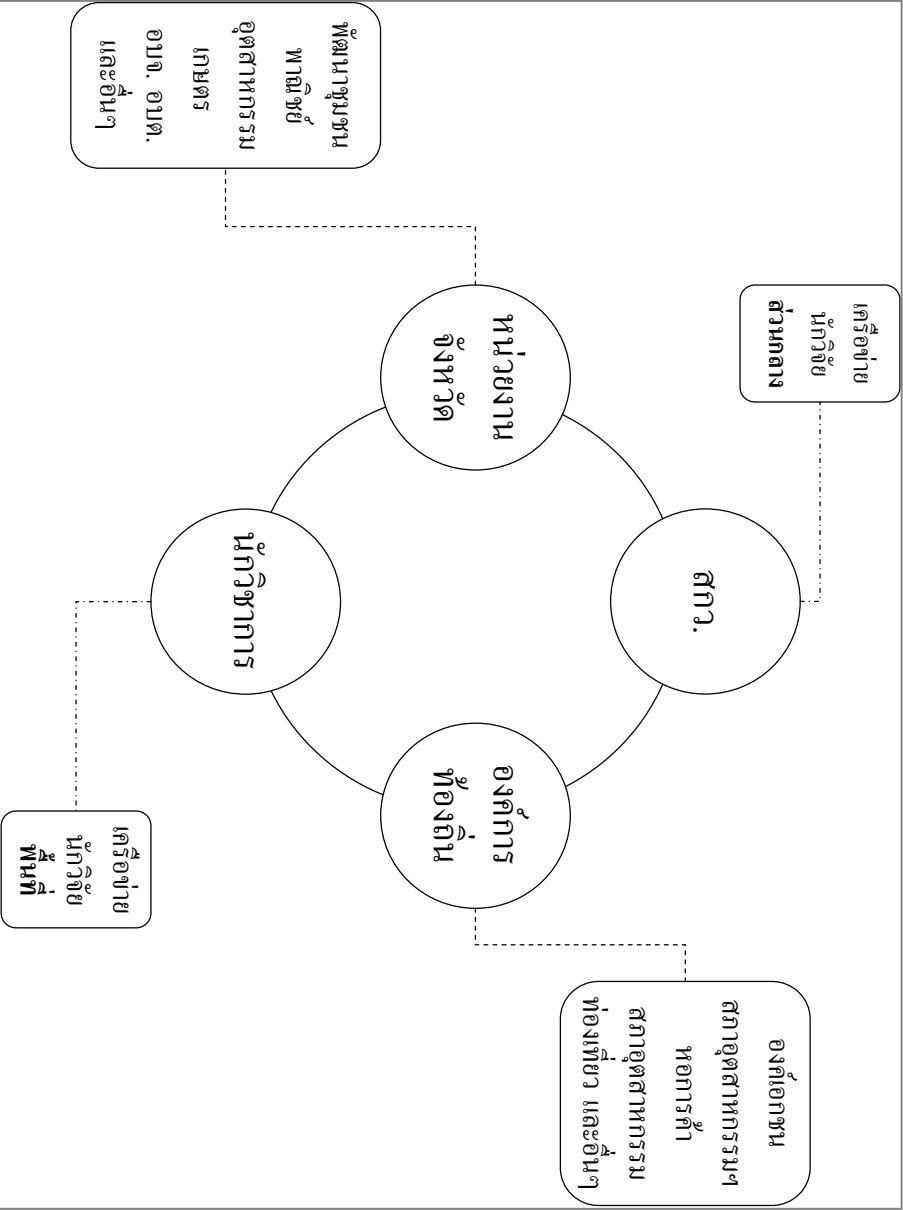

รูป 5-4 แนวทางในการศึกษาวิจัยและพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดพะเยา

5.3 ข้อเสนอแนะและแนวคิดเพื่อการพัฒนา

5.3.1 แนวความคิดเพื่อการพัฒนาเปลี่ยนแปลงเชิงสร้างสรรค์ระดับพื้นที่

จากการศึกษาสำรวจสถานะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา โดยการศึกษารวบรวมข้อมูลสถานการณ์ (Situational Review) โดยจัดประชุมกลุ่ม (Focus Group) และสนทนากลุ่ม (Group Discussion) กับผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาคประชาชน ภาครัฐ และเอกชน นั้นพบว่าในพื้นที่นั้น พ้นภารกิจหลักของการดำเนินงานในช่วงต่อไป เพื่อการเปลี่ยนแปลงเชิงสร้างสรรค์ระดับพื้นที่ จะต้องมีการสร้างภาคีและการสร้างเครือข่าย เพื่อการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วมและมีทิศทางโดยการประสานงานใน 4 กลุ่ม คือ กลุ่มหน่วยงานจังหวัด องค์การท้องถิ่น สกว. และนักวิชาการ (รูป 5-3) ทั้งนี้จะต้องมีการสร้างกลไกต่างๆ เพื่อการประสานงานและข้อตกลงความร่วมมือในรูปแบบต่างๆ ตลอดจน การ Design เพื่อการเปลี่ยนแปลงและการสร้างแผนพัฒนาระยะยาวร่วมกัน

รูป 5-5 ผังการวิจัยเพื่อการเปลี่ยนแปลงเชิงสร้างสรรค์ระดับพื้นที่

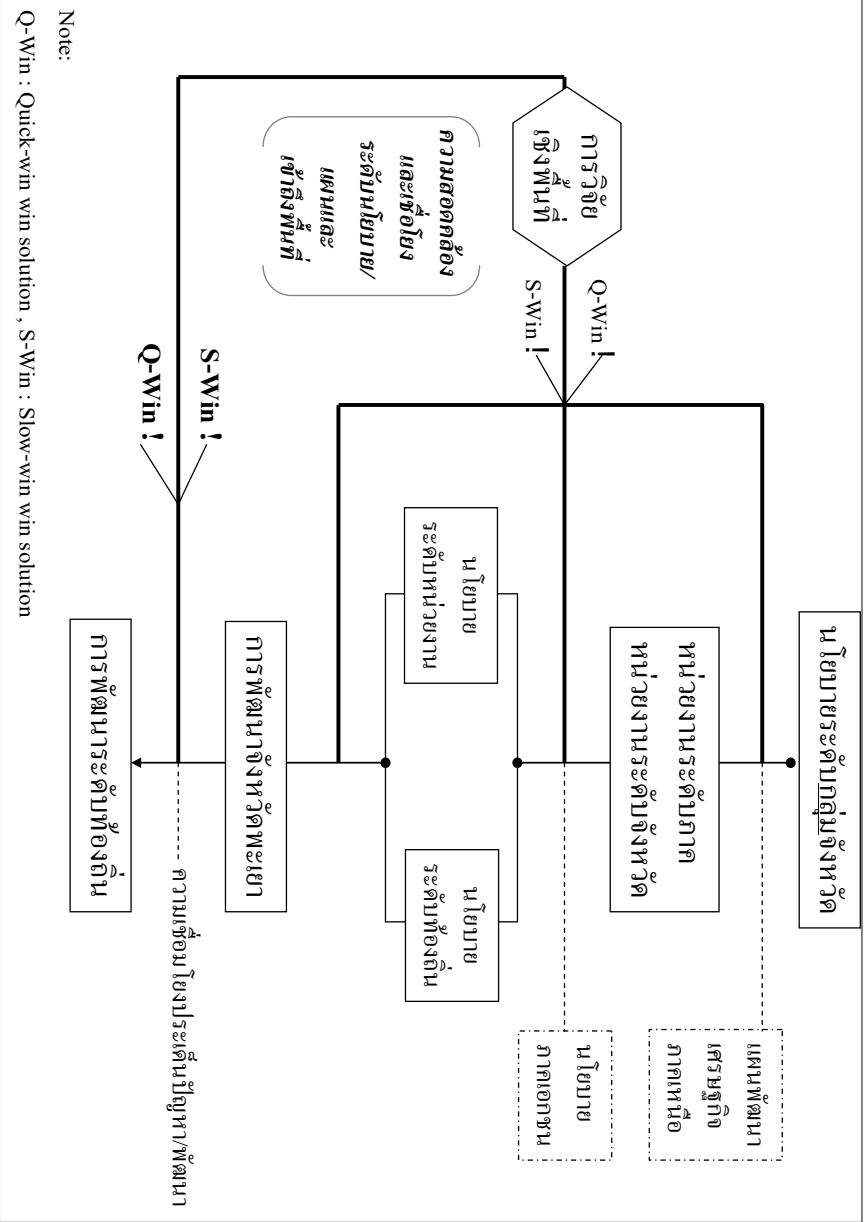
5.3.2 แนวทางการสร้างงานวิจัยเชิงแบบความสอดคล้องและเชื่อมโยง

การการดำเนินงานและการหาข้อร่วมกับหน่วยงานต่างๆ พบว่าการดำเนินงานในจังหวัดบางหน่วยงานมีการดำเนินงานซ้ำซ้อนในระดับนโยบายและการปฏิบัติ โดยมีเป้าประสงค์เดียวกัน แต่การแยกส่วนกันพัฒนาและดำเนินงาน ดังนั้นมุมมองการสร้างงานวิจัยเชิงแบบความสอดคล้องและเชื่อมโยงระดับนโยบาย/แผน เพื่อเกิดเป้าหมาย Q-Win หรือ S-Win คือการพัฒนาและเกิดผลลัพธ์ (Out Put) ใน 2 ระดับ ดังนี้

1) แบบ Quick Win Solution (Q-Win) คือ การสร้างผลงานเชิงประจักษ์ และเป็นผลเร็ว งานต่อการแปลผล ง่ายต่อการสื่อความหมายให้กับประชาชนผู้ที่ได้ประโยชน์ต่อการพัฒนา

2) แบบ Slow Win Solution (S-Win) คือ การสร้างผลงานตามแผนระยะยาว และต่อยอดเชื่อมโยงกับ Q-Win ใช้ระยะเวลาในการเกิดผลเชิงประจักษ์ งานต่อการแปลผลและสื่อความหมายอย่างมีเหตุผลเชื่อมโยงของการพัฒนา

อย่างไรก็ตามการพัฒนาหน่อน้อยต้องสอดคล้องกับนโยบายระดับ กลุ่มจังหวัด และ ภายใจังหวัดที่สามารถ Design และสร้างจินตนาผลลัพธ์การร่วมกันได้อย่างกลมกลืน

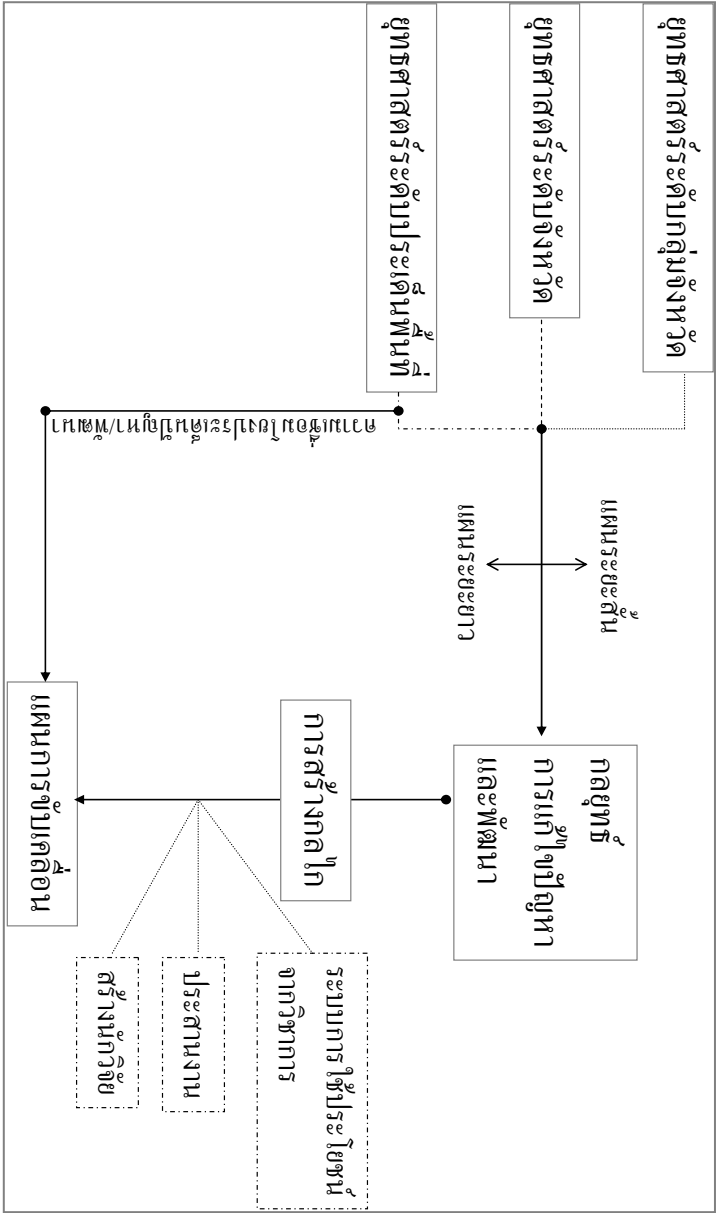

รูป 5-6 มุมมองการสร้างงานวิจัยเชิงแบบความสอดคล้องและเชื่อมโยงระดับนโยบาย/แผน เพื่อเกิดเป้าหมาย Q-Win หรือ S-Win

โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสถานะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

5.3.3 แนวทางการสร้างกลไกและสร้างความเชื่อมโยงเพื่อแก้ปัญหา/พัฒนา

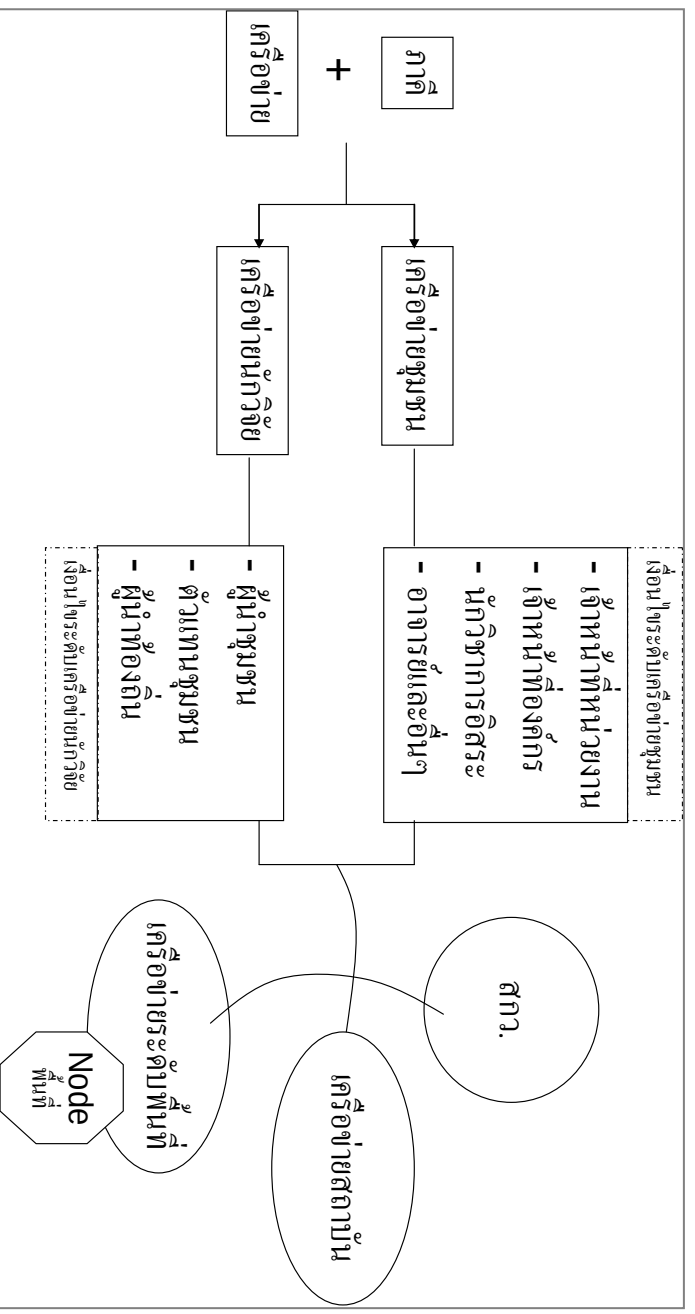
แนวทางการสร้างกลไกและสร้างความเชื่อมโยงเพื่อแก้ปัญหา/พัฒนาเชิงพื้นที่ตาม ยุทธศาสตร์ระดับพื้นที่ นั้นต้องสามารถ สร้างจินตนาการระยะยาวและความต่อเนื่องของการพัฒนา โดยเน้นการแก้ปัญหาแบบเชื่อมโยง (รูป 5-5) ดังเช่น ตามแผนของยุทธศาสตร์ระดับกลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์ระดับจังหวัด ยุทธศาสตร์ระดับประเด็นพื้นที่ อย่างมีกลยุทธ์ที่ต้องอาศัยการสร้างกลไกและแผนการขับเคลื่อนในทุกๆระดับ โดยระบบการใช้ประโยชน์จากวิชาการ ปรเสนางาน และสร้างนักวิจัยพื้นที่ ทั้งนี้กลไกและขั้นตอนนี้อยู่ การ Design ผลลัพธ์อย่างมีส่วนร่วม และการ Design ที่สอดคล้องกับโครงสร้างทรัพยากร (Resources Structure) และสังคมของพื้นที่อย่างการคำนึงถึงพฤติกรรมและวัฒนธรรมชุมชนด้วย ทั้งนี้จะสามารถสร้างผลงานแบบมุ่งเป้าได้อย่างต่อเนื่องสำหรับบางพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารบ่อยๆ

รูป 5-7 ผู้การสร้างกลไกและสร้างความเชื่อมโยงเพื่อแก้ปัญหา/พัฒนา

5.3.4 แนวทางการสร้างภาคีเครือข่ายการวิจัยเพื่อการเปลี่ยนแปลงเชิงสร้างสรรค์ระดับพื้นที่

การสร้างเศรษฐกิจแห่งฐานความรู้และการคิดค้น Creative for Area Base นั้นขอเสนอแนะองค์ประกอบเพื่อการสร้างเครือข่าย สำหรับ สกว. ที่จะดำเนินการในพื้นที่จังหวัดพะเยา ที่ยังไม่มีภาพมายา (Image) ของกระแสการพัฒนาแบบมุ่งเป้า (Trend of Targeted Development) หรือยังหา อัตลักษณ์ตัวตน (Self Identity) ยังไม่พบ การสร้างภาคีเครือข่ายเพื่อการสร้างงานวิจัยเชิงพื้นที่และการต้องการผลิตลัพท์ (ผลิตภัณฑ์ตามระดับของจุดมุ่งหมาย) ของการมีกระบวนการการสร้างนักวิจัยแบบฝังตัว (Embedding) ในพื้นที่ โดยมีเครือข่ายระดับพื้นที่และเครือข่ายสถาบันมารองรับ ทั้งนี้ควรอย่างยิ่งที่จะต้องมีการประเมินขนาดของเครือข่ายด้วย และเครือข่ายผสมผสานตามขนาดและระยะเวลา ตลอดจนการสร้างเงื่อนไขของการมีส่วนร่วมและขอพบขอของนักวิจัยและชุมชนด้วย

รูป 5-8 แผนแนวทางการสร้างภาคีเครือข่ายการวิจัยเพื่อ
การเปลี่ยนแปลงเชิงสร้างสรรค์ระดับพื้นที่

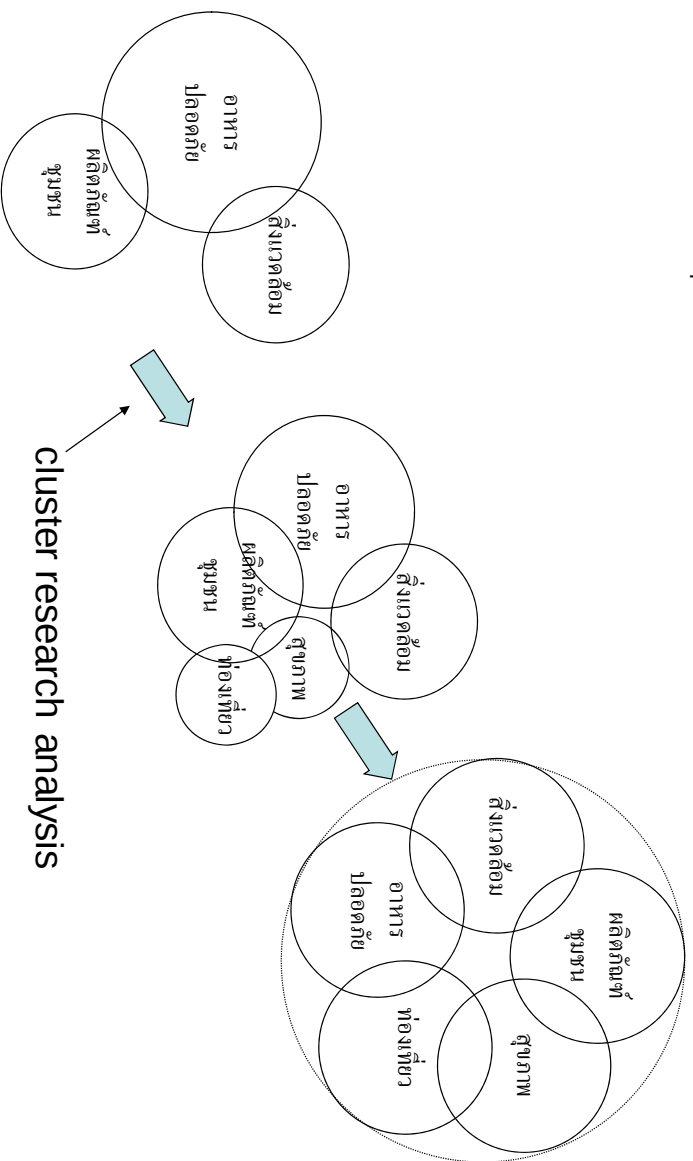
โครงการวิจัย: ศึกษาสำรวจสถานะด้านศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา

5.3.5 แนวคิดของลำดับขั้นของการจับกลุ่มงานวิจัยเชิงพื้นที่แบบ

เชื่อมโยง

จากการศึกษาสำรวจสถานะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา โดยการศึกษารวบรวมข้อมูลสถานการณ์ โดยจัดประชุมกลุ่มและสนทนากลุ่ม กับผู้ที่เกี่ยวข้องภายในจังหวัดพะเยา ที่สะท้อนถึงมิติต่างๆของ ทั้ง 5 ด้าน (Hot Spot) ที่ได้ตั้งประเด็นไว้ตั้งแต่ต้น คือ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านอาหารปลอดภัย ด้านสุขภาพ ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน และด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดพะเยานี้้น ยากต่อการสร้างกระแสของการพัฒนาหรือการลงทุนพัฒนาทั้ง 5 ด้านในช่วงเวลาเดียวกัน ดังนั้นจึงขอเสนอแนวคิดของลำดับขั้นของการจับกลุ่มงานวิจัยเชิงพื้นที่แบบเชื่อมโยงประเด็น Cluster ที่มีลำดับขั้นโดยขอยกตัวอย่างการสร้างเสริมงานวิจัยเพื่อไปแก้ปัญหาและพัฒนาในด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน ด้านอาหารปลอดภัย และด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งในระยะแรก (Phase I) จะเลือกประเด็นใน 3 ด้านก่อน โดยที่คัดเลือกเป็นประเด็นที่ตอบโจทย์และสร้างกระแสพื้นที่ Q-Win สร้างความเชื่อมโยงและเครือข่ายได้ ซึ่งในรูปแบบ 5-7 เน้นที่ด้านอาหารปลอดภัยเป็น Hot Spot แกนของความเชื่อมโยงที่สร้างอัตลักษณ์ตัวตน (Self Identity) ของงานวิจัยเชิงพื้นที่ โดยมีด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนและด้านสิ่งแวดล้อม เป็น Hot Spot แขนง ในการจัดกลุ่ม Cluster Research Analysis ทั้งนี้จะต้องมีการสร้าง Balance และขั้นตอนการพัฒนาที่เหมาะสมด้วย

ในระยะที่สอง (Phase II) นั้น เริ่มมีการสนับสนุนด้านสุขภาพและด้านการท่องเที่ยวในลำดับต่อมาโดยหาความเชื่อมโยงที่มั่งเข้าของ Hot Spot แกน ส่วนระยะที่สาม (Phase III) จะมีการจัดกลุ่ม Cluster แบบสมมูล โดยมีความกลมกลืนความคู่ไปกับการสร้างความร่วมมือของภาคีทุกๆระดับ

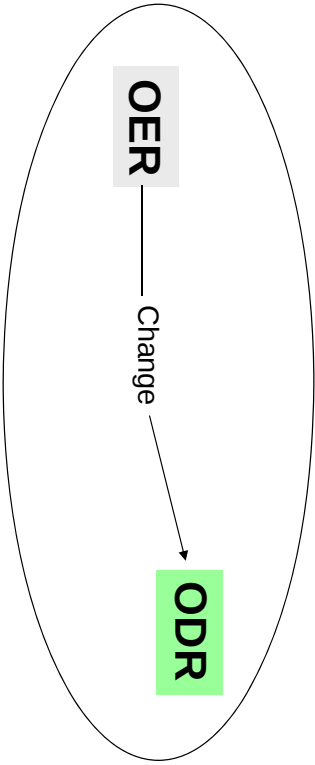

รูป 5-9 ประเด็นCluster งานวิจัยเชิงพื้นที่แบบเชื่อมโยงอย่างมีลำดับขั้น

5.3.6 ทฤษฎีการสร้างเศรษฐกิจแห่งฐานความรู้และการคิดค้น

จากมุมมองข้าพเจ้าต่อ สกว. เห็นว่า หน่วยงาน สกว. ไม่เพียงเป็นหน่วยงานที่
มีการบริหาร งานที่คล่องตัวในการสนับสนุนการวิจัย เพื่อสร้างงานวิจัยสำหรับการแก้ปัญหาและ
พัฒนาเท่านั้น จะมีการค้นหาและวางประเด็นโจทย์ที่คล่องตัวอีกด้วย เหมาะสมสำหรับการสร้าง
งานวิจัยสำหรับประเทศไทยที่ต้องการการพัฒนาในหลายมิติ และเหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับ
ประเทศไทยที่ต้องการการสร้างฐานที่มีจิ๊กซอว์ (jigsaw) ทางวัฒนธรรมและ วิทาศาสตร์ที่
ไม่ได้พัฒนาควบคู่กันไปเลย เฉกเช่นการวิจัยของประเทศไทยสมัยก่อนที่มีแหล่งทุนกำหนด
หัวข้อและนักวิจัยก็ทำตาม Order แบบไม่มีการต่อรอง ไม่มีการนำไปใช้ประโยชน์ ตลอดจนมี
ช่องว่าง (Gab) ระหว่าง ผู้ใช้กับผู้ศึกษาสูง เปรียบเหมือนการเป็นผู้รับจ้างผลิตสินค้าตาม
รูปแบบที่ลูกค้ากำหนด (Original Equipment Research: OER) นักวิจัยรู้วิธีการผลิตผลงานและ
ส่งงาน แต่ขาดการออกแบบ ไม่รู้ว่าลูกค้าตัวจริงคือใครและมีพฤติกรรมเช่นไร เป็นต้น

จึงขอเสนอแนะการสร้างงานวิจัยสำหรับการสร้างเศรษฐกิจแห่งฐานความรู้และ
การคิดค้น เพื่อการสร้างสรรค์ระดับพื้นที่ (Creative for Area Base Research: C-ABC) โดยมี
Concept ของ User center และ Universal Design เป็นหลักการคิด สำหรับการเพิ่มโอกาสทาง
วิจัยที่กว้างขึ้น คือการผลิตผลงานวิจัยตามรูปแบบของตนเอง (Original Design Research:
ODR) คือ การสร้างงานวิจัยตามรูปแบบของตนเอง โดยมีขบวนการหาและสร้างโจทย์วิจัยของ
ชุมชน แล้วนำมาประยุกต์สร้างงานวิจัยในรูปแบบตนเอง ที่ผสมผสานระหว่างการพัฒนาด้าน
งานวิจัยปัจจุบัน กับการนำนวัตกรรมผลงานวิจัยมาใช้อย่างเป็นระบบและมีขบวนการ เพื่อการ
พัฒนาเศรษฐกิจระดับชุมชน ควบคู่ไปกับการคือ การสร้างงานวิจัยตามรูปแบบของตนเอง และ
สร้าง Brand ให้กับพื้นที่วิจัย เป็น Model ที่สามารถเพิ่มขีดความสามารถและขยายผลสู่พื้นที่อื่น
ได้

หมายเหตุ: OER ตัดแปลงมาจาก หลักการของ OEM และ
ODR ตัดแปลงมาจาก หลักการของ ODM

รูป 5-10 การสร้างเศรษฐกิจแห่งฐานความรู้และการคิดค้น โดยการเปลี่ยนจากOER เป็น ODR

การสร้างฐานการพัฒนาเชิงระบบโดยอาศัยพลังของโครงสร้าง (Structure) ของพื้นที่มาเป็นกรอบแนวความคิดในการแก้ปัญหา โดยใช้ฐานวิชาการ จะต้องสามารถตอบสนองความต้องการแก้ไขของชุมชนทั้งแบบให้ผลลัพธ์ในระยะสั้น (Q-Win) และระยะยาว (S-Win) มีการออกแบบเพื่อการวิจัยอย่างยั่งยืน (Design for Sustainable Research) เพื่อต้องมีขอบเขตตามเงื่อนไขของระยะเวลา (Time) แห่งการพัฒนา แต่ไม่มีขอบเขตของการออกแบบคิด-คิดค้นสามารถปรับเปลี่ยน ประยุกต์ และเข้าถึงได้ง่าย โดยมีการสร้างกลไกและเครือข่ายรองรับการพัฒนาและขยายผล ทั้งนี้เพื่อการพัฒนาแบบมุ่งประเด็นตามกลุ่มงานวิจัยทั้ง 5 ด้าน จะต้องสอดคล้องกับ แผนพัฒนาจังหวัดพะเยา พ.ศ. 2553-2556 ที่มีประเด็นของการพัฒนาของจังหวัดพะเยา ดังวิสัยทัศน์ “เมืองเกษตรปลอดภัย การท่องเที่ยวยั่งยืน”

ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း

บรรณานุกรม

- กรมควบคุมมลพิษ. มาตรฐานคุณภาพน้ำผิวดิน. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2554 จากเว็บไซต์ http://www.pcd.go.th/info_serv/reg_std_water05.html.
- กรมอุตุนิยมวิทยา. 2554. สถิติภูมิอากาศ 2549 – 2553. กระทรวงคมนาคม. สืบค้นเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2554 จากเว็บไซต์ http://www.tmd.go.th/list_warning.php
- กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2547. งานศึกษา สำรวจ และออกแบบ โครงการขุดลอกกว๊านพะเยาและจัดทำประชาสัมพันธ์ จังหวัดพะเยา. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพมหานคร.
- กรมพัฒนาที่ดิน. 2552. รายงานข้อมูลพื้นฐานเขตพัฒนาที่ดินจังหวัดพะเยา.
- โครงการชลประทานพะเยา สำนักชลประทานที่ 2 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์สืบค้นเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2554 จากเว็บไซต์ <http://ridgeo.rid.go.th/phayao/main/>
- รายงานสถิติที่เกี่ยวข้องกับงานอาชีวอนามัยปี 2544 สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค.
- กรุงเทพมหานคร.
- มูลนิธิวิเคราะห์คุณภาพน้ำ. ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิทธิชัย ตันชนะสกฤษฎ์. 2549. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคุณภาพน้ำ. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพมหานคร.
- ศูนย์วิจัยสิ่งแวดล้อม. 2548. แผนแม่บทพัฒนากว๊านพะเยาอย่างยั่งยืน. มหาวิทยาลัยนเรศวร. พิษณุโลก
- ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดพะเยา. 2553. คุณภาพกว๊านพะเยา 2553. อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา
- สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 2 (เชียงใหม่), สืบค้นเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2554 จากเว็บไซต์ <http://www.frm2cr.com/forest2.php>
- สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 2 ลำปาง, 2553. คุณภาพกว๊านพะเยา 2553. จังหวัดลำปาง
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา 2553. โครงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยเทคโนโลยีและชุมชน จังหวัดพะเยา.
- สำนักงานสถิติจังหวัดพะเยา. รายงานผลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2551 จังหวัดพะเยา. สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ, 2551.
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา. รายงานประจำปี 2552. สำนักงานนโยบายและแผนสาธารณสุข
- สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม, รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2542, กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2542

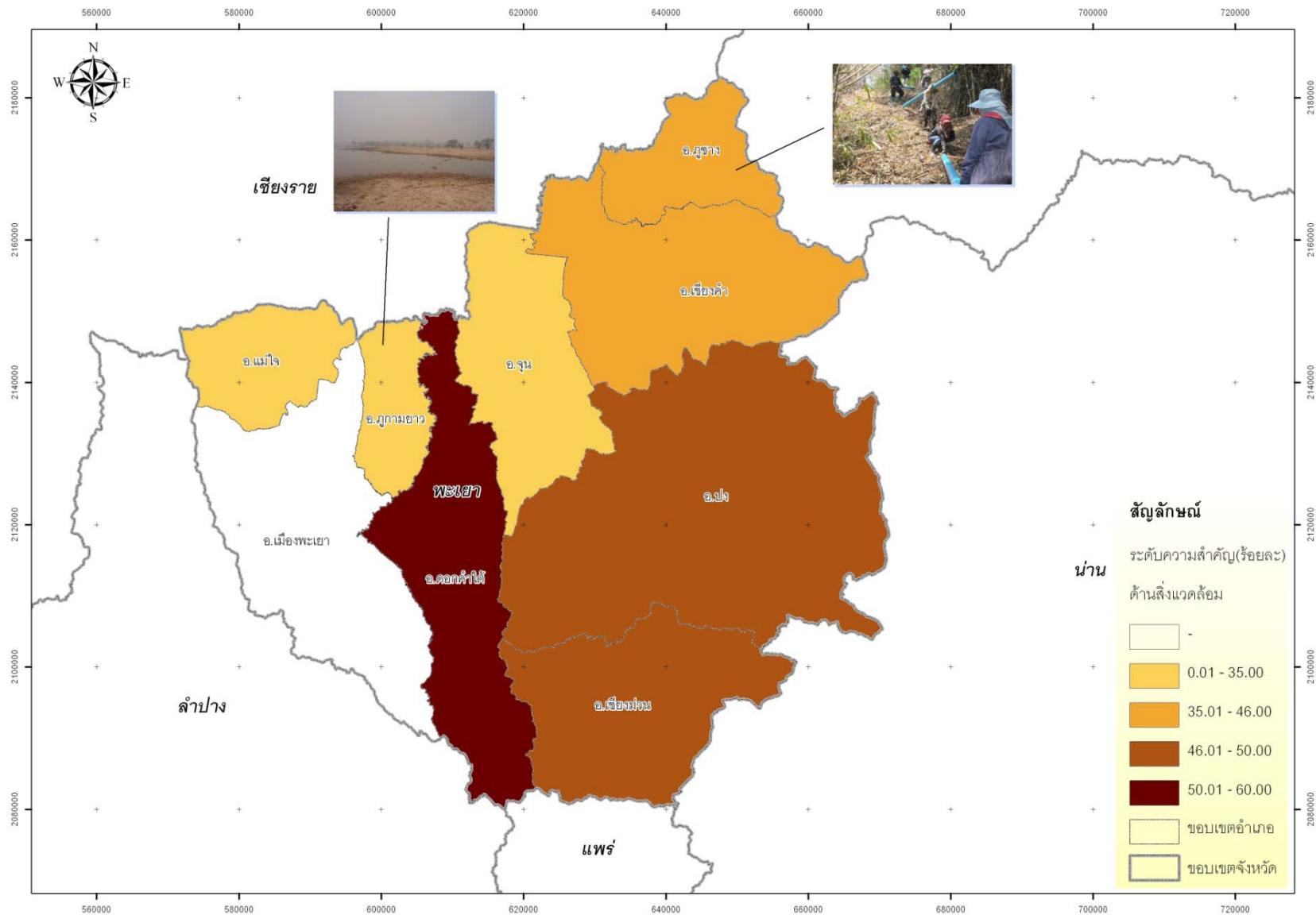
สำนักงานกองคลังจังหวัดพะเยา สืบค้นเมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2554 จากเว็บไซต์ http://klang.go.th/pyd/image/GPP_PHAYAO2010.html

สำนักงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์สืบค้นเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2554 จากเว็บไซต์ <http://www.moac.go.th/main.php?filename=index>

វិទ្យាសាស្ត្រ

แผนที่ของพื้นที่แสดงความสามารถ SIG MATH

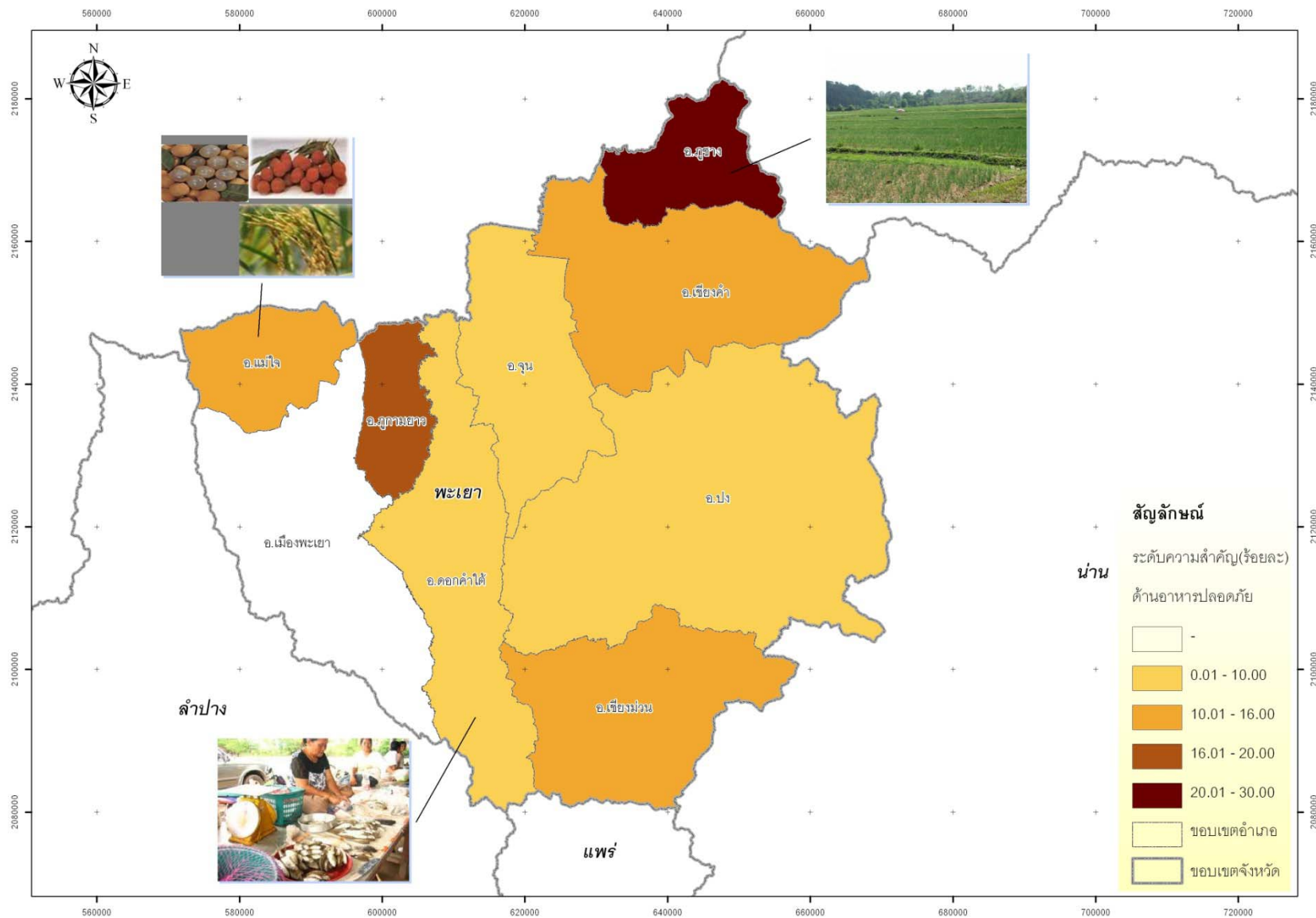
แผนภาพ GIS แสดงระดับความสำคัญของปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่จังหวัดพะเยา

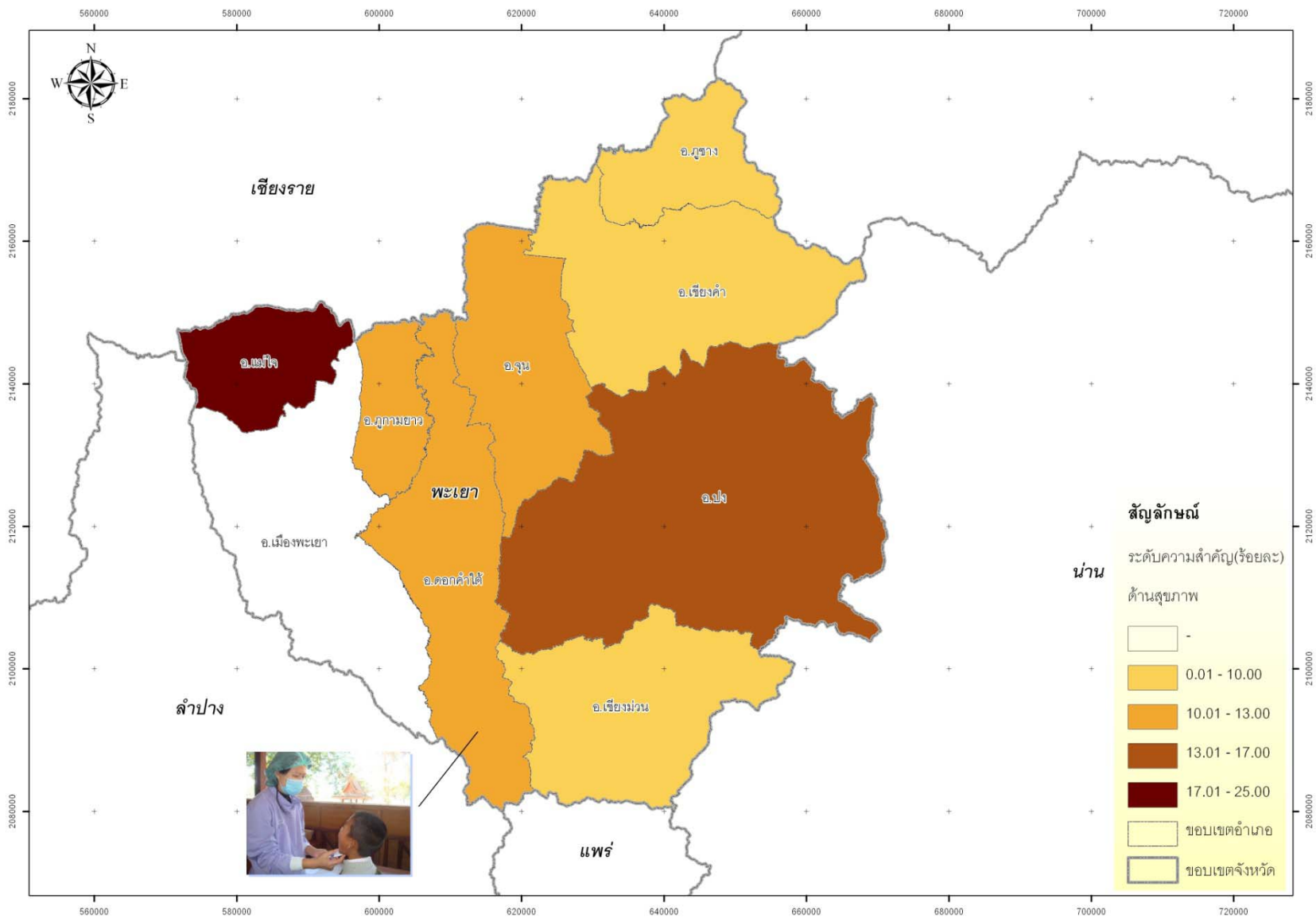
แผนภาพ GIS แสดงระดับความสำคัญของปัญหาด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนในพื้นที่จังหวัดพะเยา

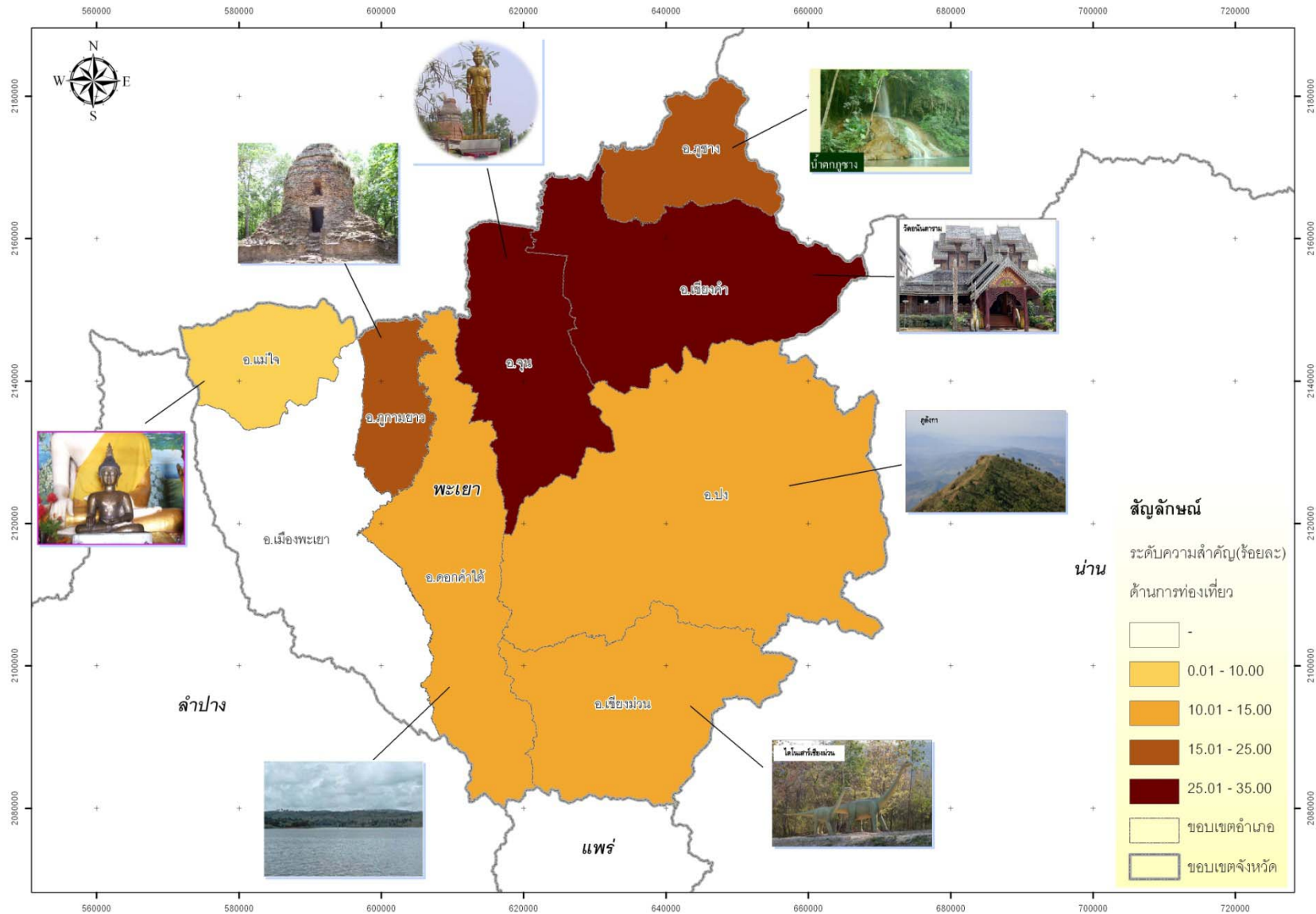
แผนที่ GIS แสดงระดับความสำคัญของปัญหาด้านอาหารปลอดภัยในพื้นที่จังหวัดพะเยา

แผนภาพ GIS แสดงระดับความสำคัญของปัญหาด้านสุขภาพในพื้นที่จังหวัดพะเยา

แผนที่ GIS แสดงระดับความสำคัญของปัญหาด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดพะเยา

การศึกษาสำรวจสภาวะต้นทุนศักยภาพและทิศทางการพัฒนาจังหวัดพะเยา
เครือข่ายวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ABC-UN)
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ร่วมกับ มหาวิทยาลัยพะเยา

แบบสำรวจความคิดเห็นปัญหาและความต้องการเพื่อการพัฒนาฯ ของพื้นที่จังหวัดพะเยา
โปรดเสนอแนะและให้ข้อคิดเห็นประเด็น (1) – (5) และพิจารณาลำดับปัญหาหรือความสำคัญ ดังนี้

- (1) ด้านสุขภาพ
- (2) ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน
- (3) ด้านสิ่งแวดล้อม
- (4) ด้านอาหารปลอดภัย
- (5) ด้านการท่องเที่ยว

ชื่อ

นามสกุล.....

หน้างาน/ที่อยู่.....

โทรศัพท์.....

อีเมล.....

และโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในข้อความต่อไปนี้

○ ปัญหาที่ต้องการแก้ไขเร่งด่วน หรือ ✗ ประเด็นเพื่อการส่งเสริมและพัฒนา

ระดับ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
คะแนน		✓			

ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน

1) เรือง

○ ปัญหาที่ต้องการแก้ไขเร่งด่วน หรือ ○ ประเด็นเพื่อการส่งเสริมและพัฒนา

ระดับ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
คะแนน					

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

2) เรือง

○ ปัญหาที่ต้องการแก้ไขเร่งด่วน หรือ ○ ประเด็นเพื่อการส่งเสริมและพัฒนา

ระดับ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
คะแนน					

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

3) เรือง

○ ปัญหาที่ต้องการแก้ไขเร่งด่วน หรือ ○ ประเด็นเพื่อการส่งเสริมและพัฒนา

ระดับ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
คะแนน					

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

ด้านสิ่งแวดล้อม

1) เรือง

○ ปัญหาที่ต้องการแก้ไขเร่งด่วน หรือ ○ ประเด็นเพื่อการส่งเสริมและพัฒนา

ระดับ คะแนน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข -----

2) เรือง

○ ปัญหาที่ต้องการแก้ไขเร่งด่วน หรือ ○ ประเด็นเพื่อการส่งเสริมและพัฒนา

ระดับ คะแนน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข -----

3) เรือง

○ ปัญหาที่ต้องการแก้ไขเร่งด่วน หรือ ○ ประเด็นเพื่อการส่งเสริมและพัฒนา

ระดับ คะแนน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข -----

ด้านการท่องเที่ยว

1) เรือง

○ ปัญหาที่ต้องการแก้ไขเร่งด่วน หรือ ○ ประเด็นเพื่อการส่งเสริมและพัฒนา

ระดับ คะแนน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข -----

2) เรือง

○ ปัญหาที่ต้องการแก้ไขเร่งด่วน หรือ ○ ประเด็นเพื่อการส่งเสริมและพัฒนา

ระดับ คะแนน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข -----

3) เรือง

☐ ปัญหาที่ต้องการแก้ไขเร่งด่วน หรือ ☐ ประเด็นเพื่อการส่งเสริมและพัฒนา

ระดับ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
คะแนน					

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข -----

ด้านอาหารปลอดภัย

1) เรือง

☐ ปัญหาที่ต้องการแก้ไขเร่งด่วน หรือ ☐ ประเด็นเพื่อการส่งเสริมและพัฒนา

ระดับ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
คะแนน					

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข -----

2) เรือง

☐ ปัญหาที่ต้องการแก้ไขเร่งด่วน หรือ ☐ ประเด็นเพื่อการส่งเสริมและพัฒนา

ระดับ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
คะแนน					

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข -----

3) เรือง

☐ ปัญหาที่ต้องการแก้ไขเร่งด่วน หรือ ☐ ประเด็นเพื่อการส่งเสริมและพัฒนา

ระดับ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
คะแนน					

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข -----

ผู้แทน

1) $\mathbb{Z}_6$

๐ ประสงค์ว่า เปรื่องของแดนนี้
๐ อรุณ ๐ ประสงค์ว่า เปรื่องของแดนนี้

ระดับ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
แผน					

๑๒๕

2) $\frac{1}{5}07 \dots\dots\dots$

○ ปัญหาที่ต้องการแก้ไขเร่งด่วน หรือ ○ ประเด็นเพื่อการส่งเสริมและพัฒนา

ระดับคะแนน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
------------	-----------	-----	---------	------	------------

๓. ใบประกาศนียบัตร

3) 1509

โอ ปญฺหิตฺตํ อํการํ เกปิเรญฺจํวานํ หรือ โอ ประเด็นพื่อการสํงเสริมและพัฒนา

ระดับคะแนน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
------------	-----------	-----	---------	------	------------

๓๒๕

ข้อเสนอนี้

Blank handwriting practice lines.